

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI, SOCJOLOGII I NAUK O ZDROWIU
UNIwersytet Zielonogórski

PROGRAM KSZTAŁCENIA
NA KIERUNKU **PEDAGOGIKA**
STUDIA II STOPNIA

Zielona Góra, dnia 15.04.2014r.

Spis treści

I.	Ogólna charakterystyka prowadzonych studiów	6
1.	Wskazanie związku z misją uczelni i jej strategią rozwoju:	6
2.	Ogólne cele kształcenia oraz możliwości zatrudnienia (typowe miejsca pracy) i kontynuacji kształcenia przez absolwentów:	7
3.	Wymagania wstępne (oczekiwane kompetencje kandydatów):	8
4.	Zasady rekrutacji	10
II.	Efekty kształcenia	10
1.	Tabela odniesień efektów kierunkowych do efektów obszarowych	10
2.	Tabela pokrycia obszarowych efektów kształcenia przez kierunkowe efekty kształcenia	14
III.	Pogram studiów	16
1.	Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk	17
2.	Matryca efektów kształcenia	17
3.	Opis sposobów sprawdzania efektów kształcenia (dla programu) z odniesieniem do konkretnych modułów kształcenia, form zajęć i sprawdzianów	18
4.	Plan studiów z zaznaczeniem modułów podlegających wyborowi przez studenta	18
5.	Sumaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów:	18
IV.	Warunki realizacji programu studiów	18
1.	Minimum kadrowe	18
2.	Proporcja liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studiujących	20
3.	Opis działalności badawczej w odpowiednim obszarze wiedzy – w przypadku studiów prowadzących do uzyskania dyplomu magisterskiego	21
V.	Wyjaśnienia i uzasadnienia	24
1.	Sposób wykorzystania wzorców międzynarodowych	24
2.	Sposób uwzględniania wyników monitorowania karier absolwentów	24
3.	Udokumentowanie – dla studiów stacjonarnych – że co najmniej połowa programu kształcenia jest realizowana w postaci zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	24
4.	Udokumentowanie, że program studiów umożliwia studentowi wybór modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% ECTS	25
5.	Sposób współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi (np. lista osób spoza wydziału biorących udział w pracach programowych lub konsultujących program kształcenia	25
	Moduł podstawowy – obowiązkowy	51
	Antropologia kulturowa	52
	Logika	57
	Metodologia badań społecznych	60
	Pedagogika ogólna	65
	Pedeutologia	68
	Współczesne problemy psychologii	71
	Współczesne problemy socjologii	74
	Współczesne koncepcje filozofii i etyki	77
	Pedagogika porównawcza	80
	Metody statystyczne w pedagogice	83
	Andragogika	86

Edukacja zdrowotna i promocja zdrowia	90
Wychowanie fizyczne	93
Moduł rozszerzający, ograniczonego wyboru.....	96
Wykład monograficzny: Aktualne problemy polskiego wymiaru sprawiedliwości karnej	97
Wykład monograficzny: Być dobrym rodzicem	99
Wykład monograficzny: E-learning	102
Wykład monograficzny: Konstruowanie wiedzy społecznej w szkole.....	105
Wykład monograficzny: Pułapki opieki i wychowania	108
Translatorium pedagogiczne	111
Teoria decyzji.....	114
Partnerstwo edukacyjne a kapitał społeczny w aspekcie jednostkowym i zbiorowym ...	118
Moduł dyplomowy	121
Seminarium magisterskie I.....	122
Seminarium magisterskie II	126
Seminarium magisterskie III	130
Seminarium magisterskie IV	134
MODUŁ 1	139
ANIMACJA KULTURY Z PROFILEM ARTYSTYCZNYM - TEATR.....	139
Teatr I.....	140
Wprowadzenie do wiedzy i praktyki teatralnej.....	140
Teatr II.....	143
Metodyka pracy z grupą teatralną z realizacją etiud	143
Teatr III	146
Warsztat teatralno-pedagogiczny	146
Animacja twórczości dziecięcej	149
Programy dotacyjne w kulturze.....	152
Promocja i reklama w kulturze.....	155
Teatr IV	158
Animacja działań teatralnych	158
Edukacja międzykulturowa	161
Ruch w teatrze.....	164
Teorie kultury i animacji z metodyką	166
Wiedza o kulturze popularnej i mediach.....	170
MODUŁ 2	173
EDUKACJA MEDIALNA I INFORMATYCZNA	173
Kultura medialna	174
Przekaz filmowy i telewizyjny	178
Projekt medialny	181
Technologie informacyjne w nauczaniu na odległość	185
Techniki animacji komputerowej.....	189
Bezpieczeństwo systemów i danych	192
Projekt informatyczny	196
Blok fakultatywny A	200
Języki programowania.....	200
Nowe narzędzia ICT.....	203
Metody i narzędzia alfabetyzacji medialnej	206
Multimedialny warsztat pedagoga	209
Sieciowe aplikacje edukacyjne.....	212
Blok fakultatywny B	215

Struktury danych i elementy programowania	215
Architektura i operacyjne systemy komputerowe	218
Podstawy edukacji medialnej	221
Multimedialne technologie informacyjne	224
Sieci komputerowe	228
Blok fakultatywny C (kwalifikacje nauczycielskie)	231
Pedagogika szkolna na III i IV poziomie kształcenia	231
Metodyka nauczania języków programowania	235
Metodyka nauczania informatyki i technologii informacyjnej na III i IV etapie edukacji	238
Praktyka pedagogiczna I	242
Praktyka pedagogiczna II	245
Praktyka pedagogiczna III	248
MODUŁ 3	251
EDUKACJA WCZESNOSZKOLNA I PRZEDSZKOLNA	251
Teoretyczne podstawy pedagogiki przedszkolnej	252
Pedagogika specjalna	255
Oświata i polityka edukacyjna	259
Teoretyczne podstawy pedagogiki wczesnoszkolnej	263
metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej	267
Diagnoza pedagogiczna	270
Edukacja regionalna	273
Pedagogika zdolności i twórczości	276
Teoretyczne podstawy integracji w kształceniu	279
Profilaktyka społeczna	283
Podstawy prawne i organizacyjne oświaty	286
Innowacje w pedagogice elementarnej	290
MODUŁ 4	293
PEDAGOGIKA OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZA I PROFILAKTYKA	293
Pedagogika specjalna	294
Pedagogika resocjalizacyjna	298
Prawne podstawy opieki	301
Współczesne problemy opieki i wychowania	305
Poradnictwo pedagogiczne	311
Współczesne problemy dzieci i młodzieży	315
Procedury pozyskiwania środków finansowych w edukacji	318
Współczesne tendencje w profilaktyce i resocjalizacji	321
Metody pracy profilaktycznej w środowisku lokalnym	325
MODUŁ 5	329
POMOC SPOŁECZNA I SOCJOTERAPIA	329
Psychopedagogika - fakultet	330
Poradnictwo i pomoc – fakultet	333
Podstawy socjoterapii	336
Teoria i praktyka poradnictwa zawodowego	339
Profilaktyka społeczna	342
Kierowanie zespołami ludzkimi	345
Prawo rodzinne i opiekuńcze	348
Podstawy psychiatrii	350
Metodyka pracy z grupą	353
Teoria i praktyka pracy socjalnej	356

Systemy pomocy społecznej na świecie.....	359
Podstawy gerontologii.....	362
Instytucje pomocy społecznej	364
Socjologia społeczności terytorialnej.....	366
MODUŁ 6	369
RESOCJALIZACJA Z PORADNICTWEM SPECJALISTYCZNYM	369
Aksjologiczne aspekty diagnozy resocjalizacyjnej	370
Prawne podstawy resocjalizacji	373
Profilaktyka niedostosowania społecznego.....	375
Metodyka resocjalizacji.....	378
Prawne aspekty pomocy postpenitencjarnej	381
Resocjalizacja i terapia osób uzależnionych	383
Kryminologia z elementami kryminalistyki.....	387
Psychologia sądowa	390
Trening stylu pracy w resocjalizacji.....	394
Probacja i pomoc postpenitencjarna.....	397

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PROWADZONYCH STUDIÓW

Nazwa kierunku:	pedagogika
Poziom kształcenia:	studia drugiego stopnia
Profil kształcenia:	ogólnoakademicki
Forma studiów:	stacjonarne, niestacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:	magister
Przyporządkowanie do obszaru lub obszarów kształcenia:	nauki społeczne, nauki humanistyczne
Wskazanie dziedzin (nauki lub sztuki) i dyscyplin (naukowych lub artystycznych), do których odnoszą się efekty kształcenia:	dziedzina nauk społecznych, dyscyplina pedagogika

1. Wskazanie związku z misją uczelni i jej strategią rozwoju:

Uniwersytet Zielonogórski został powołany w wyniku połączenia Politechniki Zielonogórskiej w Zielonej Górze oraz Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Tadeusza Kotarbińskiego w Zielonej Górze¹.

Zgodnie ze Statutem Uniwersytetu Zielonogórskiego podstawowymi kierunkami działalności uniwersytetu są: prowadzenie badań naukowych, kształcenie studentów i doktorantów oraz upowszechnianie i pomnażanie osiągnięć nauki, techniki, sztuki i kultury.

Uniwersytet dochowuje wierności tradycji i zwyczajom akademickim, czerpie z nich w sytuacjach nieuregulowanych prawnie, a swoje cele i zadania wypełnia z poszanowaniem ludzkiej godności. Uniwersytet kieruje się w swojej działalności zasadami zgodnymi z Kartą Uniwersytetów Europejskich.

Uniwersytet wspiera indywidualizację kształcenia studentów. Proces edukacyjny w Uniwersytecie Zielonogórskim jest organizowany z poszanowaniem zasady spójności kształcenia i badań naukowych oraz prawa studiujących do swobodnego rozwijania ich zamiłowań i indywidualnych uzdolnień.

Uniwersytet Zielonogórski jest uczelnią otwartą zarówno na najnowsze osiągnięcia naukowe i techniczne, jak i na zapotrzebowanie społeczne dotyczące usług edukacyjnych realizowanych w duchu służby na rzecz dobra wspólnego z uwzględnieniem szczególnych potrzeb edukacyjnych młodzieży niepełnosprawnej.

Do zadań edukacyjnych Wydziału, obok kształcenia studentów, należy również kształcenie ustawiczne prowadzone zarówno w formie studiów podyplomowych jak i w formie cyklicznych wykładów i seminariów popularyzujących najnowsze osiągnięcia nauki i techniki. Kształcenie kadry naukowej Wydział prowadzi poprzez systemy seminariów naukowych.

Program kształcenia na kierunku pedagogika realizuje misję kształcenia studentów w oparciu o wiedzę i najnowsze badania w obszarze nauk społecznych i humanistycznych. Rezultaty badań prowadzonych przez pracowników wydziału, doświadczenia z uczestnictwa w projektach krajowych i międzynarodowych są wykorzystywane w konstruowaniu programu kształcenia oraz jego realizacji. Program kształcenia wpisuje się w strategię elastycznego studiowania, bowiem umożliwia studentowi wybór modułów, przedmiotów, form i treści kształcenia odpowiednio do jego zainteresowań i oczekiwań. Program jest opracowany zgodnie z zaleceniami

¹ Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 roku o utworzeniu Uniwersytetu Zielonogórskiego w Zielonej Górze (Dz. U. Nr 74, poz. 785)

wynikającymi z udziału Uczelni w Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego oraz z przepisami wewnętrznymi Uczelni²

2. Ogólne cele kształcenia oraz możliwości zatrudnienia (typowe miejsca pracy) i kontynuacji kształcenia przez absolwentów:

Celem kształcenia na studiach drugiego stopnia jest poszerzenie kompetencji studenta w obszarze pedagogiki, w szczególności jej subdyscyplin, przygotowanie go do pracy zawodowej oraz prowadzenia badań naukowych. Absolwent jest przygotowany do aktywności w różnych obszarach działań edukacyjnych oraz do pracy w: szkolnictwie (po ukończeniu specjalności nauczycielskiej – zgodnie ze standardami kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela); placówkach opiekuńczo-wychowawczych, animacji kulturalnej i pomocy społecznej; przedszkolach i placówkach oświatowych; poradniach specjalistycznych; państwowej i samorządowej administracji; służbie zdrowia, a także instytucjach profilaktyki społecznej i wymiaru sprawiedliwości. Jest przygotowany do planowania indywidualnej praktyki pedagogicznej oraz podejmowania roli kierowniczej w placówkach oświatowych.

Student wybiera specjalność, której ukończenie poszerzy jego kompetencje zawodowe³:

2.1. Animacja kultury z profilem artystycznym – teatr

Studia drugiego stopnia na specjalności animacja kultury z profilem artystycznym – teatr kształcą pedagogów czasu wolnego, animatorów aktywności kulturalnej różnych kategorii społecznych, opiekunów amatorskich zespołów artystycznych, moderatorów interakcji społecznej w grupach i środowisku lokalnym. Absolwenci są w szczególności przygotowani do pracy w wielodzielnych instytucjach kultury, a także w ograniczonym zakresie do pracy w innych instytucjach kultury i mediach.

Dodatkowo absolwenci studiów drugiego stopnia są przygotowani do prowadzenia badań terenowych - monograficznych, sondażowych, biograficznych i badań w działaniu oraz prowadzenia zajęć warsztatowych w wybranej dziedzinie kultury symbolicznej.

Absolwent może być zatrudniony m.in. w instytucjach kultury, administracji samorządowej i państwowej, lokalnych mediach (prasa, radio, telewizja), instytucjach oświatowych (np. do realizacji zajęć pozalekcyjnych), agencjach usługowych (fotograficznych, filmowych, koncertowych), agencjach reklamowych, prywatnych szkołach artystycznych i innych instytucjach edukacji artystycznej, w działach marketingu firm prywatnych i państwowych. Absolwent animacji kultury może prowadzić również samodzielną działalność artystyczną lub prywatną działalność gospodarczą w obszarze aktywności wolnoczasowej.

2.2. Edukacja medialna i informatyczna

Celem kształcenia jest pogłębienie wiedzy i umiejętności studenta z zakresu mediów i technologii komunikacyjno-informacyjnych. Przygotowanie go do prowadzenia działalności naukowo-badawczej w obszarze pedagogiki medialnej. Dla absolwentów studiów I stopnia w zakresie edukacji medialnej i informatycznej studia drugiego stopnia dają możliwość uzyskania uprawnień do prowadzenia zajęć w wszystkich poziomach edukacji szkolnej.

Może znaleźć zatrudnienie w szkole podstawowej, gimnazjum i liceum oraz we wszelkiego rodzaju instytucjach kulturalno-oświatowych i edukacyjnych (jeżeli na studiach I stopnia uzyskał przygotowanie pedagogiczne w myśl rozporządzenia w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli Dz.U. 2009, nr 50, poz. 400), przedsiębiorstwach i organizacjach samorządowych, mass mediach, wydawnictwach medialnych itp.

2.3. Edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna

Sylwetkę absolwenta studiów drugiego stopnia tej specjalności charakteryzują trzy zakresy kompetencji nauczyciela:

² Uchwała nr 454 Senatu UZ z dnia 30 listopada 2011, w sprawie wytycznych dotyczących projektowania i uchwalania programów kształcenia dla kierunków studiów pierwszego i drugiego stopnia w Uniwersytecie Zielonogórskim

³ Poniższe opisy przygotowania zawodowego w ramach poszczególnych specjalności nie są równoważne z uprawnieniami do wykonywania zawodu, które określają poszczególne ustawy

- A. Pogłębione rozumienie istoty człowieka i w ślad za tym roli edukacji w jego rozwoju i na tym podłożu szczegółowego rozumienia dziecka i uwarunkowań jego aktywności.
- B. Znajomość zasad analizy rzeczywistości (aspekt metodologiczny), w jakiej funkcjonują oraz ich stosowanie w badaniu, w doborze metod służących do eksploracji określonych sytuacji dziecka, uwarunkowań jego osiągnięć edukacyjnych.
- C. Poznanie istotnych dla współczesnej edukacji strategii działania pedagogicznego oraz umiejętnego i elastycznego ich realizowania w praktyce. Wiąże się to z pogłębionym rozumieniem integracji, jako głównej idei edukacji małego dziecka analizowanej na tle szerszego kontekstu i tendencji światowych.

2.4. Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i profilaktyka

Absolwent tej specjalności jest wyposażony w wiedzę i umiejętności w zakresie pracy opiekuńczo-wychowawczej w szeroko rozumianym środowisku społecznym oraz do pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą. Łączenie wiedzy psychologicznej i pedagogicznej z aktywnością praktyczną, realizowaną w różnorodnych instytucjach opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych dla dzieci, oraz zajęciami warsztatowymi i terapeutycznymi wyposażają absolwenta w praktyczne umiejętności pracy z dziećmi zagrożonymi niedostosowaniem społecznym, niedostosowanymi oraz z dziećmi i młodzieżą o szczególnych potrzebach edukacyjnych.

Absolwent specjalności jest przygotowany do diagnozowania zaburzeń w podstawowym zakresie oraz podejmowania działalności terapeutycznej. Odznacza się wrażliwością społeczną, empatią i tolerancją. Jest przygotowany do: pracy opiekuńczo-wychowawczej z dziećmi i młodzieżą a także osobami starszymi; współpracy i wsparcia pedagogicznego rodziców (opiekunów); współpracy ze służbami wspierającymi dziecko i rodzinę oraz instytucjami opieki i wychowania w środowisku; pracy z jednostkami zagrożonymi niedostosowaniem społecznym i ich rodzinami (opiekunami); projektowania, realizowania szkolnej oraz środowiskowej działalności profilaktycznej.

2.5. Pomoc społeczna i socjoterapia

Absolwent tej specjalności jest przygotowany do samodzielnego diagnozowania i rozwiązywania teoretycznych i praktycznych problemów z obszaru pomocy społecznej. Uzyskuje także podstawowe kompetencje w zakresie prowadzenia grup socjoterapeutycznych i edukacyjno - rozwojowych.

Absolwent jest przygotowywany do pracy w instytucjach pomocy społecznej, w instytucjach oświaty i wychowania, w poradniach oraz instytucjach prowadzących działalność profilaktyczną.

2.6. Resocjalizacja z poradnictwem specjalistycznym

Absolwent tej specjalności poza pogłębioną wiedzą teoretyczną z zakresu pedagogiki, uzyskuje szersze podstawy teoretyczne i praktyczne do projektowania i wdrażania i ewaluacji lokalnych i szkolnych strategii profilaktycznych. Jest przygotowany także do prowadzenia badań pedagogicznych oraz podjęcia studiów trzeciego stopnia.

Dodatkowo, absolwent tej specjalności uzyskuje specjalistyczne umiejętności potrzebne do pracy resocjalizacyjnej i prowadzenia doradztwa specjalistycznego z osobami o zróżnicowanych przejawach i stopniu niedostosowania społecznego w środowisku otwartym i instytucjach publicznych takich, jak np.: sądy (kuratorzy sądowi), kuratorskie ośrodki pracy z młodzieżą, policyjne izby dziecka, ośrodki resocjalizacji i terapii uzależnionych, ośrodki socjoterapii, zakłady poprawcze oraz zakłady karne i schroniska dla nieletnich.

Absolwent pedagogiki, niezależnie od wybranej specjalności może pogłębić swoją wiedzę rozpoczynając studia doktoranckie lub podyplomowe w obszarze nauk społecznych lub humanistycznych.

3. Wymagania wstępne (oczekiwane kompetencje kandydatów):

Warunkiem podjęcia studiów drugiego stopnia na kierunku pedagogika jest uzyskanie kwalifikacji pierwszego stopnia w obszarze nauk humanistycznych lub społecznych zgodnie z rozporządzeniem w sprawie Krajowych Ramach Kwalifikacji.

Osoba ubiegająca się o przyjęcie na studia drugiego stopnia na kierunku pedagogika musi posiadać kompetencje niezbędne do kontynuowania kształcenia na studiach drugiego stopnia na tym kierunku. W szczególności powinien posiadać następujące kompetencje:

- zna elementarną terminologię używaną w pedagogice i subdyscyplinach pedagogiki i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych
- ma elementarną wiedzę o miejscu pedagogiki w systemie nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi
- ma uporządkowaną wiedzę na temat wychowania i kształcenia, jego filozoficznych, społeczno-kulturowych, historycznych, biologicznych, psychologicznych i medycznych podstaw
- zna wybrane koncepcje człowieka: filozoficzne, psychologiczne i społeczne stanowiące teoretyczne podstawy działalności pedagogicznej
- ma podstawową wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym
- ma podstawową wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowościach
- ma elementarną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach
- zna podstawowe teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów
- ma podstawową, uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących
- zna najważniejsze tradycyjne i współczesne nurty i systemy pedagogiczne, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania
- ma elementarną wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w pedagogice, a w szczególności o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych; zna podstawowe tradycje paradygmatyczne badań społecznych, z których wywodzą się poszczególne metody
- ma podstawową wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji; celach, podstawach prawnych, organizacji i funkcjonowaniu różnych instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych, kulturalnych i pomocowych, uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej i pomocowej
- ma elementarną wiedzę o metodyce wykonywania typowych zadań, normach, procedurach stosowanych w różnych obszarach działalności pedagogicznej
- ma elementarną wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych
- ma wiedzę na temat wybranych systemów norm i reguł (prawnych, organizacyjnych, moralnych, etycznych) organizujących struktury i instytucje społeczne oraz sposobach ich działania.
- potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych; analizuje ich powiązania z różnymi obszarami działalności pedagogicznej
- potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych, a także motywów i wzorów ludzkich zachowań
- potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych w odniesieniu do różnych kontekstów działalności pedagogicznej
- posiada elementarne umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów badań oraz konstruowanie i prowadzenie prostych badań pedagogicznych; potrafi sformułować wnioski, opracować i zaprezentować wyniki (z wykorzystaniem ICT) oraz wskazywać kierunki dalszych badań
- potrafi animować prace nad rozwojem uczestników procesów pedagogicznych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie
- potrafi posługiwać się zasadami i normami (prawnymi, zawodowymi, moralnymi) w celu rozwiązania konkretnego zadania, dostrzega i analizuje dylematy etyczne; przewiduje skutki konkretnych działań pedagogicznych.

Kandydat, który w po ukończeniu studiów pierwszego stopnia nie uzyskał części wymaganych kompetencji, może podjąć studia, jeśli uzupełnienie braków kompetencji może być zrealizowane przez zaliczenie zajęć w wymiarze nieprzekraczającym 30 punktów ECTS.

Studia na specjalność animacja kultury mogą podjąć absolwenci animacji kultury, kulturoznawstwa, edukacji artystycznej z tytułem licencjata bez spełnienia wymagań wstępnych, natomiast absolwenci innych kierunków lub specjalności w trakcie studiów dodatkowo uzupełniają wiedzę i umiejętności na zajęciach w ramach bloku wyrównawczego (ścieżka B w planie studiów), będącego syntezą wybranych treści specjalistycznych.

Od kandydatów na specjalność edukacja medialna i informatyczna wymagana jest dodatkowo zaawansowana wiedza i umiejętności w zakresie mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnych. Dla kontynuacji specjalizacji nauczycielskiej wymagane jest ukończenie studiów pierwszego stopnia na kierunku pedagogika na specjalności Edukacja Informatyczna i Medialna (lub pokrewnym z uprawnieniami nauczycielskimi).

Kandydaci na specjalność edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna muszą posiadać kompetencje zgodne ze standardami kształcenia nauczycieli uzyskane na studiach pierwszego stopnia w tej samej lub pokrewnej specjalności.

4. Zasady rekrutacji

Uprawnione do podjęcia studiów drugiego stopnia są osoby, które mają tytuł magistra, licencjata lub równorzędny oraz spełniają warunki rekrutacji. Rekrutację na Uniwersytecie Zielonogórskim prowadzi SEKCJA REKRUTACJI

Kandydaci na studia przyjmowani są według kolejności na liście rankingowej sporządzonej na podstawie punktacji za przeliczony wynik ukończenia studiów wpisany do dyplomu i za zgodność kierunku ukończonych studiów z wybranym kierunkiem studiów drugiego stopnia. Zgodność kierunku rozumiana jest jako zgodność kierunku oraz specjalności. Za kierunek pokrewny, uważa się kierunek pedagogika (wszystkie specjalności). Jako kryterium dodatkowe brana jest pod uwagę liczba punktów za przeliczoną ocenę z egzaminu dyplomowego.

Osoby przyjęte na studia drugiego stopnia mogą być zobowiązane do uzupełnienia różnic programowych dotyczących wiedzy ogólnej z zakresu studiów pierwszego stopnia w terminach ustalonych przez dziekana.

Warunkiem kontynuowania kształcenia na studiach drugiego stopnia w ramach specjalności głównej nauczycielskiej jest uzyskanie efektów kształcenia określonych dla studiów pierwszego stopnia na kierunku o tej specjalności.

Szczegółowe zasady rekrutacji przyjęte uchwałą Senatu UZ na określony rok akademicki⁴ są podawane do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie na stronie internetowej Uczelni w zakładce Rekrutacja.

II. EFEKTY KSZTAŁCENIA

Podstawę prawną dla opracowania efektów kształcenia dla kierunku pedagogika, na studiach pierwszego stopnia stanowią:

- Rozporządzenie MNiSW z 8 sierpnia 2011 roku w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych.
- Załączniki 1 i 2 do rozporządzenia MNiSW z dnia 2 listopada 2011 roku, w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla szkolnictwa wyższego
- Załącznik 1 do Rozporządzenia MNiSW z dnia 4 listopada 2011 roku, w sprawie wzorcowych efektów kształcenia
- Rozporządzenia MNiSW z dnia 17 stycznia 2012 roku, w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

1. Tabela odniesień efektów kierunkowych do efektów obszarowych

Efekty kształcenia zostały opracowane w oparciu o wzorcowe efekty kształcenia dla kierunku pedagogika stanowiące załącznik nr 1 do rozporządzenia MNiSW z dnia 4 listopada 2011 roku, w sprawie wzorcowych efektów kształcenia. Efekty te zostały sformułowane z wykorzystaniem zbioru opracowanego dla dwóch obszarów: nauk społecznych i nauk humanistycznych. Wiedza pedagogiczna pozwala zrozumieć przebieg tych procesów w warunkach stabilizacji systemów społecznych i środowisk wychowawczych dobrze wypełniających swoje funkcje oraz w warunkach zmian społecznych, kryzysów środowisk, instytucji edukacyjnych, idei, wzorów wychowania i ich konsekwencje dla praktyki edukacyjnej. Czerpiąc z osiągnięć nauk humanistycznych i społecznych pedagogika dokonuje oglądu praktyki edukacyjnej i wychowawczej z różnych perspektyw, co służyć może lepszemu wyjaśnieniu badanych procesów i zjawisk. Pedagogika opisuje kondycję psychospołeczną różnych jednostek, podlegających procesom socjalizacji przez całe życie, interesuje się zarówno tymi, które uzyskują dobre zaspokojenie swoich potrzeb w grupach społecznych (rodzinie, kręgu rówieśników) i instytucjach (przedszkola, szkoły, domy kultury), jak i jednostkami i grupami wykluczonymi w społeczeństwie, potrzebującymi pomocy i wsparcia.

---

⁴ Uchwała Senatu UZ nr 395 z dnia 29 maja 2012 w sprawie przyjęcia warunków i trybu rekrutacji na studia wyższe w roku akademickim 2012/2013

Dwuobszarowe opisanie efektów wynika także z istniejącego stanu prawnego. Pedagogika, jako dyscyplina naukowa zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z 8 sierpnia 2011 roku w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, została ulokowana w naukach społecznych, a wcześniej lokowana była w naukach humanistycznych. Ta zmiana skutkuje koniecznością opisanie efektów kształcenia dla kierunku pedagogika w oparciu o efekty dla obu obszarów niemal w równych proporcjach.

Kod efektu kierunkowego	<p style="text-align: center;">Efekty kształcenia dla kierunku studiów pedagogika.</p> <p style="text-align: center;">Po ukończeniu studiów drugiego stopnia na kierunku pedagogika absolwent:</p>	Odniesienie do efektów obszarowych
WIEDZA		
K_W01	zna terminologię używaną w pedagogice i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych	H2A_W02 H2A_W03
K_W02	ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o źródłach i miejscu pedagogiki w systemie nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami nauk	H2A_W05 H2A_W03
K_W03	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o współczesnych kierunkach rozwoju pedagogiki, jej nurtach i systemach pedagogicznych, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania	H2A_W06
K_W04	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat specyfiki przedmiotowej i metodologicznej pedagogiki (zna główne szkoły, orientacje badawcze, strategie i metody badań stosowanych w naukach społecznych i humanistycznych; zna mapę stanowisk i podejść metodologicznych; rozumie postulat wieloparadygmatyczności prowadzenia badań w pedagogice)	H2A_W03 S2A_W06
K_W05	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat subdyscyplin i specjalizacji pedagogiki, obejmującą terminologię, teorię i metodykę	H2A_W04
K_W06	ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym	H2A_W04 S2A_W05
K_W07	ma pogłębioną wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowościach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych	S2A_W03 S2A_W04 S2A_W08 S2A_W09
K_W08	ma rozszerzoną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych	S2A_W02 S2A_W03 S2A_W07
K_W09	ma uporządkowaną wiedzę o kulturowych uwarunkowaniach procesów edukacyjnych	S2A_W03 S2A_W05
K_W10	ma uporządkowaną wiedzę o celach, organizacji i funkcjonowaniu instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, pogłębioną w wybranych zakresach	S2A_W02 S2A_W03 S2A_W07
K_W11	ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat biologicznych, psychologicznych, społecznych, filozoficznych podstaw kształcenia i wychowania; rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii	H2A_W05
K_W12	ma uporządkowaną wiedzę na temat teorii wychowania, uczenia się i nauczania oraz innych procesów edukacyjnych	H2A_W03 H2A_W06
K_W13	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących	S2A_W01 S2A_W08
K_W14	ma uporządkowaną wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji, zna wybrane systemy edukacyjne innych krajów	S2A_W09

K_W15	ma uporządkowaną wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej, pomocowej i terapeutycznej, pogłębioną w wybranych zakresach	S2A_W04
K_W16	ma pogłębioną wiedzę na temat wybranych systemów norm i reguł (prawnych, organizacyjnych, moralnych, etycznych) organizujących struktury i instytucje społeczne oraz sposobach ich działania.	S2A_W07
K_W17	ma pogłębioną, specjalistyczną wiedzę z zakresu wybranej specjalności	
UMIEJĘTNOŚCI		
K_U01	posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych różnej natury, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich z punktu widzenia problemów edukacyjnych	S2A_U01 H2A_U01
K_U02	potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych	S2A_U02 H2A_U01
K_U03	potrafi sprawnie porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych	H2A_U08
K_U04	potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie i na piśmie, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin naukowych	S2A_U09 S2A_U10 H2A_U06 H2A_U11
K_U05	posiada pogłębione umiejętności prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, popierania ich rozbudowaną argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów, kierując się przy tym zasadami etycznymi	S2A_U02 S2A_U03 S2A_U05 H2A_U06
K_U06	posiada rozwinięte umiejętności badawcze: rozróżnia orientacje w metodologii badań pedagogicznych, formułuje problemy badawcze, dobiera adekwatne metody, techniki i konstruuje narzędzia badawcze; opracowuje, prezentuje i interpretuje wyniki badań, wyciąga wnioski, wskazuje kierunki dalszych badań, w obrębie wybranej subdyscypliny pedagogiki	S2A_U02 S2A_U03 S2A_U08 H2A_U02 H2A_U03
K_U07	ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji edukacyjnych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań	S2A_U01 S2A_U03
K_U08	potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych	H2A_U02 S2A_U06
K_U09	potrafi generować oryginalne rozwiązania złożonych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych	S2A_U04 S2A_U07
K_U10	potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, potrafi dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań zawodowych	S2A_U04 S2A_U07
K_U11	potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników procesów edukacyjno-wychowawczych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie	

K_U12	potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych wytworów kultury właściwych dla studiowanej dyscypliny stosując oryginalne podejścia i nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym	H2A_U05
K_U13	potrafi wykorzystywać specjalistyczną wiedzę do organizowania działań związanych z wybraną specjalnością.	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K01	ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	H2A_K01 H2A_K06
K_K02	jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki; angażuje się we współpracę; umie wyznaczać oraz przyjmować wspólne cele działania; potrafi przyjąć rolę lidera w zespole	H2A_K02 S2A_K01 S2A_K04
K_K03	docenia znaczenie nauk pedagogicznych dla rozwoju jednostki i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ma pozytywne nastawienie do nabywania wiedzy z zakresu studiowanej dyscypliny naukowej i budowania warsztatu pracy pedagoga	H2A_K01
K_K04	utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej, odznacza się rozważnością, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych	S2A_K04 S2A_K05
K_K05	jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej; dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą; poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań pedagogicznych	H2A_K04 S2A_K04
K_K06	odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modeluje to podejście wśród innych	S2A_K05 S2A_K07
K_K07	jest wrażliwy na problemy edukacyjne, gotowy do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania pedagogiczne	S2A_K02 H2A_K02
K_K08	ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata	S2A_K04 H2A_K05

2. Tabela pokrycia obszarowych efektów kształcenia przez kierunkowe efekty kształcenia

Przy formułowaniu efektów kształcenia dla kierunku pedagogika na Wydziale Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu znaleziono odniesienie (lub odniesiono się) do wszystkich efektów wzorcowych dla tego kierunku. Jedynymi wprowadzonymi zmianami są zmiany polegające na korekcie błędów formalnych (numeracja efektów) oraz dodanie efektów związanych ze specyfiką specjalności realizowanych na Wydziale

„Kierunek studiów *pedagogika* należy do obszarów kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i społecznych. Przedmiot badań pedagogiki jest umiejscowiony zarówno w obszarze idei (ideały, normy, powinności), jak i praktyk społecznych. Pedagogika, jako nauka o wychowaniu i kształceniu łączy dwie perspektywy: *humanistyczną*, koncentrującą się na istocie wychowania, nauczania i uczenia się oraz *społeczną*, dotyczącą środowisk wychowawczych, systemów instytucji oświatowych i opiekuńczych, ich funkcji i znaczenia w rozwoju człowieka. *Pedagogika* zajmuje się rozumieniem tego, jak ludzie rozwijają się, uczą w ciągu całego życia oraz krytyczną analizą istoty wiedzy i rozumienia w wymiarze ich jednostkowych i społecznych konsekwencji.

Pedagogika obejmuje analizy procesów edukacyjnych, systemów i podejść oraz ich kulturowych, społecznych, politycznych, historycznych i ekonomicznych kontekstów⁵.

---

⁵ Załącznik nr 1 do rozp. MNiSW z dnia 4 listopada 2011 roku, w sprawie wzorcowych efektów kształcenia.

III. PROGRAM STUDIÓW

Liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji: 120

Liczba semestrów: 4

Opis poszczególnych modułów kształcenia

W ramach programu przewidziane są 4 moduły.

Moduł podstawowy

Moduł ten obejmuje 345 godzin, za które student może uzyskać 51 punktów ECTS. Moduł podstawowy obejmuje przedmioty podstawowe dla kierunku pedagogika, w tym także z dyscyplin pokrewnych np. psychologia, socjologia, nauki o zdrowiu czy filozofia. Realizowany jest także przedmiot wychowanie fizyczne. Przedmioty wchodzące w skład tego modułu są realizowane przede wszystkim w dwóch pierwszych semestrach studiów dając podstawę do kształcenia w ramach specjalności. Każdy student niezależnie od wybranej specjalności musi zaliczyć wszystkie przedmioty wchodzące w skład tego modułu. Efekty kształcenia uzyskane w ramach tego modułu opisuje matryca efektów kształcenia stanowiąca **Załącznik nr 2**.

Przedmiot	Liczba godzin	ECTS
Andragogika	30	4
Antropologia kulturowa	30	5
Edukacja zdrowotna i promocja zdrowia	15	3
Logika	15	3
Metodologia badań społecznych	30	5
Metody statystyczne w pedagogice	30	4
Pedagogika ogólna	30	5
Pedagogika porównawcza	30	5
Pedeutologia	15	3
Współczesne koncepcje filozofii i etyki	30	5
Współczesne problemy psychologii	30	4
Współczesne problemy socjologii	30	4
Wychowanie fizyczne	30	1

Moduł rozszerzający - wybieralny

Moduł ten obejmuje 30 godzin i 4 punkty ECTS. Student może wybrać jeden lub 2 przedmioty tak, aby zrealizować założoną liczbę punktów. Celem modułu jest umożliwienie studentowi wyboru wykładów monograficznych prowadzonych przez samodzielnych pracowników, także gości spoza uczelni. Efekty kształcenia osiągane w tym module są uzależnione od dokonanej przez studenta wyboru i są opisane w opisie przedmiotu. Oferta może być aktualizowana w każdym roku akademickim w wyniku opinii ewaluacyjnych studentów.

Moduł zajęć ogólnouczelnianych

W obrębie tego modułu student może zrealizować minimum 1 punkt ECTS na dowolnie wybranych zajęciach ogólnouczelnianych lub na innym kierunku. Student może skorzystać z oferty przygotowanej w ramach macierzystego wydziału lub innych wydziałów. Oferta będzie aktualizowana każdego roku akademickiego. Efekty kształcenia uzyskane w ramach tego modułu wykraczają poza efekty kierunkowe, poszerzając kompetencje studenta w interesującym go dowolnym obszarze.

Moduły specjalnościowe

Celem wprowadzenia modułu specjalnościowego jest umożliwienie studentom uzyskania efektów kształcenia w obszarze wybranych subdyscyplin pedagogiki. W szczególności przygotowanie absolwentów do prowadzenia badań i funkcjonowania na rynku pracy, który w przypadku pedagogiki nastawiony jest także na posiadanie specyficznych efektów kształcenia związanych z różnymi obszarami aktywności zawodowej i badawczej pedagoga. Zatrudnialność absolwenta pedagogiki jest w wielu obszarach regulowana przepisami branżowymi, np. nauczycielskimi, których wytyczne są uwzględniane w programie studiów, a w szczególności w modułach specjalnościowych. W programie przewidziano 6 modułów związanych ze specjalnościami: animacja kultury, edukacja medialna i informatyczna, edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna, pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i profilaktyka, pomoc społeczna i socjoterapia, resocjalizacja z poradnictwem specjalistycznym.

Każdy moduł jest zbiorem od 9 do 13 przedmiotów, pozwala uzyskać 44 punkty ECTS i obejmuje 330 godzin zajęć dydaktycznych. Wybrany przez studenta moduł specjalnościowy prowadzi do uzyskaniu efektów kształcenia wykazanych w macyry dla danego modułu.

Moduł dyplomowy

Moduł dyplomowy pozwala uzyskać 20 punktów ECTS i obejmuje 120 godzin. Celem modułu jest poprowadzenie studentów do samodzielnego przygotowania pracy magisterskiej. Student może wybierać prowadzącego seminarium spośród samodzielnych pracowników stanowiących minimum kadrowe na danym kierunku oraz zatrudnionej przez Wydział, wspomagającej kadry emerytowanych profesorów. Student wybiera prowadzącego seminarium kierując się swoim zainteresowaniami oraz obszarem badawczym prowadzących zajęcia. Efekty kształcenia dla modułu są opisane w macyry i opisie przedmiotu seminarium magisterskie.

Pełny opis modułów i przedmiotów wchodzących w ich skład stanowi **Załącznik nr 1** do programu studiów.

1. Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk

Poza specjalnością nauczycielską, edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna, nie przewidziano praktyk w programie studiów.

Praktyki na specjalnościach nauczycielskich są opisane w sylabusach (załącznik nr 1).

2. Matryca efektów kształcenia

Matryca efektów kształcenia dla programu studiów na kierunku pedagogika, studia drugiego stopnia stanowi **Załącznik nr 2**.

3. Opis sposobów sprawdzania efektów kształcenia (dla programu) z odniesieniem do konkretnych modułów kształcenia, form zajęć i sprawdzianów.

Przedmioty realizowane w czasie trwania studiów kończą się zaliczeniem z oceną. W wyjątkowych przypadkach np. wykład monograficzny możliwe jest zaliczenie bez oceny. Tryb, zasady zaliczania, egzaminowania oraz odwołania od oceny proponowanej przez prowadzącego zajęcia określa REGULAMIN STUDIÓW Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Sprawdziany i egzaminy odbywają się w formie ustnej bądź pisemnej. Efekty kształcenia weryfikowane są poprzez oceny formatywne, w trakcie trwania zajęć, oraz oceny podsumowujące na ich zakończenie. Poza testami, kolokwiami, przewidziano realizację projektów, raporty, ocenę prac grupowych, udział w dyskusji, prowadzenie badań, prezentacje studenckie i wiele innych. Opis sposobów sprawdzania efektów kształcenia dla konkretnych modułów/przedmiotów/form zajęć jest wskazany w ich opisie.

Praca magisterska i egzamin dyplomowy stanowią sprawdzian osiągnięcia przez studenta wszystkich zakładanych efektów kształcenia. Warunkiem przystąpienia do egzaminu dyplomowego jest zaliczenie przedmiotów przewidzianych planem studiów oraz przygotowanie i pozytywna ocena pracy magisterskiej. Szczegółowe zasady dotyczące prac dyplomowych opisuje Regulamin Studiów UZ (Rozdział 7. Praca dyplomowa)

Egzamin dyplomowy prowadzony jest w formie ustnej. Obejmuje ogólne zagadnienia teoretyczne z zakresu nauk pedagogicznych oraz treści zawartych w pracy magisterskiej. Praca magisterska powinna być pracą o charakterze badawczym. Student w oparciu o wiedzę teoretyczną, i praktyczną powinien wykazać się umiejętnością analizy i syntezy badanych w pracy zjawisk, umiejętnością wnioskowania i uogólniania. O ocenie końcowej decyduje ocena z pracy magisterskiej, ocena egzaminu dyplomowego i średnia ocen przebiegu studiów (Regulamin Studiów UZ, §68)

4. Plan studiów z zaznaczeniem modułów podlegających wyborowi przez studenta

Plan studiów odrębny dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych stanowi **załącznik nr 3 i 4** do programu studiów.

5. Sumaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów:

Łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	60 studia stacjonarne 36 studia niestacjonarne
Łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia:	34
Łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym, takich jak zajęcia laboratoryjne:	10*
Minimalna liczba punktów ECTS, którą student musi zdobyć, realizując moduły kształcenia oferowane w formie zajęć ogólnouczeniowych lub na innym kierunku studiów:	4
Minimalna liczba punktów ECTS, którą student musi zdobyć na zajęciach z wychowania fizycznego:	0
W przypadku programu studiów przyporządkowanego do więcej niż jednego obszaru kształcenia – procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w łącznej liczbie punktów ECTS	60% nauki społeczne 40% nauki humanistyczne

*liczba punktów może się być inna, zależnie od wybranej przez studenta specjalności

IV. WARUNKI REALIZACJI PROGRAMU STUDIÓW

1. Minimum kadrowe

Lp.	Nazwisko	Imię	Tytuł/stopień naukowy	Obszar/dyscyplina naukowa
1.	Furmanek	Marek	Prof. UZ dr hab.	Nauki społeczne/ pedagogika, informatyka,

				pedagogika medialna, technika komputerowa
2.	Gajewska	Grażyna	Prof. UZdr hab.	Nauki społeczne/ Pedagogika opiekuńcza, pedagogika społeczna
3.	Idzikowski	Bogdan	Prof. UZ dr hab.	Nauki społeczne/ Pedagogika społeczna, andragogika,
4.	Janiszewska - Nieścioruk	Zdzisława	Prof. UZ dr hab.	Nauki społeczne /logopedia, pedagogika specjalna
5.	Kowalski	Mirosław	Prof. UZ dr hab.	Nauki społeczne/pedagogika ogólna, pedeutologia, pedagogika społeczna
6.	Kuleczka	Pola	Prof. UZ dr hab.	Nauki humanistyczne/ literaturoznawstwo, krajoznawstwo
7.	Magda-Adamowicz	Marzenna	Prof. UZ dr hab.	Nauki społeczne/ dydaktyka ogólna, pedagogika wczesnoszkolna, pedagogika twórczości, pedeutologia
8.	Małolepszy	Maciej	Prof. UZ dr hab.	Nauki prawne/ prawo karne materialne, prawo karne wykonawcze
9.	Miłkowska	Grażyna	Prof. UZ dr hab.	Nauki społeczne/ Specjalności: dydaktyka, pedagogika resocjalizacyjna
10.	Nowak-Łojewska	Agnieszka	dr hab.	Nauki społeczne/ pedagogika ogólna, pedagogika wczesnoszkolna
11.	Pasterniak-Kobytecka	Ewa	dr hab.	Nauki społeczne/ pedagogika ogólna, pedeutologia
12.	Bąbka	Jarosław	dr	Nauki społeczne/ pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, pedagogika specjalna,
13.	Czerwińska	Małgorzata	dr	Nauki społeczne/ pedagogika specjalna, rewalidacja, bibliotekoznawstwo, informacja naukowa
14.	Dec - Pietrowska	Joanna	dr	Nauki społeczne/ Poradnictwo rodzinne i seksualne/Edukacja profilaktyczna/ Poradnictwo rodzinne i seksualne
15.	Doliński	Artur	dr	Nauki społeczne/ Pedagogika, Pedagogika resocjalizacyjna
16.	Herberger	Jerzy	dr	Nauki społeczne/ edukacja i terapia uzależnień, psychologia osobowości, psychologia społeczna
17.	Jędrzykowski	Jacek	dr	Nauki społeczne/ pedagogika, pedagogika medialna,
18.	Kołodziejska	Elżbieta	dr	Nauki społeczne/ pedagogika społeczna

19.	Kopaczyńska	Iwona	dr	Nauki społeczne/ Pedagogika wczesnoszkolna
20.	Lipińska - Lokś	Jolanta	dr	Nauki społeczne/ Pedagogika specjalna
21.	Mianowska	Edyta	dr	Nauki społeczne/ pedagogika społeczna
22.	Niewiedział	Dorota	dr	Nauki społeczne/ Psychologia społeczna
23.	Nowicka	Agnieszka	dr	Nauki społeczne/ pedagogika specjalna, rewalidacja
24.	Ochonczenko	Helena	dr	Nauki społeczne/ pedagogika opiekuńcza, pedagogika specjalna, pedagogika społeczna
25.	Olczak	Agnieszka	dr	Nauki społeczne/ pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
26.	Olejarz	Małgorzata	dr	Nauki społeczne/ pedagogika społeczna
27.	Słowińska	Sylvia	dr	Nauki społeczne/ edukacja kulturalna, andragogika
28.	Soroka - Fedorczyk	Aneta	dr	Nauki społeczne/ pedagogika przedszkolna
29.	Toroń	Barbara	dr	Nauki społeczne/ pedagogika społeczna, resocjalizacja
30.	Wagner	Jarosław	dr	Nauki społeczne / pedagogika, pedagogika medialna, informatyka,
31.	Wawryk	Lidia	dr	Nauki społeczne/Pedagogika opiekuńcza, Pedagogika społeczna
32.	Wąż	Krzysztof	dr	Nauki społeczne/ pedagogika seksualna, pedagogika rodziny
33.	Zadłużny	Marek	dr	Nauki społeczne/pedagogika, teatr tańca
34.	Zygadło	Andrzej	dr	Nauki społeczne/resocjalizacja

2. Proporcja liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studiujących

Współczynnik wg rozporządzenia⁶ 1:160

Liczba studentów studiów stacjonarnych 440*

Liczba studentów studiów niestacjonarnych 508*

⁶ Rozp. MNiSW z dnia 5 października w sprawie warunków prowadzenie studiów na określonym kierunku i poziomie

Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych
do minimum na kierunku pedagogika 27

Proporcja: 1:35

Stan na dzień 30.03.2012

Mimo dwuobszarowego kształcenia na kierunku pedagogika bezcelowe wydaje się wyliczanie proporcji kadry z minimum kadrowego z tych dwóch obszarów do proporcji punktów ECTS z uwagi na przeniesienie, w rozporządzeniach ministerialnych, dyscypliny pedagogika z obszaru nauk humanistycznych do społecznych⁷. Pedagodzy mają stopnie i tytuły naukowe w obszarze nauk humanistycznych, zgodnie z dotychczasowym ulokowaniem pedagogiki w dokumentach administracyjnych.

3. Opis działalności badawczej w odpowiednim obszarze wiedzy – w przypadku studiów prowadzących do uzyskania dyplomu magisterskiego

Działalność badawcza kadry Wydziału prowadzona jest, poza pedagogiką ogólną, w różnych obszarach wynikających z realizowanych specjalności.

Środki na działalność statutową **Zakładu Animacji Kultury i Andragogiki** służą realizacji wiodącego obszaru naukowego i dydaktycznego zakładu: animacji kultury i edukacji kulturalnej w zróżnicowanych kontekstach. Działania naukowe w ramach tematu koncentrują się na dwóch wiodących obszarach aktywności – badawczej i organizacyjno-publikatorskiej.

Pierwszy stanowią: badania różnych aspektów animacji kultury zróżnicowanych stratyfikacyjnie środowisk społecznych; badania procesu kształcenia animatorów społeczności lokalnych; badania procesu stawania się animatorem kultury; badania edukacji kulturalnej różnych pokoleń współczesnych Polaków oraz dynamiki i form ich uczestnictwa w kulturze; badania dróg powstawania i ewolucji polskich koncepcji edukacji kulturalnej; badania współczesnych kontekstów edukacji dorosłych jako całościowego procesu uczenia się ludzi dorosłych; badania modeli instytucji kultury i ich społecznych funkcji; badania nad kulturą taneczną mające na celu wzbogacenie procesu dydaktycznego na poziomie studiów wyższych, powiązane z opracowaniem autorskiej koncepcji programu kształcenia w zakresie pedagogiki tańca; wspartego podręcznikiem metodycznym z zakresu edukacji tanecznej; badania nad wypracowaniem metody pracy z tancerzem nieprofesjonalistą - zawodowym aktorem teatru dramatycznego służące realizacji spektaklu w oparciu o choreografię; wypracowanie modeli projektu animacyjnego oraz strategii kształcenia animatorów kultury metodą projektów.

Drugi stanowią działania: organizacyjne w zakresie przygotowania i realizacji corocznych edycji Letniej Szkoły Młodych Andragogów i Poradodawców; naukowa redakcja i przygotowanie do druku cyklu wydawniczego *Dyskursy młodych andragogów*, który od 2012 roku uzyskał status czasopisma naukowego..

Prace naukowo-badawcze pracowników **Katedry Mediów i Technologii Informacyjnych** prowadzących specjalność EMil skupione są wokół subdyscypliny Pedagogika Medialna. Główne obszary badawcze to: media i technologie komunikacyjno-informacyjne w edukacji i komunikacji społecznej, e-learning, ICT w terapii i diagnozie pedagogicznej, media i ICT w środowisku pracy nauczyciela, struktura i oddziaływanie przekazu medialnego o charakterze edukacyjnym itd. Problematyka ta znajduje odzwierciedlenie w publikacjach i pracach promocyjnych pracowników.

Prace naukowo-badawcze pracowników **Katedry Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej** dotyczą współczesnych przemiany w opiece, terapii i profilaktyce społecznej. W roku 2012 planowane są badania dotyczące diagnozy sytuacji rodzinnej i szkolnej dzieci i młodzieży wymagających specyficznych działań dydaktyczno-wychowawczych oraz wsparcia społecznego. Przedmiotem analiz będzie sytuacja dzieci i młodzieży:

- z dysfunkcjami rozwojowymi – niepełnosprawnych, długotrwale chorych, dyslektycznych;
- z rodzin dysfunkcyjnych o zaburzonych potrzebach, osieroconych, zahamowanych;

⁷ Rozp. MNiSW z 8 sierpnia 2011 roku w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych

– z rodzin patologicznych, obciążonych chorobą alkoholową i przemocą wewnątrzrodzinną. Badania będą miały charakter zarówno ilościowy, jak i jakościowy. Ich wyniki zostaną wykorzystane do diagnozy sytuacji rodzinnej i szkolnej dzieci i młodzieży z terenu Zielonej Góry oraz opracowania indywidualnych projektów naprawczych i profilaktycznych adresowanych do szkół i instytucji wspierających.

Katedra Pedagogiki Społecznej prowadzi badania w obszarze pomocy społecznej, i poradnictwa. Aktualnie realizowane są badania w ramach projektu „Życie Lubuszan” pt. „Długotrwałe bezrobocie jako wspólny problem służb socjalnych i służb zatrudnienia”. Badania o charakterze ilościowym są prowadzone na terenie województwa lubuskiego. Ich celem jest rozpoznanie indywidualnych wyznaczników sytuowania się w tym sektorze społecznym osób o różnych biografiach życiowych realizowanych w różnych środowiskach. Osoby długotrwałe bezrobotne znajdują się w polu zainteresowania wsparciem ze strony służb społecznych i służb zatrudnienia. Zakres i charakter ich działań postrzegane w świetle indywidualnych doświadczeń osób długotrwałe bezrobotnych mogą przyczynić się do podniesienia efektywności tych działań

Badania pracowników **Katedry Teorii i Filozofii Wychowania** oscylują wokół 3 tematów:

– Autonomii i samorządności szkół społecznych oraz publicznych na przykładzie województwa lubuskiego

Po przełomie roku 1989 przebudowie i zmianom zarówno inicjowanym przez państwo, jak również spontanicznym uległo wiele ważnych elementów systemu oświatowego, dziedzin edukacji. Procesy te miały różnorodny charakter, od zwiększenia autonomii wobec władz administracyjnych po powstanie nowego sektora szkół – szkół społecznych (niepublicznych). Zakładano m.in., że istotą działań o charakterze reformatorskim powinno stać się uspołecznienie szkoły poprzez zwiększenie autonomii nauczycieli i samorządności uczniów oraz dopracowanie się systemu wewnętrznych decyzji, podejmowanych przez podmioty tworzące szkolną społeczność. Taka koncepcja powinna skutkować m.in. nauczycielskim prawem do podejmowania w pełni samodzielnych decyzji dydaktycznych i wychowawczych, uczniowskim prawem do określania własnej roli w szkole, modyfikowania prezentowanych ofert edukacyjnych oraz prawem rodziców do tworzenia – niezależnej od władz szkoły - reprezentacji stanowiącej o sprawach szkoły. Powyższy obraz szkoły – mający wymiar demokratycznej wspólnoty, stanowi podłoże urzeczywistniania się idei samorządności uczniowskiej i autonomii nauczycielskiej.

O znaczeniu badań nad autonomią i samorządnością szkół, nad tendencjami i przemianami w obrębie tych idei świadczą m.in. analizy i dokumenty publikowane przez Europejską sieć informacji o edukacji Eurydice (m.in. Autonomia szkół w Europie – strategie i działania), jak również monografie i studia poszczególnych badaczy, które ukazują się w Polsce. Nie ulega wątpliwości, że wraz z intensywnością przeobrażeń politycznych, ekonomicznych i społecznych – dokonujących się na terenie naszego kraju w ostatnim dwudziestolecu – poszerza się również obszar zainteresowań zagadnieniami optymalnej organizacji systemu szkolnego, która zapewni maksymalną efektywność. Szczególną uwagę zwraca się na konieczność rozszerzenia demokratycznego uczestnictwa, lepszego zarządzania środkami publicznymi przeznaczanymi na edukację i podniesienie jakości nauczania.

Przyjęte podejścia różnią się od siebie nie tylko pod względem rytmu reform oświatowych, zakresu przekazywanych uprawnień i obszarów, których one dotyczą, zainteresowanych grup społecznych, które korzystają z tych uprawnień, ale przede wszystkim wprowadzonych mechanizmów kontroli oraz egzekwowania odpowiedzialności.

– Szans edukacyjnych uczniów współczesnej szkoły, szczególnie w województwach zachodnich naszego kraju.

Zgodnie z podstawowymi założeniami pedagogiki krytycznej i emancypacyjnej placówki oświatowe powinny być miejscem stwarzającym młodym ludziom warunki pozwalające na wszechstronny rozwój. Dlatego też, od nauczyciela-wychowawcy wymaga się między innymi, aby stawał się doradcą edukacyjnym i zawodowym młodzieży. Zachodzące przemiany społeczno-gospodarcze w Polsce wymagają gruntownej ewaluacji programów kształcenia oraz lepszego przygotowania nauczycieli do pełnienia rozmaitych ról. Trzeba ich do tego przygotować w toku kształcenia i doksztalcania na uczelni wyższej.

– Potrzeb edukacyjnych w szkolnictwie wyższym.

Analiza i interpretacja wyników przeprowadzonych badań może przyczynić się do usprawnienia procesów kształcenia, doskonalenia i doksztalcania nauczycieli w dobie reformy edukacji, także uniwersyteckiej.

Pracownicy **Katedry Seksuologii, Poradnictwa i Resocjalizacji** (prowadzącej specjalność resocjalizacja z poradnictwem specjalistycznym) realizują programy badawcze dotyczące szeroko pojętych oddziaływań resocjalizacyjnych realizowanych w zakładach zamkniętych i w środowisku lokalnym i ich skuteczności, w tym, między innymi, na temat: zastosowań kulturotechniki w pracy ze skazanymi, wykorzystania asystentów pracy we wspomaganie adaptacji społecznej i zawodowej osób opuszczających zakłady karne, a także z zakresu: europejskiego wymiaru polskiego systemu prawa karnego, diagnozy zachowań ryzykownych i przemocowych, psychospołecznych uwarunkowań zachowań przestępczych i dewiacyjnych, zaburzeń osobowości oraz skuteczności różnych strategii profilaktycznych, w tym, między innymi, na temat: zagrożeń i czynników ochronnych okresu dorastania, prostytucji oraz prostytucji dziecięcej, przemocy seksualnej, w tym rówieśniczej, sprawców przemocy seksualnej, profilaktyki HIV/AIDS; profilaktyki wczesnego rodzicielstwa, funkcjonowania rodzin z problemem alkoholowym, dorosłych dzieci alkoholików, roli środowisk socjalizacyjnych w przemianach celów i planów życiowych młodocianych przestępców, stylu życia przestępców oraz zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego, społecznych i kulturowych uwarunkowań seksualności człowieka, relacji w związkach i przemian w zakresie obyczajowości seksualnej.

W **Katedrze Pedagogiki Przedszkolnej Wczesnoszkolnej** badania naukowe prowadzone są w pracowniach w kilku obszarach:

- Wymiary przemian współczesnej pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej. W ramach tego zadania Pracownicy Pracowni prowadzą badania dotyczące szeroko rozumianej problematyki poszukiwania zmiany we wczesnej edukacji. Badania dotyczą zagadnienia refleksyjności w edukacji wczesnoszkolnej w relacjach nauczyciela z uczniem, w procesie edukacji w szkole. Redefinicji poddawane jest pojęcie wiedzy społecznej uczniów klas I-III i poszukiwanie nowych, alternatywnych obszarów edukacji społecznej dzieci. Ponadto analizy (badania) dotyczą procesów reprodukcji klasy średniej poprzez socjalizację w rodzinie i wczesne kształcenie szkolne przy wykorzystaniu teorii Pierre'a Bourdieu. Prowadzone są również badania empiryczne i studia teoretyczne nad zmianami przystosowawczymi instytucji wczesnej edukacji do systemowych przeobrażeń polityczno-ekonomicznych. Badania dotyczą także codzienności przedszkolnej, relacji, komunikacji w triadzie edukacyjnej, kwestie wychowania we wczesnej edukacji. Wszystko to ma prowadzić do poszukiwania optymalnych metod pracy w zakresie wczesnej edukacji zintegrowanej.)

Zakład Historii Wychowania i Nauk Pomocniczych Pedagogiki

Edukacja wobec wyzwań XXI wieku. Obecna tematyka badawcza Pracowni Historii Wychowania będzie kontynuacją prac wcześniejszych i koncentrować się będzie wokół zagadnienia „Edukacja wobec wyzwań XXI wieku”. W tym zakresie realizowane będą następujące problemy badawcze:

- Kształcenie regionalne. Tematyka obejmować będzie pojęcie małej i wielkiej ojczyzny, analizę podstawy programowej, badanie wątków regionu w literaturze oraz kształcenie regionalne. Badania mają służyć analizie sposobów poznawania najbliższej okolicy, stosowanych w edukacji i wychowaniu, kształtowaniu postaw wobec małej i wielkiej ojczyzny, poznawaniu kraju z autopsji. Badania obejmują również zagadnienia turystyki osób niepełnosprawnych, m.in. barier architektonicznych uniemożliwiających aktywne poznawanie regionu przez osoby niepełnosprawne.

- Sytuacja edukacyjna dzieci z zaburzeniami komunikacji językowej. Tematyka badawcza uwzględni jakość życia najmłodszych uczniów z zaburzeniami mowy, języka i słuchu, szczególnie w kontekście ich sytuacji edukacyjnej. Badania obejmują dzieci sześciolatnie, realizujące obowiązek szkolny.

- Pakiety edukacyjne dla najmłodszych uczniów. Badania polegają na wnikliwej analizie pakietów edukacyjnych do klasy I szkoły podstawowej, opracowanych do nowej podstawy programowej. Analiza pakietów uwzględni zmienioną, na skutek obniżenia wieku realizacji obowiązku szkolnego, rzeczywistość szkolną. Oprócz tradycyjnych podręczników analizie poddawane są również e-booki oraz zmieniająca się sytuacja na rynku wydawniczym, w tym polityka MEN w zakresie podręczników szkolnych.

Obszarem badań pracowników **Zakład Metodologii Badań** są zmiany strukturalne, ustawowe, behawioralne podmiotów działających w obszarze szkolnictwa wyższego. Trzykrotnie w ciągu dwóch ostatnich dekad zmianie uległa ustawa regulująca funkcjonowanie szkół wyższych. Członkowie Zakładu monitorują zachodzące zmiany. Umasowienie kształcenia na poziomie wyższym oraz realizacja Procesu Bolońskiego w Polsce zmieniła sposób organizacji dydaktyki, programów kształcenia, które w jeszcze większym stopniu uwzględniać winny wymagania rynku pracy. Pracownicy Zakładu prowadzą badania nad efektami kształcenia w wybranych zakresach (metodologia badań społecznych, posługiwanie się IT) oraz nad przebiegiem karier zawodowych absolwentów.

Badają potencjał intelektualny studentów, który wnoszą oni do uczelni oraz formy aktywności przejawiane przez studentów, od zaangażowania w proces dydaktyczny, poprzez działalność w wolontariacie, kołach naukowych i stowarzyszeniach po aktywność w czasie wolnym.

Zakład Pedagogiki Szkolnej prowadzi badania zatytułowane „Zmiana szkoły – zmiany w szkole”. Prowadzone są analizy sensów samego znaczenia pojęcia zmiany, bowiem zrozumienie jej istoty i poznanie możliwych do uchwycenia prawidłowości ma kluczowe znaczenie w przebudowie szkoły oraz odnalezieniu siły vitalnej instytucji kształcenia. Rozważane są możliwości „odnowy szkoły” i poszukiwanie odpowiedzi na następujące pytania: co się dzieje kiedy w szkole zachodzi zmiana oraz jakie podmioty w niej uczestniczą? Jakie są źródła zmiany szkoły i z czego wynikają? Czy można przewidzieć skutki zmiany? Czy możliwe jest zapanowanie nad zmianą (objęcie kontroli) i jej poprowadzenie? Co sprzyja wprowadzeniu zmian w środowisku szkolnym, a co je hamuje? Jakie są możliwości przejęcia współodpowiedzialności za przebieg zmiany i doskonalenia praktyki szkolnej? W jaki sposób pozyskać ludzi dla zmiany i poprawy efektywności pracy szkoły? Przyjęte podejście jest zgodne z dokonywaną się współcześnie zmianą paradygmatu rozwoju szkolnictwa i szkoły, w której odchodzi się od przebudowy obszarów pracy szkoły zalecanych przez różnego rodzaju gremia eksperckie na rzecz zmiany szkoły, która dokonuje się wewnątrz instytucji w wyniku woli i determinacji jej członków.

V. WYJAŚNIENIA I UZASADNIENIA

1. Sposób wykorzystania wzorców międzynarodowych

Przy tworzeniu dokumentacji wykorzystano doświadczenie wielu krajów opisane w dokumentach i raportach programu TUNING (<http://www.unideusto.org/tuningeu/>)

Wydział współpracuje z wieloma jednostkami zagranicznymi. Pracownicy i studenci Wydziału uczestniczą w zajęciach w ramach programu Erasmus. Pracownicy naukowcy z innych uczelni prowadzą gościnne wykłady i zajęcia dla naszych studentów. Realizowane są programy międzynarodowe „Language Garden”, „Jakość życia, jakość szkoły”. Efekty i doświadczenia przenoszone są przez kadrę do praktyki kształcenia na wydziale.

2. Sposób uwzględniania wyników monitorowania karier absolwentów

W dotychczasowej praktyce nie monitorowano systematycznie karier absolwentów. Na potrzeby Wydziału przeprowadzono w 2010 roku badanie losów zawodowych absolwentów kierunku pedagogika i socjologia z lat 2006-2009. Rada Wydziału oraz Rektor ds. studentów zapoznali się z wynikami. Wykorzystano niektóre wypowiedzi absolwentów na temat procesu kształcenia do modyfikacji programu studiów.

W 2013r. Biuro Karier UZ przygotowało uczelniany projekt monitorowania karier absolwentów i uwzględniania rezultatów w poprawianiu jakości kształcenia na wszystkich wydziałach.

Losy absolwentów I i II stopnia śledziła dr E. Kołodziejaska, która w 2014 r. przygotowała raport z badań, który został zaprezentowany Radzie Wydziału 15.04.2014r. Zawarte w nim wybrane wypowiedzi studentów wykorzystano do modyfikacji niniejszego programu studiów.

3. Udokumentowanie – dla studiów stacjonarnych – że co najmniej połowa programu kształcenia jest realizowana w postaci zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich.

Studia stacjonarne obejmują minimum 840 godzin zajęć dydaktycznych odbywanych w uczelni z udziałem prowadzącego zajęcia. Na specjalnościach nauczycielskich 945 godzin dydaktycznych (edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna). Liczba punktów ECTS uzyskanych za zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego wynosi 60

Na studiach niestacjonarnych studenci realizują 60% godzin zajęć przewidzianych na studiach stacjonarnych. Liczba punktów uzyskanych na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego wynosi 34.

Na obu formach studiów studenci korzystają z konsultacji z prowadzącym zajęcia. Informacja o godzinach konsultacji jest dostępna w zwyczajowo przyjętym miejscu (drzwi gabinetów) oraz na stronie internetowej wydziału.

4. Udokumentowanie, że program studiów umożliwi studentowi wybór modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% ECTS

W łącznej liczbie 120 punktów ECTS :

44 punkty ECTS (37%) stanowią te, które student zdobywa realizując moduł wybranej przez siebie specjalności.

4 punktów ECTS (5%) student uzyskuje na zajęciach w ramach modułu ograniczonego wyboru.

20 pkt ECTS (17%) student uzyskuje za zaliczenie modułu dyplomowego, który umożliwia studentowi wybór prowadzącego seminarium.

W sumie 59% stanowią punkty uzyskane za zaliczenie zajęć, których formę, treść, metody czy też prowadzącego student może wybierać.

5. Sposób współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi (np. lista osób spoza wydziału biorących udział w pracach programowych lub konsultujących program kształcenia)

W ramach poszczególnych specjalności, jako uzupełnienie kadry akademickiej zatrudniane są także osoby spoza uczelni. Osoby te uczestniczą w ramach poszczególnych jednostek organizacyjnych wydziału w konsultacjach dotyczących programu kształcenia wnosząc swoje pozauczelniane doświadczenie. Są to między innymi: dyrektor i aktorzy Teatru Lubuskiego, sędzia sądu rodzinnego, radca prawny kuratorium oświaty, dyrektor aresztu śledczego w Zielonej Górze.

Dodatkowo wiele działań nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe dla kierunku pedagogika i różnych pięciu jej specjalności podejmowanych jest w licznych instytucjach. Za pośrednictwem tej relacji również odbywa się weryfikacja wiedzy, umiejętności i kompetencji studentów a tym samym efektów kształcenia zawartych w programach studiów pierwszego stopnia.

Podejmowanych jest także przez studentów i pracowników naukowo – dydaktycznych dużo działań pozadydaktycznych, wolontariackich w licznych instytucjach miasta i regionu, które stanowią grupę szeroko współpracujących z WPSNZ interesariuszami zewnętrznymi.

Dla sformalizowania współpracy z interesariuszami zewnętrznymi zainicjowano 8.04.2014 r. podpisanie porozumień pomiędzy WPSNZ a strategicznymi dla specjalności pedagogicznych Interesariuszami Zewnętrznymi, w których określone zostały szeroko wielopłaszczyznowe pola współdziałania, w tym także weryfikacji oferty kształcenia na rok 2014/2015. Są to instytucje, takie jak:

Gimnazjum nr 6 w Zielonej Górze	mgr Katarzyna Apenit-Wojciechowicz – wicedyrektor Gimnazjum nr 6 w Zielonej Górze	Pedagogika: edukacja medialna i informatyczna; EWiP; POWiP
Miejskie Przedszkole nr 8 w Zielonej Górze	mgr Urszula Konkol – dyrektor Miejskiego Przedszkola nr 8 w Zielonej Górze	Pedagogika: edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna
Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Zielonej Górze	mgr Elżbieta Nowak – dyrektor Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Zielonej Górze	Pedagogika: pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i profilaktyka
Regionalne Centrum Animacji Kultury w Zielonej Górze	mgr Tomasz Siemiński – dyrektor Regionalnego Centrum Animacji Kultury w Zielonej Górze	Pedagogika: animacja kultury, animacja kultury z profilem artystycznym – taniec/fotografia; teatr
Sąd Okręgowy w Zielonej Górze:	mgr Grzegorz Łepecki – Kierownik Rodzinnego Ośrodka Diagnostyczno-	Pedagogika: resocjalizacja z poradnictwem

---

<p>-Rodzinny Ośrodek Diagnostyczno-Konsultacyjnego przy Sądzie Okręgowym w Zielonej Górze</p> <p>-kurator okręgowy (porozumienia w przygotowaniu formalnym obu stron)</p>	<p>Konsultacyjnego przy Sądzie Okręgowym w Zielonej Górze</p> <p>mgr Anna Luczek – kurator okręgowy</p>	<p>specjalistycznym, pedagogika opiekuńczo-wychowawcza, pomoc społeczna i socjoterapia</p>
---	---	--

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI SOCJOLOGII I NAUK O ZDROWIU
UNIwersytet Zielonogórski

PROGRAM KSZTAŁCENIA
NA KIERUNKU **PEDAGOGIKA**
STUDIA II STOPNIA

Załącznik nr 2

MATRYCA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI SOCJOLOGII I NAUK O ZDROWIU

UNIWERSYTET ZIELONOGÓRSKI

PROGRAM KSZTAŁCENIA
NA KIERUNKU **PEDAGOGIKA**
STUDIA II STOPNIA

Załącznik nr 3

Plan studiów stacjonarnych

PLAN STUDIÓW STACJONARNYCH																							
KIERUNEK: PEDAGOGIKA Rekrutacja: 2014/2015																							
POZIOM STUDIÓW: II stopnia																							
CZAS TRWANIA: 4 semestry																							
LP.	KOD	NAZWA PRZEDMIOTU	Liczba godzin	ECTS	Forma zaliczenia	SEMESTR 1			SEMESTR 2			SEMESTR 3			SEMESTR 4								
						Forma zajęć			Forma zaliczenia			Forma zajęć			Forma zaliczenia			Forma zajęć			Forma zaliczenia		
						W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S			
Moduł podstawowy - obowiązkowy			345	52		150			150			30			15			4					
1.	14.7-WP-PEDD-AK	Antropologia kulturowa	30	5	E/ZO	15	15		E/ZO	5													
2.	08.1-WP-PEDD-LOG	Logika	15	3	ZO		15		ZO	3													
3.	14.0-WP-PEDD-MBS	Metodologia badań społecznych	30	5	E/ZO	15	15		E/ZO	5													
4.	05.0-WP-PEDD-PEDO	Pedagogika ogólna	30	5	E/ZO	15	15		E/ZO	5													
5.	05.1-WP-PEDD-PD	Pedeutologia	15	3	ZO		15		ZO	3													
6.	14.4-WP-PEDD-WPP	Współczesne problemy psychologii	30	4	ZO/ZO						15	15		ZO/ZO	4								
7.	14.2-WP-PEDD-WPS	Współczesne problemy socjologii	30	4	ZO/ZO						15	15		ZO/ZO	4								
8.	08.1-WP-PEDD-WKF	Współczesne koncepcje filozofii i etyki	30	5	E						30			E	5								
9.	05.7-WP-PEDD-PEDP	Pedagogika porów naw cza	30	5	E/ZO						15	15		E/ZO	5								
10.	05.9-WP-PEDD-MS	Metody statystyczne w pedagogice	30	4	ZO/ZO						15		15	ZO/ZO	4								
11.	05.5-WP-PEDD-AD	Andragogika	30	4	ZO/ZO									ZO/ZO	4								
12.	05.9-WP-PEDD-EZPZ	Edukacja zdrowotna i promocja zdrowia	15	4	ZO											15		ZO					
13.	05.9-WP-PEDD-WF	Wychowanie fizyczne	30	1	ZO		30		ZO	1													
Moduł rozszerzający - ograniczonego wyboru**			30	4	Zal							30			Zal			4					
1.	16.9-WP-PEDD-MAPP	Wykład monograficzny: Aktualne problemy polskiego w wymiaru sprawiedliwości karnej	15	2	Zal									15				2					
2.	16.9-WP-PEDD-MBDR	Wykład monograficzny: Być dobrym rodzicem	15	2	Zal									15				2					
3.	16.9-WP-PEDD-MEL	Wykład monograficzny: E-learning	15	2	Zal									15				2					
4.	16.9-WP-PEDD-MKWS	Wykład monograficzny: Konstruowanie wiedzy społecznej w szkole	15	2	Zal									15				2					
5.	16.9-WP-PEDD-MPOW	Wykład monograficzny: Pułapki opieki i wychowania	15	2	Zal									15				2					
6.	05.9-WP-PEDD-TR	Wykład monograficzny: Translatorium pedagogiczne	30	4	Zal									30				4					
7.	05.9-WP-PEDD-TD	Wykład monograficzny: Teoria decyzji	30	4	Zal									30				4					
8.	05.9-WP-PEDD-PEK	Wykład monograficzny: Partnerstwo edukacyjne a kapitał społeczny w aspekcie jednostkowym i zbiorowym	30	4	Zal									30				4					

Moduł ogólnouczelniany - wybieralny**		15	1	Zal														15			zal	1		
Moduł dyplomowy		120	20		30				2	30				2	30				2	30				14
05.0-WP-PEDD-SM1	Seminarium dyplomowe I / II / III / IV	120	20	Zal			30	Zal	2			30	Zal	2			30	Zal	2			30	Zal./ Egz.dy pl.	14
05.0-WP-PEDD-SM2																								
05.0-WP-PEDD-SM3																								
05.0-WP-PEDD-SM4																								
Moduł specjalnościowy ~300 godz.		330	44		60				6	60				6	120				20	90				12
Animacja kultury z profilem artystycznym - teatr		330	44		15	30	0		6	0	30	45		6	15	15	90		20	0	30	60		12
Edukacja medialna i informatyczna		330	44		0	0	60		6	0	0	45		6	30	0	120		20	0	0	75		12
Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna		435	44		30	45	0		6	45	30	0		6	60	105	0		20	45	75	0		12
Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i profilaktyka		330	44		15	30	0		6	15	45	0		6	75	60	15		20	30	45	0		12
Pomoc społeczna i socjoterapia		330	44		15	45	0		6	15	30	0		6	45	90	0		20	30	60	0		12
Resocjalizacja z poradnictwem specjalistycznym		330	44		15	30	0		6	15	30	0		6	45	60	15		20	60	30	30		12
Razem w planie studiów:																								
Animacja kultury z profilem artystycznym - teatr		840	120		225				30	255				30	210				30	135				30
Edukacja medialna i informatyczna		840	120		240				30	225				30	240				30	120				30
Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna		945	120		255				30	255				30	255				30	165				30
Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i profilaktyka		840	120		225				30	240				30	240				30	120				30
Pomoc społeczna i socjoterapia		840	120		240				30	225				30	225				30	135				30
Resocjalizacja z poradnictwem specjalistycznym		840	120		225				30	225				30	210				30	165				30

*W semestrze trzecim student wybiera przedmioty z oferty modułu rozszerzającego, tak aby uzyskać 4 pkt ECTS

**W semestrze czwartym student wybiera przedmiot z oferty modułu ogólnouczelnianego tak, żeby uzyskać nie mniej niż 1 pkt ECTS

Moduł 1 - Animacja kultury z profilem artystycznym - teatr																													
KIERUNEK:		P E D A G O G I K A										Rekrutacja: 2014/2015																	
POZIOM STUDIÓW:		II stopnia																											
CZAS TRWANIA		4 semestry																											
LP.	KOD	NAZWA PRZEDMIOTU	Liczba godzin	ECT S	Forma zał	SEMESTR 1						SEMESTR 2						SEMESTR 3						SEMESTR 4					
						Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S				
						W	Ć	K/S			W	Ć	K/S			W	Ć	K/S			W	Ć	K/S						
1.		Ścieżka A lub B (do wyboru)	75	10		15	30			6								30		4									
2.	03.3-WP-PEDD-WIPT	Teatr 1 - Wprowadzenie do wiedzy i praktyki teatralnej	45	6	ZO							45	ZO	6															
3.	03.3-WP-PEDD-MPGT	Teatr 2 - Metodyka pracy z grupą teatralną z realizacją etiud	45	6	ZO												45	ZO	6										
4.	03.3-WP-PEDD-WTP	Teatr 3 - Warsztat teatralno-pedagogiczny	45	5	ZO												45	ZO	5										
5.	04.9-WP-PEDD-PDwK	Programy dotacyjne w kulturze	30	5	ZO/ZO										15	15		ZO/ZO	5										
6.	15.3-WP-PEDD-PRK	Promocja i reklama w kulturze	30	6	ZO															30	ZO	6							
7.	03.3-WP-PEDD-ADzT	Teatr 4 - Animacja działań teatralnych	60	6	ZO															60	ZO	6							
Razem w module			330	44	x	15	30	0	x	6	0	30	45	x	6	15	15	90	x	20	0	30	60	x	12				
Ścieżka A (dla kontynuujących specjalność)																													
	05.9-WP-PEDD-EdMK	Edukacja międzykulturowa	45	6	ZO/ZO	15	30		ZO/ZO	6																			
	03.3-WP-PEDD-RwT	Ruch w teatrze	30	4	ZO											30		ZO	4										
Ścieżka B (dla pozostałych)																													
	14.7-WP-PEDD-TMAK	Teorie kultury i animacji z metodyką	45	6	E/ZO	30	15		E/ZO	6																			
	14.7-WP-PEDD-PoKM	Wiedza o kulturze popularnej i mediach	30	4	E/ZO										10	20		E/ZO	4										

Moduł 2 -Edukacja medialna i informatyczna																									
KIERUNEK:		P E D A G O G I K A										Rekrutacja: 2014/2015													
POZIOM STUDIÓW:		II stopnia																							
CZAS TRWANIA		4 semestry																							
LP	KOD	NAZWA PRZEDMIOTU	Liczba godzi	ECT S	Forma zał	SEMESTR 1					SEMESTR 2					SEMESTR 3					SEMESTR 4				
						Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S
						W	Ć	K/S			W	Ć	K/S			W	Ć	K/S			W	Ć	K/S		
1.		Blok fakultatywny A i B	105	12	ZO			60	ZO	6			45	ZO	6										
2.	03.4.-WP-PEDD-KM	Kultura medialna	45	6	E/ZO											15		30	E/ZO	6					
3.	03.4.-WP-PEDD-PFT	Przekaz filmowy i telewizyjny	30	4	ZO													30	ZO	4					
4.	05.1.-WP-PEDD-PRM	Projekt medialny	30	4	ZO													30	ZO	4					
5.	11.3.-WP-PEDD-TIDL	Technologie informacyjne w nauczaniu na odległość	45	6	E/ZO											15		30	E/ZO	6					
6.	11.3.-WP-PEDD-TAK	Techniki animacji komputerowej	30	5	ZO																30	ZO	5		
7.	11.3.-WP-PEDD-BSD	Bezpieczeństwo systemów i danych	15	2	ZO																15	ZO	2		
8.	11.3.-WP-PEDD-PI	Projekt informatyczny	30	5	ZO																30	ZO	5		
Razem w module			330	44	x	0	0	60	x	6	0	0	45	x	6	30	0	120	x	20	0	0	75	x	12

Blok fakultatywny A																							
1A	11.3-WP-PEDD-JPRG	Języki programowania	30	3	ZO			30	ZO	3													
	11.3-WP-PEDD-NNI	Nowe narzędzia ICT	15	2	ZO			15	ZO	2													
	11.3-WP-PEDD-MNAM	Metody i narzędzia alfabetyzacji medialnej	15	1	ZO			15	ZO	1													
	05.1-WP-PEDD-MMWP	Multimedialny warsztat pedagoga	30	4	ZO								30	ZO	4								
	11.3-WP-PEDD-SAE	Sieciowe aplikacje edukacyjne	15	2	ZO								15	ZO	2								
Blok fakultatywny B																							
1B	11.3-WP-PEDD-SDEP	Struktury danych i elementy programowania	30	3	ZO			30	ZO	3													
	11.3-WP-PEDD-AOSK	Architektura i operacyjne systemy komputerowe	15	2	ZO			15	ZO	2													
	05.9-WP-PEDD-PEM	Podstawy edukacji medialnej	15	1	ZO			15	ZO	1													
	11.3-WP-PEDD-MTI	Multimedialne technologie informacyjne	30	4	ZO								30	ZO	4								
	11.3-WP-PEDD-SK	Sieci komputerowe	15	2	ZO								15	ZO	2								
Blok fakultatywny C (kwalifikacje nauczycielskie)																							
1C	05.0-WP-PEDD-PS	Pedagogika szkolna na III i IV poziomie kształcenia	60	4	ZO/ZO	30		30	ZO/ZO	4													
	05.1-WP-PEDD-MNJP	Metodyka nauczania języków programowania	30	2	ZO			30	ZO	2													
	05.1-WP-PEDD-MNITI	Metodyka nauczania informatyki i technologii informacyjnej na III i IV etapie edukacji	60	6	ZO/ZO							30		30	ZO/ZO	6							
	05.0-WP-PEDD-PP1u	Praktyka pedagogiczna I - (30 godz.)		1	ZO																	ZO	1
	05.0-WP-PEDD-PP2u	Praktyka pedagogiczna II - (60 godz.)		2	ZO																	ZO	2
	05.0-WP-PEDD-PP2u	Praktyka pedagogiczna III - (60 godz.)		2	ZO																	ZO	2
		Praktyka pedagogiczna I - (30 godz.)	Opiekuńczo-wychowawcza - Realizowana po drugim semestrze - we wrześniu ciągła (gimnazjum lub szk. śr., punkty do III semestru)																				
		Praktyka pedagogiczna II - (60 godz.)	Realizowana na trzecim semestrze jako praktyka śródroczna - w gimnazjum.																				
		Praktyka pedagogiczna III - (60 godz.)	Realizowana na czwartym semestrze jako praktyka śródroczna - w szkole średniej.																				

Moduł 3 - Edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna																													
KIERUNEK:		P E D A G O G I K A										Rekrutacja 2014/2015																	
POZIOM STUDIÓW:		II stopnia																											
CZAS TRWANIA		4 semestry																											
LP.	KOD	NAZWA PRZEDMIOTU	Liczba godzin	ECT S	Forma zał	SEMESTR 1						SEMESTR 2						SEMESTR 3						SEMESTR 4					
						Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S				
						W	Ć	K/S			W	Ć	K/S			W	Ć	K/S			W	Ć	K/S						
1.	05.5-WP-PEDD-TPEP	Teoretyczne podstawy pedagogiki przedszkolnej	45	4	E/ZO	15	30		E/ZO	4																			
2.	05.6-WP-PEDD-PSE	Pedagogika specjalna	30	2	ZO/ZO	15	15		ZO/ZO	2																			
3.	05.5-WP-PEDD-OPE	Oświata i polityka edukacyjna	30	2	ZO						30			ZO	2														
4.	05.5-WP-PEDD-TPEW	Teoretyczne podstawy pedagogiki wczesnoszkolnej	45	4	E/ZO						15	30		E/ZO	4														
5.	05.5-WP-PEDD-MPOW	Metodyka pracy opiekunów wychowawczych	30	2	ZO											30		ZO	2										
6.	05.5-WP-PEDD-DP	Diagnoza pedagogiczna	30	3	ZO											30		ZO	3										
7.	05.5-WP-PEDD-PZT	Pedagogika zdolności i twórczości	60	6	E/ZO											30	30	E/ZO	6										
8.	05.5-WP-PEDD-ER	Edukacja regionalna	15	1	ZO											15		ZO	1										
9.	05.6-WP-PEDD-TPIK	Teoretyczne podstawy integracji w kształceniu	30	4	E/ZO											15	15	E/ZO	4										
10.	05.0-WP-PEDD-PP	Praktyka pedagogiczna (50h)		4	ZO													ZO	4										
11.	14.0-WP-PEDD-PROS	Profilaktyka społeczna	30	4	ZO/ZO															15	15	ZO/ZO	4						
12.	05.1-WP-PEDD-PPOO	Podstawy prawne i organizacyjne oświaty	30	2	ZO																30	ZO	2						
13.	05.5-WP-PEDD-IPE	Innowacje w pedagogice elementarnej	60	6	ZO/ZO															30	30	ZO/ZO	6						
Razem w module			435	44	x	30	45	0	x	6	45	30	0	x	6	60	105	0	x	20	45	75	0	x	12				

Moduł 4 - Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i profilaktyka																									
KIERUNEK:		P E D A G O G I K A										Rekrutacja: 2014/2015													
POZIOM STUDIÓW:		II stopnia																							
CZAS TRWANIA		4 semestry																							
LP.	KOD	NAZWA PRZEDMIOTU	Liczba godzi	ECT S	Forma zał	SEMESTR 1					SEMESTR 2					SEMESTR 3					SEMESTR 4				
						Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S
						W	Ć	K/S			W	Ć	K/S			W	Ć	K/S			W	Ć	K/S		
1.	05.6-WP-PEDD-PSP	Pedagogika specjalna	45	6	E/ZO	15	30		E/ZO	6															
2.	05.9-WP-PEDD-PEDR	Pedagogika resocjalizacyjna	30	4	E/ZO						15	15		E/ZO	4										
3.	14.5-WP-PEDD-PPO	Prawne podstawy opieki	30	2	ZO							30		ZO	2										
4.	05.0-WP-PEDD-WPO	Współczesne problemy opieki i wychowania	60	8	E/ZO											30	30		E/ZO	8					
5.	05.9-WP-PEDD-PORP	Poradnictwo pedagogiczne	45	7	E/ZO											15	30		E/ZO	7					
6.	05.0-WP-PEDD-WPD	Współczesne problemy dzieci i młodzieży	30	3	ZO											30			ZO	3					
7.	14.9-WP-PEDD-PPŚF	Procedury pozyskiwania środków finansowych w edukacji	15	2	ZO													15	ZO	2					
8.	05.9-WP-PEDD-WTPR	Współczesne tendencje w profilaktyce i resocjalizacji	45	6	E/ZO															15 30 E/ZO 6					
9.	05.9-WO-PEDD-PPŚL	Metody pracy profilaktycznej w środowisku lokalnym	30	6	ZO/ZO															15 15 ZO/ZO 6					
Razem w module			330	44	x	15	30	0	x	6	15	45	0	x	6	75	60	15	x	20	30	45	0	x	12
						45			60					150					75						

Moduł 5 - Pomoc społeczna i socjoterapia																									
KIERUNEK: P E D A G O G I K A																									
POZIOM STUDIÓW: II stopnia																									
CZAS TRWANIA 4 semestry																									
Rekrutacja: 2014/2015																									
LP.	KOD	NAZWA PRZEDMIOTU	Liczba godzin	ECT S	Forma zał	SEMESTR 1					SEMESTR 2					SEMESTR 3					SEMESTR 4				
						Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S
						W	Ć	K/S			W	Ć	K/S			W	Ć	K/S			W	Ć	K/S		
1.	05.7-WP-PEDD-P 05.9-WP-PEDD-PiP	Fakultet: Psychopedagogika/ Poradnictwo i pomoc	30	2	ZO		30		ZO	2															
2.	05.6-WP-PEDD-PST	Podstawy socjoterapii	30	4	E/ZO	15	15		E/ZO	4															
3.	05.9-WP-PEDD-TPPZ	Teoria i praktyka poradnictwa zawodowego	30	4	E/ZO						15	15		E/ZO	4										
4.	14.0-WP-PEDD-PROS	Profilaktyka społeczna	15	2	ZO							15		ZO	2										
5.	14.9-WP-PEDD-KZL	Kierowanie zespołami ludzkimi	30	3	ZO/ZO											15	15		ZO/ZO	3					
6.	10.9-WP-PEDD-PRO	Prawo rodzinne i opiekuńcze	15	2	ZO												15		ZO	2					
7.	12.2-WP-PEDD-PPS	Podstawy psychiatrii	30	5	ZO/ZO											15	15		ZO/ZO	5					
8.	14.9-WP-PEDD-MPZG	Metodyka pracy z grupą	15	3	ZO												15		ZO	3					
9.	14.5-WP-PEDD-TPPS	Teoria i praktyka pracy socjalnej	45	7	E/ZO											15	30		E/ZO	7					
10.	14.5-WP-PEDD-SYPS	Systemy pomocy społecznej na świecie	30	4	ZO/ZO																15	15	ZO/ZO	4	
11.	12.9-WP-PEDD-PG	Podstawy gerontologii	30	4	E/ZO																15	15	E/ZO	4	
12.	14.5-WP-PEDD-IPS	Instytucje pomocy społecznej	15	2	ZO																	15	ZO	2	
13.	14.2-WP-PEDD-SST	Socjologia społeczności terytorialnej	15	2	ZO																	15	ZO	2	
Razem w module			330	44	x	15	45	0	x	6	15	30	0	x	6	45	90	0	x	20	30	60	0	x	12
						60			45					135					90						

Moduł 6 - Resocjalizacja z poradnictwem specjalistycznym																									
KIERUNEK:		P E D A G O G I K A										Rekrutacja: 2014/2015													
POZIOM STUDIÓW:		II stopnia																							
CZAS TRWANIA		4 semestry																							
LP.	KOD	NAZWA PRZEDMIOTU	Liczba godzin	ECTS	Forma zaliczenia	SEMESTR 1					SEMESTR 2					SEMESTR 3					SEMESTR 4				
						Forma zajęć			Forma zaliczenia	ECTS	Forma zajęć			Forma zaliczenia	ECTS	Forma zajęć			Forma zaliczenia	ECTS	Forma zajęć			Forma zaliczenia	ECTS
						W	Ć	K/S			W	Ć	K/S			W	Ć	K/S			W	Ć	K/S		
1.	05.6-WP-PEDD-AADR	Aksjologiczne aspekty diagnozy resocjalizacyjnej	45	6	E/ZO	15	30		E/ZO	6															
2.	10.0-WP-PEDD-PRPR	Prawne podstawy resocjalizacji	45	6	E/ZO						15	30		E/ZO	6										
3.	05.6-WP-PEDD-PNS	Profilaktyka niedostosowania społecznego	30	4	ZO											30		ZO	4						
4.	05.6-WP-PEDD-MR	Metodyka resocjalizacji	30	5	E/ZO											15		15	E/ZO	5					
5.	10.0-WP-PEDD-PRPP	Prawne aspekty pomocy postpenitencjarnej	30	6	E/ZO											15	15		E/ZO	6					
6.	05.6-WP-PEDD-RiT	Resocjalizacja i terapia osób uzależnionych	30	5	E/ZO											15	15		E/ZO	5					
7.	10.4-WP-PEDD-KRKR	Kryminologia z elementami kryminalistyki	30	4	E/ZO															15	15		E/ZO	4	
8.	12.2-WP-PEDD-PSS	Psychologia sądowa	30	2	ZO															30			ZO	2	
9.	05.6-WP-PEDD-TSP	Trening stylu pracy w resocjalizacji	30	2	ZO																	30		ZO	2
10.	05.6-WP-PEDD-POMP	Probacja i pomoc postpenitencjarna	30	4	ZO/ZO															15	15		ZO/ZO	4	
Razem w module			330	44	x	15	30	0	x	6	15	30	0	x	6	45	60	15	x	20	60	30	30	x	12
						45					45					120					120				

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI SOCJOLOGII I NAUK O ZDROWIU

UNIWERSYTET ZIELONOGÓRSKI

PROGRAM KSZTAŁCENIA
NA KIERUNKU **PEDAGOGIKA**
STUDIA II STOPNIA

Załącznik nr 4

Plan studiów niestacjonarnych

PLAN STUDIÓW NIESTACJONARNYCH																												
KIERUNEK:		PEDAGOGIKA		Rekrutacja: 2014/2015																								
POZIOM STUDIÓW:		II stopnia																										
CZAS TRWANIA		4 semestry																										
LP.	KOD	NAZWA PRZEDMIOTU	Liczba godzin	ECTS	Forma zał	SEMESTR 1					SEMESTR 2					SEMESTR 3					SEMESTR 4							
						Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S			
						W	Ć	K/S			W	Ć	K/S			W	Ć	K/S			W	Ć	K/S					
Moduł podstawowy - obowiązkowy			207	52		90					90					18					9							
1.	14.7-WP-PEDD-AK	Antropologia kulturowa	18	5	E/ZO	9	9		E/ZO	5																		
2.	08.1-WP-PEDD-LOG	Logika	9	3	ZO		9		ZO	3																		
3.	14.0-WP-PEDD-MBS	Metodologia badań społecznych	18	5	E/ZO	9	9		E/ZO	5																		
4.	05.0-WP-PEDD-PEDO	Pedagogika ogólna	18	5	E/ZO	9	9		E/ZO	5																		
5.	05.1-WP-PEDD-PD	Pedeutologia	9	3	ZO		9		ZO	3																		
6.	14.4-WP-PEDD-WPP	Współczesne problemy psychologii	18	4	ZO/ZO						9	9		ZO/ZO	4													
7.	14.2-WP-PEDD-WPS	Współczesne problemy socjologii	18	4	ZO/ZO						9	9		ZO/ZO	4													
8.	08.1-WP-PEDD-WKF	Współczesne koncepcje filozofii i etyki	18	5	E						18			E	5													
9.	05.7-WP-PEDD-PEDP	Pedagogika porównawcza	18	5	E/ZO						9	9		E/ZO	5													
10.	05.9-WP-PEDD-MS	Metody statystyczne w pedagogice	18	4	ZO/ZO						9		9	ZO/ZO	4													
11.	05.5-WP-PEDD-AD	Andragogika	18	4	ZO/ZO											9	9		ZO/ZO	4								
12.	05.9-WP-PEDD-EZPZ	Edukacja zdrowotna i promocja zdrowia	9	4	ZO																	9			ZO	4		
13.	05.9-WP-PEDD-WF	Wychowanie fizyczne	18	1	ZO		18		ZO	1																		
Moduł rozszerzający - ograniczonego wyboru**			18	4	Zal											18					Zal							
1.	16.9-WP-PEDD-MAPP	Wykład monograficzny: Aktualne problemy polskiego wymiaru sprawiedliwości karnej	9	2	Zal											9												
2.	16.9-WP-PEDD-MBDR	Wykład monograficzny: Być dobrym rodzicem	9	2	Zal											9												
3.	16.9-WP-PEDD-MEL	Wykład monograficzny: E-learning	9	2	Zal											9												
4.	16.9-WP-PEDD-MKWS	Wykład monograficzny: Konstruowanie wiedzy społecznej w szkole	9	2	Zal											9												
5.	16.9-WP-PEDD-MPOW	Wykład monograficzny: Pułapki opieki i wychowania	9	2	Zal											9												
6.	05.9-WP-PEDD-TR	Translatorium pedagogiczne	18	4	Zal											18												
7.	05.9-WP-PEDD-TD	Teoria decyzji	18	4	Zal											18												
8.	05.9-WP-PEDD-PEK	Partnerstwo edukacyjne a kapitał społeczny w aspekcie jednostkowym i zbiorowym	18	4	Zal											18												

Moduł ogólnouczeniowy - wybieralny**			9	1	zal											9			zal	1						
Moduł dyplomowy			72	20		18			2	18			2	18			2	18			14					
05.0-WP-PEDD-SM1	Seminarium dyplomowe I / II / III / IV		72	20	Zal			18	Zal	2			18	Zal	2			18	Zal	2	Zal /Egz.d ypl.	14				
05.0-WP-PEDD-SM2																										
05.0-WP-PEDD-SM3																										
05.0-WP-PEDD-SM4																										
Moduł specjalnościowy ~300 godz.			330	44		60			6	60			6	120			20	90			12					
Animacja kultury z profilem artystycznym - teatr			198	44		9	18	0	6	0	0	27	6	9	27	54	20	0	18	36	12					
Edukacja medialna i informatyczna			198	44		0	0	36	6	0	0	27	6	18	0	72	20	0	0	45	12					
Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna			261	44		18	27	0	6	27	18	0	6	36	63	0	20	27	45	0	12					
Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i profilaktyka			198	44		9	18	0	6	9	27	0	6	45	36	9	20	18	27	0	12					
Pomoc społeczna i socjoterapia			198	44		9	27	0	6	9	18	0	6	27	54	0	20	18	36	0	12					
Resocjalizacja z poradnictwem specjalistycznym			198	44		9	18	0	6	9	18	0	6	27	36	9	20	36	18	18	12					
Razem w planie studiów:																										
Animacja kultury z profilem artystycznym - teatr			504	120		135			30	135			30	144			30	81			30					
Edukacja medialna i informatyczna			504	120		144			30	135			30	144			30	72			30					
Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna			567	120		153			30	153			30	153			30	99			30					
Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i profilaktyka			504	120		135			30	144			30	144			30	72			30					
Pomoc społeczna i socjoterapia			504	120		144			30	135			30	135			30	81			30					
Resocjalizacja z poradnictwem specjalistycznym			504	120		135			30	135			30	126			30	99			30					

*W semestrze trzecim student wybiera przedmioty z oferty modułu rozszerzającego, tak aby uzyskać 4 pkt ECTS

**W semestrze czwartym student wybiera przedmiot z oferty modułu ogólnouczeniowego tak, żeby uzyskać nie mniej niż 1 pkt ECTS

Moduł 1 - Animacja kultury z profilem artystycznym - teatr																									
KIERUNEK: P E D A G O G I K A																									
POZIOM STUDIÓW: II stopnia																									
CZAS TRWANIA 4 semestry																									
LP.	KOD	NAZWA PRZEDMIOTU	Liczba godzin	ECT S	Forma zał	SEMESTR 1					SEMESTR 2					SEMESTR 3					SEMESTR 4				
						Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECTS
						W	Ć	K/S			W	Ć	K/S			W	Ć	K/S			W	Ć	K/S		
1.		Ścieżka A lub B (do wyboru)	45	10		9	18			6						18									
2.	03.3-WP-PEDD-WIPT	Teatr 1 - Wprowadzenie do wiedzy i praktyki teatralnej	27	6	ZO							27	ZO	6											
3.	03.3-WP-PEDD-MPGT	Teatr 2 - Metodyka pracy z grupą teatralną z realizacją etiud	27	6	ZO											27	ZO	6							
4.	03.3-WP-PEDD-WTP	Teatr 3 - Warsztat teatralno-pedagogiczny	27	5	ZO											27	ZO	5							
5.	04.9-WP-PEDD-PDwK	Programy dotacyjne w kulturze	18	5	ZO/ZO										9	9		ZO/ZO	5						
6.	15.3-WP-PEDD-PRK	Promocja i reklama w kulturze	18	6	ZO														18		ZO	6			
7.	03.3-WP-PEDD-ADzT	Teatr 4 - Animacja działań teatralnych	36	6	ZO															36	ZO	6			
Razem w module			198	44	x	9	18	0	x	6	0	0	27	x	6	9	27	54	x	20	0	18	36	x	12
Ścieżka A (dla kontynuujących specjalność)																									
	05.9-WP-PEDD-EdMK	Edukacja międzykulturowa	27	6	ZO/ZO	9	18			ZO/ZO	6														
	03.3-WP-PEDD-RwT	Ruch w teatrze	18	4	ZO											18			ZO	4					
Ścieżka B (dla pozostałych)																									
	14.7-WP-PEDD-TMAK	Teorie kultury i animacji z metodyką	27	6	E/ZO	18	9			E/ZO	6														
	14.7-WP-PEDD-PoKM	Wiedza o kulturze popularnej i mediach	18	4	E/ZO										8	10			E/ZO	4					

Moduł 2 -Edukacja medialna i informatyczna																									
KIERUNEK:		P E D A G O G I K A				Rekrutacja: 2014/2015																			
POZIOM STUDIÓW:		II stopnia																							
CZAS TRWANIA		4 semestry																							
LP	KOD	NAZWA PRZEDMIOTU	Liczba godzin	ECTS	Forma zaliczenia	SEMESTR 1					SEMESTR 2					SEMESTR 3					SEMESTR 4				
						Forma zajęć			Forma zaliczenia	ECTS	Forma zajęć			Forma zaliczenia	ECTS	Forma zajęć			Forma zaliczenia	ECTS	Forma zajęć			Forma zaliczenia	ECTS
						W	Ć	K/S			W	Ć	K/S			W	Ć	K/S			W	Ć	K/S		
1.		Blok fakultatywny A i B	63	12	ZO			36	ZO	6			27	ZO	6										
2.	03.4.-WP-PEDD-KM	Kultura medialna	27	6	E/ZO											9		18	E/ZO	6					
3.	03.4.-WP-PEDD-PFT	Przekaz filmowy i telewizyjny	18	4	ZO													18	ZO	4					
4.	05.1-WP-PEDD-PRM	Projekt medialny	18	4	ZO													18	ZO	4					
5.	11.3-WP-PEDD-TIDL	Technologie informacyjne w nauczaniu na odległość	27	6	E/ZO											9		18	E/ZO	6					
6.	11.3-WP-PEDD-TAK	Techniki animacji komputerowej	18	5	ZO															18	ZO	5			
7.	11.3-WP-PEDD-BSD	Bezpieczeństwo systemów i danych	9	2	ZO															9	ZO	2			
8.	11.3-WP-PEDD-PI	Projekt informatyczny	18	5	ZO															18	ZO	5			
Razem w module			198	44	x	0	0	36	x	6	0	0	27	x	6	18	0	72	x	20	0	0	45	x	12

Blok fakultatywny A																						
1A	11.3-WP-PEDD-JPRG	Języki programowania	18	3	ZO			18	ZO	3												
	11.3-WP-PEDD-NNI	Nowe narzędzia ICT	9	2	ZO			9	ZO	2												
	11.3-WP-PEDD-MNAM	Metody i narzędzia alfabetyzacji medialnej	9	1	ZO			9	ZO	1												
	05.1-WP-PEDD-MMWP	Multimedialny warsztat pedagoga	18	4	ZO								18	ZO	4							
	11.3-WP-PEDD-SAE	Sieciowe aplikacje edukacyjne	9	2	ZO								9	ZO	2							
Blok fakultatywny B																						
1B	11.3-WP-PEDD-SDEP	Struktury danych i elementy programowania	18	3	ZO			18	ZO	3												
	11.3-WP-PEDD-AOSK	Architektura i operacyjne systemy komputerowe	9	2	ZO			9	ZO	2												
	05.9-WP-PEDD-DEM	Podstawy edukacji medialnej	9	1	ZO			9	ZO	1												
	11.3-WP-PEDD-MTI	Multimedialne technologie informacyjne	18	4	ZO								18	ZO	4							
	11.3-WP-PEDD-SK	Sieci komputerowe	9	2	ZO								9	ZO	2							
Blok fakultatywny C (kwalifikacje nauczycielskie)																						
1C	05.0-WP-PEDD-PS	Pedagogika szkolna na III i IV poziomie kształcenia	60	4	ZO/ZO	30		30	ZO/ZO	4												
	05.1-WP-PEDD-MNJP	Metodyka nauczania języków programowania	30	2	ZO			30	ZO	2												
	05.1-WP-PEDD-MNITI	Metodyka nauczania informatyki i technologii informacyjnej na III i IV etapie edukacji	60	6	ZO/ZO							30		30	ZO/ZO	6						
	05.0-WP-PEDD-PP1u	Praktyka pedagogiczna I - (30 godz.)		1	ZO																	
	05.0-WP-PEDD-PP2u	Praktyka pedagogiczna II - (60 godz.)		2	ZO																	
	05.0-WP-PEDD-PP2u	Praktyka pedagogiczna III - (60 godz.)		2	ZO																	ZO 2
		Praktyka pedagogiczna I - (30 godz.)	Opiekuńczo-wychowawcza - Realizowana po drugim semestrze - we wrześniu ciągła (gimnazjum lub szk. śr., punkty do III semestru)																			
		Praktyka pedagogiczna II - (60 godz.)	Realizowana na trzecim semestrze jako praktyka śródroczna - w gimnazjum.																			
		Praktyka pedagogiczna III - (60 godz.)	Realizowana na czwartym semestrze jako praktyka śródroczna - w szkole średniej.																			

Moduł 3 - Edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna																									
KIERUNEK: P E D A G O G I K A																									
POZIOM STUDIÓW: II stopnia																									
CZAS TRWANIA: 4 semestry																									
LP.	KOD	NAZWA PRZEDMIOTU	Liczba godzin	ECT S	Forma zał	SEMESTR 1					SEMESTR 2					SEMESTR 3					SEMESTR 4				
						Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S
						W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć
1.	05.5-WP-PEDD-TPEP	Teoretyczne podstawy pedagogiki przedszkolnej	27	4	E/ZO	9	18		E/ZO	4															
2.	05.6-WP-PEDD-PSE	Pedagogika specjalna	18	2	ZO/ZO	9	9		ZO/ZO	2															
3.	05.5-WP-PEDD-OPE	Oświata i polityka edukacyjna	18	2	ZO						18			ZO	2										
4.	05.5-WP-PEDD-TPEW	Teoretyczne podstawy pedagogiki wczesnoszkolnej	27	4	E/ZO						9	18		E/ZO	4										
5.	05.5-WP-PEDD-MPOW	Metodyka pracy opiekunów wychowawczych	18	2	ZO											18		ZO	2						
6.	05.5-WP-PEDD-DP	Diagnoza pedagogiczna	18	3	ZO											18		ZO	3						
7.	05.5-WP-PEDD-PZT	Pedagogika zdolności i twórczości	36	6	E/ZO										18	18		E/ZO	6						
8.	05.5-WP-PEDD-ER	Edukacja regionalna	9	1	ZO										9			ZO	1						
9.	05.6-WP-PEDD-TPIK	Teoretyczne podstawy integracji w kształceniu	18	4	E/ZO										9	9		E/ZO	4						
10.	05.0-WP-PEDD-PP	Praktyka pedagogiczna (50h)		4	ZO													ZO	4						
11.	14.0-WP-PEDD-PROS	Profilaktyka społeczna	18	4	ZO/ZO															9	9	ZO/ZO	4		
12.	05.1-WP-PEDD-PPOO	Podstawy prawne i organizacyjne oświaty	18	2	ZO																18	ZO	2		
13.	05.5-WP-PEDD-IPE	Innowacje w pedagogice elementarnej	36	6	ZO/ZO															18	18	ZO/ZO	6		
Razem w module			261	44	x	18	27	0	x	6	27	18	0	x	6	36	63	0	x	20	27	45	0	x	12

Moduł 4 - Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i profilaktyka																									
KIERUNEK:		P E D A G O G I K A																							
POZIOM STUDIÓW:		II stopnia																							
CZAS TRWANIA		4 semestry																							
LP.	KOD	NAZWA PRZEDMIOTU	Liczba godzi	ECT S	Forma zal	SEMESTR 1					SEMESTR 2					SEMESTR 3					SEMESTR 4				
						Forma zajęć			Forma zal	ECT S	Forma zajęć			Forma zal	ECT S	Forma zajęć			Forma zal	ECT S	Forma zajęć			Forma zal	ECTS
						W	Ć	K/S			W	Ć	K/S			W	Ć	K/S			W	Ć	K/S		
1.	05.6-WP-PEDD-PSP	Pedagogika specjalna	27	6	E/ZO	9	18		E/ZO	6															
2.	05.9-WP-PEDD-PEDR	Pedagogika resocjalizacyjna	18	4	E/ZO						9	9		E/ZO	4										
3.	14.5-WP-PEDD-PPO	Prawne podstawy opieki	18	2	ZO							18		ZO	2										
4.	05.0-WP-PEDD-WPO	Współczesne problemy opieki i wychowania	36	8	E/ZO											18	18		E/ZO	8					
5.	05.9-WP-PEDD-PORP	Poradnictwo pedagogiczne	27	7	E/ZO											9	18		E/ZO	7					
6.	05.0-WP-PEDD-WPD	Współczesne problemy dzieci i młodzieży	18	3	ZO											18			ZO	3					
7.	14.9-WP-PEDD-PPŚF	Procedury pozyskiwania środków finansowych w edukacji	9	2	ZO													9	ZO	2					
8.	05.9-WP-PEDD-WTPR	Współczesne tendencje w profilaktyce i resocjalizacji	27	6	E/ZO																9	18			
9.	05.9-WO-PEDD-PPŚL	Metody pracy profilaktycznej w środowisku lokalnym	18	6	ZO/ZO																9	9			
Razem w module			198	44	x	9	18	0	x	6	9	27	0	x	6	45	36	9	x	20	18	27	0	x	12
						27			36					90					45						

Moduł 5 - Pomoc społeczna i socjoterapia																									
KIERUNEK: P E D A G O G I K A																									
POZIOM STUDIÓW: II stopnia																									
CZAS TRWANIA 4 semestry																									
LP.	KOD	NAZWA PRZEDMIOTU	Liczba godzin	ECT S	Forma zał	SEMESTR 1					SEMESTR 2					SEMESTR 3					SEMESTR 4				
						Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECTS
						W	C	K/S			W	C	K/S			W	C	K/S			W	C	K/S		
1.	05.7-WP-PEDD-P 05.9-WP-PEDD-PiP	Fakultet: Psychopedagogika/ Poradnictwo i pomoc	18	2	ZO		18		ZO	2															
2.	05.6-WP-PEDD-PST	Podstawy socjoterapii	18	4	E/ZO	9	9		E/ZO	4															
3.	05.9-WP-PEDD-TPPZ	Teoria i praktyka poradnictwa zawodowego	18	4	E/ZO						9	9		E/ZO	4										
4.	14.0-WP-PEDD-PROS	Profilaktyka społeczna	9	2	ZO						9		ZO	2											
5.	14.9-WP-PEDD-KZL	Kierowanie zespołami ludzkimi	18	3	ZO/ZO											9	9		ZO/ZO	3					
6.	10.9-WP-PEDD-PRO	Prawo rodzinne i opiekuńcze	9	2	ZO												9		ZO	2					
7.	12.2-WP-PEDD-PPS	Podstawy psychiatrii	18	5	ZO/ZO											9	9		ZO/ZO	5					
8.	14.9-WP-PEDD-MPZG	Metodyka pracy z grupą	9	3	ZO												9		ZO	3					
9.	14.5-WP-PEDD-TPPS	Teoria i praktyka pracy socjalnej	27	7	E/ZO											9	18		E/ZO	7					
10.	14.5-WP-PEDD-SYPS	Systemy pomocy społecznej na świecie	18	4	ZO/ZO																9	9	ZO/ZO	4	
11.	12.9-WP-PEDD-PG	Podstawy gerontologii	18	4	E/ZO												9	9		E/ZO	4				
12.	14.5-WP-PEDD-IPS	Instytucje pomocy społecznej	9	2	ZO													9		ZO	2				
13.	14.2-WP-PEDD-SST	Socjologia społeczności terytorialnej	9	2	ZO													9		ZO	2				
Razem w module			198	44	x	9	27	0	x	6	9	18	0	x	6	27	54	0	x	20	18	36	0	x	12
						36					27					81					54				

Moduł 6 - Resocjalizacja z poradnictwem specjalistycznym																										
KIERUNEK:		P E D A G O G I K A					Rekrutacja: 2014/2015																			
POZIOM STUDIÓW:		II stopnia																								
CZAS TRWANIA		4 semestry																								
LP.	KOD	NAZWA PRZEDMIOTU	Liczba godzin	ECTS	Forma zaliczenia	SEMESTR 1					SEMESTR 2					SEMESTR 3					SEMESTR 4					
						Forma zajęć			Forma zaliczenia	ECTS	Forma zajęć			Forma zaliczenia	ECTS	Forma zajęć			Forma zaliczenia	ECTS	Forma zajęć			Forma zaliczenia	ECTS	
						W	Ć	K/S			W	Ć	K/S			W	Ć	K/S			W	Ć	K/S			
1.	05.6-WP-PEDD-AADR	Aksjologiczne aspekty diagnozy resocjalizacyjnej	27	6	E/ZO	9	18		E/ZO	6																
2.	10.0-WP-PEDD-PRPR	Prawne podstawy resocjalizacji	27	6	E/ZO						9	18		E/ZO	6											
3.	05.6-WP-PEDD-PNS	Profilaktyka niedostosowania społecznego	18	4	ZO											18		ZO	4							
4.	05.6-WP-PEDD-MR	Metodyka resocjalizacji	18	5	E/ZO											9		9	E/ZO	5						
5.	10.0-WP-PEDD-PRPP	Prawne aspekty pomocy postpenitencjarnej	18	6	E/ZO											9	9		E/ZO	6						
6.	05.6-WP-PEDD-RiT	Resocjalizacja i terapia osób uzależnionych	18	5	E/ZO											9	9		E/ZO	5						
7.	10.4-WP-PEDD-KRKR	Kryminologia z elementami kryminalistyki	18	4	E/ZO															9	9	E/ZO	4			
8.	12.2-WP-PEDD-PSS	Psychologia sądowa	18	2	ZO															18		ZO	2			
9.	05.6-WP-PEDD-TSP	Trening stylu pracy w resocjalizacji	18	2	ZO																18	ZO	2			
10.	05.6-WP-PEDD-POMP	Probacja i pomoc postpenitencjarna	18	4	ZO/ZO															9	9	ZO/ZO	4			
Razem w module			198	44	x	9	18	0	x	6	9	18	0	x	6	27	36	9	x	20	36	18	18	x	12	
						27									27			72								
															72											

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI SOCJOLOGII I NAUK O ZDROWIU

UNIWERSYTET ZIELONOGÓRSKI

PROGRAM KSZTAŁCENIA

NA KIERUNKU **PEDAGOGIKA**

STUDIA II STOPNIA

Załącznik nr 1

OPIS PRZEDMIOTÓW

CZĘŚĆ II.B
KATALOG PRZEDMIOTÓW
dla kierunku **PEDAGOGIKA**
STUDIA II STOPNIA

ZIELONA GÓRA 15.04.2014 R.

Moduł podstawowy – obowiązkowy

1.	14.7-WP-PEDD-AK	Antropologia kulturowa	30	5	E/ZO
2.	08.1-WP-PEDD-LOG	Logika	15	3	ZO/ZO
3.	14.0-WP-PEDD-MBS	Metodologia badań społecznych	30	5	E/ZO
4.	05.0-WP-PEDD-PEDO	Pedagogika ogólna	30	5	E/ZO
5.	05.1-WP-PEDD-PD	Pedeutologia	15	3	ZO
6.	14.4-WP.PEDD-WPP	Współczesne problemy psychologii	30	4	ZO/ZO
7.	14.2-WP-PEDD-WPS	Współczesne problemy socjologii	30	4	ZO/ZO
8.	08.1-WP-PEDD-WKF	Współczesne koncepcje filozofii i etyki	30	5	E
9.	05.7-WP-PEDD-PEDP	Pedagogika porównawcza	30	5	E/ZO
10.	05.9-WP-PEDD-MS	Metody statystyczne w pedagogice	30	4	ZO/ZO
11.	05.5-WP-PEDD-AD	Andragogika	30	4	ZO/ZO
12.	05.9-WP-PEDD-EZPZ	Edukacja zdrowotna i promocja zdrowia	15	4	ZO
13.	05.9-WP-PEDD-WF	Wychowanie fizyczne	30	1	ZO

ANTROPOLOGIA KULTUROWA

Kod przedmiotu:	14.7-WP-PEDD-AK
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Dorota Angutek; Nauczyciel akademicki WPSiNoZ prowadzący wykład
Prowadzący:	dr Dorota Angutek, dr Magdalena Pokrzyńska dr Ewa Kowalska, dr Ryszard Małachowski, Nauczyciel akademicki WPSNZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5
Wykłady	15	1	1	Egzamin	
Ćwiczenia	15	1	1	Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Wykłady	9		1	Egzamin	
Ćwiczenia	9		1	Zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

Wdrożenie treści antropologicznych przydatnych dla pedagogów różnych specjalności w praktyce zawodowej.

Zapoznanie studentów z przełomowymi wydarzeniami historyczno-kulturowymi w dziejach Europy oraz ze współczesnymi zjawiskami społeczno-kulturowymi w Europie oraz na obszarach jej wpływów w celu poprawnego diagnozowania sytuacji społecznej, bytowej i etnicznej (kulturowej) podopiecznych oraz ułatwienia komunikacji z nimi

Uświadomienie i eliminacja europocentrycznych mitów oraz przesądów etnicznych na rzecz poglądów i postaw typowo relatywistycznych.

Umiejętność dyskusowania w zespołach nad wskazanymi zagadnieniami z użyciem profesjonalnych pojęć i charakterystyk współczesnych zjawisk kulturowych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

-

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:**Wykłady:**

1. Podstawowe zagadnienia, zadania i obszary badawcze dyscyplin antropologicznych, podzielone według kryterium teoretycznego i opisowego (typy kultur tradycyjnych i współczesnych: nowe miejskie diaspory, grupy tubylcze, protonarody, postkolonialne państwa wieloetniczne, kultury ponowoczesne, tradycjonalistyczne).

2. Spotykane formy etnocentryzmu i europocentryzmu, stereotypów i mitów na temat „obcych” (od megalomanii przez ksenofobię do etnocydu). Światopoglądowa reakcja relatywistów kulturowych.
3. Przełomowe wydarzenia w dziejach kultury euro-atlantycznej implikujące zmianę formuły światopoglądowej. Kolejne „odczarowania świata”: archaiczna Grecja, okres odkryć geograficznych, Reformacja, Oświecenie, globalizacja, ponowoczesność.
4. Charakterystyka wybranych nowych zjawisk kulturowych w skali globu: kreolizacja i indygenizacja a homogenizacja, tradycja wynaleziona, folklorizm a postfolklorizm, nowoplemiennosc, turystyka zarobkowa, peryferyzacja centrum, kompresja czasu i przestrzeni, hiperrzeczywistość, symulakry i symulacje, karnawalizacja życia i kultury.
5. Pokoleniowe formy osobowości kulturowych według Davida Riesmana (osobowość tradycyjna, wewnątrzsterowna, zewnątrzsterowna i nowe modele osobowości) a współczesny problem światopoglądowego dryfowania jednostek.

Ćwiczenia:

1. Podstawowe dychotomie w antropologii: kultura/natura swój/obcy, orbis interior/ orbis exterior, tradycja/modernizacja kulturowa (nowoczesność), sacrum/profanum, symbol/rzecz; kultura/cywilizacja.
2. Dewiant i dewiacja kulturowa a relatywizm kulturowy i tolerancja społeczna w świetle antropologii kulturowej.
3. Polacy o „obcych” w świetle badań Ewy Nowickiej i jej zespołu a problemy asymilacji i akulturacji mniejszości etnicznych i narodowych w Polsce (z uwypukleniem problemów w lubuskim).
4. Praktyczne rozpoznawanie nowych współczesnych zjawisk kulturowych (scharakteryzowanych na wykładzie nr 4) oraz umiejętność praktycznego ich diagnozowania. Odszukiwanie odpowiedników tych zjawisk w Polsce na przykładach zaczerpniętych z polskiej prasy lub autopsji i próby rozwiązywania edukacyjnych i społecznych problemów wokół nich.
5. Pedagogie kodu kolekcji i integracji w społeczno-kulturowej interpretacji Basila Bernsteina.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykłady: Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny.

Ćwiczenia: Praca w grupach na bazie literatury antropologicznej i etnograficznych materiałów źródłowych z wyznaczonymi przez prowadzącego zadaniami do realizacji, quizy, zestawienia tabelaryczne.

Samodzielna lektura prac antropologicznych i etnograficznych (artykułów podręczniki, monografie) oraz dyskusowanie ich treści w czasie ćwiczeń i konsultacji.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Ma wiedzę antropologiczną uporządkowaną na poziomie ogólnym i pogłębioną w zakresie nowych zjawisk kulturowych, typów więzi kulturowych oraz rządzących nimi prawidłowości.	K_W05	Egzamin ustny Kolokwium na ćwiczeniach	Wykład Ćwiczenia
Ma pogłębioną wiedzę na temat systemów norm kulturowych i reguł organizacyjnych oraz struktur, istotną dla zrozumienia funkcjonowania nowych pokoleń, typów kulturowych osobowości i przedstawicieli obcych grup etnicznych i narodowych w Polsce, subkultur, ruchów społecznych etc.	K_W16	Egzamin ustny Kolokwium na ćwiczeniach	Wykład Ćwiczenia
Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych wytworów kultury stosując nowe podejścia i osiągnięcia antropologii kulturowej, w celu określenia znaczeń tradycyjnych i nowoczesnych zjawisk społeczno-kulturowych i zna ich miejsce w procesie kulturowo-historycznym	K_U12	Egzamin ustny – analiza literatury Kolokwium na ćwiczeniach	Wykład Ćwiczenia
Student zna konsekwencje wynikające z procesów zmiany kulturowej i potencjalnych	K_K08	Praca w grupach na ćwiczeniach	Wykład Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
zagrożeń wynikających z utraty dziedzictwa narodowego.			

WARUNKI ZALICZENIA:

Egzamin ustny z materiału wykładów i lektur obowiązkowych.
Zaliczenie z ćwiczeń na podstawie pracy w grupach i kolokwium.
Ocena końcowa jest średnią z uzyskanych ocen cząstkowych.

Dwie lektury obowiązkowe na egzamin do wyboru z niżej podanych:

1. Benedict R., Wzory kultury, Muza, Warszawa 2001.
2. Mead M., Kultura i tożsamość, PWN, Warszawa 1978.
3. Hall E., Ukryty wymiar, PIW, Warszawa 19871.
4. Hall E., Poza kulturą, PWN, Warszawa 1984.
5. Redliński E., Konopielka, Świat Książki, Warszawa 2006.
6. Kosiński J., Malowany ptak, Warszawa 1988.
7. Stomma L., Antropologia kultury wsi polskiej XIX wieku, PAX, Warszawa 1986.
8. Stomma L., Słońce rodzi się 13 grudnia, Łódź 1981.
9. Golka M., Imiona wielokulturowości, Muza, Warszawa 2010.
10. Burszta W. J., Kuligowski W., Sequel. Dalsze przygody kultury w globalnym świecie, Muza, Warszawa 2005.
11. Fromm E., Miec czy być, Rebis, Warszawa 1999.
12. Lewenstein B. i in (red.), Partycypacja społeczna i aktywizacja w rozwiązywaniu problemów społeczności lokalnych, WUW, Warszawa 2010.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	40
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	75	85
Łącznie	125	125
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3	3,5
Łącznie	5	5

LITERATURA PODSTAWOWA:**WYKŁADY (część literatury zna tylko prowadzący):**

1. Burszta W. J., Antropologia kultury, Poznań 1998. (**Podręcznik**)
2. Janks Ch., Kultura, przeł. W. J. Burszta, Poznań 2000. (**Podręcznik**).
3. Angutek D., Romantyczne korzenie antropologicznego rozumienia zjawiska kultury, w: Aksjologiczne źródła pojęć, red. A. Pałubicka, G. A. Dominiak, Bydgoszcz 2005, 137-147.
4. Goodenough W. H., W poszukiwaniu roboczej teorii kultury, w: Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej. Kontynuacje, red. M. Kempny, E. Nowicka, Warszawa 2004.
5. Vincenz S., Nowa Itaka, w: Antropologia kultury, red. A. Mencwel, Warszawa 2000.
6. A. Barnard, Antropologia. Teoria i historia, Warszawa 2005. (**Podręcznik**).
7. Deliege R., Historia antropologii. Szkoły, teorie, autorzy, Warszawa 2011. (**Podręcznik**).

8. Sahlins M., Pierwotne społeczeństwo dobrobytu, w: Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej, red. M. Kempny, E. Nowicka, Warszawa 2003.
9. Kowalski M. A., Sztuka fraszobliwa, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, Warszawa 1988.
10. Riesman D., Samotny tłum, Muza, Warszawa 1996.
11. Eliot A., Koncepcje „ja”, Sic!, Warszawa 2007.
12. Rrenaut A., Era jednostki, Ossolineum, Wrocław 2009.
13. Agamben G., Wspólnota, która nadchodzi, Sic!, Warszawa 2008.
14. Kmita J., Późny wnuk filozofii, Poznań 2010.
15. Angutek D., Magiczne źródło filozofii greckiej, Bydgoszcz 2003.
16. Angutek D., Kulturowe wymiary krajobrazu, Zielona Góra 2012.
17. Słownik etnologiczny. Terminy ogólne, red. Z. Staszczak, Warszawa-Poznań 1987.
18. Angutek D., Obcy w przestrzeni kulturowej współczesnej Europy, Zielona Góra 2009, Wprowadzenie.
19. Preece J.J., Prawa mniejszości, Sic!, Warszawa 2007.
20. Golka M., Imiona wielokulturowości, Muza, Warszawa 2010.
21. Kalaga W. (red.), Dylematy wielokulturowości, Universitas, Kraków 2004.
22. Karnawalizacja. Tendencje ludyczne w kulturze współczesnej, red. J. Grad, H. Mamzer, Poznań 2004;
23. Teoria karnawalizacji. Konteksty i interpretacje, red. A. Stoffa, A. Skubaczewska-Pniewska, Wyd. UMK, Toruń 2011.
24. Łaciak B., Obyczajowość polska czasu transformacji, czyli wojna postu z karnawalem, Warszawa 2007.
25. Karnawały w kulturze, „Konteksty” 2002, nr 3-4. Teksty do wyboru.
26. Hobsbawm E., Ranger T., Tradycja wynaleziona, Wyd UJ, Kraków 2008.
27. Hannerz U., Powiązania transnarodowe, Wyd UJ, Kraków 2006.
28. Barker Ch., Studia kulturowe. Wyd. UJ, Kraków 2003.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Paluch A. K., Mistrzowie antropologii społecznej, Warszawa 1990. **(Podręcznik)**.
2. Nowicka E., Świat człowieka – świat kultury. Wydanie nowe, Warszawa 2007.
3. Świat człowieka – świat kultury. Antologia tekstów klasycznej antropologii, red. E. Nowicka, M. Głowacka-Grajper, Warszawa 2007 **(Podręcznik)**.
4. Appadurai A., Nowoczesność bez granic. Kulturowe wymiary globalizacji, przeł. Z. Pocek, 2005.
5. Bogunia-Borowska M., Śleboda M., Globalizacja i konsumpcja, Universitas, Kraków 2003.
6. Donnan H., Wilson Th. M., Granice tożsamości, narodu, państwa, przeł. M. Głowacka-Grajper, Kraków 2007.
7. Barth F., Gingrich A. i inni, Antropologia. Jedna dyscyplina, cztery tradycje: brytyjska, niemiecka, francuska i amerykańska, przeł. J. Tegnerowicz, Kraków 2007 **(Podręcznik)**.
8. Turner V., Gry społeczne, pola i metafory, Kraków 2005.
9. Szczecińska-Musielak E., Pozanaukowe fascynacje innością kulturową, Scholar, Warszawa 2010.

ĆWICZENIA (literatura obowiązująca studentów zaznaczona tłustym drukiem):

1. W. J. Burszta, Antropologia kultury, Poznań 1998, roz. I, IV.
2. A.L. Kroeber, Istota kultury, przeł. P. Sztompka, Warszawa 1973, rozdz. XVII.
3. Ch. Janks, Kultura, przeł. W. J. Burszta, Poznań 2000. **(Podręcznik)**.
4. Asymilacja, Akulturacja, Witalizm, Natyvizm, w: Słownik etnologiczny. Terminy ogólne, PWN, Warszawa 1987.
5. E. Nowicka (red.), Swoi i obcy, WUW, Warszawa 1990.
6. B.A. Orłowska, Kultura łemkowska w wielokulturowej społeczności, w : S. Dudra i inni (red.), Łemkowie, Bojkowie, Rusini, tom 2, Zielona Góra-Słupsk 2009 (lub literatura o innych mniejszościach).
7. A. Pokrzyńska, Bukowińczycy w Polsce, Zielona Góra 2010 (lub literatura o innych mniejszościach).

8. A. Perzanowski, Odmieńcy. Antropologiczne studium dewiacji, WUW, Warszawa 2009, s. 18-57.
9. M. Buyta-Budzyńska, Mniejszości narodowe – bogactwo czy problem, ISP PAN, Warszawa 2003.
10. K. Obuchowski, Osobowość wobec zmian cywilizacji, czyli o ludziach roli, uczenia się i o autorach siebie, w: Kalaga W. (red.), Dylematy wielokulturowości, Kraków 2004.
11. G. Dziamski, Hybrydyczna tożsamość Europy Środkowej po 1989 roku, w: ibidem.
12. Do realizacji tematu nr 4: wycinki z prasy popularnonaukowej i codziennej: "Wiedza i Życie", "National Geographic", „Focus”, inne
13. B. Lewenstein i in (red.), Partycypacja społeczna i aktywizacja w rozwiązywaniu problemów społeczności lokalnych, WUW, Warszawa 2010.
14. B. Bernstein, Odtwarzanie kultury, PIW, Warszawa 1990.

PROGRAM OPRACOWAŁ: Dr Dorota Angutek

LOGIKA

Kod przedmiotu:	8.1-WP-PEDD-LOG
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr hab. Krzysztof Kilian, prof. UZ, nauczyciel akademicki WPSiNoZ
Prowadzący:	dr Piotr Bylica, dr hab. Krzysztof Kilian, prof. UZ, dr Dariusz Sagan, nauczyciel akademicki WPSiNoZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Ćwiczenia	15	1	1	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	15		1	zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zaznajomienie studentów z najważniejszymi zagadnieniami logiki rozumianej w sensie szerokim, jako obejmującej problemy semiotyki, logiki formalnej i ogólnej metodologii nauk.

WYMAGANIA WSTĘPNE: -**ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:**

1. Logika w sensie szerokim i jej działy.
2. Kategoria „naukowości” i klasyfikacje nauk.
3. Nazwy, stosunki między zakresami, podział logiczny.
4. Odmianny definicji. Błędy w definiowaniu.
5. Wnioskowania dedukcyjne.
6. Elementy klasycznego rachunku zdań. Prawa logiki wyrażone w formułach ze zmiennymi zdaniowymi.
7. Prawa logiki wyrażone w formułach ze zmiennymi nazwowymi: kwadrat logiczny, sylogizm kategoryczny.
8. Wnioskowania zawodne, ale wartościowe poznawczo: wnioskowania redukcyjne (indukcja enumeracyjna, kanony indukcji eliminacyjnej) i nieredukcyjne (wnioskowania przez analogię).
9. Sprawdzanie, dowodzenie, wyjaśnianie a podstawowe problemy ogólnej metodologii nauk.
10. Wybrane problemy komunikacji między użytkownikami języka: przyczyny nieporozumień, zabiegi retoryczne i erystyczne w dyskusji.

METODY KSZTAŁCENIA:

Ćwiczenia: praca z książką, rozwiązywanie zadań, praca w grupach.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student posiada wiedzę z zakresu logiki klasycznej, poprawnie posługuje się jej podstawowymi kategoriami; potrafi rozwiązywać elementarne zadania z zakresu klasycznego rachunku zdań; posiada podstawowe umiejętności logiczne: formułowanie definicji, podział logiczny, wnioskowania, analiza argumentów. Zna podstawowe zasady prowadzenia dyskursy w nauce.	K_U06	Wykonywane zadania podczas ćwiczeń Test	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z ćwiczeń: zaliczenie na podstawie wykonanych zadań. Test wyboru oraz zawierający pytania otwarte. Podstawą zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej.

Ocena końcowa: jest oceną z ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	30	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	50	55
Łącznie	75	75
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Borkowski L., Elementy logiki formalnej, Warszawa 1972.
2. Bylica P., Naturalizm metodologiczny jako warunek naukowości w kontekście relacji nauki i religii, „Przegląd Filozoficzny – Nowa Seria” 2004, r. 13, nr 3 (51), s. 163-175.
3. Jodkowski K., Wspólnoty uczonych, rewolucje naukowe i paradygmaty, Lublin 1990.
4. Krajewski W., Prawa nauki. Przegląd zagadnień metodologicznych, Warszawa 1982.
5. Kwiatkowski T., Logika ogólna, Lublin 1988.
6. Stanosz B., Wprowadzenie do logiki formalnej, Warszawa 1998.
7. Ziemiński Z., Logika praktyczna, Warszawa 1994.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Ajdukiewicz K., Język i poznanie, t. II, Warszawa 1985.
2. Marciszewski W., (red.), Logika formalna. Zarys encyklopedyczny z zastosowaniem do informatyki i lingwistyki, Warszawa 1987.
3. Marciszewski W., Mała encyklopedia logiki, Wrocław – Warszawa – Kraków 1988.
4. Pawłowski T., Tworzenie pojęć i definiowanie w naukach humanistycznych, Warszawa 1978.
5. Schopenhauer A., Erystyka czyli sztuka prowadzenia sporów, Warszawa 2000.
6. Widła T., Zienkiewicz D., Logika, Warszawa 2006

UWAGI:-

PROGRAM OPRACOWAŁ: DR HAB. KRZYSZTOF KILIAN, PROF. UZ

METODOLOGIA BADAŃ SPOŁECZNYCH

Kod przedmiotu:	14.0-WP-PEDD-MBS
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr hab. Ewa Narkiewicz-Niedbalec, prof. UZ
Prowadzący:	dr Justyna Nyćkowiak, mgr Katarzyna Walentynowicz-Moryl, dr Artur Kinal dr Joanna Róg-Ilnicka, dr Krzysztof Wąż

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5
Wykład	15	1	1	Egzamin	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		1	Egzamin	
Ćwiczenia	9			Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zaznajomienie studentów z funkcjami nauki, cechami praktyki badawczej, założeniami badań ilościowych i jakościowych; charakterystykami poszczególnych paradygmatów w naukach społecznych (pozytywistycznym, humanistycznym, krytycznym, postmodernistycznym); Zaznajomienie studentów z podstawowymi pojęciami metodologicznymi, specyfiką badań społecznych;

Opanowanie przez studentów umiejętności projektowania własnych badań naukowych, doboru adekwatnego do celu badań paradygmatu, umiejętności doboru lub konstruowania narzędzi badawczych;

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowa wiedza dotycząca metod i technik badań pedagogicznych

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wykład:

Praktyka badawcza i praktyka pedagogiczna jako praktyki społeczna;

Co to jest nauka? Współczesna klasyfikacja nauk. Nauki dedukcyjne – nauki empiryczne; Nauki przyrodnicze – nauki społeczne; Wyodrębnienie się nauk społecznych; Wyjaśnianie i rozumienie jako procedury naukowe;

Funkcje nauki;

Pojęcie paradygmatu i teorii naukowej; Paradygmaty w pedagogice – pozytywistyczny, humanistyczny, krytyczny i postmodernistyczny;

Badania ilościowe i jakościowe;

Sondaż diagnostyczny – dobór zmiennych, wskaźników, sformułowanie hipotezy, układanie ankiety;

Zasady przeprowadzania badań, kodowanie danych, przygotowanie do analiz statystycznych;

Monografia pedagogiczna;
 Badania eksperymentalne;
 Metoda indywidualnych przypadków;
 Rodzaje wypowiedzi w tekstach naukowych: orzekające, wartościujące i normatywne; Rodzaje wiedzy: wiedza potoczna a wiedza naukowa;
 Rodzaje związków występujących w rzeczywistości przyrodniczej i społecznej; Twierdzenia nauk empirycznych – hipotezy, generalizacje, prawa naukowe;
 Badania wzdłuż czasu, badania panelowe;
 Czy w badaniach ludzie kłamią? I co można na to zaradzić;
 Operacjonalizacja pojęć teoretycznych - prezentacja standaryzowanych skal pomiarowych w badaniach społecznych;
 Etyczne aspekty badań społecznych

Ćwiczenia:

Sprawdzenie stopnia opanowania pojęć: zmienna, wskaźnik, hipoteza, prawo nauki, regularność empiryczna - podstawowe kategorie teoretyczno-metodologiczne;
 Metody i techniki badań społecznych;
 Paradygmat badań ilościowych i jakościowych;
 Inspiracje teoretyczne i praktyczne w badaniach społecznych. Propozycje tematów projektów badawczych (w paradygmacie ilościowym) jako zadań do zrealizowania przez uczestników zajęć;
 Przedstawienie wybranego problemu w świetle literatury. Analiza tekstów z uwzględnieniem wypowiedzi orzekających, wartościujących i normatywnych.
 Ilościowa charakterystyka rzeczywistości powiązanej z podjętym problemem.
 Prezentacja projektu badań ilościowych;
 Analiza przykładów projektów i wyników badań jakościowych;
 Planowanie i realizacja badań jakościowych. Analiza i interpretacja danych jakościowych;
 Badania z wykorzystaniem Internetu;
 Problemy etyczne w badaniach społecznych.
 Analiza wybranych projektów badawczych;

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład prowadzony metodą podającą z elementami dyskusji z prezentacją slajdów i prezentacją multimedialną;

Ćwiczenia: dyskusja, praca w małych grupach, praca z materiałem źródłowym; metody oparte na działaniu praktycznym – przygotowanie projektu badawczego i narzędzia do badań; prezentacja założeń teoretycznych do podjętej problematyki;

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Opis Efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student umie wskazać i scharakteryzować cechy dystynktywne praktyki badawczej (naukowej) w odróżnieniu od innych rodzajów praktyki społecznej; Potrafi nazwać i scharakteryzować podstawowe funkcje nauki; potrafi zaprezentować współczesną klasyfikację nauk i miejsce pedagogiki wśród nich; Potrafi opisać założenia metodologiczne różnych nauk, w tym nauk społecznych	K_W02	Test egzaminacyjny z progami punktowymi.	Wykład
Student potrafi nazwać i scharakteryzować główne orientacje badawcze nauk społecznych i humanistycznych, w tym pedagogiki i odpowiadające im metody badań; potrafi objaśnić pojęcie paradygmatu i teorii naukowej; potrafi rozpoznać podstawowe cechy paradygmatów obecnych we współczesnej pedagogice i podać kryteria ich	K_W04	Ocena prowadzącego ćwiczenia po prezentacji projektu badawczego wobec grupy i po dyskusji o nim. Test egzaminacyjny.	Wykład Ćwiczenia

Opis Efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
<p>doboru do badań; Potrafi wskazać powody występowania różnych paradygmatów prowadzenia badań w pedagogice;</p> <p>Student dostrzega i wskazuje różnice między ilościowym a jakościowym podejściem do badań;</p> <p>Student potrafi sformułować hipotezy odnoszące się do prawidłowości występujących w zbiorowościach społecznych oraz potrafi odróżniać w tekstach naukowych generalizacje historyczne i prawa nauki od innych składników języka naukowego;</p>			
<p>Student potrafi opisać strukturę procesu badawczego, wyróżniając i charakteryzując poszczególne jego etapy. Potrafi sformułować problemy badawcze, wytypować zmienne i wskaźniki, dobrać stosownie do podejmowanej problematyki odpowiednie metody i techniki badań, skonstruować wybrane narzędzia badawcze, a także dokonać analizy ilościowej oraz opisu jakościowego uzyskanych wyników badań;</p> <p>potrafi wybrać najbardziej adekwatną do podjętego celu badań perspektywę teoretyczną i metodologiczną;</p> <p>potrafi scharakteryzować konsekwencje metodologicznych wyborów dokonywanych przez różnych badaczy i siebie;</p>	K_U06	Ocena prowadzącego ćwiczenia po prezentacji projektu badawczego wobec grupy i po dyskusji o nim.	Ćwiczenia
<p>Student jest świadomy istnienia etycznego wymiaru badań naukowych, zna podstawowe założenia etyczne przy uprawianiu nauki, a w szczególności nauk społecznych; potrafi dostrzec problemy i dylematy moralne, jakie mogą pojawić się przy prowadzeniu badań; potrafi uzasadnić swoje postępowanie w analizowanych przypadkach i zadbać o zgodną z nimi realizację badań własnych;</p>	K_K05	Ocena prowadzącego ćwiczenia po wypowiedzi studenta na ten temat.	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Warunkiem zaliczenia wykładów jest uzyskanie powyżej 50% punktów możliwych do uzyskania na końcowym egzaminie z całości nauczanych treści.

Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest uzyskanie powyżej 50% punktów z możliwych do uzyskania. Punkty za ćwiczenia można uzyskać: za kolokwium, za wykonanie zadań na ćwiczeniach związanych z realizacją projektu i przygotowaniem narzędzia badawczego.

Istnieje możliwość zwolnienia z egzaminu osób szczególnie zaangażowanych w realizację zadań w ramach ćwiczeń na wniosek prowadzącego ćwiczenia;

Ocena końcowa z przedmiotu metodologia badań społecznych ustalana jest na podstawie sumy punktów uzyskanych na ćwiczeniach (50%) i egzaminie (33%). Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest zaliczenie ćwiczeń i wykładu. Ocena końcowa wyznaczana jest następująco: powyżej 50% - dostateczny, powyżej 60% - dostateczny plus, powyżej 70% - dobry, powyżej 80% - dobry plus, powyżej 90% - bardzo dobry.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	35	23

Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	90	102
Łącznie	125	125
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3	4
Łącznie	5	5

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Babbie Earl, Badania społeczne w praktyce, PWN Warszawa 2003;
2. Babbie Earl, Podstawy badań społecznych, PWN, Warszawa 2008;
3. Batorski Dominik, Olcoń-Kubicka Marta, Prowadzenie badań przez Internet - podstawowe zagadnienia metodologiczne, w: „Studia Socjologiczne” 2006, nr 3.
4. Frankfort-Nachmias Chava, Nachmias David, Metody badawcze w naukach społecznych, Poznań 2001;
5. Flick Uwe, Projektowanie badania jakościowego, PWN, Warszawa 2010;
6. Hajduk Edward, Hipoteza w badaniach pedagogicznych, Zielona Góra 1993, 1994, 1996;
7. Hajduk Edward, Hipoteza w badaniach społecznych, Zielona Góra 2006;
8. Łobocki Mieczysław, Metody i techniki badań pedagogicznych, Impuls, Kraków 2007;
9. Nowak Stefan, Metodologia badań społecznych, PWN, Warszawa 1985;
10. Palka Stanisław, Metodologia. Badania. Praktyka pedagogiczna, GWP, Gdańsk 2006;
11. Rubacha Krzysztof, Metodologia badań nad edukacją, Wamp Warszawa 2008;
12. Silverman David, Interpretacja danych jakościowych, PWN, Warszawa 2008;
13. Silverman David, Prowadzenie badań jakościowych, PWN, Warszawa 2008;
14. Pilch Tadeusz, Zasady badań pedagogicznych, Wyd. „Żak”, Warszawa 1995;
15. Sztumski Janusz, Wstęp do metod i technik badań społecznych, Katowice, 1995;

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Amsterdamski Stefan, Między historią a metodą. Spory o racjonalność nauki, PIW, Warszawa 1983;
2. Brzeziński Jerzy, Metodologia badań psychologicznych, PWN, Warszawa 2002;
3. Chalmers Alan, Czym jest to, co zwiemy nauką? Rozważania o naturze, statusie i metodach nauki. Wprowadzenie do współczesnej filozofii nauki, (tłum.) Adam Chmielewski, Wyd. Siedmiogród, Wrocław 1997;
4. Denzin Norman K., Lincoln Yvonna S., Metody badań jakościowych, t. 1 i 2, Warszawa 2009
5. Grobler Adam, Metodologia nauk, Wydawnictwo Aureus, Wydawnictwo Znak, Kraków 2006;
6. Kmita Jerzy, O kulturze symbolicznej, Warszawa 1983;
7. Kuhn Thomas S., Struktura rewolucji naukowych, tłum. H. Ostromecka, PWN, Warszawa 1968;
8. Lutyńska Krystyna, Wywiad kwestionariuszowy, Przygotowanie i sprawdzenie narzędzia badawczego, Ossolineum 1984;
9. Mayntz Renate Holm Kurt, Hübner Peter, Wprowadzenie do metod socjologii empirycznej, PWN, Warszawa 1985;
10. Miles. Matthew B., A. Michael Huberman Analiza danych jakościowych, przekł. Stanisław Zabielski, Trans Humana, Białystok 2000;
11. Metodologia pedagogiki zorientowanej humanistycznie, (red.), Dariusz Kubinowski, Marian Nowak, Impuls, Kraków 2006;
12. Ossowski Stanisław, O osobliwościach nauk społecznych, PWN, wyd. 4, Warszawa 2001;
13. Paprzycka Emilia, Kobiety żyjące w pojedynkę, Toruń 2008;
14. Shaughnessy John, Zechmeister Eugene B., Zechmeister Jeanne S. (2002), Metody badawcze w psychologii, GWP, Gdańsk

15. Stefanowska Małgorzata, Odbiorcy kultury - deklaracje i rzeczywistość, PWN, Warszawa, 1988;
16. Sułek Antoni, Metody analizy socjologicznej: wybór tekstów Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 1986;
17. Sułek Antoni, Ogród metodologii socjologicznej, "Scholar", Warszawa 2002;
18. Wójcicki Ryszard, (1991), Teorie w nauce, cz. 1, IFiS PAN, Warszawa.

UWAGI:

-

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr hab. Ewa Narkiewicz-Niedbalec, prof. UZ

PEDAGOGIKA OGÓLNA

Kod przedmiotu:	05.0-WP-PEDD-PEDO
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	język polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Prof. UZ, dr hab. Mirosław Kowalski, Nauczyciel akademicki WPSiNZ prowadzący wykład
Prowadzący:	Prof. UZ, dr hab. Mirosław Kowalski; dr Anita Famuła-Jurczak; dr Iwona Rudek, dr Ewa Kowalska; Nauczyciel akademicki WPSiNZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5
Wykład	15	1	I	Egzamin	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		I	Egzamin	
Ćwiczenia	9			Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

- rozbudzenie refleksji nad złożonością problematyki pedagogicznej na płaszczyźnie teoretycznej, świadomość wielości możliwości kształtowania teoretycznych podstaw koncepcji pedagogicznych;
- profesjonalna alfabetyzacja edukacyjna; zapoznanie z najistotniejszymi informacjami na temat pedagogiki ogólnej;
- zapoznanie z dylematami współczesnej pedagogiki ogólnej; uwrażliwienie na probabilistyczne podstawy teorii wychowania; kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów pedagogicznych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

-

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:ZAKRES TEMATYCZNY WYKŁADÓW:

Pedagogika ogólna a pozostałe subdyscypliny pedagogiczne (pogranicza dyscyplin naukowych).

Pedagogika jako nauka antropologiczna i humanistyczna.

Naukowy status pedagogiki ogólnej.

Pedagogika ogólna a przemiany cywilizacyjne.

Wielości współczesnych pedagogii i zróżnicowania ich recepcji.

Pedagogika ogólna a praktyka edukacyjna.

Powstanie i ewolucja tożsamości pedagogiki. Wieloaspektowość podstawowych pojęć pedagogicznych.

Studia nad językiem pedagogiki.

Naukoznawcze i metodologiczne przesłanki ujmujące współczesne myślenie o pedagogice ogólnej.

ZAKRES TEMATYCZNY ĆWICZEŃ:

Cechy pedagogiki jako nauki.
 Pedagogika na tle zmian zachodzących w społeczeństwie.
 Pedagogie wychowania.
 Relacje między teorią a praktyką pedagogiczną.
 Pedagogika a nauki o wychowaniu.

METODY KSZTAŁCENIA:**WYKŁAD:**

Wykład konwencjonalny, wykład problemowy, dyskusja (panelowa).

ĆWICZENIA:

Metody podające, dyskusja moderowana

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Wymienia i definiuje terminy używane w pedagogice ogólnej. Wskazuje na źródła pedagogiki ogólnej. Rozpoznaje miejsce pedagogiki ogólnej w systemie nauk. Opisuje nauki o wychowaniu.	K_W01 K_W02	Test Kartkówki	Wykłady Ćwiczenia
Ocenia rolę pedagogiki w zmieniającym się społeczeństwie. Porównuje teorię z praktyką pedagogiczną.	K_U04 K_U08	Test Kartkówki	Wykłady Ćwiczenia
Ma świadomość potrzeby prowadzenia zindywidualizowanych działań pedagogicznych w aspekcie planowania pracy pedagogicznej.	K_K03 K_K04	Test Kartkówki	Wykłady Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

WYKŁAD: Forma zaliczenia wykładu: egzamin.

Warunkiem zaliczenia wykładu jest rozwiązanie testu sprawdzającego efekty kształcenia w zakresie wiedzy z wynikiem, co najmniej 51% poprawnych odpowiedzi. Kryterium ocen: bardzo dobry (91 – 100%), dobry plus (81 – 90%), dobry (71 – 80%), dostateczny plus (61 – 70%), dostateczny (51 – 60%). W celu uzyskania oceny pozytywnej należy opanować treść wykładanego materiału oraz zapoznać się z treściami literatury uzupełniającej.

ĆWICZENIA: Wiedza zostanie sprawdzona w formie prac sprawdzających - kartkówek. Przewiduje się przeprowadzenie trzech piętnastominutowych kartkówek nawiązujących do zagadnień omawianych na ćwiczeniach. Studentowi postawione zostaną zarówno pytania o charakterze teoretycznym jak i praktycznym. Każda kartkówka może zostać oceniona maksymalnie na 6 pkt. Warunkiem zaliczenia kartkówki jest zdobycie minimum 3,5 pkt. Całkowita ilość punktów możliwa do uzyskania wynosi 18. (Ocena końcowa: bdb – 18-16 punktów; db – 15- 13 punktów; dst – 12-10,5 punktów).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	40

Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	75	85
Łącznie	125	125
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3	3,5
Łącznie	5	

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Kwieciński Z., Śliwerski B., Pedagogika, T. 1, T. 2, Warszawa 2003.
2. Gnitecki J., Zarys pedagogiki ogólnej, Poznań 1999.
3. Gnitecki J., Wprowadzenie do pedagogiki ogólnej, Poznań 2007.
4. Hejnicka–Bezwińska T., Pedagogika ogólna, Warszawa 2008.
5. Schulz R., Wykłady z pedagogiki ogólnej, T.1, Toruń 2003.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Cichoń W., Wartość, człowiek, wychowanie, Kraków 1996.
2. Gnitecki J. (red.), Pedagogika jako formacja intelektualna refleksji we współczesnym dyskursie humanistycznym, Poznań 2005.
3. Kwieciński Z. (red.), Alternatywy myślenia o/dla edukacji, Warszawa 2000.

UWAGI:

-

PROGRAM OPRACOWAŁ:

Prof. UZ, dr hab. Mirosław Kowalski

PEDEUTOLOGIA

Kod przedmiotu:	05.1-WP-PEDD-PD
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	nauczyciel akademicki WPSNZ prowadzący zajęcia dr hab. Inetta Nowosad, prof. UZ, dr hab. Ewa Pasterniak-Kobyłecka, dr Klaudia Błaszczuk, mgr Magdalena Brzozowska; Nauczyciel akademicki WPSNZ
Prowadzący:	

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Ćwiczenia	15	1	1	Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	9		1	Zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z kontekstem społeczno-kulturowym roli nauczyciela; różnymi aspektami jego funkcjonowania w zawodzie; głównymi koncepcjami kształcenia nauczycieli. Kształcenie umiejętności wykorzystywania zdobytej wiedzy do analizy procesów kształcenia i samokształcenia nauczycieli.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowa wiedza za zakresu pedagogiki, socjologii i psychologii.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

- Geneza myśli pedeutologicznej.
- Nauczyciel w warunkach zmian społecznych i edukacyjnych.
- Tożsamość zawodowa nauczycieli.
- Kompetencje zawodowe nauczyciela.
- Koncepcje kształcenia nauczycieli.
- Problematyka doksztalcania, doskonalenia i samokształcenia nauczycieli.
- Problem wypalenia zawodowego.
- Dylematy w zawodzie nauczyciela.

METODY KSZTAŁCENIA:

metody asymilacji wiedzy (dyskusja, pogadanka, prezentacja multimedialna/poster/portfolio), metody samodzielnego dochodzenia do wiedzy (klasyczna metoda problemowa, burza mózgów)

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma uporządkowaną i pogłębioną	K_W05	Metody asymilacji wiedzy (dyskusja	ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
wiedzę na temat pedeutologii.		pogadanka, prezentacja multimedialna/ poster/ portfolio)	
Ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych obowiązujących nauczyciela.	K_W16	Metody asymilacji wiedzy (dyskusja pogadanka)	ćwiczenia
Potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę do analizy procesów kształcenia i samokształcenia nauczycieli.	K_U02	Metody asymilacji wiedzy (dyskusja)	ćwiczenia
Potrafi budować złożone wypowiedzi ustne i pisemne na tematy związane z przedmiotem badań pedeutologii.	K_U04	Metody asymilacji wiedzy (dyskusja, prezentacja multimedialna/ poster/ portfolio)	ćwiczenia
Rozumie potrzebę nieustannego doskonalenia zawodowego i rozwoju osobistego.	K_K01	Metody asymilacji wiedzy (dyskusja, pogadanka)	ćwiczenia
Jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych	K_K02	Metody asymilacji wiedzy (dyskusja, pogadanka), metody samodzielnego dochodzenia do wiedzy (burza mózgów)	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie ćwiczeń: warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest aktywny udział studenta w dyskusjach na zajęciach (50% ogólnej oceny) oraz opracowanie indywidualnie lub w grupach prezentacji power point/posteru/ sporządzenie portfolio (50%).

Ocena ostateczna z przedmiotu jest oceną z ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	45	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	30	50
Łącznie	75	75
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Day Ch., Rozwój zawodowy nauczycieli. Uczenie się przez całe życie, tłum. J. Michalak, GWP, Gdańsk 2004.
- Kobyłecka E., Nauczyciel wobec współczesnych zadań edukacyjnych, „Impuls”, Kraków 2005.
- Korczyński S., Obraz nauczyciela w polskiej myśli pedeutologicznej, WSP, Opole 1992.
- Kwiatkowska H., Pedeutologia, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008.
- Lewowicki T., Problemy kształcenia i pracy nauczycieli, Wydawnictwo ITE, Warszawa – Radom 2007.
- Nowosad I., Nauczyciel-wychowawca czasu polskich przełomów, „Impuls”, Kraków 2001.
- Speck O., Być nauczycielem. Trudności wychowawcze w czasie zmian społeczno-kulturalnych, tłum. E. Cieślak, GWP, Gdańsk 2005.
- humanizacji pracy zawodowej nauczyciela, red. E. Kobyłecka, Wydawnictwo Naukowe PTP Oddział w Poznaniu, Poznań 2007.
- Szempruch J., Pedeutologia. Studium teoretyczno-pragmatyczne, „Impuls”, Kraków 2013.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Chętkowski D., Nauczycielskie perypetie (o wojnie wszystkich ze wszystkimi), GWP, Gdańsk 2010.
2. Czerepaniak-Walczak M., Aspekty i źródła profesjonalnej refleksji nauczyciela, Wydawnictwo „Edytor”, Toruń 1997.
3. Dróżka W., Generacja wielkiej zmiany: studium autobiografii średniego pokolenia nauczycieli polskich, Wydawnictwo UHPiJK, Kielce 2008.
4. Kabat M., Kreatywność w edukacji nauczycieli, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2013.
5. Kwiatkowska H., Tożsamość nauczycieli. Między anomią a autonomią, GWP, Gdańsk 2005.
6. Michalak J. M., Poczucie odpowiedzialności zawodowej nauczyciela. Studium teoretyczno-empiryczne, IBE, Warszawa 2003.
7. Nauczyciel w świecie współczesnym, red. B. Muchacka, M. Szymański, „Impuls” Kraków 2008.
8. Nauczyciel – Tożsamość – Rozwój, red. M. Szymański, Wydawnictwo AP, Kraków 2007.
9. Problemy współczesnej pedeutologii: teorie – praktyka – perspektywy, red. D. Ekiert-Oldroyd Wydawnictwo UŚ, Katowice 2003.
10. Szempruch J., Nauczyciel w zmieniającej się szkole. Funkcjonowanie i rozwój zawodowy, Wydawnictwo Oświatowe FOSZE, Rzeszów 2001.
11. W poszukiwaniu wyznaczników kompetencji nauczyciela XXI wieku, red. E. Kozioł, E. Kobyłecka, Wyd. UZ, Zielona Góra 2002.
12. Witkowski L., Edukacja i humanistyka. Nowe konteksty humanistyczne dla nowoczesnych nauczycieli, IBE, Warszawa 2000.

UWAGI:

brak

PROGRAM OPRACOWAŁY:

dr hab. Inetta Nowosad, Prof. UZ, dr hab. Ewa Pasterniak-Kobyłecka, dr Klaudia Błaszczyk, dr Ewa Bochno

WSPÓŁCZESNE PROBLEMY PSYCHOLOGII

Kod przedmiotu:	14.2-WP-PEDD-WPS
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Jerzy Herberger, Nauczyciel akademicki WPSNZ prowadzący wykład
Prowadzący:	dr Jerzy Herberger, dr Urszula Gembara, dr Dorota Niewiedział, mgr Joanna Gajewska, Nauczyciel akademicki Zakładu Psychologii WPSNZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	15	1	II	Zaliczenie z oceną	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		II	Zaliczenie z oceną	
Ćwiczenia	9			Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów ze współczesnym stanem teoretycznym i metodologicznym psychologii jako nauki oraz z osiągnięciami tych dyscyplin psychologicznych. Dodatkowym celem jest rozwijanie umiejętności rozumienia i interpretowania zachowań ludzi, ludzkiej motywacji, potrzeb, celów itd. Omawiany związek psychologii jako nauki z innymi dyscyplinami naukowymi (ekonomią, socjologią, medycyną, pedagogiką).

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowa wiedza z zakresu psychologii ogólnej i osobowości.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wykłady: Wprowadzenie do przedmiotu. Elementy neuropsychologii i neuronauki. Współczesne osiągnięcia psychologii poznawczej. Neopsychoanalityczne teorie rozwoju – teorie związku z obiektem. Elementy współczesnej psychologii społecznej: Dynamika małych grup społecznych, manipulacje społeczne i wpływ społeczny. Psychologia międzykulturowa i tematyka gender w psychologii.

Ćwiczenia: Psychologia ekonomiczna. Psychologia polityczna i marketing polityczny. Elementy psychologii zdrowia i psychopatologii. Psychologia reklamy. Psychologia wychowania i edukacji. Psychologia pozytywna i jakości życia. Współczesne nurty terapeutyczne w psychologii.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład problemowy. Wykład konwersatoryjny. Dyskusja. Prezentacje i referaty. Analiza przypadków.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Potrafi rozpoznać podstawowe fakty dotyczące poszczególnych okresów w cyklu życia, potrafi objaśniać prawidłowości rozwojowe.	K-W06	Test pisemny Wykonanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej. Aktywność na zajęciach	Wykład Ćwiczenia
Potrafi scharakteryzować grupy społeczne i rządzące nimi prawidłowości istotne z punktu widzenia procesów edukacyjnych.	K-W07	Test pisemny Wykonanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej. Aktywność na zajęciach	
Opisuje i charakteryzuje psychologiczne prawidłowości dotyczące kształcenia i funkcjonowania, tak w kontekście normy jak i patologii.	K-W11	Test pisemny Wykonanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej. Aktywność na zajęciach	
Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu wybranych problemów psychologii oraz powiązanych z tym dyscyplin w celu analizy problemów edukacyjnych i wychowawczych.	K-U02	Test pisemny Wykonanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej Aktywność na zajęciach	

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów: Wykłady z przedmiotu kończą się zaliczeniem z oceną. Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest test pisemny.

Zaliczenie ćwiczeń: Każdy student zobowiązany jest do wykonania i przedstawienia prezentacji multimedialnej lub referatu, po wcześniejszym skonsultowaniu i omówieniu ich z prowadzącym.

Oceniane są aktywność i przygotowanie podczas zajęć poprzez ocenianie aktywności lub okresowe kolokwia.

Ocena końcowa jest średnia ważona ocen z ćwiczeń i z wykładu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	40
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	50	60
Łącznie	100	100
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	2,5
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Strelau J. (2005) Psychologia. Podręcznik akademicki. Gdańsk. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
2. Kosslyn S.M., Rosenberg R.S (2006). Psychologia. Mózg, człowiek, świat. Kraków: Wydawnictwo Znak.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Wojciszke B. (2002). Człowiek wśród ludzi. Zarys psychologii społecznej. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR.
2. Okun B. (2001). Skuteczna pomoc psychologiczna. Warszawa: Wydawnictwo IPZiT.
3. Sęk H. (2011). Psychologia kliniczna. Wydawnictwo Naukowe PWN. Tom 1, tom 2.

UWAGI:-

PROGRAM OPRACOWAŁ:

Dr Jerzy Herberger, Dr Urszula Gembara

WSPÓŁCZESNE PROBLEMY SOCJOLOGII

Kod przedmiotu:	14.2-WP-PEDD-WPS
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	język polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Lech Szczegół, Nauczyciel akademicki WPSNZ prowadzący wykład
Prowadzący:	dr Lech Szczegół, mgr Artur Kinal, Nauczyciel akademicki WPSNZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	1	Zaliczenie z oceną	4	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		1	Zaliczenie z oceną		
Ćwiczenia	9			Zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie z charakterem i problematyką zmian w organizacji i funkcjonowaniu współczesnych społeczeństw, zachodzących w nich procesach i skutkach dla życia codziennego.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

-

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Geneza, natura i skutki globalizacji.
 Społeczny i kulturowy wymiar globalizacji.
 Procesy imigracji na świecie i w Polsce.
 Zmiany w tożsamości kulturowej i narodowej.
 Nowe formy komunikacji, integracji i aktywności społecznej.
 Subkultury, nowe ruchy społeczne a przemiany systemu wartości.
 Polska i Polacy w perspektywie integracji europejskiej i procesów globalnych.

METODY KSZTAŁCENIA:

Ćwiczenia: analiza problemu z dyskusją, opracowywanie raportów nt. wybranego problemu społecznego.
 Wykład konwencjonalny z elementami prezentacji.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
-------------	-----------------	--------------------	-------------

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma wiedzę o procesach kształtujących nowoczesne formy więzi społecznych oraz ich zagrożenia.	K_W07	Praca pisemna	Wykład Ćwiczenia
Student ma wiedzę o problemach funkcjonowania współczesnych systemów społecznych oraz ich skutkach dla procesu socjalizacji.	K_W08	Praca pisemna	Wykład Ćwiczenia
Student ma wiedzę o wpływie przemian kulturowych na społeczne funkcjonowanie jednostek i grup.	K_W09	Praca pisemna	Wykład Ćwiczenia
Student ma umiejętność analizy i interpretacji powstawania nowych zjawisk w kulturze i życiu społecznym i ich skutkach dla osobowości oraz jej relacji z otoczeniem.	K_U01	Praca pisemna	Wykład Ćwiczenia
Student potrafi wykorzystać nabytą wiedzę do napisania pracy analitycznej odnoszącej się do współczesnych problemów społecznych.	K_U04	Praca pisemna	Wykład

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Praca pisemna	Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Poprawny sposób prezentacji, umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące prezentowanego materiału.	K_W07 K_W08 K_W09 K_U01 K_U04
Zakres materiału dotyczący zaliczenia wykładu	Zgodnie z przedstawionymi na pierwszych zajęciach Sylabusami (wykład + ćwiczenia)	
Zasady uzyskania oceny końcowej z wykładu	Ocena z wykładu stanowić będzie ocenę z egzaminu pisemnego.	

Zaliczenie Ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi	Weryfikowane efekty kształcenia
Kolokwium pisemne	W formie pytań otwartych Minimalny próg wymagań udzielenie poprawnych odpowiedzi na 50% pytań.	K_W07 K_W08 K_W09 K_U01
Zakres materiału obejmującego kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem.	
Aktywność podczas zajęć	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.	K_W07 K_W08

		K_W09 K_U01
Zasady uzyskania oceny z ćwiczeń	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną z oceny z kolokwium (80%) i aktywności na zajęciach (20%)	

Ocena końcowa z przedmiotu

Oceny brane pod uwagę w przypadku oceny końcowej	Uwagi:
Wykład + ćwiczenia kończące się uzyskaniem oceny	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń i wykładu (3.0-5.0)
Zasady uzyskania oceny końcowej	Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z wszystkich form zajęć

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	40
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	50	60
Łącznie	100	100
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	2,5
Łącznie	4	4

LITERATURA OBOWIĄZKOWA:

- Giddens A., Socjologia, Warszawa PWN, 2004.
- Marody M., Giza-Poleszczuk A., Przemiany więzi społecznych, Warszawa Scholar, 2004.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:**UWAGI:-****PROGRAM OPRACOWAŁ:**

Dr Lech Szczegóła

WSPÓŁCZESNE KONCEPCJE FILOZOFII I ETYKI

Kod przedmiotu:	8.1-WP-PEDD-WKF
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	język polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Paweł Walczak
Prowadzący:	dr Paweł Walczak

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5
Wykład	30	2	II	egzamin	
Studia niestacjonarne					
Wykład	18		II	egzamin	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z wybranymi współczesnymi kierunkami i koncepcjami filozoficznymi oraz podstawowymi doktrynami etycznymi XX wieku, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu idei filozoficznych na kształt i rozwój współczesnych nurtów w pedagogice.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Brak wymagań

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Marksizm i neomarksizm; Pozytywizm i neopozytywizm; Egzystencjalizm; Fenomenologia i materialna etyka wartości; Współczesne odmiany utilitaryzmu; Personalizm; Filozofia dialogu.

Wybrane nurty współczesnej filozofii wychowania: filozoficzne podstawy aksjocentryzmu i paidocentryzmu; Chrześcijańska pedagogika personalno-egzystencjalna; Pedagogika emancypacyjna; Pedagogika przewycięzania obcości; Pedagogika agatologiczna.

METODY KSZTAŁCENIA:

wykład konwencjonalny z elementami wykładu problemowego i konwersatoryjnego.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student posiada pogłębioną wiedzę na temat wybranych nurtów współczesnej filozofii i etyki, jej historycznego rozwoju, problemów i dziedzin; rozumie i prawidłowo posługuje się podstawowymi pojęciami filozofii, rozróżnia główne nurty i stanowiska. Zna wybrane filozoficzne koncepcje człowieka, jego rozwoju i edukacji, na konkretnym przykładzie potrafi wskazać ich znaczenie dla rozwoju kultury i	K_W11		wykład

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
nauki oraz potrafi opisać ich rolę w kształtowaniu się idei pedagogicznych.			
Student posiada podstawową wiedzę z zakresu wybranych współczesnych doktryn etycznych; prawidłowo posługuje się pojęciami: etyka, moralność, norma, wartości, szczęście, praca, osoba, godność osobowa, dialog. Potrafi w twórczy sposób formułować i rozstrzygać problemy etyczne w odniesieniu do sytuacji związanych z pracą pedagoga. Dostrzega specyfikę systemu norm moralnych na tle innych systemów norm społecznych.	K_W16		wykład
Student potrafi analizować i interpretować wybrane teksty filozoficzne, potrafi opisać rozważany w tekście problem, wskazać podstawowe tezy i argumenty autora, potrafi ocenić ich doniosłość i poprawność pod względem merytorycznym i metodologicznym.	K_U12		wykład
Rozróżnia potoczną i profesjonalną refleksję etyczną. Ma świadomość doniosłości myśli filozoficznej i etycznej w odniesieniu do praktyki pedagogicznej; dostrzega potrzebę refleksji etycznej i konieczność przestrzegania zasad etyki zawodowej	K_K05		wykład

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z wykładu: zaliczenie na podstawie testu z progami punktowymi. Test z różnymi typami zadań: pytania testowe wolnego wyboru, zadania tekstowe (analiza fragmentów), pytania otwarte. Zaliczenie otrzymuje student, który uzyska 50% punktów.

Test sprawdza wiedzę z zakresu treści realizowanych na wykładzie.

Ocena końcowa jest oceną z wykładu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	40
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	75	85
Łącznie	125	125
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3	3,5
Łącznie	5	5

LITERATURA OBOWIĄZKOWA:

1. Gerald L. Gutek, Filozofia dla pedagogów, GWP, Gdańsk 2007.
2. Powszechna Encyklopedia Filozofii, <http://www.ptta.pl/pef> (stosowne hasła).
3. Galarowicz J., Na ścieżkach prawdy, Kraków 1992.
4. Kuderowicz Z. (red.), Filozofia XX wieku (tom I-II), Wiedza Powszechna, Warszawa 2002.
5. Tischner J. (red.), Filozofia współczesna, Kraków 1989.
6. Śliwerski B., Współczesne teorie i nurty wychowania, Impuls, Kraków 2004.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Jan A. Kłoczopwski, Filozofia dialogu, W drodze, Poznań 2005
2. V. Bourke, Historia etyki, Wydawnictwo „Krupski i S-ka.” Toruń 1994
3. Etyka. Zarys, Wyd. UJ, Kraków 1992
4. Filozofia. Podstawowe pytania, pod red. E. Martena i M. Schnädelbacha, przeł. K. Krzemieniowa, Wiedza Powszechna, Warszawa 1995
5. J. Hołówka, Etyka w działaniu, Wyd. Prószyński i S-ka, Warszawa 2002
6. Przewodnik po etyce, pod red. P. Singera, KiW, Warszawa 1998
7. L. Stevenson, D.L.Haberman, Dziesięć koncepcji natury ludzkiej, Wrocław 2001
8. Jacek Filek, Filozofia odpowiedzialności XX wieku. Teksty źródłowe, Kraków 2004
9. Paweł Walczak, Wychowanie jako spotkanie. Józefa Tischnera filozofia człowieka jako źródło inspiracji pedagogicznych, Impuls, Kraków 2007

UWAGI: -

PROGRAM OPRACOWAŁ:

Dr Paweł Walczak

PEDAGOGIKA PORÓWNAWCZA

Kod przedmiotu:	05.7-WP-PEDD-PEDP
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	nauczyciel akademicki prowadzący wykłady
Prowadzący:	dr hab. Inetta Nowosad, prof. UZ, dr hab. Ewa Pasterniak- Kobylecka, mgr Magdalena Brzozowska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	II	Egzamin	5	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		II	Egzamin		
Ćwiczenia	9			Zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z głównymi koncepcjami pedagogiki porównawczej, strategiami przemian edukacyjnych i polityką oświatową Unii Europejskiej. Przygotowanie studentów do analizy porównawczej wybranych systemów edukacji w kontekście problemów i zjawisk o charakterze globalnym.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowa wiedza za zakresu nauk o wychowaniu i antropologii kulturowej. Znajomość dawnych i współczesnych teorii i nurtów wychowania. Wiedza o funkcjonowaniu nauczyciela (wychowawcy, opiekuna) w zawodzie.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Geneza i główne koncepcje pedagogiki porównawczej.
 Rola Pedagogiki porównawczej w systemie nauk.
 Strategie reform oświatowych na świecie.
 Współczesne przemiany systemów edukacyjnych w świecie.
 Wybrane aspekty międzynarodowej współpracy w dziedzinie oświaty i wychowania (UNESCO, ONZ, EAEA, ESREA, OECD, Bank Światowy).
 Polityka oświatowa Unii Europejskiej i wybrane raporty edukacyjne.
 Prezentacja i analiza wybranych systemów edukacyjnych (USA, Japonia, Szwecja, Finlandia, Niemcy, Polska).
 Tendencje rozwojowe systemów edukacyjnych na świecie.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład, pokaz, dyskusja, metody problemowe, metody ekspresyjne.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
-------------	-----------------	--------------------	-------------

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student opisuje kulturowe uwarunkowania procesów edukacyjnych.	K_W09	Wykład konwencjonalny (egzamin) Warsztaty	wykład ćwiczenia
Definiuje cele, opisuje strukturę, organizację i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych.	KW_10	Wykład konwencjonalny (egzamin) Warsztaty	wykład ćwiczenia
Opisują strukturę i funkcjonowanie systemu edukacji oraz wybrane systemy edukacyjne innych krajów	KW_14	Wykład konwencjonalny (egzamin) Warsztaty	Wykład ćwiczenia
Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych	KU_02	Metody asymilacji wiedzy (dyskusja, pogadanka, prezentacja multimedialna/ poster/portfolio), metody samodzielnego dochodzenia do wiedzy (klasyczna metoda problemowa, burza mózgów)	ćwiczenia
Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	KK_01	Warsztaty	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów: podstawą zaliczenia wykładów jest pozytywna ocena z egzaminu pisemnego.

Zaliczenie z ćwiczeń: podstawą zaliczenia ćwiczeń jest uzyskanie pozytywnej oceny wynikającej z przygotowania i przedstawienia prezentacji (indywidualnie lub grupowo) dotyczącej wybranego systemu edukacyjnego oraz aktywny udział w ćwiczeniach.

Ocena ostateczna z przedmiotu jest średnią arytmetyczną z obu form zajęć.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	45	33
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	80	92
Łącznie	125	125
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3	4
Łącznie	5	5

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Dzięwulak D., Systemy szkolne Unii Europejskiej, Wyd. „Żak”, Warszawa 1997.
2. Gmerek T., Edukacja i nierówności społeczne. Studium porównawcze na przykładzie Anglii, Hiszpanii i Rosji, Wyd. Impuls, Kraków 2011.
3. Gmerek T., Społeczne funkcje szkolnictwa w Finlandii, Seria: Studia i monografie Wyższej Szkoły Humanistycznej w Lesznie, Poznań – Leszno 2007.
4. Grzybowski P., Edukacja europejska – od wielokulturowości ku międzykulturowości, Wyd. Impuls, Kraków 2009.
5. Herbst M., Herczyński J., Levitas A., Finansowanie oświaty w Polsce – diagnoza, dylematy, możliwości, Wyd. „Scholar”, Warszawa 2009.

6. Kupisiewicz Cz., Paradygmaty i wizje reform oświatowych, Wyd. „Żak”, Warszawa 1994.
7. Leppert R.(red.), Edukacja w świecie współczesnym. Wybór tekstów z pedagogiki porównawczej, Wyd. „Impuls”, Kraków 2000.
8. Nowakowska-Siuta R., Pedagogika porównawcza, Wyd. Impuls, Kraków 2014.
9. Nowosad I., Perspektywy rozwoju szkoły. Szkice z teorii szkoły, IBE, Warszawa 2003.
10. Potulicka E., Rutkowiak J., Neoliberalne uwikłania edukacji, Wyd. Impuls, Kraków 2010.
11. Pachociński R., Pedagogika porównawcza. Podręcznik dla studentów pedagogiki, Wyd. „Trans Humana”, Białystok 1995.
12. Prucha J., Pedagogika porównawcza. Podręcznik akademicki, PWN, Warszawa 2004.
13. Śliwerski B. (red.), Pedagogika, t.2: Pedagogika wobec edukacji, polityki oświatowej i badań naukowych, Gdańsk 2006.
14. Śliwerski B., Problemy współczesnej edukacji. Dekonstrukcja *polityki* oświatowej III RP, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2009.
15. Wojnar I. Bogaj A., Kubin J., Strategie reform oświatowych na tle porównawczym, Komitet Prognoz „Polska 2000 Plus” przy Prezydium PAN, Warszawa 1999.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Gromkowska-Melosik A., Gmerek T., Problemy nierówności społecznej w teorii i praktyce edukacyjnej, Wyd. Impuls, Kraków 2008.
2. Hörner W., Szymański M.S. (red.), Transformacje oświatowe a europejskie perspektywy, Warszawa 1998.
3. Ładyżyński A., Edukacja w krajach rozwiniętych. Skrypt dla studentów pedagogiki porównawczej, Oficyna Wydawnicza Fundacji Uniwersyteckiej, Stalowa Wola 1999.
4. Małachowski R., Pedagogika w Europie i na świecie. Bibliografia pedagogiczna 1989-1998, BEL Studio Sp. z o.o., Warszawa-Zielona Góra 2004.
5. Nowosad I., Autonomia szkoły publicznej w Niemczech. Poszukiwania – konteksty – uwarunkowania, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2008.
6. Pachociński R., Oświata i praca w erze globalizacji, IBE, Warszawa 2006.
7. Pachociński R., Strategie reform oświatowych na świecie, IBE, Warszawa 2003.
8. Pachociński R., Oświata XXI wieku. Kierunki przeobrażeń, IBE, Warszawa 1999.
9. Rabczuk W., Szkolnictwo prywatne w świecie, IBE, Warszawa 2000.
10. Śliwerski B., Współczesna myśl pedagogiczna. Znaczenia, klasyfikacje, badania, Wyd. Impuls, Kraków 2009.
11. Świętochowska U., Systemy edukacyjne cywilizacji przełomu XX i XXI wieku, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2001.
12. Wybrane raporty międzynarodowe.

UWAGI:

brak

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr hab. Inetta Nowosad, prof. UZ

METODY STATYSTYCZNE W PEDAGOGICE

Kod przedmiotu:	05.9-WP-PEDD-MS
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr inż. Edyta Mianowska; osoba prowadząca wykład
Prowadzący:	dr E. Kołodziejska, dr inż. E. Mianowska, dr E. Papiór

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	2	Zaliczenie z oceną	4	
Konwersatoria	15	1		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		2	Zaliczenie z oceną		
Konwersatoria	9			Zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu statystyki. Przygotowanie studentów do korzystania z programu SPSS w badaniach społecznych. Uświadomienie studentom ograniczeń w stosowaniu metod i narzędzi statystyki w badaniach społecznych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Wiedza z metodologii badań społecznych, metod i technik badań społecznych; umiejętność stawiania pytań, konstrukcji narzędzi badawczych. Podstawowa znajomość aplikacji środowiska MS Office; praca z arkuszem kalkulacyjnym, edycja tekstów, szczególnie umiejętność konstrukcji i formatowania tabel.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:**Wykład:**

Statystyka i jej przedmiot: miejsce metod statystycznych w procedurze badawczej, rola, zadania, możliwości i ograniczenia, ważniejsze pojęcia statystyczne.

Pomiar i charakterystyka skal pomiarowych.

Porządkowanie, grupowanie i prezentacja wyników pomiaru: szeregi statystyczne, tabele kontyngencji, wykresy, struktura, częstość, gęstość.

Miary statystyczne: położenia, rozproszenia, asymetrii, (klasyczne, pozycyjne).

Miary współzmienności (korelacja): wykres korelacyjny, miary siły związku, współczynnik korelacji liniowej Pearsona, współczynnik korelacji rangowej Spearmana.

Statystyka indukcyjna: wnioskowanie statystyczne, estymacja parametrów. Centralne twierdzenie graniczne, prawo wielkich liczb.

Hipotezy statystyczne: rodzaje hipotez, hipoteza zerowa.

Testy statystyczne: błąd pierwszego, drugiego rodzaju, poziom istotności, p-wartość.

Testy statystyczne: test chi kwadrat, testy t-Studenta, testy nieparametryczne.
 Dobór próby: populacja, próba, dobór losowy, dobór nielosowy, wielkość próby.
 Rozkład normalny zmiennej losowej.
 Standaryzacja.

Ćwiczenia:

Przygotowanie badań ilościowych: omówienie etapów procesu badawczego ze szczególnym uwzględnieniem powiązań między problemami badawczymi, hipotezami a konstrukcją narzędzia pomiaru (ankieta).

Wczytanie i kontrola danych empirycznych do programu SPSS: opis zmiennych i kafeterii, eliminacja błędów kodowania, wartości spoza zakresu i braków (kontrola ankiet).

Podstawowa analiza zgromadzonych danych: określanie braków danych, obliczenie częstości, obliczanie podstawowych statystyk opisowych, opis próby badawczej (raport)

Przekształcanie surowych wyników: rekodowanie, nowe etykiety zmiennych i wartości zmiennych.

Testowanie zależności między zmiennymi: konstrukcja tabel krzyżowych, miara istotności związku, Chi-kwadrat, test t Studenta.

Raport z badań: analiza uzyskanych wyników, przygotowanie raportu, wizualizacja wyników

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwencjonalny, ćwiczenia indywidualne w pracowni komputerowej.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student wskazuje różne metody doboru próby, rozróżnia skale pomiarowe, potrafi dobrać miary statystyczne do rodzaju danych empirycznych	K_W4	Test z progami punktowymi.	Wykład, Ćwiczenia Laboratoryjne
Student potrafi przygotować kwestionariusz ankiety do badań, poprawnie wczytać dane i przeprowadzić kontrolę poprawności ich wczytania.	K_U06	Zadania praktyczne. Ocena zadań – jakości wykonania, zgodności z instrukcją.	Ćwiczenia laboratoryjne
Potrafi wykonać obliczenia statystyczne korzystając z programu SPSS i zinterpretować uzyskane wyniki. Dobiera testy i wykorzystuje w badaniach zależności między zmiennymi. Potrafi przygotować wielostronicowy raport z badań, omówić i zaprezentować graficznie wyniki.	K_U06	Zadania praktyczne: obliczenia w programie statystycznym, opis wyników. Kolokwium – zadanie praktyczne w zakresie przetwarzania i prezentacji danych	Ćwiczenia laboratoryjne
Krytycznie ocenia możliwość stosowania narzędzi statystyki i nowoczesnych technologii w badaniach społecznych, potrafi wskazać ich wady i ograniczenia.	K_K06	Test z progami punktowymi.	Wykład

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Warunkiem zaliczenia wykładów jest uzyskanie powyżej 50% punktów możliwych do uzyskania w teście z wykładów.

Warunkiem zaliczenia laboratorium jest uzyskanie powyżej 50% punktów z możliwych do uzyskania z laboratoriów. Punkty za laboratorium można uzyskać: za kolokwium i za wykonanie zadań na laboratorium związanych z realizacją projektu.

Ocena końcowa z przedmiotu Metody statystyczne w pedagogice ustalana jest na podstawie sumy punktów uzyskanych na laboratorium (67%) i wykładzie (33%). Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest zaliczenie laboratoriów i wykładu. Ocena końcowa wyznaczana jest następująco: powyżej 50% - dostateczny, powyżej 60% - dostateczny plus, powyżej 70% - dobry, powyżej 80% - dobry plus, powyżej 90% - bardzo dobry.

Szczegółowe zasady zaliczenia przedmiotu znajdują się na stronie:
http://www.zmbs.wpsnz.uz.zgora.pl/?page_id=211

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	35	23
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	55	67
Łącznie	90	90
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	3
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Babbie E. (2006) Badania społeczne w praktyce, Warszawa.
2. Bedyńska S., Brzezicka A (2007) Statystyczny drogowskaz, Warszawa.
3. Ferguson G., Takane Y., (1997) Analiza statystyczna w psychologii i pedagogice, Warszawa.
4. Górniak J., Wachnicki J. (2000) Pierwsze kroki w analizie danych SPSS Polska, Kraków.
5. Guilford J.P. Podstawowe metody statystyczne w psychologii i pedagogice.
6. Juszczak., (2001) Statystyka dla pedagogów, Toruń.
7. Malarska A. (2005) Statystyczna analiza danych wspomagana programem SPSS, Kraków.
8. Pavkov T. W., Pierce K. A. (2005) Do biegu, gotowi – start. Wprowadzenie do SPSS dla Windows, Gdańsk.
9. Sadowski W. (1999) Statystyka na co dzień, Warszawa.
10. Sobczak M. (2000) Statystyka, Warszawa.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Walker J., McLean M., Statystyka dla każdego.
2. Blalock H. Statystyka dla socjologów.
3. Góralski A., Metody opisu i wnioskowania statystycznego w psychologii i pedagogice.
4. Nawojczyk M. (2004) Przewodnik po statystyce dla socjologów, Kraków.
5. Wieczorkowska G. (2004) Statystyka. Wprowadzenie do analizy danych sondażowych i eksperymentalnych, Warszawa.
6. Szymczak W. (2008) Podstawy statystyki dla psychologów. Podręcznik Akademicki. Warszawa
7. (red.) Kwiatkowska G. E., Stasiuk K. (2008) SPSS w praktyce psychologicznej. Lublin.

UWAGI:

Informacje dla studentów, program przedmiotu oraz materiały do zajęć znajdują się na stronie:
www.zmbs.wpsnz.uz.zgora.pl

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr E. Kołodziejska, dr inż. E. Mianowska, dr E. Papiór

ANDRAGOGIKA

Kod przedmiotu:	O5.5-WP-PEDD-AD
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Małgorzata Olejarz, nauczyciel akademicki WPSiNoZ prowadzący wykład
Prowadzący:	dr Małgorzata Olejarz, dr Sylwia Słowińska, nauczyciel akademicki WPSiNoZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	15	1	3	Zaliczenie z oceną	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		3	Zaliczenie z oceną	
Ćwiczenia	9			Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z wiedzą dotyczącą rozwoju refleksji andragogicznej i praktyki edukacyjnej dorosłych, andragogicznych teorii uczenia się, koncepcji pracy edukacyjnej z dorosłymi, badań nad edukacją dorosłych i całościowym uczeniem się. Rozwijanie u studentów umiejętności refleksyjnego, krytycznego i twórczego myślenia o współczesnych problemach edukacji dorosłych.

WYMAGANIA WSTĘPNE: -**ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:****Wykład:**

Wprowadzenie do andragogiki: podstawowe pojęcia, przedmiot i społeczne funkcje andragogiki; miejsce andragogiki wśród nauk o edukacji, historyczny rozwój refleksji andragogicznej i praktyki edukacyjnej dorosłych w Polsce i na świecie.

Całociowe uczenie się, jako centralna idea edukacyjna: przesłanki idei uczenia się przez całe życie, strategie wprowadzania Lifelong Learning do praktyki edukacyjnej, oblicza całościowego uczenia się.

Andragogiczne koncepcje dorosłości: społeczne, psychologiczne i kulturowe aspekty rozwoju człowieka dorosłego.

Andragogiczne teorie uczenia się: teoria Uczenia się Transformatywnego Jacka Mezirowa, teoria uczenia się sytuacyjnego, biograficznego; podejście społeczno-kulturowe.

Koncepcje pracy edukacyjnej z ludźmi dorosłymi: technologiczny, humanistyczny i krytyczny model pracy edukacyjnej z dorosłymi.

Badania nad edukacją dorosłych i całościowym uczeniem się: perspektywa biograficzna w teorii i praktyce andragogicznej.

Ćwiczenia:

Dorosłość jako podstawowa kategoria pojęciowa andragogiki: koncepcje i kategoryzacje dorosłości, rozumienie dorosłości, „pozorna dorosłość”, „odraczanie dorosłości”.

Dorosły jako uczeń: motywacje edukacyjne dorosłych.

Formalne i pozaformalne instytucje edukacji dorosłych: szkolnictwo wyższe, lokalne instytucje kształcenia i dokształcania dorosłych (badania terenowe).

Andragogiczne problemy starzenia się i starości: edukacja i uczenie się w okresie późnej dorosłości; Uniwersytety Trzeciego Wieku (badania terenowe).

Edukacja dorosłych wobec zjawiska marginalizacji i wykluczenia społecznego: edukacja osób dorosłych niepełnosprawnych, ubogich, długotrwale bezrobotnych, niedostosowanych społecznie itd.

(badania terenowe).

Obszary nieformalnej edukacji dorosłych: uczenie się w miejscu pracy, edukacja w świecie kultury popularnej, uczenie się społeczne, uczenie się biograficzne.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład: konwencjonalny, wykład interaktywny.

Ćwiczenia: metoda warsztatowa, autorskie prezentacje studentów, praca w grupach, burza mózgów, dyskusja, badania terenowe.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
<p>Student potrafi definiować i objaśnić podstawowe pojęcia, przedmiot i funkcje andragogiki oraz scharakteryzować główne nurty badań w obszarze edukacji dorosłych.</p> <p>Potrafi rozróżnić i wyjaśnić, czym jest dorosłość człowieka w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i kulturowym.</p> <p>Potrafi wskazać i opisać główne współczesne teorie uczenia i nauczania dorosłych.</p>	<p>K_W05</p> <p>K_W06</p> <p>K_W12</p>		<p>Wykład</p> <p>Ćwiczenia</p>
<p>Student potrafi obserwować zjawiska społeczne pod kątem problematyki edukacji dorosłych i całościowego uczenia się, wyszukiwać informacje na ten temat, przetwarzać je i interpretować w oparciu o różne źródła wiedzy.</p> <p>Potrafi zaprezentować i argumentować własne pomysły, uwagi i sugestie w zakresie analizowanych problemów edukacji dorosłych i całościowego uczenia się, również w odniesieniu do poglądów prezentowanych w literaturze przedmiotu, kierując się przy tym zasadami etycznymi.</p>	<p>K_U01</p> <p>K_U05</p>		<p>Wykład</p> <p>Ćwiczenia</p>
<p>Student jest otwarty na zdobywanie nowej wiedzy i umiejętności z zakresu andragogiki, jest świadomy konieczności ciągłego rozwoju zawodowego i osobistego.</p> <p>Docenia znaczenie i użyteczność</p>	<p>K_K01</p> <p>K_K03</p>		<p>Wykład</p> <p>Ćwiczenia</p>

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
wiedzy z zakresu andragogiki dla upowszechniania i realizowania idei całościowego uczenia się, w kontekście swojej przyszłej pracy jako pedagoga.			

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład – warunkiem i podstawą zaliczenia jest pozytywna ocena z pracy pisemnej o charakterze problemowym ocenianej według podanych kryteriów lub z testu z progami punktowymi.

Ćwiczenia – warunkiem i podstawą zaliczenia jest pozytywna ocena z prezentacji wybranego tematu z zakresu edukacji dorosłych, lub z pracy pisemnej o charakterze problemowym ocenianej według podanych kryteriów oraz aktywność na zajęciach.

oceną końcową z przedmiotu będzie średnia arytmetyczna ocen z obu form zajęć (ćwiczeń i wykładu).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	30
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	50	70
Łącznie	100	100
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	3
Łącznie	4	4

LITERATURA OBOWIĄZKOWA:

1. Malewski M., Andragogika w perspektywie metodologicznej, Prace Pedagogiczne Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 1990.
2. Malewski M., Teorie andragogiczne. Metodologia teoretyczności dyscypliny naukowej, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 1998.
3. Malewski M., Od nauczania do uczenia się. O paradygmatycznej zmianie w andragogice, Wydawnictwo Naukowe DSW, Wrocław 2010.
4. Illeris K., Trzy wymiary uczenia się, Poznawcze, emocjonalne i społeczne ramy współczesnej teorii uczenia się, Wydawnictwo Naukowe DSW, Wrocław 2006.
5. Knowles M., Holton E., Swanson R., Edukacja dorosłych. Podręcznik akademicki, PWN, Warszawa 2009.
6. Solarczyk – Ambroziak E., Kształcenie ustawiczne w perspektywie globalnej i lokalnej, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2004.
7. Kurantowicz E., O uczących się społecznościach. Wybrane praktyki edukacyjne ludzi dorosłych, Wydawnictwo Naukowe DSW, Wrocław, 2007.
8. Kargul J. Obszary pozaformalnej i nieformalnej edukacji dorosłych. Przesłanki do budowy teorii edukacji całościowej, Wydawnictwo Naukowe DSWE, Wrocław 2005.
9. Alheit P., Podwójne oblicze całościowego uczenia się, „Teraźniejszość–Człowiek-Edukacja”, 2002/2.
10. Bron A., Rozumienie uczenia się w teoriach andragogicznych, „Teraźniejszość – Człowiek - Edukacja” 2006/4.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Dyskursy Młodych Andragogów (tom 2-12), red. J. Kargul/ M. Olejarz/ S. Słowińska, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra.
2. Dubas E., Zmieniająca się dorosłość. Od dorosłości konwencjonalnej do dorosłości subiektywnej [w:] Andragogiczne wątki, poszukiwania, fascynacje, red. E. Przybylska, Wydawnictwo UMK, Toruń 2001.
3. Edukacja dorosłych wobec zjawiska marginalizacji, red. A. Fabiś, Wydawnictwo GWSP, Mysłowice 2007.
4. Dominice P., Uczyć się z życia. Biografia edukacyjna w edukacji dorosłych, Wydawnictwo WSHE, Łódź 2006.

UWAGI: -

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Małgorzata Olejarz

EDUKACJA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PEDD-EZPZ
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: Osoba realizująca ćwiczenia
 Prowadzący: nauczyciel akademicki z Katedry Seksuologii,
 Poradnictwa i Resocjalizacji / WPSiNoZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Ćwiczenia	15	1	IV	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	9		IV	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Opanowanie przez studentów wiedzy dotyczącej zdrowia człowieka i jego biologicznych oraz psychospołecznych uwarunkowań oraz zasad profilaktyki wybranych zaburzeń i chorób. Znajomość procedur i działań dotyczących identyfikacji własnych problemów zdrowotnych, ich rozwiązywania, doskonalenia własnego zdrowia i rozwoju, ochrony zdrowia innych ludzi oraz tworzenia zdrowego środowiska fizycznego i społecznego.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowa wiedza z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju i wychowania oraz psychologii ogólnej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Pojęcie zdrowia (definicje, ujęcia, modele, czynniki determinujące zdrowie). Zachowania zdrowotne i prozdrowotne (definicja, wyznaczniki, mandala zdrowia).

Podstawowe pojęcia: oświata zdrowotna, wychowanie zdrowotne, edukacja zdrowotna, kultura zdrowotna, pedagogika zdrowia; promocja zdrowia a profilaktyka. Edukacja zdrowotna. Szkoły promujące zdrowie.

Najczęstsze problemy zdrowotne dzieci, młodzieży i młodych dorosłych.

Zaburzenia odżywiania (bulimia, anoreksja, otyłość, diety).

Choroby cywilizacyjne, szczepienia, epidemie. Medycyna niekonwencjonalna i alternatywne formy leczenia.

Podstawowe umiejętności osobiste i społeczne niezbędne dla poprawy, utrzymania i ochrony zdrowia psychicznego oraz ich kształtowanie w dzieciństwie i w młodości.

Prawa pacjenta, prawa pacjenta niepełnoletniego, prawa pacjenta w leczeniu psychiatrycznym.

METODY KSZTAŁCENIA:

Praca w grupach, dyskusja, metoda projektów, prezentacje multimedialne, praca z książką

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma pogłębioną wiedzę na temat zdrowia i czynników je warunkujących zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym.	K_W06	ocena prezentacji wybranych zagadnień programowych; ocena sposobu prezentacji i argumentacji własnych poglądów w toku zajęć	Ćwiczenia
Student ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat głównych problemów zdrowotnych oraz zasad profilaktyki wybranych zaburzeń i chorób, harmonii i dysharmonii, normy i patologii w odniesieniu do zdrowia.	K_W11	ocena prezentacji wybranych zagadnień programowych; ocena sposobu prezentacji i argumentacji własnych poglądów w toku zajęć	Ćwiczenia
Student ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania sytuacji zagrażających zdrowiu oraz świadomość odpowiedzialności za zdrowie własne i innych.	K_U07	ocena prezentacji wybranych zagadnień programowych; ocena sposobu prezentacji i argumentacji własnych poglądów w toku zajęć	Ćwiczenia
Student wykazuje aktywność i wrażliwość w zakresie wdrażania zasad profilaktyki zdrowotnej; angażuje się we współpracę z instytucjami promującymi zachowania prozdrowotne; umie wyznaczać oraz przyjmować wspólne cele w zakresie ochrony zdrowia własnego i innych.	K_K02	ocena prezentacji wybranych zagadnień programowych; ocena sposobu prezentacji i argumentacji własnych poglądów w toku zajęć	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Formą zaliczenia ćwiczeń jest zaliczenie z oceną. Weryfikacja efektów kształcenia będzie polegała na ocenie przygotowanych przez studentów prezentacji z wybranych zagadnień programowych oraz ocena sposobu prezentacji i argumentacji własnych poglądów w toku zajęć.

Oceną końcową z przedmiotu jest ocena z ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	30	15
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	15	30
Łącznie	45	45
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bishop G. Psychologia zdrowia. Zintegrowany umysł i ciało, Wydawnictwo ASTRUM, Wrocław 2000

2. Heszen I., Sęk H., Psychologia zdrowia, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2007.
3. Karski B. (red.), Promocja zdrowia, wyd. IGNIS, Warszawa 1999
4. Lewicki Cz., Edukacja zdrowotna – systemowa analiza zagadnień, Rzeszów 2006.
5. Woynarowska B., Edukacja zdrowotna. Podręcznik akademicki, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2008
6. Woynarowska B., Kowalewska A., Izdebski Z., Komosińska K., Biomedyczne podstawy kształcenia i wychowania, PWN, Warszawa 2010

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Gaweł A., Pedagodzy wobec wartości zdrowia, Kraków 2003.
2. Kowalski M., Gaweł A., Zdrowie. Wartość. Edukacja, Impuls, Kraków 2006.
3. Kuchcińska M., Kościńska E. (red.) Konteksty zdrowia i edukacji zdrowotnej, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2010
4. Woynarowska B. (red.), Zdrowie i szkoła, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2000
5. Woynarowska B., Kapica M. (red.) Teoretyczne podstawy edukacji zdrowotnej. Stan i oczekiwania, Krajowy Ośrodek Wspierana Edukacji Zawodowej, Warszawa 2001
6. Syrek E., Zdrowie w aspekcie pedagogiki społecznej, Katowice 2000
7. Sokołowska M., Skoczek G. (red.), Edukacja zdrowotna i promocja zdrowia w szkole, Warszawa 2000
8. Ostrowska A., Styl życia a zdrowie, Warszawa 2000

UWAGI: -

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Joanna Dec, dr Krzysztof Wąż

WYCHOWANIE FIZYCZNE

Kod przedmiotu:	05.9-WP-PEDD-WF
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia mgr Marta Dalecka, mgr Piotr Galant, mgr Agnieszka Grad – Rybińska, dr Jerzy Grzesiak, mgr Tomasz Grzybowski, mgr Lech Kleczewski, mgr Władysław Leśniak, mgr Ewa Misiór, dr Ewa Skorupka, mgr Tomasz Paluch, mgr Jacek Sajnog, mgr Ryszard Wyder
Prowadzący:	

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Ćwiczenia	30	2	I	zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18		I	zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

Rozwijanie zainteresowań związanych ze sportem i rekreacją ruchową. Kształtowanie umiejętności zaspokajania potrzeb związanych z ruchem, sprawnością fizyczną oraz dbałością o własne zdrowie.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Nie ma wymagań

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Edukacja prozdrowotna poprzez wychowanie fizyczne i sport. Ogólna charakterystyka i podstawowe przepisy wybranych dyscyplin sportowych. Praktyczne umiejętności z zakresu wybranych dyscyplin sportowych:

1. Standardowy poziom sprawności:
  - aqua aerobic,
  - fitness,
  - koszykówka,
  - kulturystyka,
  - nordic walking,
  - piłka nożna,
  - pływanie,
  - siatkówka,
  - zajęcia ogólnorozwojowe.
2. Obniżony poziom sprawności:
  - boccia,

- gry sportowe,
- pływanie,
- rehabilitacja,
- zajęcia ogólnorozwojowe na siłowni.

METODY KSZTAŁCENIA:

Pogadanki, ćwiczenia praktyczne, zajęcia w grupach

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zna i potrafi stosować zasady zdrowego trybu życia; ma świadomość jak ćwiczenia fizyczne mogą zapobiegać wielu problemom zdrowotnym współczesnej cywilizacji.		Dyskusja	Ćwiczenia
Student ma poszerzoną wiedzę o przepisach i zasadach rozgrywania różnych dyscyplin sportowych		Obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	Ćwiczenia
Student dokonuje analizy poziomu własnej sprawności fizycznej oraz jej wpływu na prawidłowe funkcjonowanie organizmu.		Test określający poziom rozwoju motorycznego i umiejętności technicznych lub diagnoza stanu zdrowia i sprawności fizycznej	Ćwiczenia
Student potrafi dostosować formy własnej aktywności fizycznej w celu poprawy sprawności ruchowej oraz uzyskania odprężenia psychicznego		Obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	Ćwiczenia
Student samodzielnie podejmuje różne formy aktywności fizycznej świadomy jej wpływu na funkcjonowanie organizmu		Obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	Ćwiczenia
Student potrafi pracować w grupie, pełnić w niej różne role i służyć pomocą osobom mniej sprawnym fizycznie		Obserwacja zachowań studenta podczas rywalizacji sportowej i w warunkach wymagających współpracy w grupie	Ćwiczenia
Student potrafi rywalizować z zachowaniem zasad „fair play”, wykazując szacunek dla konkurentów oraz zrozumienie dla różnic w poziomie sprawności fizycznej		Obserwacja zachowań studenta podczas rywalizacji sportowej i w warunkach wymagających współpracy w grupie	Ćwiczenia
Student potrafi właściwie używać sprzęt i urządzenia sportowe mając na uwadze bezpieczeństwo swoje i innych		Obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Ćwiczenia:

Podstawą zaliczenia jest aktywne uczestnictwo w zajęciach oraz ocena:

- sprawności fizycznej i umiejętności ruchowych przy zastosowaniu standardowych testów określających poziom rozwoju motorycznego i umiejętności technicznych (poziom standardowy sprawności fizycznej) lub
- znajomości przez studenta metod diagnozy stanu zdrowia i sprawności fizycznej oraz umiejętności zastosowania ćwiczeń fizycznych dla usprawniania dysfunkcji ruchowych, fizjologicznych i

morfologicznych za pomocą indywidualnych (w zależności od rodzaju niepełnosprawności) wskaźników funkcji organizmu (obniżony poziom sprawności fizycznej)

Ocena końcowa:

Ocena końcowa jest oceną z ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	30	18
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	0	0
Łącznie	30	18
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	-	-
Łącznie	1	1

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bondarowicz M.: Zabawy i gry ruchowe w zajęciach sportowych. Warszawa 2002
2. Huciński T., Kisiel E.: Szkolenie dzieci i młodzieży w koszykówce. Warszawa 2008
3. Karpiński R., Karpińska M.: Pływanie sportowe korekcyjne rekreacyjne. Katowice 2011
4. Kosmol A.: Teoria i praktyka sportu niepełnosprawnych. Warszawa 2008
5. Stefaniak T.: Atlas uniwersalnych ćwiczeń siłowych. Wrocław 2002
6. Talaga J.: ABC Młodego piłkarza. Nauczanie techniki. Warszawa 2006
7. Uzarowicz J.: Siatkówka. Co jest grane? Wrocław 2005
8. Woynarowska B.: Edukacja zdrowotna Podręcznik akademicki. Warszawa 2010
9. Wołyniec J.: Przepisy gier sportowych w zakresie podstawowym. Wrocław 2006

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

UWAGI:

Szczegółowe informacje o zakresie tematycznym, efektach kształcenia, metodach weryfikacji i warunkach zaliczenia w poszczególnych dyscyplinach sportu zawarte są w „Katalogu zajęć dydaktycznych SWFiS Uniwersytetu Zielonogórskiego”

PROGRAM OPRACOWAŁ:

mgr Tomasz Grzybowski, mgr Ryszard Wyder

Moduł rozszerzający, ograniczonego wyboru

1.	16.9-WP-PEDD-MAPP	Wykład monograficzny: Aktualne problemy polskiego wymiaru sprawiedliwości karnej	15	2	Zal
2.	16.9-WP-PEDD-MBDR	Wykład monograficzny: Być dobrym rodzicem	15	2	Zal
3.	16.9-WP-PEDD-MEL	Wykład monograficzny: E-learning	15	2	Zal
4.	16.9-WP-PEDD-MKWS	Wykład monograficzny: Konstruowanie wiedzy społecznej w szkole	15	2	Zal
5.	16.9-WP-PEDD-MPOW	Wykład monograficzny: Pułapki opieki i wychowania	15	2	Zal
6.	05.9-WP-PEDD-TR	Translatorium pedagogiczne	30	4	Zal
7.	05.9-WP-PEDD-TD	Teoria decyzji	30	4	Zal
8.	05.9-WP-PEDD-PEK	Partnerstwo edukacyjne a kapitał społeczny w aspekcie jednostkowym i zbiorowym	30	4	Zal

WYKŁAD MONOGRAFICZNY: AKTUALNE PROBLEMY POLSKIEGO WYMIARU SPRAWIEDLIWOŚCI KARNEJ

Kod przedmiotu:	16.9-WP-PEDD-MAPP
Typ przedmiotu:	Do wyboru
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Prof. UZ dr hab. Maciej Małolepszy
Prowadzący:	Prof. UZ dr hab. Maciej Małolepszy

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Wykład	15	1	III	Zaliczenie na „zał”	
Studia niestacjonarne					
Wykład	8		III	Zaliczenie na „zał”	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z podstawowymi problemami polskiego wymiaru sprawiedliwości karnej

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Brak wymagań wstępnych

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wprowadzenie
Polska polityka karna
Populizm penalny
Niewydolność systemu więziennictwa
Kary wolnościowe
Dozór elektroniczny
Funkcjonowanie probacji i kurateli
Areszt tymczasowy
Pomoc postpenitencjarna
Amerykanizacja procesu karnego

METODY KSZTAŁCENIA

Wykład problemowy

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis Efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi scharakteryzować podstawowe problemy polskiego wymiaru sprawiedliwości karnej	K_W16	Dyskusja	Wykład

WARUNKI ZALICZENIA:

W celu uzyskania zaliczenia należy aktywnie uczestniczyć w zajęciach oraz opanować wykładany materiał i zapoznać się z zalecaną literaturą.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	15	8
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	15	22
Łącznie		
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	0,5	0,2
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	0,5	0,8
Łącznie	1	1

LITERATURA PODSTAWOWA:

Każdorazowo ustalana przez prowadzącego

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Każdorazowo ustalana przez prowadzącego

UWAGI: -

PROGRAM OPRACOWAŁ:

Prof. UZ dr hab. Maciej Małolepszy

WYKŁAD MONOGRAFICZNY: BYĆ DOBRYM RODZICEM

Kod przedmiotu:	16.9-WP-PEDD-MBDR
Typ przedmiotu:	wybieralny
Język nauczania:	Język polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. UZ dr hab. Grażyna Gajewska
Prowadzący:	prof. UZ dr hab. Grażyna Gajewska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Wykład	15	1	3	zaliczenie na „zał”	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		3	zaliczenie na „zał”	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest wskazanie dróg poszukiwania rozumienia kim jest dobry rodzic w ujęciu pedagogicznym.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawy pedagogiki i jej różnych specjalności oraz jej metodyk.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

- Dobry rodzic – czyli kto w ujęciu pedagogicznym – różne aspekty i punkty widzenia.
- Pozytywne rodzicielstwo, społeczeństwo dobrych rodziców. Marzenia i rzeczywistość.
- Codzienność współczesnego dobrego rodzica.
- Męski i żeński punkt widzenia na dobrego rodzica.
- Nie popełniać błędów rodziców.
- Współuczestnictwo dobrego rodzica ze społeczeństwem, instytucjami obowiązkowymi (szkoła, przedszkole, służba zdrowia...)
- Stawianie się dobrym rodzicem – w poszukiwaniu dobrych rad. Projektowanie warsztatów pedagogicznych.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład dialogowy, problemowy, prezentacja multimedialna, metoda sytuacyjna, współuczestnicząca.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę z pedagogiki i jej metodyk, wzbogaconą	K_W5	Aktywne współuczestnictwo w zajęciach: udział w dyskusjach, wykonywanie	wykład

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
doświadczeniem praktycznym pozwalającą zrozumieć kim jest i powinien być dobry rodzic oraz jak ten wzorzec kształtować w różnych obszarach działania pedagogicznego.		autorskich wypowiedzi pisemnych na każdym spotkaniu	
ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności z obszaru roli rodzica oraz rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego.	K_K01	Aktywne współuczestnictwo w zajęciach: udział w dyskusjach, wykonywanie autorskich wypowiedzi pisemnych na każdym spotkaniu	wykład
posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych kształtujących dobrych rodziców, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich z punktu widzenia problemów pedagogicznych.	K_U01	Aktywne współuczestnictwo w zajęciach: udział w dyskusjach, wykonywanie autorskich wypowiedzi pisemnych na każdym spotkaniu	wykład

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykonanie pisemnych wypowiedzi na każdym wykładzie, aktywność na spotkaniach. Znajomość wykładanych treści i umiejętność wypowiadania się na ich temat z zastosowaniem literatury przedmiotu.

Ocena końcowa jest sumą aktywnego współuczestnictwa na wszystkich wykładach, wykonywania wspólnie prac podczas spotkań.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	25	15
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	25	35
Łącznie	50	50
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	0,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1,5
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Faber A., Mazlish E. (1990). Wyzwoleni rodzice, wyzwolone dzieci. Twoja droga do szczęśliwej rodziny. Poznań
2. Fredrickson B.L. (2011). Pozytywność. Naukowe podejście do emocji, które pomaga zmienić jakość życia. Poznań.
3. Gajewska G. (2012). Wybrane elementy ogólnej metodyki współpracy wychowawców, pedagogów, opiekunów z rodziną. W: Gajewska G., Gajewska J. Współpraca z rodzicami. Programy, spotkania, scenariusze spotkań. T.1, Zielona Góra.
4. Seligman M.E.P. (1997). Optymistyczne dziecko. Jak wychowywać dzieci, aby nauczyć je optymizmu i dawania sobie ze wszystkim rady. Poznań.
5. Steede K. (2007). 10 błędów popełnianych przez dobrych rodziców. Gdańsk.
6. Zawadzka D. (2007). I ty możesz być super tatą. Warszawa.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Faber A., Mazlish E. (2006). Jak mówić do nastolatków, żeby do nas słuchały i jak słuchać, żeby z nami rozmawiały. Poznań.
2. Dröscher V.B. (1988). Rodzinne gniazdo. Jak zwierzęta rozwiązują swoje problemy rodzinne. Warszawa.
3. Gajewska G., Doliński A. (2007). Teoretyczno-metodyczne aspekty warsztatu pedagoga. Scenariusze zajęć wychowawczych. T. 1, Zielona Góra.
4. Gajewska G. (2009). Pedagogika opiekuńcza. Elementy metodyki. Zielona Góra.
5. Ghazal M. (1995). Zjedz zupkę i ... bądź cicho ! : nowe spojrzenie na konflikty rodzice-dzieci. Warszawa.
6. Hajduk E. (2005). Człowiek dobry. Kraków.
7. Maciarz A. (2004). Macierzyństwo w kontekście zmian społecznych. Warszawa.
8. Moir A., Jessel D. (1993). Płeć mózgu. Warszawa.
9. Kotarbiński T. (1967). Medytacje o życiu godziwym. Warszawa.
10. Rostowska T. (1995). Transmisja międzypokoleniowa w rodzinie w zakresie wybranych wymiarów osobowości. Łódź.
11. Seligman M.E.P. (1993). Optymizmu można się nauczyć. Jak zmienić swoje myślenie i swoje życie. Poznań.
12. Strony internetowe: np. www.dobryrodzic.pl; www.unicef.pl (raporty o opiece na świecie).
13. Woititz J.G. (2001). Jak stworzyć dziecku wymarzone dzieciństwo i uniknąć błędów naszych rodziców. Gdańsk.
14. Zalecenie REC (2006)19 Komitetu Ministrów Rady Europy skierowane do państw członkowskich w zakresie polityki wspierania pozytywnego rodzicielstwa. Tłumaczenie z oryginału dr Anna Rurka 8.06.2010.

UWAGI: -**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

Prof. UZ dr hab. Grażyna Gajewska

WYKŁAD MONOGRAFICZNY: **E-LEARNING**

Kod przedmiotu: 16.9-WP-PEDD-MEL
 Typ przedmiotu: wybieralny
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr inż. Jarosław Wagner
 Prowadzący: dr inż. Jarosław Wagner

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Wykład	15	1	III	Zaliczenie na zal	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		III	Zaliczenie na zal	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z ideą kształcenia na odległość. Wyposażenie studenta w wiedzę i umiejętności konieczne do organizowania warsztatu pracy nauczyciela, przygotowania i poprowadzenia zajęć w systemie na odległość.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Wiadomości z zakresu dydaktyki ogólnej. Podstawowa wiedza i umiejętności z zakresu TI.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Geneza i historia nauczania na odległość. Prezentacja problematyki nauczania na odległość z historycznego punktu widzenia, komparacja ewolucji nauczania na odległość w Polsce i innych krajach.

Usytuowanie e-nauczania w teoriach pedagogicznych. Analiza wybranych koncepcji oraz teorii pedagogicznych uwzględniających problematykę nauczania na odległość.

E-learning – definicje oraz podstawowe pojęcia. Prezentacja wybranych definicji polskich oraz obcojęzycznych autorów dotyczących nauczania zdalnego, jak i niezbędnych pojęć funkcjonujących w tej tematyce.

Rozwiązania e-learningowe wybranych firm / ośrodków akademickich. Analiza polskiego rynku e-nauczania pod względem oferty edukacyjnej.

Wybór rozwiązań technologicznych w e-edukacji, budowa platform e-learningowych. Ogólna charakterystyka obecnie funkcjonujących aplikacji wspomagających nauczanie na odległość, analiza możliwości oraz ograniczeń platform e-learning, analiza kosztowa.

Dydaktyczne aspekty tworzenia kursów on-line. Standardy tworzenia i prowadzenia zajęć on-line, wymogi oraz zadania stawiane twórcom, uczestnikom oraz administratorom systemów e-learningowych.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład, pokaz, praca z książką, dyskusja.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Potrafi zaprojektować proces nauczania-uczenia się w systemie e-learningu.	K_W12, K_U09, K_U10, K_K01	Praca zaliczeniowa	Wykład
Student potrafi dobrać odpowiednie oprogramowanie do potrzeb jednostki edukacyjnej.	K_K01, K_U10	Praca zaliczeniowa	Wykład
Moderuje przebiegiem procesu kształcenia na odległość.	K_W12, K_U09, K_U10	Praca zaliczeniowa	Wykład
Potrafi poprawnie przeprowadzić proces ewaluacji w systemie pracy zdalnej	K_W12, K_U09, K_U10	Praca zaliczeniowa	Wykład

WARUNKI ZALICZENIA:

Wiadomości z zajęć realizowanych zastosowaniem metody wykładu oraz samodzielnej pracy z książką lub kursem online będą sprawdzane w oparciu pracę zaliczeniową, przygotowaną indywidualnie przez każdego studenta, dotyczącą problematyki kształcenia na odległość.

Zaliczenie wykładu: wykład z przedmiotu kończy się pracą pisemną dot. kształcenia na odległość. Ocena pracy jest w skali punktowej (0-10 pkt.). Oceniane będą następujące elementy pracy: zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność oraz samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Uzyskanie minimum 6 pkt. jest równoznaczne z uzyskaniem zaliczenia z wykładu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	20	14
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	30	36
Łącznie	50	50
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,0	0,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,0	1,5
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bartkowiak J., (2005), Metodologia projektowania szkoleń e-learning, [w:] Mischke J., (red.) Akademia on-line, Łódź.
2. Górniewicz J. Z., (2004), Studia na odległość w USA i w Polsce na przełomie XX i XXI wieku, Białystok.
3. Juszczak S.(2002), Edukacja na odległość. Kodyfikacja pojęć, reguł i procesów, Wyd. Adam Marszałek, Toruń
4. Juszczak S., (2001), Kompetencje nauczyciela w kształceniu na odległość, [w:] Migdałek J., (red.) Informatyczne kształcenie nauczycieli, Kraków.
5. Kubiak M., (1997), Internet dla nauczycieli. Nauczanie na odległość, Warszawa.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Howard C., Schenk K., [2003], Distance Learning and University Effectiveness - Changing Education Paradigms for Online Learning, Londyn.

2. Duffy T. M., Kirkley J. R., [2003], Learner Centered Theory And Practice In Distance Education - Cases From Higher Learning, Londyn.
3. Moore M. G., Andreson W. G., [2003], Handbook of distance education, Londyn.
4. Juszczak S., (2001), Diagnoza i ewaluacja dydaktyczna w procesie telekształcenia, [w:] Wenta K., (red.) Diagnoza i ewaluacja w reformie edukacyjnej, Augustów-Białystok.

UWAGI:

Kurs z materiałami dydaktycznymi oraz wymaganiami do pracy zaliczeniowej jest dostępny na platformie e-learningowej KMTI.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr inż. Jarosław Wagner

WYKŁAD MONOGRAFICZNY:
KONSTRUOWANIE WIEDZY
SPOŁECZNEJ W SZKOLE

Kod przedmiotu:	16.9-WP-PEDD-MKWS
Typ przedmiotu:	wybieralny
Język nauczania:	język polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr hab. A. Nowak-Łojewska, prof. UZ
Prowadzący:	dr hab. A. Nowak-Łojewska, prof. UZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Wykład	15	1	III	Zaliczenie na zal	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		III	Zaliczenie na zal	

CEL PRZEDMIOTU:

Rozwijanie kompetencji kluczowych w obszarze edukacji społecznej; pogłębianie wiedzy na temat aktualnych problemów społecznych (politycznych, ekonomicznych, demograficznych, itd.) i ich rozwiązywania w szkole z wykorzystaniem założeń konstruktywizmu; przygotowanie studentów do prowadzenia z dziećmi i starszymi uczniami rozmów na trudne tematy w obszarze tematyki obyczajowej, moralnej, egzystencjalnej, etycznej, metafizycznej; kształtowanie postawy otwartości na drugiego człowieka, tolerancji i poszanowania inności;

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Ukończony kurs z zakresu pedagogiki i psychologii ogólnej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Kompetencje kluczowe człowieka w społeczeństwie wiedzy: człowiek jako uczestnik procesów społecznych.
2. Stereotypy społeczne, kategoryzacje i uprzedzenia a edukacja społeczna jednostki.
3. Wiedza społeczna człowieka w szkole i jej operacjonalizacja w procesie edukacyjnym
4. Zaniedbane obszary społecznej edukacji – doniesienia z badań (analiza szkolnych podręczników; obserwacje z lekcji, wywiady z nauczycielami, dylematy rodziców).
5. Wyzwania i alternatywy w edukacji społecznej inspirowane założeniami konstruktywizmu poznawczego i społecznego.
6. Aktualizacja wiedzy społecznej jednostki – poszerzanie pól tematycznych społecznej edukacji.
7. Problematyka obyczajowa w życiu współczesnego człowieka.
8. Wychowanie ku wielo- czy multikulturowości?
9. Sposoby odczytywania „innego” w edukacji człowieka.
10. Otyły jako „Inny”: gorszy, niezrozumiany, ciekawy.
11. Jednostka wobec mechanizmów reklamy i gospodarki rynkowej.
12. Gender w edukacji - dyskusja wokół pojęć płęć biologiczna i płęć kulturowa.

13. Prowadzenie rozmów z dziećmi na trudne tematy: seks i rozmnażanie, przemoc i zachowania agresywne, rozwód i separacja, śmierć bliskiej osoby, wybory i rozwój moralny.
14. Projektowanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających konstruowaniu wiedzy społecznej.
15. Metody pogłębiania wiedzy społecznej jednostki: narracje, fabularyzacje, analiza przypadków.

METODY KSZTAŁCENIA:

- wykład,
- metody aktywizujące: dyskusja, burza mózgów, analiza przypadku, analiza tekstów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma pogłębioną wiedzę o rodzajach więzi społecznych i rządzących nimi prawidłowościach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych	K_W07	autorski projekt zajęć	wykład
Student ma rozszerzoną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych	K_W08	autorski projekt zajęć	wykład
Student posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych rozmaitej natury przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich z punktu widzenia problemów edukacyjnych	K_U01	autorski projekt zajęć	wykład
Student potrafi generować oryginalne rozwiązania złożonych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązania oraz przewidywać skutki planowania działań w określonych obszarach praktycznych	K_U09	autorski projekt zajęć	wykład
Student ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	K_01	autorski projekt zajęć	wykład

WARUNKI ZALICZENIA:

W formie pisemnej przygotowanie autorskiego projektu obejmującego 5 sytuacji edukacyjnych sprzyjających rozwiązaniu wybranego przez studenta problemu społecznego.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	25	13
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	20	32
Łącznie	45	45
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	0,5

Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1,5
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Grzybowski P., Spotkania z innymi, „Impuls”, Kraków 2011.
2. Heyman R., Trudne rozmowy z dzieckiem, Helion 2012.
3. Kopciewicz L., Gender i wczesna edukacja – obszary poszukiwań szkoły wolnej od dyskryminacji, [w:] Edukacja małego dziecka. Refleksje, problemy, doświadczenia, red. A. Nowak-Łojewska, A. Olczak, A. Soroka-Fedorczuk, Wyd. UZ, Zielona Góra 2009.
4. Marchion B., Kieffer J.F., Odkrywamy wielkie religie świata, WAM, Kraków 1999.
5. Lindstrom M., Dziecko reklamy, Świat Książki, Warszawa 2005.
6. Nikitorowicz J., Kreowanie tożsamości dziecka, GWP, Gdańsk 2009.
7. Nowicka M., Socjalizacja na lekcjach w klasach początkowych, Wydawnictwo A. Marszałek, Toruń 2010.
8. Nowak-Łojewska A., Od szkolnego przekazu do konstruowania znaczeń. Wiedza społeczna młodszych uczniów z perspektywy nauczyciela, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2011.
9. Rzeźnicka-Krupa J., Inny w edukacji, [w:] Paradygmaty współczesnej dydaktyki, red. L. Hurło, D. Klus-Stańska, M. Łojko, „Impuls”, Kraków 2009.
10. Wiśniewska-Kin M., Dominacja a wyzwolenie. Wczesnoszkolny dyskurs podręcznikowy i dziecięcy, Wyd. UŁ, Łódź 2013.
11. Weigl B., Edukacja wielokulturowa przedszkolaka, „Bliżej Przedszkola” 2010, nr 1.
12. Weigl B., Stereotypy i uprzedzenia etniczne u dzieci i młodzieży, Warszawa 1999.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Dudzikowa M., Uczyć się od idola, [w:] Wychowanie, red. M. Dudzikowa, M. Czerepaniak-Walczak, GWP, Gdańsk, 2007.
2. Kopciewicz L., Rodzaj i edukacja, DSWE, Wrocław 2007.
3. Myrdzik B., Zrozumieć siebie i świat, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2006.
4. Potulicka E., Edukacja dla demokracji, [w:] Wychowanie, t. 2, red. M. Dudzikowa, M. Czerepaniak-Walczak, GWP, Gdańsk 2007.
5. Szczęsna E., Ku czemu wychowuje reklama?, [w:] Wychowanie, t. 2, red. M. Dudzikowa, M. Czerepaniak-Walczak, GWP, Gdańsk 2007.

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr hab. A. Nowak-Łojewska, prof. UZ

WYKŁAD MONOGRAFICZNY: PUŁAPKI OPIEKI I WYCHOWANIA

	Kod przedmiotu: 16.9-WP-PEDD-MPOW
	Typ przedmiotu: ograniczonego wyboru
	Język nauczania: j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Nauczyciel akademicki z Katedry Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej
Prowadzący:	Nauczyciel akademicki z Katedry Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15		III	Zaliczenie	2	
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		III	Zaliczenie		

CEL PRZEDMIOTU:

Poznanie wielu błędów wychowawczych oraz różnego rodzaju pułapek wychowania, w które wpadają młodzi ludzie zakładający rodzinę. Zapoznanie z emocjonalnymi schematami rodzinnymi wpływającymi na dobieranie się w pary i budowanie nowych związków. Zapoznanie studenta z mechanizmem powtarzania schematów rodzinnych, z wpływem różnych stylów wychowania na rozwój nowych zachowań. Poznanie mechanizmów sprzyjających odnoszeniu sukcesów życiowych i zawodowych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Pedagogiczna i psychologiczna wiedza ogólna

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Powtarzanie schematów rodzinnych. Identyfikowanie historii rodzinnych, czyli schematów powtarzanych i przenoszonych z pokolenia na pokolenie. Zasady współtworzenia rodziny i grupy.

Style wychowania a rozwój zachowań. Wpływ różnych stylów wychowania na zachowania w różnych fazach rozwoju dziecka. Styl wychowania a zachowania trudne dziecka.

Osoby znaczące w życiu dziecka. Rola rodziców, nauczycieli i innych osób znaczących w kontakcie wychowawczym z dzieckiem. Więź emocjonalna i jej wpływ na zachowanie dziecka.

Matki idealne – ile matki potrzebuje dziecko? Tożsamość roli matki. Kulturowo ukształtowana rola matki idealnej. Czas wolny spędzany z dzieckiem.

Uzdolnienia dzieci a sukces życiowy. Czy geniusz zakodowany jest w genach. Zdolni rodzice. Rozwój uzdolnionych dzieci. Uzdolnione dzieci, które sądzą, że są głupie.

Poczucie wartości a sukces życiowy. Filary poczucia własnej wartości. Przejawy zaniżonego poczucia własnej wartości. Ćwiczenia wzmacniające poczucie własnej wartości.

Czas wolny dziecka. Rola zajęć pozalekcyjnych. Obecność rodziców w organizacji czasu wolnego.

Czy przemoc ma płęć. Sprawcy i ofiary. Słabe płęcie.

Świat widziany oczami dziecka po traumie. Gadzi mózg. Zwierzęta a trauma. Przyczyny traumy. Dziecięce reakcje na traumę. Ćwiczenia pozwalające odreagować traumę.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład z elementami dyskusji, problemowy z zastosowaniem prezentacji medialnej.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma podstawową, uporządkowaną wiedzę o rodzinie jako podstawowym środowisku wychowawczym, jej specyfice i procesach w niej zachodzących	K_W10	Praca wykonana przez studenta dotycząca jednego z wybranych problemów omawianych na wykładzie.	wykład
Student potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania zjawisk zachodzących w rodzinie, problemów opiekuńczych i wychowawczych w niej występujących.	K_U02	Praca wykonana przez studenta dotycząca jednego z wybranych problemów omawianych na wykładzie.	wykład
Student jest przekonany o potrzebie podejmowania działań mających na celu poprawę funkcjonowania rodziny jako podstawowego środowiska wychowawczego	K_K03	Praca wykonana przez studenta dotycząca jednego z wybranych problemów omawianych na wykładzie.	wykład

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczeniem wykładu jest aktywne uczestnictwo w zajęciach (20% oceny) oraz praca wykonana przez studenta dotycząca jednego z wybranych problemów omawianych na wykładzie (80% oceny).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	30	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	30	35
Łącznie	60	60
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Krzyżowska T. Pułapki wychowania, Warszawa 2013.
2. Badora S., Czeredrecka B., Marzec D., Rodzina i formy jej wspomagania, Kraków 2001.
3. Satir V., Rodzina. Tu powstaje człowiek, Gdańsk 2002.

4. Majewska-Opiełka I., Wychowanie do szczęścia, Warszawa 2010.
5. Bradshaw J., Zrozumieć rodzinę, Warszawa 1988.
6. Forward S., Toksyczni rodzice, Warszawa 1992.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Biddulph S., Wychowywanie chłopców, Poznań 2011.
2. Purves L., Jak nie być matką doskonałą? Warszawa 2000.
3. Borecka-Biernat D., Style wychowania w rodzinie a agresywne zachowania dzieci,
4. "Prace Psychologiczne" 1992, nr 26.
5. Domańska M., Wpływ postaw rodzicielskich na kształtowanie się, osobowości dziecka,
6. "Wychowanie na co dzień" 1999, nr 3
7. Weston D. Ch., Weston M., Co dzień mądrzejsze, Warszawa 2000.
8. Molicka M., Bajki terapeutyczne, Leszno 1997.
9. Brett D., Opowiadania dla Twojego dziecka, Gdańsk 2000.
10. Pospiszyl K., Psychologia kobiety, Warszawa 1986.
11. Goleman D., Inteligencja emocjonalna, Poznań 1997.
12. Lewis D., Jak wychować zdolne dziecko, Warszawa 1988.
13. Wenning K., Mężczyźni są z ziemi i kobiety są z ziemi, Gdańsk 2000.
14. Forward S., Frazier D., Szantaż emocjonalny, Jak obronić się przed manipulacją i wykorzystaniem. Gdańsk 205.
15. Herman J., Przemoc Uraz psychiczny i powrót do równowagi. Gdańsk 1998.

UWAGI: -

PROGRAM OPRACOWAŁA:

Dr Maria Fudali

TRANSLATORIUM PEDAGOGICZNE

Kod przedmiotu:	05.9-WP-PEDD-TR
Typ przedmiotu:	wybieralny
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Lech Sałaciński
Prowadzący:	dr Lech Sałaciński, dr Ewa Kowalska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	30	2	III	Zaliczenie na zal	
Studia niestacjonarne					
Wykład	18		III	Zaliczenie na zal	

CEL PRZEDMIOTU:

Uzyskanie przez studenta umiejętności wyrażenia w języku docelowym treści tekstu napisanego w języku źródłowym. Nabycie kompetencji tłumaczenia i rozumienia tekstów obcojęzycznych, przy czym "tłumaczenie" można rozumieć zarówno, jako proces przekładu jak i wynik tego procesu, czyli przetłumaczony na inny język tekst z języka źródłowego. Umiejętność tłumaczenia pisemnego, tzn. interpretacji znaczenia tekstu napisanego w języku źródłowym i stworzenie odpowiednika przekazującego to samo znaczenie w języku docelowym. Ukazanie znaczenia m.in. kontekstu kulturowego, różnic systemowych obu języków, różnego alfabetu i systemu zapisu, funkcjonowania idiomów. Przedstawienie sposobów interpretacji i analizowania tekstu ze względu na jego cechy, tj. gramatyka, semantyka, składnia, idiomy.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Student zna język obcy angielski i/lub niemiecki (do wyboru lub oba) na poziomie B2: rozumie znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w standardowych wypowiedziach, które dotyczą spraw związanych z edukacją i zdarzeń typowych dla pracy w szkole, placówce wychowawczej, organizacji czasu wolnego itd. Potrafi radzić sobie z większością sytuacji komunikacyjnych, które mogą się zdarzyć w pracy w instytucji edukacyjnej w kraju, gdzie mówi się danym językiem. Potrafi tworzyć proste, spójne wypowiedzi na tematy pedagogiczne. Potrafi opisywać doświadczenia, wydarzenia, marzenia, nadzieje i aspiracje, uzasadniając bądź wyjaśniając swoje opinie i plany. Student zna terminologię używaną w pedagogice w językach docelowych i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych; ma wiedzę o miejscu pedagogiki w systemie nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi; ma wiedzę o metodyce wykonywania typowych zadań, normach, procedurach stosowanych w różnych obszarach działalności pedagogicznej; potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych, a także motywów i wzorów ludzkich zachowań; ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Podstawowe pojęcia translatoryki, historia refleksji nad tłumaczeniem (Translation Studies), metafraza i parafraza, tłumaczenie ustne (symultaniczne, konsekwtywne, tłumaczenie de liaison, tłumaczenie a vista, tłumaczenie konferencyjne), tłumaczenie pisemne, tłumaczenie maszynowe (komputerowe); Rodzaje tłumaczenia: literackie, naukowe, poezji, tekstów śpiewanych, techniczne, tekstów ekonomicznych, tekstów prawnych, medyczne, akademickie, komercyjne, tekstów religijnych, dubbing i napisy; Warsztat pracy tłumacza: słowniki jedno- i dwujęzyczne, ogólne oraz specjalistyczne; literatura fachowa z zakresu specjalizacji; teksty równoległe i modelowe; dostęp do grona ekspertów w danej dziedzinie, gdy konieczna jest konsultacja; komputerowy edytor lub inne narzędzie pozwalające na szybką edycję i korektę tekstu; elektroniczne narzędzia wspomagające tłumaczenie; dostęp i wykorzystanie Internetu; specjalizacje translatorskie: tłumacz przysięgły, tłumacz konferencyjny, tłumacz kabinowy, tłumacz sądowy, tłumacz ekonomiczny, tłumacz wojskowy, tłumacz literacki, tłumacz symultaniczny, tłumacz freelancer, tłumacz konsekwtywny; Metody oceny sukcesu translatorskiego: wierność przekładu, autentyczność przekładu; ekwiwalencja: ekwiwalencja formalna (odwzorowana w tłumaczeniu dosłownym) i ekwiwalencja funkcjonalna; (dynamiczna); Problemy translatorskie: problemy z tekstem źródłowym, np. zmiany wprowadzane do tekstu podczas procesu tłumaczenia, teksty nieczytelne lub trudne do czytania, teksty źle wydrukowane bądź zawierające błędy ortograficzne, teksty niedokończone, teksty źle napisane - wieloznaczne lub niezrozumiałe, brak odnośników w tekście (np. podpisy do brakujących obrazków), tekst źródłowy zawiera tłumaczenie cytatu, który na początku był napisany w języku oryginalnym, a tekst oryginalny jest niedostępny, co sprawia, że tłumaczenie jest prawie niemożliwe; oczywiste nieścisłości w tekście źródłowym; Problemy językowe: dialekty i neologizmy; niewytłumaczone akronimy i skróty; nazwy własne ludzi, organizacji, miejsc, itd.; niezrozumiałe żargon; nieznanne idiomy; gwara; różnice stylistyczne, takie jak zwroty istniejące w tekście źródłowym, których odpowiedników brakuje w tekście docelowym; różnice pomiędzy dwoma językami dotyczące znaków przestankowych; interferencja językowa, czyli podświadome mylenie cech jednego języka z drugim; błędy językowe (ortograficzne, gramatyczne) w tekście źródłowym; Inne problemy translatorskie: rymy, kalambury i tempo poetyckie; subtelne, ale ważne własności językowe jak eufonia lub dysharmonia; specyficzne odnośniki kulturalne, humor, stosowanie terminologii fachowej (np. medycznej, technicznej) problemy związane z nazwami wielkich liczb, z zapisem dat, godzin etc. nieznanomość kontekstu użycia danego słowa w tekście oryginalnym; nieprzetłumaczalność tekstów; Tłumaczenie pedagogiczne jako sposób nauki drugiego języka, wykorzystywane do wzbogacenia (i ocenienia) słownictwa studenta w drugim języku, pomagania w przyswojeniu nowych struktur składniowych i sprawdzenia zrozumienia tekstu; Translacje tekstów pedagogicznych: praktyczne ćwiczenia przekładowe na wybranych współczesnych angielskich i niemieckich tekstach z zakresu edukacji.

METODY KSZTAŁCENIA:

wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, praca z dokumentem źródłowym, praca w grupach, ćwiczenia translatorskie.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student rozumie znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w tekstach pedagogicznych na tematy konkretne i abstrakcyjne, łącznie z rozumieniem dyskusji na tematy z zakresu edukacji. Potrafi formułować wypowiedzi ustne i pisemne w szerokim zakresie tematów pedagogicznych, a także wyjaśniać swoje stanowisko w sprawach będących przedmiotem dyskusji, rozważając wady i zalety różnych rozwiązań edukacyjnych. Rozumie trudniejsze, dłuższe teksty, dostrzega znaczenia ukryte, wyrażone pośrednio. Potrafi posługiwać się językiem w kontaktach społecznych i edukacyjnych, czyta i rozumie teksty w języku obcym odnoszące się do zagadnień wychowania i nauczania. Formułuje jasne, dobrze		zaliczenie, aktywna obecność na zajęciach, przygotowanie pracy zaliczeniowej ocenianej wg kryterium <i>pass-fall</i>	wykład

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
zbudowane, szczegółowe wypowiedzi pisemne dotyczące pedagogicznych.			

WARUNKI ZALICZENIA:

zaliczenie, aktywna obecność na zajęciach, przygotowanie pracy zaliczeniowej ocenianej wg kryterium *pass-fall*.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	30
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	50	70
Łącznie	100	100
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	3
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. B. Kielar, Zarys translatoryki, Warszawa 2003.
2. Pieńkos J., Przekład i tłumacz we współczesnym świecie. Aspekty lingwistyczne i pozalingwistyczne, PWN, Warszawa 1993.
3. Bogucki Ł., Tłumaczenie wspomagane komputerowo, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Tabakowska E., Tłumacząc się z tłumaczenia, wyd. Znak, Warszawa 2009.
2. Tabakowska E., O przekładzie na przykładzie. Rozprawa tłumacza z „Europą” Normana Daviesa, wyd. Znak, Warszawa 2008.
3. Bukowski T. P., Heydel M., Współczesne teorie przekładu. Antologia, wyd. Znak, Warszawa 2009.
4. Kozak J., Przekład literacki jako metafora, PWN, Warszawa 2008.

UWAGI: -**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

Dr Lech Sałaciński

TEORIA DECYZJI

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PEDD-TD

Typ przedmiotu: wybieralny

Język nauczania: Język polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr hab. M Kowalski, prof. UZ, nauczyciel akademicki Katedry Teorii i Filozofii Wychowania WPSNZ

Prowadzący: Nauczyciel akademicki WPSiNoZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	30	2	III	Zaliczenie na zal	
Studia niestacjonarne					
Wykład	18		III	Zaliczenie na zal	

CEL PRZEDMIOTU:

- ukazanie problematyki badawczej normatywnej i opisowej teorii podejmowania decyzji
- analiza i wyjaśnienie racjonalnych i psychologicznych aspektów podejmowania decyzji
- przedstawienie strategii wyboru decyzji
- analiza istoty procesu decyzyjnego w warunkach pewności, niepewności i ryzyka

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Znajomość podstawowych zagadnień z psychologii.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Teoria decyzji - przedmiot badań, cele i zadania.
 Percepcja a podejmowanie decyzji.
 Myślenie a rozwiązywanie problemów decyzyjnych motywacja w decyzjach.
 Sytuacje decyzyjne i ich klasyfikacja.
 Strategie wyboru decyzji.
 Pułapki oceniania i podejmowania decyzji.
 Emocje a działanie decyzyjne.
 Zastosowania teorii decyzji w warunkach ryzyka i niepewności.
 Indywidualne i grupowe podejmowanie decyzji.
 Moralne aspekty decyzji.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwersatoryjny.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
rozpoznaje istotę normatywnej i opisowej teorii decyzji; opisuje proces decyzyjny; zna podstawowy aparat pojęciowy w obrębie teorii decyzji; rozróżnia racjonalne i psychologiczne uwarunkowania podejmowania decyzji; opisuje i wyjaśnia różnice dotyczące procesu decyzyjnego i techniki wydobywania cech w warunkach pewności, niepewności i ryzyka; zdaje sobie sprawę z psychologicznych pułapek oceniania i podejmowania decyzji; wskazuje zastosowania teorii decyzji z ryzykiem; orientuje się w różnicach, zaletach i wadach jednostkowego i grupowego podejmowania decyzji; zdaje sobie sprawę z wagi respektowania norm moralnych w podejmowaniu decyzji.	K_W03:	kolokwium	wykład
zna główne założenia, cele i kierunki badań normatywnej i opisowej teorii decyzji.	KW_10:	kolokwium	wykład
zna strukturę i zasady rozwiązywania problemu decyzyjnego w określonych warunkach.	KW_14:	kolokwium	wykład
ma pogłębioną wiedzę na temat racjonalnych i psychologicznych uwarunkowań podejmowania decyzji.	KW_16:	kolokwium	wykład
potrafi zebrać i przetworzyć informacje na temat wybranego zagadnienia z zakresu teorii decyzji oraz przedstawić przykład rozwiązania problemu decyzyjnego.	KU_01:	kolokwium, prezentacja multimedialna	wykład
potrafi dokonać analizy wybranych zagadnień z zakresu teorii decyzji; potrafi wyjaśnić istotę procesu decyzyjnego; potrafi zdiagnozować i racjonalnie ocenić rodzaj problemu decyzyjnego; potrafi określić rolę i znaczenie teorii decyzji w rozwiązywaniu jednostkowych i grupowych problemów.	KU_07:	kolokwium, prezentacja multimedialna	wykład
jest świadomy poziomu swojej wiedzy z zakresu teorii decyzji; jest chętny do ustawicznej aktualizacji wiedzy w zakresie	KK_02:	aktywny udział w wykładzie, prezentacja multimedialna	wykład

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
strategii rozwiązywania problemów decyzyjnych oraz śledzenia dokonań w zakresie teorii decyzji.			
wykazuje otwartość i zainteresowanie problemami z zakresu normatywnej i opisowej teorii decyzji.	KK_07:	aktywny udział w wykładzie, kolokwium, prezentacja multimedialna	wykład

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie na podstawie systematycznego uczestnictwa w wykładach, przeprowadzenia fragmentu wykładu w formie prezentacji oraz kolokwium zaliczeniowego.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	40
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	55	65
Łącznie	105	105
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	2,5
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Czapiński J., Wartościowanie – zjawisko inklinacji pozytywnej. O naturze optymizmu, Ossolineum, Wrocław 1985.
2. Grabowska A., Budohoska W., Koziński J., Percepcja, myślenie, decyzje, PWN, Warszawa 1992.
3. Koziński J., Psychologiczna teoria decyzji, PWN, Warszawa 1977.
4. Sadowski W., Teoria podejmowania decyzji, PWG, Warszawa 1960.
5. Strelau J., Psychologia. Podręcznik akademicki. Psychologia ogólna, GWP, Gdańsk 2007.
6. Tomaszewski T., Psychologia ogólna. T.2. PWN, Warszawa 1992.
7. Tyszka T. Psychologiczne pułapki oceniania i podejmowania decyzji, GWP, Gdańsk 2000.
8. Tyszka T., Analiza decyzyjna i psychologia decyzji, PWN, Warszawa 1986.
9. Tyszka T., Decyzje perspektywa psychologiczna i ekonomiczna, WN „Scholar”, Warszawa 2010.
10. Zimbardo P.G., Psychologia i życie, PWN, Warszawa 1994.
11. Zimbardo P.G., Johnson R.L., Mc Cann V., Psychologia – kluczowe koncepcje. Motywacja i uczenie się, PWN, Warszawa 2010.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Koziński J., Koncepcja transgresyjna człowieka, PWN, Warszawa 1977.
2. Koziński J., Konflikt, teoria gier i psychologia, PWN, Warszawa 1970.
3. Koziński J., Psychologia procesów przeddecyzyjnych, PWN, Warszawa 1969.

4. Seligman E.P., Prawdziwe szczęście. Psychologia pozytywna a urzeczywistnienie naszych możliwości spełnienia, Media Rodzina, Poznań 2005.
5. Sokołowska J., Rozumienie ryzyka w psychologii, „Przegląd Psychologiczny” 1984 nr 3.
6. Szaniawski K., Kryteria podejmowania decyzji, w: Problemy psychologii matematycznej, red. J. Koziński, PWN, Warszawa 1971.

OPRACOWAŁA:

Dr Edyta Kahl

PARTNERSTWO EDUKACYJNE A KAPITAŁ SPOŁECZNY W ASPEKcie JEDNOSTKOWYM I ZBIOROWYM

Kod przedmiotu:	05.9-WP-PEDD-PEK
Typ przedmiotu:	do wyboru
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Osoba prowadząca wykład
Prowadzący:	dr hab. prof. UZ Inetta Nowosad, dr Ewa Bochno

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	30	2	III	Zaliczenie na zal	
Studia niestacjonarne					
Wykład	18		III	Zaliczenie na zal	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z wiedzą z zakresu różnych wymiarów partnerstwa edukacyjnego. Przygotowanie studentów do budowania projektów sieci partnerstwa publicznego.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowa wiedza z zakresu nauk o wychowaniu, socjologii i psychologii.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Partnerstwo – współpraca w edukacji – analiza pojęć, związków i zależności.

Partnerstwo edukacyjne a kultura szkoły / placówki edukacyjnej (pojęcie, wymiary, tworzenie).

Od relacji partnerskich do demokracji w klasie szkolnej / grupie / szkole / placówce edukacyjnej / lokalnym środowisku.

Budowanie sieci kapitału społecznego w klasie szkolnej / grupie / szkole / placówce edukacyjnej / lokalnym środowisku.

Budowanie partnerstwa publicznego na rzecz edukacji w regionie.

Indywidualny wymiar relacji w budowaniu partnerstwa edukacyjnego.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład oraz praca indywidualna ze studentem.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student definiuje różne rodzaje struktur społecznych w instytucjach życia społecznego oraz opisuje zachodzące między nimi relacje	K_W07	Poziom opisu w projekcie	wykład

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
przyczyniające się do budowania partnerstwa.			
Charakteryzuje procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego, umie ocenić prawidłowości i zakłócenia.	K_W08	Poziom opisu w projekcie	wykład
Potrafi pracować w zespole umie przyjmować i wyznaczać zadania; jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne; jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie.	K_K07	Poziom opisu w projekcie	wykład

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Podstawą zaliczenia przedmiotu jest pozytywna ocena z przygotowanego projektu (indywidualnego lub grupowego) dotyczącego budowania sieci partnerstwa edukacyjnego w wybranym środowisku czy grupie.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	30
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	50	70
Łącznie	100	100
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	3
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Dudzikowa M. i. in. Kapitał społeczny w szkołach różnego szczebla kształcenia, Impuls, Kraków: 2011.
- Dudzikowa M., Co z rozwojem kapitału społecznego w szkole? Postawienie problemu [w:] „Gorące” problemy edukacji w Polsce. Ekspertyzy i opinie, red. T. Lewowicki, Komitet Nauk Pedagogicznych PAN, Wyższa Szkoła Pedagogiczna ZNP, Warszawa 2007.
- Dudzikowa M., Erozja kapitału społecznego w szkole w kulturze nieufności [w:] Wychowanie. Pojęcia procesy konteksty, tom 4, red. M. Dudzikowa, M. Czerepaniak – Walczak, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2008.
- Dudzikowa M., Wawrzyniak – Beszterda R., (red.), Doświadczenia szkolne pierwszego rocznika reformy, Impuls, Kraków 2010.
- Elsner D., Szkoła jako ucząca się organizacja. Szansa dla ambitnych, MENTOR, Chorzów 2003.
- Herbst M. (red.), Kapitał ludzki i kapitał społeczny a rozwój regionalny, Wydawnictwo Scholar, Warszawa 2007.
- Kaźmierczak T., Rymśa M. (red.), Kapitał społeczny, ekonomia społeczna, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2007.

8. Kwiatkowski M., Kapitał społeczny a edukacja, „Teraźniejszość, Człowiek, Edukacja” 2003 nr 3 (23).
9. Mendel M., Partnerstwo rodziny, szkoły i gminy, Wyd. A. Marszałek, Toruń 2000.
10. Nowosad I., Szymański M. J., (red.), Nauczyciele i rodzice. Część 3. W poszukiwaniu nowych znaczeń i interpretacji współpracy, Wyd. UZ, Zielona Góra – Kraków, 2004.
11. Płócińska M., Rylke H., Czas współpracy i czas zmian, WSiP, Warszawa 2002.
12. Putman D., R., Samotna gra w kręgle. Upadek i odrodzenie wspólnot lokalnych w Stanach Zjednoczonych, przekł. P. Sandura, S. Szymański, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008.
13. Śliwowski B., Klinika szkolnej demokracji, Impuls, Kraków 1996.
14. Śliwowski B., Problemy współczesnej edukacji. Dekonstrukcja polityki oświatowej III RP, PWN, Warszawa 2009.
15. Tuohy D., Dusza szkoły, przeł. K. Kruszewski, PWN, Warszawa 2002.
16. Winiarski M., Rodzina, szkoła, środowisko lokalne. Problemy edukacji środowiskowej, IBE, Warszawa 2000.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Bruner J., Kultura edukacji, przekł. T. Brzostowska – Tereskiewicz, Wydawnictwo Universitas, Kraków: 2006.
2. Elsner D., Szkoła jako ucząca się organizacja. Szansa dla ambitnych, MENTOR, Chorzów 2003.
3. Klimowicz M., Bokajło A.W. (red.), Kapitał społeczny – interpretacje, impresje, operacjonalizacja, Wydawnictwa Fachowe CeDeWu.pl, Warszawa 2010.
4. Moroń D., (red.), Kapitał ludzki i społeczny. Wybrane problemy teorii i praktyki, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2009.
5. Szczepański M.S (red.), „Kapitał społeczno-kulturowy a rozwój lokalny i regionalny, Śląskie Wydawnictwa Naukowe, Wyższa Szkoła Zarządzania i Nauk Społecznych, Tychy 2000.
6. Sztompka P., Zaufanie. Fundament społeczeństwa, Wydawnictwo Znak, Kraków 2007.

UWAGI:

Brak

PROGRAM OPRACOWAŁ:

Dr Ewa Bochno

Moduł dyplomowy

SEMINARIUM MAGISTERSKIE I

Kod przedmiotu:	05.0-WP-PEDD-SM1
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Nauczyciel akademicki prowadzący seminarium magisterskie
Prowadzący:	Samodzielni pracownicy Wydz. PSiNoZ stanowiący minimum kadrowe kierunku i specjalności

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Seminarium	30	2	I	Zaliczenie na zał	
Studia niestacjonarne					
Seminarium	18		I	Zaliczenie na zał	

CEL PRZEDMIOTU:

Pogłębienie wiedzy z wybranego obszaru. Znajomość struktury pracy naukowej. Przygotowanie do opracowania pracy dyplomowej oraz procesu badawczego. Nabycie umiejętności redagowania tekstu naukowego.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Wiedza i umiejętności pedagogiczne z zakresu studiów pierwszego stopnia, szczególnie z wybranej / wybranych i studiowanych specjalności. Znajomość metodologii badań pedagogicznych.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

- Ustalenie indywidualnych zainteresowań poznawczych uczestników seminarium.
- Ustalenie tematu pracy oraz celów badań.
- Analiza i prezentacja problemu na podstawie dobranej literatury.
- Przygotowanie teoretycznych podstaw tekstu naukowego z wybranego zakresu.
- Rozpoczęcie redagowania pracy dyplomowej.

METODY KSZTAŁCENIA:

Seminarium, praca z grupą, praca indywidualna, praca z tekstem źródłowym.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zna terminologię używaną w pedagogice, a szczególnie w studiowanej jej subdyscyplinie. Ma pogłębioną wiedzę na temat wybranych systemów norm i reguł (prawnych, organizacyjnych, moralnych, etycznych), rodzajach więzi społeczno-wychowawczych i ich roli w przebiegu procesu	K_W01 K_W07 K_W16	Wypowiedzi w trakcie pracy z grupą i indywidualnych spotkań. Napisane podstawy teoretycznej pracy.	seminarium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
opiekuńczego, wychowawczego, terapeutycznego i profilaktycznego; rodzajach struktur i instytucji społecznych oraz sposobach ich działania pedagogicznego i prawidłowościach wynikających dla procesów pedagogicznych.			
Student posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych rozmaitej natury, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich z punktu widzenia problemów pedagogicznych. Potrafi samodzielnie wnioskować i uzasadniać własne opinie odwołując się do wiedzy teoretycznej.	K_U01	Wypowiedzi w trakcie pracy z grupą i indywidualnych spotkań. Napisane podstawy teoretycznej pracy.	seminarium
Student potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych.	K_U02	Wypowiedzi w trakcie pracy z grupą i indywidualnych spotkań. Napisane podstawy teoretycznej pracy.	seminarium
Student potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie i na piśmie, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin naukowych.	K_U04	Wypowiedzi w trakcie pracy z grupą i indywidualnych spotkań. Napisane podstawy teoretycznej pracy.	seminarium
Student posiada rozwinięte umiejętności badawcze: rozróżnia orientacje w metodologii badań pedagogicznych, formułuje problemy badawcze, dobiera adekwatne metody, techniki i konstruuje narzędzia badawcze; opracowuje, prezentuje i interpretuje wyniki badań, wyciąga wnioski, wskazuje kierunki dalszych badań, w obrębie wybranej subdyscypliny pedagogiki	K_U06	Wypowiedzi w trakcie pracy z grupą i indywidualnych spotkań. Napisane podstawy teoretycznej pracy.	seminarium
Student jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki; angażuje się we współpracę; umie wyznaczać oraz przyjmować wspólne cele działania;	K_K02	Wypowiedzi w trakcie pracy z grupą i indywidualnych spotkań. Napisane podstawy teoretycznej pracy.	seminarium
Student docenia znaczenie nauk	K_K03	Wypowiedzi w trakcie pracy z grupą i indywidualnych spotkań.	seminarium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
pedagogicznych dla rozwoju jednostki i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ma pozytywne nastawienie do nabywania wiedzy z zakresu studiowanej dyscypliny naukowej i budowania warsztatu pracy pedagoga		Napisane podstawy teoretycznej pracy.	

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z seminarium: sukcesywne wykonywanie zadań związanych z projektem pracy magisterskiej wyznaczane z promotorem.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	40	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	20	35
Łącznie	60	60
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Babbie E., Badania społeczne w praktyce, PWN, Warszawa 2003.
2. Babbie E., Podstawy badań społecznych, PWN, Warszawa 2008.
3. Batorski D., Olcoń-Kubicka M., Prowadzenie badań przez Internet - podstawowe zagadnienia metodologiczne, „Studia Socjologiczne” 2006, nr 3.
4. Frankfort-Nachmias C., Nachmias D., Metody badawcze w naukach społecznych, Poznań 2001.
5. Flick U., Projektowanie badania jakościowego, PWN, Warszawa 2010.
6. Hajduk E., Hipoteza w badaniach pedagogicznych, Zielona Góra 1993, 1994, 1996.
7. Hajduk E., Hipoteza w badaniach społecznych, Zielona Góra 2006.
8. Łobocki M., Metody i techniki badań pedagogicznych, Impuls, Kraków 2007.
9. Nowak S., Metodologia badań społecznych, PWN, Warszawa 1985.
10. Palka S., Metodologia. Badania. Praktyka pedagogiczna, GWP, Gdańsk 2006.
11. Rubacha K., Metodologia badań nad edukacją, Wamp Warszawa 2008.
12. Silverman D., Interpretacja danych jakościowych, PWN, Warszawa 2008.
13. Silverman D., Prowadzenie badań jakościowych, PWN, Warszawa 2008.
14. Pilch T., Zasady badań pedagogicznych, Wyd. „Żak”, Warszawa 1995.
15. Sztumski J., Wstęp do metod i technik badań społecznych, Katowice, 1995.

Dostosowana do podejmowanej przez studentów problematyki prac dyplomowych. Literatura w języku polskim i obcym.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Każdorazowo przedstawiana studentom.

UWAGI:

Szczegółowy program seminarium, wykaz literatury, wymagania dotyczące pracy ustala i podaje do wiadomości studentów prowadzący seminarium.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

zespół ds. KRK WPSiNoZ, dr Elżbieta Kołodziejska, dr hab. Grażyna Gajewska, prof. UZ (prodziekan ds. kształcenia)

SEMINARIUM MAGISTERSKIE II

Kod przedmiotu:	05.0-WP-PEDD-SM2
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Nauczyciel akademicki prowadzący seminarium magisterskie
Prowadzący:	Samodzielni pracownicy Wydz. PSiNoZ stanowiący minimum kadrowe kierunku i specjalności

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Seminarium	30	2	II	Zaliczenie na zał	
Studia niestacjonarne					
Seminarium	18		II	Zaliczenie na zał	

CEL PRZEDMIOTU:

Pogłębienie wiedzy z wybranego obszaru oraz znajomości struktury pracy naukowej. Przygotowanie do opracowania pracy dyplomowej oraz procesu badawczego.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Wiedza i umiejętności pedagogiczne z zakresu studiów pierwszego stopnia, szczególnie z wybranej / wybranych i studiowanych specjalności. Znajomość metodologii badań pedagogicznych.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Ustalenie indywidualnych zainteresowań poznawczych uczestników seminarium.

Ustalenie tematu pracy oraz celów badań.

Analiza i prezentacja problemu na podstawie dobranej literatury.

Przygotowanie teoretycznych i metodologicznych podstaw tekstu naukowego z wybranego zakresu.

Przygotowanie tekstu naukowego.

METODY KSZTAŁCENIA:

Seminarium, praca z grupą, praca indywidualna, praca z tekstem źródłowym.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zna terminologię używaną w pedagogice, a szczególnie w studiowanej jej subdyscyplinie. Ma pogłębioną wiedzę na temat wybranych systemów norm i reguł (prawnych, organizacyjnych, moralnych, etycznych), rodzajach więzi społeczno-	K_W01 K_W07 K_W16	Wypowiedzi w trakcie pracy z grupą i indywidualnych spotkań. Napisane podstawy teoretycznej i metodologicznej pracy.	seminarium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
wychowawczych i ich roli w przebiegu procesu opiekuńczego, wychowawczego, terapeutycznego i profilaktycznego; rodzajach struktur i instytucji społecznych oraz sposobach ich działania pedagogicznego i prawidłowościach wynikających dla procesów pedagogicznych.			
Student posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych rozmaitej natury, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich z punktu widzenia problemów pedagogicznych. Potrafi samodzielnie wnioskować i uzasadniać własne opinie odwołując się do wiedzy teoretycznej.	K_U01	Wypowiedzi w trakcie pracy z grupą i indywidualnych spotkań. Napisane podstawy teoretycznej i metodologicznej pracy.	seminarium
Student potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych.	K_U02	Wypowiedzi w trakcie pracy z grupą i indywidualnych spotkań. Napisane podstawy teoretycznej i metodologicznej pracy.	seminarium
Student potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie i na piśmie, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin naukowych.	K_U04	Wypowiedzi w trakcie pracy z grupą i indywidualnych spotkań. Napisane podstawy teoretycznej i metodologicznej pracy.	seminarium
Student posiada rozwinięte umiejętności badawcze: rozróżnia orientacje w metodologii badań pedagogicznych, formułuje problemy badawcze, dobiera adekwatne metody, techniki i konstruuje narzędzia badawcze; opracowuje, prezentuje i interpretuje wyniki badań, wyciąga wnioski, wskazuje kierunki dalszych badań, w obrębie wybranej subdyscypliny pedagogiki	K_U06	Wypowiedzi w trakcie pracy z grupą i indywidualnych spotkań. Napisane podstawy teoretycznej i metodologicznej pracy.	seminarium
Student jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki; angażuje się we współpracę; umie wyznaczać oraz przyjmować wspólne cele działania;	K_K02	Wypowiedzi w trakcie pracy z grupą i indywidualnych spotkań. Napisane podstawy teoretycznej i metodologicznej pracy.	seminarium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student docenia znaczenie nauk pedagogicznych dla rozwoju jednostki i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ma pozytywne nastawienie do nabywania wiedzy z zakresu studiowanej dyscypliny naukowej i budowania warsztatu pracy pedagoga	K_K03	Wypowiedzi w trakcie pracy z grupą i indywidualnych spotkań. Napisane podstawy teoretycznej i metodologicznej pracy.	seminarium

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z seminarium: sukcesywne wykonywanie zadań związanych z projektem pracy magisterskiej wyznaczane z promotorem.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	40	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	20	35
Łącznie	60	60
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Babbie E., Badania społeczne w praktyce, PWN, Warszawa 2003.
- Babbie E., Podstawy badań społecznych, PWN, Warszawa 2008.
- Batorski D., Olcoń-Kubicka M., Prowadzenie badań przez Internet - podstawowe zagadnienia metodologiczne, „Studia Socjologiczne” 2006, nr 3.
- Frankfort-Nachmias C., Nachmias D., Metody badawcze w naukach społecznych, Poznań 2001.
- Flick U., Projektowanie badania jakościowego, PWN, Warszawa 2010.
- Hajduk E., Hipoteza w badaniach pedagogicznych, Zielona Góra 1993, 1994, 1996.
- Hajduk E., Hipoteza w badaniach społecznych, Zielona Góra 2006.
- Łobocki M., Metody i techniki badań pedagogicznych, Impuls, Kraków 2007.
- Nowak S., Metodologia badań społecznych, PWN, Warszawa 1985.
- Palka S., Metodologia. Badania. Praktyka pedagogiczna, GWP, Gdańsk 2006.
- Rubacha K., Metodologia badań nad edukacją, Wamp Warszawa 2008.
- Silverman D., Interpretacja danych jakościowych, PWN, Warszawa 2008.
- Silverman D., Prowadzenie badań jakościowych, PWN, Warszawa 2008.
- Pilch T., Zasady badań pedagogicznych, Wyd. „Żak”, Warszawa 1995.
- Sztumski J., Wstęp do metod i technik badań społecznych, Katowice, 1995.

Dostosowana do podejmowanej przez studentów problematyki prac dyplomowych. Literatura w języku polskim i obcym.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Każdorazowo przedstawiana i sugerowana studentom.

UWAGI:

Szczegółowy program seminarium, wykaz literatury, wymagania dotyczące pracy ustala i podaje do wiadomości studentów prowadzący seminarium.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

zespół ds. KRK WPSiNoZ, dr Elżbieta Kołodziejska, dr hab. Grażyna Gajewska, prof. UZ (prodziekan ds. kształcenia)

SEMINARIUM MAGISTERSKIE III

Kod przedmiotu:	05.0-WP-PEDD-SM3
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Nauczyciel akademicki prowadzący seminarium magisterskie
Prowadzący:	Samodzielni pracownicy Wydz. PSiNoZ stanowiący minimum kadrowe kierunku i specjalności

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Seminarium	30	2	III	Zaliczenie na zał	
Studia niestacjonarne					
Seminarium	18		III	Zaliczenie na zał	

CEL PRZEDMIOTU:

Pogłębienie wiedzy z wybranego obszaru. Znajomość struktury pracy naukowej. Nabycie przez studenta umiejętności przygotowania narzędzia badawczego i przeprowadzenia badań oraz redagowania tekstu naukowego. Przygotowanie pracy magisterskiej.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Wiedza i umiejętności pedagogiczne z zakresu studiów pierwszego stopnia, szczególnie z wybranej / wybranych i studiowanych specjalności. Znajomość metodologii badań pedagogicznych.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

- Ustalenie indywidualnych zainteresowań poznawczych uczestników seminarium.
- Ustalenie tematu pracy oraz celów badań.
- Analiza i prezentacja problemu na podstawie dobranej literatury.
- Przygotowanie teoretycznych podstaw tekstu naukowego z wybranego zakresu.
- Przeprowadzenie badań własnych.

METODY KSZTAŁCENIA:

Seminarium, praca z grupą, praca indywidualna, praca z tekstem źródłowym.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zna terminologię używaną w pedagogice, a szczególnie w studiowanej jej subdyscyplinie. Ma pogłębioną wiedzę na temat wybranych systemów norm i reguł	K_W01 K_W07	Wypowiedzi w trakcie pracy z grupą i indywidualnych spotkań. Napisane podstawy teoretycznej i metodologicznej pracy.	seminarium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
(prawnych, organizacyjnych, moralnych, etycznych), rodzajach więzi społeczno-wychowawczych i ich roli w przebiegu procesu opiekuńczego, wychowawczego, terapeutycznego i profilaktycznego; rodzajach struktur i instytucji społecznych oraz sposobach ich działania pedagogicznego i prawidłowościach wynikających dla procesów pedagogicznych.	K_W16		
Student posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych rozmaitej natury, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich z punktu widzenia problemów pedagogicznych. Potrafi samodzielnie wnioskować i uzasadniać własne opinie odwołując się do wiedzy teoretycznej.	K_U01	Wypowiedzi w trakcie pracy z grupą i indywidualnych spotkań. Napisane podstawy teoretycznej i metodologicznej pracy. Przeprowadzenie badań własnych.	seminarium
Student potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych.	K_U02	Wypowiedzi w trakcie pracy z grupą i indywidualnych spotkań. Napisane podstawy teoretycznej i metodologicznej pracy. Przeprowadzenie badań własnych.	seminarium
Student potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie i na piśmie, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin naukowych.	K_U04	Wypowiedzi w trakcie pracy z grupą i indywidualnych spotkań. Napisane podstawy teoretycznej i metodologicznej pracy. Przeprowadzenie badań własnych.	seminarium
Student posiada rozwinięte umiejętności badawcze: rozróżnia orientacje w metodologii badań pedagogicznych, formułuje problemy badawcze, dobiera adekwatne metody, techniki i konstruuje narzędzia badawcze; opracowuje, prezentuje i interpretuje wyniki badań, wyciąga wnioski, wskazuje kierunki dalszych badań, w obrębie wybranej subdyscypliny pedagogiki	K_U06	Wypowiedzi w trakcie pracy z grupą i indywidualnych spotkań. Napisane podstawy teoretycznej i metodologicznej pracy. Przeprowadzenie badań własnych.	seminarium
Student jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki; angażuje się we współpracę; umie wyznaczać oraz przyjmować	K_K02	Wypowiedzi w trakcie pracy z grupą i indywidualnych spotkań. Napisane podstawy teoretycznej i metodologicznej pracy. Przeprowadzenie badań własnych.	seminarium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
wspólne cele działania;			
Student docenia znaczenie nauk pedagogicznych dla rozwoju jednostki i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ma pozytywne nastawienie do nabywania wiedzy z zakresu studiowanej dyscypliny naukowej i budowania warsztatu pracy pedagoga	K_K03	Wypowiedzi w trakcie pracy z grupą i indywidualnych spotkań. Napisane podstawy teoretycznej i metodologicznej pracy. Przeprowadzenie badań własnych.	seminarium

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z seminarium: sukcesywne wykonywanie zadań związanych z projektem pracy magisterskiej wyznaczane z promotorem.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Ociążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	40	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	20	35
Łącznie	60	60
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Babbie E., Badania społeczne w praktyce, PWN, Warszawa 2003.
- Babbie E., Podstawy badań społecznych, PWN, Warszawa 2008.
- Batorski D., Olcoń-Kubicka M., Prowadzenie badań przez Internet - podstawowe zagadnienia metodologiczne, „Studia Socjologiczne” 2006, nr 3.
- Frankfort-Nachmias C., Nachmias D., Metody badawcze w naukach społecznych, Poznań 2001.
- Flick U., Projektowanie badania jakościowego, PWN, Warszawa 2010.
- Hajduk E., Hipoteza w badaniach pedagogicznych, Zielona Góra 1993, 1994, 1996.
- Hajduk E., Hipoteza w badaniach społecznych, Zielona Góra 2006.
- Łobocki M., Metody i techniki badań pedagogicznych, Impuls, Kraków 2007.
- Nowak S., Metodologia badań społecznych, PWN, Warszawa 1985.
- Palka S., Metodologia. Badania. Praktyka pedagogiczna, GWP, Gdańsk 2006.
- Rubacha K., Metodologia badań nad edukacją, Wamp Warszawa 2008.
- Silverman D., Interpretacja danych jakościowych, PWN, Warszawa 2008.
- Silverman D., Prowadzenie badań jakościowych, PWN, Warszawa 2008.
- Pilch T., Zasady badań pedagogicznych, Wyd. „Żak”, Warszawa 1995.
- Sztumski J., Wstęp do metod i technik badań społecznych, Katowice, 1995.

Dostosowana do podejmowanej przez studentów problematyki prac dyplomowych. Literatura w języku polskim i obcym.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Każdorazowo przedstawiana studentom.

UWAGI:

Szczegółowy program seminarium, wykaz literatury, wymagania dotyczące pracy ustala i podaje do wiadomości studentów prowadzący seminarium.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

zespół ds. KRK WPSiNoZ, dr Elżbieta Kołodziejska, dr hab. Grażyna Gajewska, prof. UZ (prodziekan ds. kształcenia)

SEMINARIUM MAGISTERSKIE IV

Kod przedmiotu:	05.0-WP-PEDD-SM4
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Nauczyciel akademicki prowadzący seminarium magisterskie
Prowadzący:	Samodzielni pracownicy Wydz. PSiNoZ stanowiący minimum kadrowe kierunku i specjalności

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					14
Seminarium	30	2	IV	Zaliczenie na zal / egz. Dypl.	
Studia niestacjonarne					
Seminarium	18		IV	Zaliczenie na zal / egz. Dypl.	

CEL PRZEDMIOTU:

Pogłębienie wiedzy z wybranego obszaru. Znajomość struktury pracy naukowej. Przygotowanie do opracowania pracy dyplomowej oraz procesu badawczego.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Wiedza i umiejętności pedagogiczne z zakresu studiów pierwszego stopnia, szczególnie z wybranej / wybranych i studiowanych specjalności. Znajomość metodologii badań pedagogicznych.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Ustalenie indywidualnych zainteresowań poznawczych uczestników seminarium.

Ustalenie tematu pracy oraz celów badań.

Analiza i prezentacja problemu na podstawie dobranej literatury.

Opracowanie i interpretacja wyników badań.

Przygotowanie tekstu naukowego z wybranego zakresu.

METODY KSZTAŁCENIA:

Seminarium, praca z grupą, praca indywidualna, praca z tekstem źródłowym.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zna terminologię używaną w pedagogice, a szczególnie w studiowanej jej subdyscyplinie. Ma pogłębioną wiedzę na temat wybranych systemów norm i reguł (prawnych, organizacyjnych, moralnych,	K_W01 K_W07 K_W16	Wypowiedzi w trakcie pracy z grupą i indywidualnych spotkań. Napisanie pracy magisterskiej. Przeprowadzenie badań własnych. Analiza zgromadzonych wyników.	seminarium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
etycznych), rodzajach więzi społeczno-wychowawczych i ich roli w przebiegu procesu opiekuńczego, wychowawczego, terapeutycznego i profilaktycznego; rodzajach struktur i instytucji społecznych oraz sposobach ich działania pedagogicznego i prawidłowościach wynikających dla procesów pedagogicznych.		Wypowiedzi na egzaminie dyplomowym.	
Student posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych rozmaitej natury, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich z punktu widzenia problemów pedagogicznych. Potrafi samodzielnie wnioskować i uzasadniać własne opinie odwołując się do wiedzy teoretycznej.	K_U01	Wypowiedzi w trakcie pracy z grupą i indywidualnych spotkań. Napisanie pracy magisterskiej. Przeprowadzenie badań własnych. Analiza zgromadzonych wyników. Wypowiedzi na egzaminie dyplomowym.	seminarium
Student potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych.	K_U02	Wypowiedzi w trakcie pracy z grupą i indywidualnych spotkań. Napisanie pracy magisterskiej. Przeprowadzenie badań własnych. Analiza zgromadzonych wyników. Wypowiedzi na egzaminie dyplomowym.	seminarium
Student potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie i na piśmie, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin naukowych.	K_U04	Wypowiedzi w trakcie pracy z grupą i indywidualnych spotkań. Napisanie pracy magisterskiej. Przeprowadzenie badań własnych. Analiza zgromadzonych wyników. Wypowiedzi na egzaminie dyplomowym.	seminarium
Student posiada rozwinięte umiejętności badawcze: rozróżnia orientacje w metodologii badań pedagogicznych, formułuje problemy badawcze, dobiera adekwatne metody, techniki i konstruuje narzędzia badawcze; opracowuje, prezentuje i interpretuje wyniki badań, wyciąga wnioski, wskazuje kierunki dalszych badań, w obrębie wybranej subdyscypliny pedagogiki	K_U06	Wypowiedzi w trakcie pracy z grupą i indywidualnych spotkań. Napisanie pracy magisterskiej. Przeprowadzenie badań własnych. Analiza zgromadzonych wyników. Wypowiedzi na egzaminie dyplomowym.	seminarium
Student jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki; angażuje się we współpracę; umie wyznaczać oraz przyjmować	K_K02	Wypowiedzi w trakcie pracy z grupą i indywidualnych spotkań. Napisanie pracy magisterskiej. Przeprowadzenie badań własnych. Analiza zgromadzonych wyników. Wypowiedzi na egzaminie dyplomowym.	seminarium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
wspólne cele działania;			
Student docenia znaczenie nauk pedagogicznych dla rozwoju jednostki i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ma pozytywne nastawienie do nabywania wiedzy z zakresu studiowanej dyscypliny naukowej i budowania warsztatu pracy pedagoga	K_K03	Wypowiedzi w trakcie pracy z grupą i indywidualnych spotkań. Napisanie pracy magisterskiej. Przeprowadzenie badań własnych. Analiza zgromadzonych wyników. Wypowiedzi na egzaminie dyplomowym.	seminarium

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z seminarium: sukcesywne wykonywanie zadań związanych z projektem pracy magisterskiej wyznaczane z promotorem. Złożenie pracy i pozytywne jej oceny oraz zdany egzamin dyplomowy.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	40	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	20	35
Łącznie	60	60
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Babbie E., Badania społeczne w praktyce, PWN, Warszawa 2003.
- Babbie E., Podstawy badań społecznych, PWN, Warszawa 2008.
- Batorski D., Olcoń-Kubicka M., Prowadzenie badań przez Internet - podstawowe zagadnienia metodologiczne, „Studia Socjologiczne” 2006, nr 3.
- Frankfort-Nachmias C., Nachmias D., Metody badawcze w naukach społecznych, Poznań 2001.
- Flick U., Projektowanie badania jakościowego, PWN, Warszawa 2010.
- Hajduk E., Hipoteza w badaniach pedagogicznych, Zielona Góra 1993, 1994, 1996.
- Hajduk E., Hipoteza w badaniach społecznych, Zielona Góra 2006.
- Łobocki M., Metody i techniki badań pedagogicznych, Impuls, Kraków 2007.
- Nowak S., Metodologia badań społecznych, PWN, Warszawa 1985.
- Palka S., Metodologia. Badania. Praktyka pedagogiczna, GWP, Gdańsk 2006.
- Rubacha K., Metodologia badań nad edukacją, Wamp Warszawa 2008.
- Silverman D., Interpretacja danych jakościowych, PWN, Warszawa 2008.
- Silverman D., Prowadzenie badań jakościowych, PWN, Warszawa 2008.
- Pilch T., Zasady badań pedagogicznych, Wyd. „Żak”, Warszawa 1995.
- Sztumski J., Wstęp do metod i technik badań społecznych, Katowice, 1995.

Dostosowana do podejmowanej przez studentów problematyki prac dyplomowych. Literatura w języku polskim i obcym.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Każdorazowo przedstawiana studentom.

UWAGI:

Szczegółowy program seminarium, wykaz literatury, wymagania dotyczące pracy ustala i podaje do wiadomości studentów prowadzący seminarium.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

zespół ds. KRK WPSiNoZ, dr Elżbieta Kołodziejska, dr hab. Grażyna Gajewska, prof. UZ (prodziekan ds. kształcenia)

MODUŁY SPECJALNOŚCIOWE

MODUŁ 1

ANIMACJA KULTURY Z PROFILEM ARTYSTYCZNYM - TEATR

TEATR I**WPROWADZENIE DO WIEDZY
I PRAKTYKI TEATRALNEJ**

Kod przedmiotu: 03.3-WP-PED-WiPT

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Małgorzata Olejarz

Prowadzący: mgr Jarosław Dulęba

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					6
Laboratorium	45	3	2	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	27		2	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest przygotowanie teoretyczne i praktyczne studenta do pracy w poszerzaniu i pogłębianiu wiedzy i umiejętności w zakresie technik i form teatralnych oraz pracy animacyjnej z grupami teatralnym, a także samodzielnych realizacji. Zapoznanie studenta z podstawowymi technikami i technologią i terminologią teatralną.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Brak

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

- Wprowadzenie do wiedzy z zakresu sztuki teatralnej.
- Wiedza z zakresu współczesnych poszukiwań teatralnych i sztuk pokrewnych.
- Zagadnienia etyczne w pracy twórczej z szczególnym uwzględnieniem praktyki teatralnej.
- Działania teatralne jako narzędzie w pracy animacyjnej.
- Techniki teatralne w praktyce działań warsztatowych.
- Technika i technologia teatralna (sprzęt akustyczny, oświetleniowy, audiowizualny)
- Podstawowe techniki oświetleniowe w technikach teatralnych.
- Techniki dźwiękowe w działaniach teatralnych.
- Działania w przestrzeni scenicznej –podstawy i techniki ruchu scenicznego.
- Techniki rejestracji działań teatralnych.
- Modele działań teatralnych i performatyki.
- Przygotowanie działania teatralnego w wybranej technice.

METODY KSZTAŁCENIA:

Ćwiczenia praktyczne w przestrzeni scenicznej z wykorzystaniem profesjonalnego sprzętu. Prezentacje, eksperymenty i działania indywidualne oraz grupowe.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student ma pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach więzi społecznych występujących w grupie teatralnej, istotnych z punktu widzenia animacji grupy teatralnej; ma wiedzę o uczestnikach działalności animacyjno-teatralnej, w tym w szczególności uczestnikach działalności twórczej i animacyjnej w obszarze teatru;	K_W07, K_W15	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	laboratorium
student potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników grupy teatralnej, wspierać ich aktywność, samodzielność i twórczość;	K_U11	zadania wykonywane indywidualnie	laboratorium
student utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w animacji kultury teatralnej, odznacza się dojrzałością i zaangażowaniem w planowaniu, projektowaniu i realizacji działań grupy teatralnej; jest przekonany o konieczności i wadze zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej w pracy z grupą teatralną, prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z pracą animatora grupy teatralnej; potrafi współdziałać i pracować w grupie przyjmując w niej różne role; potrafi współpracować i porozumiewać się z otoczeniem, w tym z osobami nie będącymi specjalistami w zakresie teatru;	K_K04 K_K05 K_K07	Zadania wykonywane grupowo	laboratorium

WARUNKI ZALICZENIA:

obecność na zajęciach 70%
realizacja zadania indywidualnego 15%
realizacja zadania grupowego 15%

ocena ostateczna jest oceną z laboratorium

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	32
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	100	118
Łącznie	150	150
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne

Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	4	5
Łącznie	6	6

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Peter Brook **PUSTA PRZESTRZEŃ**
2. Bertold Brecht **WARTOŚĆ MOSIĄDZU**

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Jan Kłossowicz. **TADEUSZ KANTOR. TEATR**

UWAGI:

Zajęcia prowadzone są w salach teatralnych przy użyciu specjalistycznego, profesjonalnego sprzętu , oświetleniowego i akustycznego oraz technik i efektów specjalnych.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

mgr Jarosław Dulęba

TEATR II**METODYKA PRACY Z GRUPĄ TEATRALNĄ Z REALIZACJĄ ETIUD**

Kod przedmiotu: 03.3-WP-PEDD-MPGT
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Małgorzata Olejarsz
 Prowadzący: dr Małgorzata Olejarsz

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					6
Laboratorium	45	3	3	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	27		3	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Nabywanie kompetencji w zakresie: inicjowania, budowania, integrowania, animowania i prowadzenia grupy teatralnej, umacniania i rozwijania więzi międzyludzkich w grupie, współdziałania w zespole teatralnym, prowadzenia warsztatów twórczych oraz samodzielnego przygotowywania i animowania wraz z grupą małej formy artystycznej (etiudy) prezentowanej przed szerszą publicznością.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne zdobyte w ramach przedmiotu: Wprowadzenie do wiedzy i praktyki teatralnej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Etap I - Zawiązywanie grupy teatralnej – wzajemne poznawanie się, budowanie zaufania, integracji i poczucia bezpieczeństwa w grupie.

Komunikacja w grupie i komunikacja interpersonalna – kształtowanie umiejętności nawiązywania tzw. pierwszego kontaktu, przełamywania barier, aktywnego słuchania, swobodnego wyrażania własnych myśli, emocji i poglądów, otwartości wobec odmienności innych ludzi, prowadzenia rozmów i dyskursów, negocjowania i ustalania stanowisk, rozwiązywania problemów i podejmowania decyzji w grupie – ćwiczenia integracyjno-komunikacyjne i relaksacyjne.

Etap II – „Stawanie się wspólnotą” - budowanie poczucia więzi z grupą teatralną, odpowiedzialności za wspólne zadania, kształtowanie tożsamości, odrębności i specyfiki grupy teatralnej; analiza zachowań, działań i procesów zachodzących w grupie – ćwiczenia doskonalące umiejętność współdziałania w grupie teatralnej. Inicjowanie, inspirowanie, kreowanie, animowanie, projektowanie i organizowanie

sytuacji, zadań oraz działań twórczych - ćwiczenia pobudzające i stymulujące wyobraźnię twórczą, wyzwalające ekspresję artystyczną, uruchamiające indywidualne i grupowe działania twórcze.

Etap III – Przygotowanie do zespołowej realizacji etudy artystycznej – ćwiczenia wprowadzające w podstawowe zagadnienia sceniczne, budowanie kompozycji przestrzennej, światło i rytm na scenie, praca ze słowem, animacja przedmiotu, elementarny warsztat aktorski (ćwiczenia głosowe, dykcyjne, ruchowe, ćwiczenia na koncentrację), improwizacja artystyczna, budowanie etudy z wykorzystaniem poszczególnych scenicznych środków wyrazu. Kształtowanie umiejętności animowania i koordynowania pracy w teatralnej grupie twórczej między innymi poprzez stworzenie przez każdego studenta własnego zespołu i zrealizowanie wraz z nim samodzielnej etudy artystycznej prezentowanej przed szerszą publicznością.

METODY KSZTAŁCENIA:

Metody ekspresyjne, warsztatowe ćwiczenia teatralne, gry i zabawy parateatralne, drama, rozmowa, dyskusja, praca w grupach, inscenizacja, giełda pomysłów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student ma pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach więzi społecznych występujących w grupie twórczej – teatralnej, istotnych z punktu widzenia animacji grupy teatralnej; ma wiedzę o uczestnikach działalności animacyjnej, w tym w szczególności uczestnikach działalności twórczej i animacyjnej w obszarze teatru;	K_W07, K_W15	Dyskusje panelowe. Obserwacja pracy w grupach. Ocena zaangażowania w dyskusji.	Laboratorium
student potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników grupy teatralnej, wspierać ich aktywność, samodzielność i twórczość; umie wyznaczać i przyjmować wspólne cele działania grupy teatralnej; potrafi przyjąć rolę lidera grupy teatralnej;	K_U11 K_U12	Zadania praktyczne indywidualne oraz grupowe. Obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta. Ocena realizacji autorskiej etudy teatralnej studenta i jego pracy z grupą.	Laboratorium
student utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w animacji kultury teatralnej, odznacza się dojrzałością i zaangażowaniem w planowaniu, projektowaniu i realizacji działań grupy teatralnej; jest przekonany o konieczności i wadze zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej w pracy z grupą teatralną, prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z pracą animatora grupy teatralnej; potrafi współdziałać i pracować w grupie przyjmując w niej różne role; potrafi współpracować i porozumiewać się z otoczeniem, w tym z osobami nie będącymi specjalistami w zakresie teatru;	K_K04 K_K05 K_K07	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. Obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta, w tym jego pracy z grupą teatralną. Samoocena studenta. Ewaluacja wewnętrzna	Laboratorium

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie laboratorium - warunkiem zaliczenia jest uzyskanie przez studenta pozytywnych ocen z realizacji poszczególnych ćwiczeń/zadań warsztatowych oraz uzyskanie pozytywnej oceny z realizacji końcowej etudy artystycznej, przygotowanej wspólnie z własną grupą teatralną i zaprezentowanej publicznie. Ocena z laboratorium stanowi średnią arytmetyczną ocen uzyskanych z poszczególnych ćwiczeń/ zadań praktycznych i końcowej prezentacji etudy teatralnej.

Ocena ostateczna przedmiotu – ocena z laboratorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	65	42
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	85	108
Łącznie	150	150
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2,5	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3,5	4,5
Łącznie	6	6

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Grupa bawi się i pracuje. Zbiór grupowych gier i ćwiczeń psychologicznych, opr. M. Jachimka, Wrocław 1994
2. Warsztaty edukacji twórczej, red. E. Olinkiewicz, E. Repsch, Wrocław 2001.
3. Hartley P, Komunikacja w grupie, Poznań 2000.
4. Adamczyk P., Gra w teatr. Jak prowadzić dziecięce i młodzieżowe zespoły teatralne, Kraków 2005.
5. Pankowska K., Pedagogika dramy. Teoria i praktyka, Warszawa 2000.
6. Way B., Drama w wychowaniu dzieci i młodzieży. Warszawa 1997.
7. Wójcik E, Metody aktywizujące w pedagogice grup, Kraków 2004.
8. Szmidt K.J.: Pedagogika twórczości. Idee -aplikacje-rady na twórczą drogę. Kraków 2005.
9. Tyszka J.: Zestaw ćwiczeń aktorskich (maszynopis udostępniany studentom).
10. Wąsiel B.: Elementarny Trening Aktora – dziennik zajęć warsztatowych, Wąbrzeźno 1992 (maszynopis udostępniany studentom)

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Brak

UWAGI:

Zajęcia realizowane w sali teatralnej z oświetleniem scenicznym

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Małgorzata Olejarz

TEATR III**WARSZTAT TEATRALNO-PEDAGOGICZNY**

Kod przedmiotu: 03.3-WP-PED-WTP
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Małgorzata Olejarz
 Prowadzący: mgr Jarosław Dulęba

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5
Laboratorium	45	3	3	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	27		3	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z praktyką pracy warsztatowej w zakresie działań animacyjnych i pedagogicznych opartych na działaniach związanych z technikami teatralnymi. Wykorzystanie wiedzy metodycznej oraz technik teatralnych w realizacjach indywidualnych i zbiorowych projektów animacyjnych i animacyjno-pedagogicznych. Przygotowanie studentów do pracy z grupą -metody pracy warsztatowej, przygotowanie techniczne, wybór obszarów tematycznych i technik, rozpoznanie środowiska, wybór miejsca i czasu działania, dokumentacja działań.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Znajomość podstawowej metodyki pracy animacyjnej. Opanowanie techniki rejestracji działań teatralnych i dokumentacji pracy z grupą. Umiejętność posługiwania się technikami teatralnymi mogącymi stanowić podstawę działań warsztatowych.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Zapoznanie się z metodami, technikami i możliwościami pracy warsztatowej.
 Możliwość realizacji celów animacyjnych i pedagogicznych przy pomocy działań warsztatowych.
 Etyka w pracy z grupą.
 Wybór tematu i inspiracji w kierunku realizacji teatralnej
 Wybór formy realizacji.
 Rozpoznanie miejsca i możliwości technicznych realizacji teatralnej.
 Wybór grupy, rozpoznanie możliwości i praca nad ich poprawą.
 Podział zadań i przygotowania techniczne.
 Laboratorium teatralne w zakresie wybranych technik.
 Przygotowanie i prezentacja wspólnego działania warsztatowego.
 Realizacja przygotowanego działania warsztatowego opartego o techniki teatralne.
 Przygotowanie i realizacja działania warsztatowego z grupą „zewnętrzną”
 Przygotowanie i prezentacja indywidualnych projektów warsztatowych.
 Realizacja indywidualnych projektów warsztatowych opartych na wykorzystaniu technik fotograficznych i metodyki animacji kultury.
 Organizacja i promocja działań warsztatowych i prezentacji teatralnej

METODY KSZTAŁCENIA:

Laboratorium metod pracy z grupą i pracy indywidualnej w wybranych obszarach technik teatralnych. Praca metodą warsztatową w grupie i z grupą „zewnętrzną”. Praca indywidualna i zbiorowa nad realizacją projektu warsztatowego opartego na działaniach teatralnych.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student ma pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach więzi społecznych występujących w grupie twórczej – teatralnej, istotnych z punktu widzenia animacji grupy teatralnej; ma wiedzę o uczestnikach działalności animacyjnej, w tym w szczególności uczestnikach działalności twórczej i animacyjnej w obszarze teatru;	K_W07, K_W15	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	laboratorium
student potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników grupy teatralnej, wspierać ich aktywność, samodzielność i twórczość; umie wyznaczać i przyjmować wspólne cele działania grupy teatralnej; potrafi przyjąć rolę lidera grupy teatralnej;	K_U11 K_U12	Zadania wykonywane grupowo	laboratorium
student utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w animacji kultury teatralnej, odznacza się dojrzałością i zaangażowaniem w planowaniu, projektowaniu i realizacji działań grupy teatralnej; jest przekonany o konieczności i wadze zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej w pracy z grupą teatralną, prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z pracą animatora grupy teatralnej; potrafi współdziałać i pracować w grupie przyjmując w niej różne role; potrafi współpracować i porozumiewać się z otoczeniem, w tym z osobami nie będącymi specjalistami w zakresie teatru;	K_K04 K_K05 K_K07	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	laboratorium

WARUNKI ZALICZENIA:

obecność na zajęciach 70%
realizacja zadania indywidualnego 15%
realizacja zadania grupowego 15%

ocena ostateczna jest oceną z laboratorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	32
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	75	93

	Łącznie	125	125
Punkty ECTS		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego		2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego		3	4
	Łącznie	5	5

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. T. Burzyński, Z. Osiński **LABORATORIUM GROTOWSKIEGO**
2. Elżbieta Jawłowska **WIĘCEJ NIŻ TEATR**

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Jean Baudrillard **SYMULAKRY I SYMULACJE**, Sic! Warszawa 2005
2. Wolfgang Iser **ESTETYKA POZA ESTETYKĄ**, Universitas, Kraków, 2005

UWAGI:

Zajęcia prowadzone przy pomocy specjalistycznego, profesjonalnego sprzętu oświetleniowego, w salach przygotowanych do różnych form realizacji teatralnych.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

mgr Jarosław Dulęba

ANIMACJA TWÓRCZOŚCI DZIECIĘCEJ

Kod przedmiotu: 03.3-WP-PEDP-ATD
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: j. polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Jarosław Dulęba
 Prowadzący: pracownik zewnętrzny

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Laboratorium	30	2	5	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	18		5	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest przygotowanie teoretyczne i praktyczne przygotowanie studenta do pracy w poszerzaniu i pogłębianiu wiedzy i umiejętności w zakresie twórczości dziecięcej i pracy animacyjnej z dziećmi. Zapoznanie studenta z podstawowymi technikami i terminologią animacji twórczości dziecięcej.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Znajomość podstawowych technik animacyjnych metodyki pracy animacyjnej, podstawowa wiedza w zakresie pedagogiki i psychologii dziecka.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wprowadzenie do wiedzy z zakresu twórczości dziecięcej
 Metody animacyjne w pracy z dziećmi.
 Zagadnienia etyczne w pracy w pracy z dziećmi.
 Interpretacja twórczości dziecięcej
 Działania teatralne jako narzędzie w pracy animacyjnej z dziećmi.
 Formy i techniki warsztatów animacyjnych z dziećmi.
 Zabawa twórcza jako forma aktywności dziecka
 Twórczość plastyczna dzieci i jej analiza
 Formy improwizacji muzycznych i teatralnych w pracy z dziećmi
 Przygotowanie i realizacja warsztatów z dziećmi.

METODY KSZTAŁCENIA:

Ćwiczenia praktyczne w przestrzeni scenicznej i warsztatowej.. Prezentacje, eksperymenty i działania w pracy indywidualnej i pracy z grupą.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma specjalistyczną wiedzę w zakresie podstawowych technik pracy animacyjnej z dziećmi. Potrafi samodzielnie przygotować i przeprowadzić warsztaty obsługiwać sprzęt i analizować efekty wykonanej pracy.	K_W20	Zadania wykonywane indywidualnie	laboratorium
Potrafi pracować w zespole pełniąc różne role; umie przyjmować i wyznaczać zadania w pracy z dziećmi, ma elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację celów związanych z projektowaniem i podejmowaniem działań teatralnych z grupą dziecięcą.	K_U13	Zadania wykonywane grupowo	laboratorium
Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne w zakresie pracy animacyjnej z dziećmi.	K_K08	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	laboratorium

WARUNKI ZALICZENIA:

- obecność na zajęciach 70%
- realizacja zadania indywidualnego 15%
- realizacja zadania grupowego 15%

ocena ostateczna jest oceną z laboratorium

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	30	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	75	75
Łącznie	100	100
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3	3
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. H. Krauze- Sikorska - „Edukacja przez sztukę”, UAM Poznań, 2006
2. Maria Przetacznikowa - „Psychologia rozwojowa dzieci i młodzieży”, PWN Warszawa, 1975
3. R.Glotton, C. Clero - „Twórcza aktywność dziecka”, WSiP Warszawa, 1976

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. S. Popek- „Aktywność twórcza dzieci i młodzieży” ,WSiP Warszawa, 1988

UWAGI:

Zajęcia prowadzone są w salach teatralnych przy użyciu specjalistycznego, profesjonalnego sprzętu , oświetleniowego i akustycznego oraz technik i efektów specjalnych.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

mgr Jarosław Dulęba

PROGRAMY DOTACYJNE W KULTURZE

Kod przedmiotu: 04.9-WP-PED-PAPA
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Sylwia Słowińska
 Prowadzący: dr Sylwia Słowińska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	3	Zaliczenie na ocenę	4	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie na ocenę		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		3	Zaliczenie na ocenę		
Ćwiczenia	9			Zaliczenie na ocenę		

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z programami dotacyjnymi umożliwiającymi finansowanie projektów animacyjnych i zachęcenie do podejmowania samodzielnych starań o pozyskanie środków zewnętrznych na działania animacyjne.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Zaliczony kurs zajęć z teorii kultury i animacji oraz metodyki animacji kultury lub teorii kultury i animacji z metodyką.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Zasady pozyskiwania środków zewnętrznych na projekty animacyjne, fundusze europejskie jako źródło finansowania projektów animacyjnych; fundusze i programy rządowe; programy organizacji pozarządowych krajowych i zagranicznych; przykłady projektów zrealizowanych w ramach wybranych programów; zasady przygotowania wniosku o dofinansowanie.

METODY KSZTAŁCENIA:

wykład, prezentacja, dyskusja, warsztat, praca w grupach, analiza przypadku

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student jest w stanie wymienić programy dotujące projekty animacyjne i scharakteryzować je podając ich cele, potencjalnych beneficjentów oraz rodzaje dofinansowywanych działań; definiuje czym jest fundusz, program, grant; rozróżnia grantodawcę i grantobiorcę, rodzaje	K_W10	test z progami punktowymi	wykład

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
beneficjentów; rozumie różnice między projektem i wnioskiem; potrafi wyjaśnić czym są koszty kwalifikowalne i niekwalifikowalne i podać ich przykłady; wymienia typy grantodawców i grantobiorców; zna przykłady projektów realizowanych przy wsparciu omawianych programów unijnych i krajowych.			
student potrafi wyszukiwać możliwości dotowania projektów animacyjnych i ocenić ich przydatność dla planowanych przedsięwzięć; potrafi dobrać adekwatnie do planowanych działań animacyjnych programy wsparcia; potrafi sporządzić wniosek o dofinansowanie w ramach wybranego programu dotacyjnego.; student jest świadomy konieczności etycznego działania przy pozyskiwaniu wsparcia zewnętrznego dla własnych projektów animacyjnych	K_U01 K_U10 K_U05	prezentacja projekt wniosku o dofinansowanie dyskusja – ocena przygotowania merytorycznego i aktywności	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie ćwiczeń – ocena z ćwiczeń jest średnią arytmetyczną ocen za: prezentację określonego programu dotacyjnego i/lub przykładowego projektu zrealizowanego w ramach wybranego programu; przygotowanie wniosku o dofinansowanie w ramach jednego z omawianych programów, ocenianego na podstawie kryteriów oceny wniosku.

Zaliczenie wykładu - podstawą zaliczenia wykładu jest pozytywnie zaliczony test oceniany wedle progów punktowych.

Ocena ostateczna - jest średnią arytmetyczną z oceny z wykładu i ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	33	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	75	83
Łącznie	108	108
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3	3
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Możliwości finansowanie kultury w latach 2007-2013, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego 2008.
2. Projekty kulturalne - krok po kroku, Urząd Komitetu Integracji Europejskiej 2004.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Brak

UWAGI:

Brak

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Sylwia Słowińska

PROMOCJA I REKLAMA W KULTURZE

Kod przedmiotu: 15.3-WP-PEDD-PRK
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Jolanta Kostecka
 Prowadzący: dr Jolanta Kostecka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					
Ćwiczenia	30	2	4	Zaliczenie z oceną	6
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18		4	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Student będzie potrafił przedstawić i zanalizować podstawowe pojęcia z zakresu reklamy i promocji. Student będzie umiał wybrać właściwą formę reklamy i opracować plan promocji akcji, imprezy czy wydarzenia kulturalnego.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawy wiedzy o mediach i kulturze popularnej

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Reklama - podstawowe pojęcia, funkcje i cele. Rodzaje reklamy ze względu na treść i medium. Komercyjna i społeczna reklama w kulturze. Adresat komunikatu reklamowego. Skuteczność i wpływ reklamy. Promocja – definicje, zakres pojęciowy. Promocja i edukacja kulturalna. Działalność samorządów regionalnych i innych podmiotów w sferze promocji kultury.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład: konwencjonalny i problemowy

Ćwiczenia: metoda projektu, dyskusja, praca w grupach, giełda pomysłów, burza mózgów

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Ma usystematyzowaną i pogłębioną wiedzę z zakresu reklamy i promocji kultury, obejmująca terminologię, teorię i metody badań.	K_W05	Test z progami punktowymi	Ćwiczenia
Potrafi właściwie dobrać metody pracy, środki i sposoby postępowania, by w sposób efektywny wywiązać się z zawodowych powinności.	K_U10	Ocena prezentacji Ocena wystąpienia	Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Potrafi samodzielnie zdobywać i poszerzać wiedzę z zakresu reklamy i promocji kultury, doskonalić swe umiejętności, korzystając z różnych źródeł i opierając się na nowoczesnych technologiach.	K_U04	Ocena swobodnej wypowiedzi	Ćwiczenia
Ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi używać specjalistycznego języka, budować komunikaty reklamowe, przeprowadzać akcje promocyjne w zakresie kultury, które mają docierać do specjalistów i szerokiego grona odbiorców.	K_U07	Ocena prezentacji Ocena wystąpienia	Ćwiczenia
Student jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej przy pozyskiwaniu wsparcia zewnętrznego dla własnych projektów reklamowych; dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z pozyskiwaniem dotacji na działania związane z pracą animatora kultury w instytucji prywatnej bądź państwowej.	K_K05	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Ćwiczenia – na ocenę z ćwiczeń składają się wyniki osiągnięte na teście z progami punktowymi (40%) oraz aktywność na zajęciach (20%) ocena prezentacji i wystąpienia (40%).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	32
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	100	118
Łącznie	150	150
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	4	5
Łącznie	6	6

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Heat R., Reklama. Co wpływa na jej skuteczność, GWP, 2006
2. Kall. J., Reklama, PWE, 2009
3. Levinson J.C., Reklama partyzancka. Efektywna strategia dla małej firmy, One Press 2006
4. Pawlicz A., Promocja produktu turystycznego. Turystyka miejska, Difin, 2008
5. Przydatek E., Przydatek J., Promocja, 2007
6. Tymochowicz P., Biblia skuteczności, Trans 2007
7. Wróblewski Ł., Strategie marketingowe w instytucjach kultury, PWE, 2012
8. Sobocińska M., Zachowania nabywców na rynku dóbr i usług kultury, PWE, 2013
9. Leśniewska A., Reklama internetowa, 2009

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Brak

UWAGI:

Brak

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Jolanta Kostecka

TEATR IV**ANIMACJA DZIAŁAŃ TEATRALNYCH**

Kod przedmiotu: 03.3-WP-PED-ADzT

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Małgorzata Olejarz

Prowadzący: dr Marek Zadłużny

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					6
Laboratorium	45	3	4	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	27		4	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Realizacja animacyjnych działań teatralnych z różnymi, samodzielnie wybranymi przez studentów grupami społecznymi, których finałem jest prezentacja przed publicznością.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Zaliczenie kursów: Teatr I Wprowadzenie do wiedzy i praktyki teatralnej, Teatr II Metodyka pracy z grupą teatralną z realizacją etud, Teatr III Warsztat teatralno-pedagogiczny.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Różne metodyczne koncepcje pracy z amatorskimi grupami teatralnymi. Egzemplifikacje działań animacyjno-teatralnych realizowanych w różnych środowiskach społecznych. Przygotowanie szeroko rozumianego pokazu scenicznego.

METODY KSZTAŁCENIA:

Praca w grupach, metody ekspresyjne, dyskusje, burza mózgów, formy pokazowe, inscenizacje.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student ma pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach więzi społecznych występujących w grupie twórczej – teatralnej, istotnych z punktu widzenia animacji grupy teatralnej; ma wiedzę o uczestnikach działalności animacyjnej, w tym w szczególności uczestnikach działalności twórczej i animacyjnej w obszarze teatru;	K_W07, K_W15	Zadania praktyczne, wykonywane indywidualnie i grupowo. Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. Obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	laboratorium
student potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników grupy teatralnej, wspierać ich aktywność, samodzielność i twórczość; umie wyznaczać i przyjmować wspólne cele	K_U11 K_U12	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. Obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta. Ocena zaangażowania w dyskusji.	laboratorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
działania grupy teatralnej; potrafi przyjąć rolę lidera grupy teatralnej;			
student utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w animacji kultury teatralnej, odznacza się dojrzałością i zaangażowaniem w planowaniu, projektowaniu i realizacji działań grupy teatralnej; jest przekonany o konieczności i wadze zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej w pracy z grupą teatralną, prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z pracą animatora grupy teatralnej; potrafi współdziałać i pracować w grupie przyjmując w niej różne role; potrafi współpracować i porozumiewać się z otoczeniem, w tym z osobami nie będącymi specjalistami w zakresie teatru;	K_K04 K_K05 K_K07	Podsumowania. Samoocena efektów kształcenia. Rozmowa indywidualna ze studentem.	laboratorium

WARUNKI ZALICZENIA:

Ocena ćwiczeń – podstawą zaliczenia jest aktywne uczestnictwo w zajęciach (20%) oraz samodzielne przygotowanie etudy i zaprezentowanie jej przed publicznością (80%).

Ocena ostateczna – ocena ostateczna jest oceną z laboratorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	32
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	85	102
Łącznie	135	135
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	3	2
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3	4
Łącznie	6	6

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Chybicka A., Psychologia twórczości grupowej, Kraków 2006.
2. Olinkiewicz E., Repsch E., (red), Warsztaty edukacji twórczej, Wrocław 2001.
3. DLA animacja kultury, metody/działania/inspiracje, wydawnictwo Towarzystwa Inicjatyw Twórczych „e”, Warszawa 2005.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Brak

UWAGI:

Brak

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Marek Załużny

EDUKACJA MIĘDZYKULTUROWA

Kod przedmiotu: 05.9-WP- PEDD - EdMK
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Jolanta Kostecka
 Prowadzący: dr Jolanta Kostecka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	1	Zaliczenie z oceną	6	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		1	Zaliczenie z oceną		
Ćwiczenia	18			Zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

Zrozumienie podstawowych dylematów edukacji i komunikacji międzykulturowej. Poznanie programów edukacyjnych w zakresie przedmiotu.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Brak

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Podstawowe pojęcia: tożsamość kulturowa, narodowa, obszary komunikacji międzykulturowej (czas, przestrzeń, sens). Bariery w komunikacji międzykulturowej : uprzedzenia, stereotypy, nietolerancja, ksenofobia. Edukacja międzykulturowa; edukacja szkolna : regionalizm i edukacja międzykulturowa. Programy edukacyjne realizowane przez stowarzyszenia i organizacje non profit. Pogranicze i Euroregion. Wielokulturowość w Polsce: mniejszości etniczne i narodowe, uchodźcy, repatrianci, imigranci.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwencjonalny wykład konwersatoryjny, autorskie prezentacje projektów studentów, praca w grupach, analiza przypadku, gry symulacyjne, badania terenowe.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę z zakresu edukacji międzykulturowej, umie wskazać jej teoretyczne i metodologiczne powiązania z innymi dyscyplinami naukowymi; Zna antropologiczne i kulturowe podstawy	K_W04 K_W07 K_W10 K_W12	Test zaliczeniowy z progami punktowymi; Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	Wykład

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
komunikacji międzykulturowej; Ma wiedzę na temat szeroko pojętej wielokulturowości, zna grupy budujące polską wielokulturowość, zna ich pochodzenie, dynamikę rozwoju, relację z większością. Ma elementarną wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań na polu edukacji i komunikacji międzykulturowej			
Potrafi sprawnie operować wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania działań praktycznych; potrafi trafnie dobrać projekt edukacyjny i skonstruować wniosek o dofinansowanie z Euroregionu.	K_U08 K_W10	Ocena swobodnej wypowiedzi; Ocena wystąpienia Ocena prezentacji Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	Ćwiczenia
Potrafi kompetencje komunikacyjne wykorzystać do współpracy z profesjonalistami jak i osobami nie będącymi fachowcami w zakresie edukacji międzykulturowej.	K_K07	Ocena swobodnej wypowiedzi Ocena prezentacji Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Wiadomości z zajęć realizowanych zastosowaniem metody wykładu oraz samodzielnej pracy z książką będą sprawdzane z zastosowaniem testów z progami punktowymi. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów. Ćwiczenia – na ocenę z ćwiczeń składają: aktywność na zajęciach (40%) ocena prezentacji i wystąpienia (40%) frekwencja (20%). Na ocenę z przedmiotu składa się ocena z ćwiczeń (50%) i z wykładu (50%). Warunkiem zaliczenia przedmiotu są pozytywne oceny z ćwiczeń i wykładu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	32
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	100	118
Łącznie	150	150
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	4	5
Łącznie	6	6

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Hall E.T., Taniec życia, Warszawa 1999
- Hall E.T., Poza kulturą, Warszawa 2001
- Kapciak A., Koprowicz L., Tyszką A., Komunikacja międzykulturowa – zderzenia i spotkania, Warszawa 1996
- Mała ojczyzna. Kultura, edukacja, rozwój lokalny., red Theiss W., Warszawa 2001
- Mikułowski-Pomorski J., Komunikacja międzykulturowa, Kraków 1999
- Nikitorowicz J., Edukacja międzykulturowa: kreowanie tożsamości dziecka, Gdańsk 2007
- Nikitorowicz J., Edukacja regionalna i międzykulturowa, Warszawa 2009

8. Hofstede G., Hofstede G.J, Minkov M., Kultury i organizacje, Warszawa 2011
9. Pogranicze polsko- niemieckie na tle granic i pograniczy europejskich, red. Jańczak J., Musiał-Karg M., Wojnicz L., Poznań 2010

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Brak

UWAGI:

Brak

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Jolanta Kostecka

RUCH W TEATRZE

Kod przedmiotu: 03.3-WP-PEDD-RwT
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Marek Zadłużny
 Prowadzący: pracownik Zakładu Animacji Kultury i Andragogiki

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Ćwiczenia	30	2	3	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18		3	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest uposażenie studentów w kompetencje z zakresu technik i form ruchowych możliwych do zastosowania w szeroko rozumianych działaniach teatralnych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Brak

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Zastosowanie ruchu w teatrze. Ruch jako niewerbalna forma komunikacji. Dramaturgia ruchu w budowaniu scen teatralnych. Poszukiwanie indywidualnych schematów ruchowej wypowiedzi scenicznej. Praca z rekwizytem oraz światłem w teatrze ruchu. Intencjonalność ruchu.

METODY KSZTAŁCENIA:

Ćwiczenia praktyczne w przestrzeni scenicznej z wykorzystaniem profesjonalnego oświetlenia. Prezentacje, eksperymenty i działania teatralno-ruchowe indywidualne oraz grupowe.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student ma pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach więzi społecznych występujących w grupie teatralnej, istotnych z punktu widzenia animacji grupy teatralnej; ma wiedzę o uczestnikach działalności animacyjnej, w tym w szczególności uczestnikach działalności twórczej i animacyjnej w obszarze teatru ruchu;	K_W07 K_W15	Zadania praktyczne, wykonywane indywidualnie i grupowo. Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. Obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	ćwiczenia
potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników grupy teatralnej oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu i pogłębianiu wiedzy.	K_U11	Dyskusje dot. twórczości grupowej i dynamiki pracy w grupie. Pokazy indywidualne i grupowe w ramach zajęć.	ćwiczenia
Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i	K_K01	Samoocena studenta, wewnętrzna	ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
umiejętności z zakresu podstaw ruchu scenicznego, rozumie potrzebę doksztalcania się w tym obszarze, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunek własnego rozwoju i kształcenia.		ewaluacja zajęć. Rozmowa i dyskusje panelowe. Rozmowa indywidualna ze studentem.	

WARUNKI ZALICZENIA:

Ocena ćwiczeń – podstawą zaliczenia jest aktywne uczestnictwo w zajęciach (50%) oraz pozytywna ocena z wykonanych zadań (50%).

Ocena ostateczna – ocena ostateczna jest oceną z ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	40	26
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	60	74
Łącznie	100	100
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2,5	3
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Franklin E., Świadomość ciała. Wykorzystanie obrazów mentalnych w pedagogice ruchu, Warszawa 2007.
2. Słownik Wiedzy o Teatrze, Bielsko-Biała 2007.
3. Grotowski J., Źródła, inspiracje, konteksty, Gdańsk 1998.
4. Erhard T., Mowa ciała, Wrocław 1998.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Brak

UWAGI:

Zajęcia realizowane na sali tanecznej.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Marek Zadłużny

TEORIE KULTURY I ANIMACJI Z METODYKA

Kod przedmiotu:	14.7-WP-PEDD-TMAK
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr hab. Bogdan Idzikowski, prof. UZ
Prowadzący:	dr hab. Bogdan Idzikowski, prof. UZ dr Marek Zadłużny

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	30	2	1	Egzamin	6	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	18			Egzamin		
Ćwiczenia	9			Zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z teoriami kultury, jej składnikami, społecznymi i filozoficznymi uwarunkowaniami wyodrębniania kultur i subkultur, ich typologicznym zróżnicowaniem, zapoznanie ze specyficznym językiem dyscyplinowym ujmującym zakres pojęciowości z różnych obszarów kultury i animacji. Zapoznanie studentów z genezą i obszarem definicyjnym animacji kultury oraz jej współczesnych kontekstów i przestrzeni praktyki społecznej.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Niezaliczony kurs z przedmiotów: teorie kultury i animacji, metodyka animacji kultury, instytucje kultury

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Geneza i eksplikacja pojęcia animacja kultury; role społeczno-zawodowe animatorów kultury; projektowanie działań animacyjnych w różnych środowiskach społecznych; zasady, metody, formy i techniki pracy animatora w powiązaniu z różnymi strategiami animacji kultury; uczestnicy działalności kulturalnej i animacyjnej, w tym specyfika, formy i typologia amatorskiego ruchu artystycznego; działalność imprezowa – klubowa i masowa; instytucje animacji kultury i inne przestrzenie życia społecznego objęte działaniami animacyjnymi. Teorie kultury w różnym ujęciu dyscyplinowym: antropologicznym, socjologicznym, pedagogicznym, psychologicznym i filozoficznym. Szerokie i wąskie rozumienie kultury. Teorie wartości jako ramy strategii animacji kultury oraz strategii upowszechnienia kultury. Zagadnienie semiotyki w procesie społecznego komunikowania – tworzenia, przekazywania i odbierania treści kultury. Społeczne uczestnictwo w kulturze – jego uwarunkowania i korelaty. Problematyka czasu wolnego i jego konteksty a modelowanie projektów animacyjnych. Transmisja wzorów kultury w relacjach międzygeneracyjnych, instytucjonalnych i pozainstytucjonalnych, profesjonalnych i amatorskich. Kultura wysoka i niska, elitarna i popularna, uniwersalna i lokalna, kontrkultura, subkultury i kultura alternatywna. Problematyka potrzeb kulturalnych. Geneza animacji kultury: pedagogika humanistyczna, postmodernizm, pedagogika społeczna.

METODY KSZTAŁCENIA:

Metoda podajaco-systematyzująca - na akademickim wykładzie audytoryjnym.

Metoda prezentacji i metoda gier symulacyjnych na ćwiczeniach.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student ma uporządkowaną wiedzę na temat dziedzin kultury symbolicznej, subkultur, potrafi ją zastosować do analizowania różnicowań kulturowych różnych kategorii społecznych, zna terminologię z zakresu różnych teorii kultury i animacji i potrafi zdefiniować wiodące ujęcia kultury, zna metodykę pracy kulturalnej i animacyjnej	K-W05	Test z progami punktowymi	Wykład
ma rozszerzoną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych jako aktorach procesu animacyjnego i instytucjach kultury z punktu widzenia aktywności kulturalnej różnych grup społecznych	K-W08	Test z progami punktowymi	Wykład
ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach społecznych biorących udział w procesie animacji społeczno-kulturalnej	K-W13	Test z progami punktowymi	Wykład
ma uporządkowaną wiedzę o strukturze i funkcjach systemu działalności kulturalnej i animacji kultury w Polsce i wybranych krajach Europy	K-W14	Test z progami punktowymi	Wykład
potrafi wykorzystać i integrować wiedzę teoretyczną z pedagogiki, socjologii i antropologii kultury do rozwiązywania złożonych problemów uczestnictwa w kulturze i animacji kultury, potrafi diagnozować potrzeby i motywy uczestnictwa w działalności kulturalnej i animacyjnej, potrafi projektować działalność animacyjną	K-U02	Obserwacja studenta podczas problemowej dyskusje panelowej	Ćwiczenia
potrafi wybrać i zastosować właściwą metodę, technikę i strategię animacji kultury dla efektywnego aktywizowania różnych podmiotów procesów animacyjnych	K-U10	Test z progami punktowymi	Wykład
potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem i rozwojem uczestników działalności kulturalnej i animacyjnej w kierunku poszukiwań autorskich strategii uczenia się przez całe życie	K-U11	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. Ocena zaangażowania w dyskusji	Ćwiczenia
docenia znaczenie nauk o kulturze dla rozwoju jednostki i tworzenia więzi w środowiskach społeczno-kulturalnych, ma pozytywne nastawienie do ciągłego modernizowania wiedzy z zakresu kultury i metodyki animacji jako podstaw warsztatu animatora kultury	K-K03	Test z progami punktowymi	Wykład
odznacza się odpowiedzialnością za przygotowanie się do zadań profesjonalnych, czuje się odpowiedzialny za animowane podmioty i dokonywanie selekcji wartości kulturowych, akceptuje konieczność	K-K06	Samoocena studenta podsumowująca semestr. Ewaluacja wewnętrzna.	Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
współpracy ze specjalistami z różnych dziedzin w planie działań animacyjnych			

WARUNKI ZALICZENIA:

Zakres wiadomości objętych treściami wykładu audytoryjnego wraz z treściami pochodzącymi z pracy własnej studenta będą sprawdzone testem jednokrotnego wyboru z progami punktowymi przy czym warunkiem uzyskania zaliczenia jest osiągnięcie minimalnej liczby punktów stanowiącej 60% możliwych do uzyskania w teście.

Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest aktywność na ćwiczeniach (50%) oraz praca problemowa z zakresu metodyki animacji kultury (50%).

Ocena końcowa jest oceną z egzaminu uzyskaną w teście z progami punktowymi

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	58	32
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	105	131
Łącznie	163	163
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	4	5
Łącznie	6	6

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Dyczewski L., Animator kultury lokalnej, (w) Kultura polska w procesie przemian, Lublin 1993.
2. Gajda J. (red.), Animacja kulturalna jako problem pedagogiczny, Lublin 1994.
3. Gajda J. Żardecki W., (red.), Dylematy animacji kulturalnej, Lublin 2001.
4. Jankowski D., Wychowawcze perspektywy działalności kulturalno-oświatowej, Poznań 1988.
5. Jankowski D., Kargul J., Kowalewski F., Przyszczypkowski K., Podstawy działalności kulturalno-oświatowej, Poznań 1996.
6. Jedlewska B., Animatorzy kultury wobec wyzwań edukacyjnych, Lublin 2001.
7. Kargul J., Od upowszechniania kultury do animacji kulturalnej, Toruń 1997.
8. Burszta W., Antropologia kultury. Tematy, teorie, interpretacje, Poznań 1998.
9. Czerwiński M., Kultura i jej badanie, Ossolineum 1985.
10. Grad J., Karczmarek U., Organizacja i upowszechnianie kultury w Polsce. Zmiany modelu, Poznań 1996.
11. Jakubowski W., Edukacja w świecie kultury popularnej, Kraków 2006..
12. Kargul J., Od upowszechniania kultury do animacji kulturalnej, Toruń 1997.
13. Kłoskowska A., Kultura masowa, Warszawa 1982.
14. Kłoskowska A.,(red.), Encyklopedia kultury polskiej XX wieku. Pojęcia i problemy kultury, Wrocław 1991 i następne.
15. Nowicka E., Świat człowieka – świat kultury, Warszawa 2006.
16. Strinati D., Wprowadzenie do kultury popularnej, Poznań 1998.
17. Tyszka A., Uczestnictwo w kulturze. O różnorodności stylów życia, Warszawa 1972, i tegoż: Ideały i interesy kultury, Warszawa 1987. Kopczyńska M., Animacja społeczno-kulturalna, Warszawa 1993.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Brak

UWAGI:

Przedmiot jest syntezą dwóch przedmiotów: teorii kultury i animacji oraz metodyki animacji kultury i stanowi ścieżkę „b” dla studentów nie będących absolwentami animacji kultury.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr hab. Bogdan Idzikowski, prof. UZ

WIEDZA O KULTURZE POPULARNEJ I MEDIACH

Kod przedmiotu:	14.7-WP-PEDD-PoKM
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Jolanta Kostecka
Prowadzący:	dr Jolanta Kostecka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	10	1	3	egzamin	4	
Ćwiczenia	20	1		zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	8		3	egzamin		
Ćwiczenia	10			zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

Zdobycie wiedzy z zakresu wybranych koncepcji kultury współczesnej. Poznanie przemian w obrębie kultury symbolicznej. Znajomość i krytyczna analiza tekstów kultury, ze szczególnym uwzględnieniem przekazów medialnych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Brak kursu z przedmiotów: wiedza o kulturze popularnej i kultura medialna

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Rozumienie podstawowych pojęć z zakresu kultury popularnej. Historia i rozwój kultury popularnej. Powtórzenie jako podstawowy mechanizm kultury popularnej – nostalgia za PRL-em. Amerykanizacja kultury popularnej. Konsumpcjonizm we współczesnych modelach życia. Rola mediów masowych w upowszechnianiu wzorów kultury. Uniwersalność i globalizacja kultury popularnej. Telewizja i gatunki kultury popularnej. Paleo i Neotelewiszja. Kultura w sieci. Nowe media. Twórczość w Internecie – blog artystyczny, powieść hipertekstowa.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład: konwencjonalny i konwersatoryjny

Ćwiczenia: prezentacja tematu, udział w zajęciach, praca z tekstem źródłowym, zajęcia terenowe

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Ma usystematyzowaną i pogłębioną wiedzę z zakresu kultury popularnej i mediów obejmująca terminologię, teorię i metody badań.	K_W03	Egzamin pisemny z progami punktowymi	Wykład
Ma elementarną wiedzę dotyczącą procesu	K_W08	Egzamin pisemny z progami	Wykład

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
komunikowania medialnego, jego funkcjonowania, oddziaływania społecznego.		punktowymi	
Ma rozszerzoną wiedzę na temat podmiotów komunikacji medialnej (nadawca, odbiorca) oraz uczestników kultury popularnej.	K_W10	Ocena prezentacji Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	Ćwiczenia
Potrafi sprawnie operować wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania działań praktycznych.	K_UO8	Ocena prezentacji Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	Ćwiczenia
Potrafi kompetencje komunikacyjne wykorzystać do współpracy z profesjonalistami jak i osobami nie będącymi fachowcami w zakresie kultury popularnej i mediów.	K_K07	Ocena prezentacji Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Wiadomości z zajęć realizowanych zastosowaniem metody wykładu oraz samodzielnej pracy z książką będą sprawdzane z zastosowaniem testów z progami punktowymi. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest pozytywna ocena

z ćwiczeń. Ćwiczenia – na ocenę z ćwiczeń składają: aktywność na zajęciach (40%) ocena prezentacji (40%) frekwencja (20%).

Na ocenę z przedmiotu składa się ocena z ćwiczeń (50%) i z wykładu (50%). Warunkiem zaliczenia przedmiotu są pozytywne oceny z ćwiczeń i wykładu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	38	26
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	62	74
Łącznie	100	100
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2,5	3
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Strinati O., Wprowadzenie do kultury popularnej, Poznań 1995.
2. Kultura masowa, pod red. Cz. Miłosza, Kraków 2002.
3. Krajewski M., Kultury kultury popularnej, Poznań 2005.
4. Kłoskowska A., Kultura masowa. Krytyka i obrona, Warszawa 1980.
5. Encyklopedia kultury polskiej. Pojęcia i problemy wiedzy o kulturze, pod red. A. Kłoskowskiej.
6. Manowicz L., Język nowych mediów, Warszawa 2006.
7. Filiciak M., Wirtualny plac zabaw. Gry sieciowe i przemiany kultury współczesnej, Kraków 2006.
8. Wilkoszewska K., Piękno w sieci. Estetyka a nowe media, Kraków 1999.
9. Mathews G., Supermarket kultury, Warszawa 2005.
10. Kochan J., Życie codzienne w matriksie. Filozofia społeczna ponowoczesności, Scholar 2007
11. Nowa audiowizualność, (red) Wilk E. Pastyrzak-Kolesińska I., Kraków 2008
12. Dobek – Ostrowska B., Faras J., Ociepka B. (red.), Teoria i praktyka propagandy, Wrocław 1995.
13. Gajda J., Juszcak S., Siemieniecki B., Wentka K. (red.), Edukacja medialna, Toruń 2002.

14. Godzic W., Telewizja jako kultura, Kraków 1999.
15. Podglądanie Wielkiego Brata, pod red. W. Godzica, Kraków 2001.
16. Gałuszka M., Między przyjemnością a rytuałem. Recepcja serialu telewizyjnego, Łódź 1996.
17. Nowe media w komunikacji społecznej XX w., pod red., M. Hopfingera, Warszawa 2002.
18. Bard A., Söderqvist J., Netokracja. Re: internet – społeczne aspekty medium, Warszawa 2006.
19. Jenkins H., Kultura konwergencji, Warszawa 2006.
20. Goban – Klas T., Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia i telewizji, Kraków 2000.
21. Virilio P., Bomba informacyjna, Warszawa 2006.
22. Wilkoszewska K., Piękno w sieci. Estetyka a nowe media, Kraków 1999.
23. Filiciak M., Wirtualny plac zabaw. Gry sieciowe i przemiany kultury współczesnej, Warszawa 2006.
24. Mathews G., Supermarket kultury, Warszawa 2005.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Brak

UWAGI:

Brak

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Jolanta Kostecka

MODUŁ 2

EDUKACJA MEDIALNA I INFORMATYCZNA

KULTURA MEDIALNA

Kod przedmiotu: 03.4-WP- PEDD-KM

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: j. polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Prof. UZ, dr hab. Wielisława Osmańska-Furmanek

Prowadzący: Prof. UZ, dr hab. Wielisława Osmańska-Furmanek
mgr Paulina Woźniak-Chojnacka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					6
Wykład	15	1	3	Egzamin	
Laboratorium	30	2		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9	1	3	Egzamin	
Laboratorium	18	2		Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z treściami współczesnej kultury medialnej. Nabycie przez studentów umiejętności i kompetencji w zakresie współuczestnictwa w procesach współczesnej kultury. Przygotowanie do samodzielnego i świadomego funkcjonowania w społeczeństwie konsumpcyjnym.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Zaliczenie przedmiotu Antropologia kulturowa. Podstawowe wiadomości z zakresu komunikowania społecznego i interpersonalnego oraz funkcjonowania mediów i massmediów we współczesnym społeczeństwie informacyjnym.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:WYKŁAD

1. Rozumienie kultury w antropologii kulturowej. Struktura kultury (normatywna, symboliczna i materialna). Społeczne funkcje mediów. Kultura masowa - kultura popularna (popkultura) – kultura medialna. Kultura jako paidea czy kultura jako towar. Kultura w perspektywie postmodernistycznej. Trzy sfery kultury medialnej. Globalizacja (amerykanizacja kultury). Kultura informacyjna – cyberkultura.
2. Historia kultury medialnej. Kultura medialna a jej cechy i uwarunkowania w dobie mediów tradycyjnych i elektronicznych. Techniczne środki komunikowania a kultura jako symbolizacja rzeczywistości – od kultury druku do kultury obrazu. Przemiany mediów i wynikające z nich szanse i zagrożenia dla kultury.
3. Telewizja jako kultura. Telewizja wczoraj i dziś. Funkcje telewizji. Kulturotwórcza rola telewizji. Rodzaje telewizji. Wybrane formy i gatunki telewizyjne (program rozrywkowy, talk-show, reality-show, teleturniej.) Serial telewizyjny (format, telenowela, opera mydlana, sitcom).

4. Tożsamość i ciało w kulturze medialnej. Stereotypy kobiecości i męskości. Reklama, moda, telenowela.
5. Treści współczesnej kultury medialnej w komunikacji społecznej (transmisja treści artystycznych, transmisja wzorów kulturowych, nowe rytuały kulturowe, konstruowanie nowych doświadczeń społecznych).
6. Przemysły medialne. Showbiznes. Przemysł filmowy - Hollywood – Bollywood. Przemysł muzyczny - muzyka młodzieżowa, wideoklipy. Prasa – kobieca, młodzieżowa, tabloidy. Moda
7. Zjawiska kultury medialnej – kreacje społeczne, oddziaływania pedagogiczne. Ikony medialne – celebryci i idole medialni. Tabloidyzacja kultury. Kultura medialna w polityce.

LABORATORIUM

1. Media i massmedia: media w historii kultury i cywilizacji, klasyfikacje mediów, funkcje mediów, media a jednostka i społeczeństwo, media tradycyjne i współczesne media cyfrowe.
2. Kultura: geneza, aspekty rzeczywistości kulturowej, definicje kultury, dziedziny kultury, sześć grup definicji kultury wg Kroeber'a & Kluckhohn'a, płaszczyzny zjawisk kulturowych, kultura jako symbolizacja rzeczywistości, kultura informacyjna – cyberkultura, mass media jako nośniki kultury.
3. Kultura masowa: pojęcie, charakterystyka i geneza rozwoju kultury masowej, kultura popularna – popkultura – kultura instant, globalizacja kultury, kultura jako towar, kształtowanie upodobań masowych, gadżety popkultury i wartości w stylu pop.
4. Telewizja: geneza i funkcje telewizji, rola telewizji w kulturze, rodzaje telewizji, formy i gatunki telewizyjne, seriale telewizyjne, manga i anime.
5. Reklama: definicja, funkcje, cechy i cele reklamy, historia i techniki reklamy, formy reklamy telewizyjnej, radiowej, outdoorowej, internetowej, wpływ reklamy na dzieci, młodzież i dorosłych.
6. Analiza komunikatów medialnych: mechanizmy oddziaływania i wpływ mediów, czynniki perswazyjne w komunikatach medialnych, transmisje treści artystycznych i wzorów kulturowych, świat wartości kreowany w czasopiśmie młodzieżowych, obraz dziecka w mediach na podstawie analizy bajek telewizyjnych oraz prasy dziecięcej, moda i reklama jako element kultury medialnej.
7. Wizerunek kobiety i mężczyzny w mediach na podstawie prasy i telewizji: stereotypy, reklama, moda, telenowele, płęć kulturowa a język i mass media.
8. Przemysł filmowy i show biznes: kim jest widz filmowy, wzorce filmowe oraz funkcje i znaczenie filmów – Hollywood, Bollywood i Kino chińskie.
9. Kultura medialna a nowe media: kultura konwergencji, muzyka i kultura wideoklipu, kultura młodzieżowa, kreacje społeczne i ikony medialne, tabloidyzacja kultury, kultura medialna a polityka, wartości kulturowe w grach komputerowych.

METODY KSZTAŁCENIA:

WYKŁAD

Wykład konwencjonalny i problemowy ilustrowany materiałami audio-wizualnymi.

LABORATORIUM

Pogadanka, pokaz, metoda projektu, praca z tekstem, praca w grupach, ćwiczenia wytwórcze.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
potrafi zdefiniować zjawiska kultury medialnej i scharakteryzować jej terminologię, teorię i metodykę tworzenia przekazów medialnych	K_W05 K_W16	Egzamin pisemny z progami punktowymi; Kolokwia z progami punktowymi. Ocena aktywności oraz prac pisemnych – progi punktowe	Wykład; laboratorium
potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych wytworów kultury medialnej, właściwych dla studiowanej dyscypliny stosując oryginalne podejścia i nowe osiągnięcia humanistyki, w celu	K_U10	Kolokwia z progami punktowymi. Ocena aktywności oraz prac pisemnych – progi punktowe	Laboratorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym potrafi wykorzystywać specjalistyczną wiedzę do organizowania działań związanych z krytycznym rozumieniem i tworzeniem przekazów medialnych			
posiada odpowiednio ukształtowaną krytyczną postawę wobec mediów.	K_K01	Kolokwia z progami punktowymi. Ocena aktywności oraz prac pisemnych – progi punktowe	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład - efekty kształcenia zweryfikowane zostaną poprzez egzamin pisemny

Laboratoria - efekty kształcenia będą weryfikowane dwoma sposobami: poprzez kontrolę pracy (aktywności) na zajęciach oraz okresowe sprawdziany wiedzy studentów (2 kolokwia - progi punktowe; warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów). Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest pozytywna ocena pracy studenta, aktywność na zajęciach.

Zaliczenie wykładów: egzamin pisemny z progami punktowymi. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów.

Zaliczenie z laboratoriów: pozytywne zaliczenie wszystkich kolokwiów oraz wszystkich innych podlegających ocenie zadań i prac. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen cząstkowych.

Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną końcowych ocen z egzaminu i laboratorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	45 godz.	27 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	60 godz.	78 godz.
Wykonanie zadań praktycznych (samodzielna praca studenta)	30 godz.	30 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	12 godz.	12 godz.
Egzamin (godziny kontaktowe)	3 godz.	3 godz.
Łącznie	150 godz.	150 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2 ECTS	2 ECTS

Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	4 ECTS	4 ECTS
Łącznie	6 ECTS	6 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Godzic W., Telewizja jako kultura, Wydawnictwo RABID, Kraków 2002
2. Kłoskowska A., Kultura masowa. Krytyka i obrona, PWN, Warszawa 2006
3. Kultura popularna – Tożsamość – Edukacja, red. nauk. D.Hejwosz, W. Jakubowski, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2010
4. Melosik Z., Tożsamość, ciało i władza w kulturze instant, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2010
5. Mrozowski M., Media masowe. Władza, rozrywka, biznes, PWN, Warszawa 2001

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Gadżety popkultury. Społeczne życie przedmiotów, red. nauk. W. Godzic, M. Żakowski, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2007
2. Gajda J., Pedagogika kultury w zarysie, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2006
3. Goban-Klas T., Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu, PWN, Kraków 2002
4. Gorman L., McLean D., Media i społeczeństwo. Wprowadzenie historyczne, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2010
5. Jenkins H., Kultura konwergencji. Zderzenie starych i nowych mediów, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2007
6. Kobiety, mężczyźni i społeczeństwo, red. nauk. Z. Melosik, PWN, Warszawa 2008
7. Melosik Z., Szuklarek T., Kultura, tożsamość i edukacja. Migotanie znaczeń, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2009
8. Nowicka E., Świat człowieka-świat kultury. Systematyczny wykład problemów antropologii kulturowej, PWN, Warszawa 1998
9. Ogonowska A., Telewizja w edukacji medialnej, TAIWPN UNIVERSITAS, Kraków 2009
10. Strinati D., Wprowadzenie do kultury popularnej, Poznań 1998

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

Prof. UZ. dr hab. Wielisława Osmańska-Furmanek

PRZEKAZ FILMOWY I TELEWIZYJNY

Kod przedmiotu:	03.4-WP-PEDD-PFT
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	mgr Paulina Woźniak-Chojnacka Nauczyciel akademicki
Prowadzący:	Katedry Mediów i Technologii Informacyjnych /WPSNZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Laboratorium	30	2	3	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	18	2	3	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z środkami komunikacji w mediach oraz formami wypowiedzi stosowanymi w środkach przekazu. Nabycie przez studentów umiejętności i kompetencji w zakresie korzystania z mowy ciała w kontaktach z mediami. Przygotowanie do samodzielnego występowania przed mikrofonem i kamerą.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki, mediów oraz teorii komunikowania.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Kontakt z mediami czyli jak właściwie korzystać z mediów.
2. Formy wypowiedzi stosowane w środkach przekazu (wypowiedź neewsowa, wywiad w studio, dyskusja z wieloma uczestnikami, konferencja prasowa, rozmowa telefoniczna, itp.).
3. Wizerunek w mediach, znaczenie mowy ciała, wyglądu i sposobu mówienia. Jak w kontaktach z mediami korzystać z mowy ciała?
4. Środki komunikacji z mediami.
5. Podstawowe zasady, najczęściej popełniane błędy (o czym mówić i w jakiej formie, o czym nie mówić i jak unikać odpowiedzi na niewygodne pytania).
6. Wystąpienie publiczne, strategie budowania zwięzłych komunikatów. Ujawnianie emocji, optymizm i naturalność przekazu.
7. Jak występować przed kamerą i mikrofonem? Techniki błyskawicznego neutralizowania stresu, tremy, napięcia, czyli pokonywanie strachu przed kamerą.

METODY KSZTAŁCENIA:

Pogadanka, pokaz, metoda projektu, symulacja, metoda sytuacyjna, metody ekspresyjne.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zna i rozumie mechanizmy oraz oddziaływania komunikatów medialnych. Zna tworzywo i język mediów oraz formy wypowiedzi stosowane w środkach przekazu.	K_W05	Kolokwium z progami punktowymi.	Laboratorium
Potrafi krytycznie ocenić wizerunek medialny postaci. Potrafi wskazać rolę mowy ciała w kontaktach z mediami.	K_U07	Ocena aktywności na zajęciach.	Laboratorium
Korzysta z technik neutralizowania strachu podczas pracy z kamerą.	K_K02	Ocena aktywności na zajęciach.	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Efekty kształcenia będą weryfikowane dwoma sposobami: poprzez kontrolę pracy studenta na zajęciach oraz okresowe sprawdziany wiedzy studenta (kolokwia). Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest pozytywna ocena pracy studenta, aktywność na zajęciach oraz uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium (progi punktowe; warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów).

Zaliczenie laboratoriów: zaliczenie wszystkich kolokwium oraz wszystkich innych podlegających ocenie zadań i prac. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen cząstkowych.

Ocena końcowa jest oceną z laboratorium (średnia arytmetyczna wszystkich ocen).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	30 godz.	18 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	50 godz.	62 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	20 godz.	20 godz.
Łącznie	100 godz.	100 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2 ECTS	1,5 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2 ECTS	2,5 ECTS
Łącznie	4 ECTS	4 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Fras J., Studia nad mediami i komunikowaniem masowym. Prawo, język, tekst, Wydawnictwo Adam Marszałek, 2007
2. Goban-Klas T., Cywilizacja medialna. Geneza, ewolucja, eksplozja, Wyd. WSiP, 2005
3. Kubicka D., Kołodziejczyk A., Psychologia wpływu mediów. Wybrane teorie, metody badania, Wyd. „Impls”, 2007
4. Reeves B., Nass C., Media i ludzie, Państwowy Instytut Wydawniczy, 2000
5. Uścińska B., Cianciara J., Komunikacja społeczna. Komunikowanie się z mediami w praktyce, Wyd. Astrum, 1999

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Bandler R., La Valle J., Alchemia manipulacji, Wyd. Helion, 2006
2. Batko A., Sztuka perswazji, czyli język wpływu i manipulacji, Wyd. One Press, 2004
3. Cialdini R. B., Wywieranie wpływu na ludzi. Teoria i praktyka, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2007
4. Pease A., Mowa ciała, Wyd. Jedność, 2001

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁ:

mgr Paulina Woźniak-Chojnacka

PROJEKT MEDIALNY

Kod przedmiotu:	05.1-WP-PEDD-PRM
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Jacek Jędryczkowski Nauczyciel akademicki
Prowadzący:	Katedry Mediów i Technologii Informacyjnych / WPSNZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Laboratorium	30	2	3	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	18	2	3	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Wyposażenie studenta w umiejętności i kompetencje z zakresu: projektowania (oraz realizacji) mediów o charakterze promocyjnym i edukacyjnym (audycja radiowa, film lub multimedialna witryna internetowa zawierająca nagrania audio i wideo). Projektowanie i realizacja multimediów o charakterze promocyjnym i edukacyjnym.

Zaopatrzenie w kompetencje umożliwiające planowanie i realizację projektu, z zastosowaniem elektronicznych form upogłdowienia.

Przekazanie wiadomości dotyczących zasad projektowania (wystąpienia, pokazu, kampanii promocyjnej lub reklamowej): taksonomia celów; treści kształcenia; wymagania; planowanie pracy.

Wyposażenie w kompetencje umożliwiające wizualizację i upogłdowienie treści przekazu. Projektowanie i realizacja multimediów o ściśle określonej tematyce i zawartości.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowe informacje z zakresu przedmiotów: technologie informacyjne, multimedialne technologie informacyjne lub multimedialny warsztat pedagoga.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Metoda projektów. Zasady projektowania.
2. Projektowanie procesu edukacyjnego, kampanii promocyjnej lub wystąpienia oraz mediów edukacyjnych. Proces i przedmiot projektowania.
3. Formułowanie problemów i celów. Hipotetyczny opis jednostki dydaktycznej / kampanii i stosowanego w jej ramach medium.
4. Analiza zadania. Gromadzenie danych. Określenie funkcji projektowanego medium. Założenia konstrukcyjne, a możliwości realizacyjne (dostępne środki).
5. Planowanie – konspekt jednostki dydaktycznej / kampanii. Dokumentacja medium: instrukcja metodyczna, scenariusze i scenopisy.

6. Opracowanie (i zatwierdzenie) dokumentacji oraz zawartości merytorycznej projektowanego, medium.
7. Przygotowanie praktycznej realizacji projektu. Przygotowanie zaplecza, zgromadzenie i przetestowanie niezbędnych aplikacji.
8. Opracowanie koncepcji / struktury hipertekstowej medium– zgodnie z założeniami jednostki dydaktycznej / kampanii oraz przyjętym scenariuszem.
9. Realizacja multimedialnych komponentów medium (tekst, grafika, animacja, filmy, interakcje, hipertekst).
10. Ocena projektów. Pokaz i prezentacja dokumentacji oraz mediów.

METODY KSZTAŁCENIA:

Pokaz, demonstracja, praca z książką (samodzielne korzystanie z multimedialnych kursów online: blended learning oraz e-learning), metoda zajęć praktycznych, metoda laboratoryjna, metoda projektów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
<ul style="list-style-type: none"> - Omawia uwarunkowania psychologiczne stanowiące teoretyczne podstawy realizacji multimedialnych (sposoby oddziaływania w świetle wybranych teorii). - Omawia zasady projektowania procesu dydaktycznego oraz mediów edukacyjnych. 	K_W05	Odpowiedź ustna; test z progami punktowymi (zadania otwarte i zamknięte).	Laboratorium
<ul style="list-style-type: none"> - Student przestrzega praw autorskich oraz szanuje cudzą własność intelektualną, szczególnie podczas projektowania i realizacji multimedialnych. - Stosuje podstawowe sposoby tworzenia przypisów i odsyłaczy bibliograficznych. - Ocenia, czy licencja danej aplikacji zezwala swobodne wykorzystanie w ramach realizowanego projektu. 	K_W16	Odpowiedź ustna; test z progami punktowymi (zadania otwarte i zamknięte).	Laboratorium
<ul style="list-style-type: none"> - Student w określonej sytuacji dydaktycznej wskazuje sytuację problemową wymagającą upogłdowienia. - Formułuje problemy i cele oraz tworzy hipotetyczny opis jednostki dydaktycznej (kampanii promocyjnej lub reklamowej) oraz medium ułatwiającego realizację zakładanych celów jednostki dyd. lub kampanii. - Określa funkcje hipotetycznego medium oraz jego założenia konstrukcyjne. - Planuje jednostkę dydaktyczną / kampanię oraz tworzy dokumentację medium (konspekty, instrukcja metodyczna, scenariusze, scenopisy itp.). - Samodzielnie tworzy komponenty multimedialne. - Konstruuje (zgodnie z przyjętymi uprzednio w projekcie założeniami) odpowiednie multimedia. Stosuje w tym celu samodzielnie opracowane komponenty. - Konstruując własne przekazy multimedialne respektuje założenia prawa autorskiego. Stosuje odpowiednie przypisy i odsyłacze bibliograficzne. 	K_U10	Test z progami punktowymi (zadania otwarte i zamknięte); projekt, zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Laboratorium
<ul style="list-style-type: none"> - Projektuje proces dydaktyczny (kampanię promocyjną lub wystąpienie) z uwzględnieniem wykorzystania istniejących lub samodzielnie realizowanych mediów. - Dostosowuje do napotkanej sytuacji dydaktycznej odpowiednią formę oddziaływania multimedialnego. - Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne (projektowanie dydaktycznego procesu edukacyjnego, projektowanie mediów edukacyjnych na potrzeby ściśle określonych sytuacji dydaktycznych, realizacja mediów edukacyjnych). 	K_K05	Projekt, zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Wiedza teoretyczna zdobywana podczas zajęć oraz samodzielnej pracy z książką oraz kursem online jest sprawdzana z zastosowaniem testów z progami punktowymi (zadania otwarte i zamknięte), Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów. Umiejętności praktyczne oraz kompetencje społeczne są weryfikowane na podstawie oceny projektów – progi punktowe. Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest aktywna praca studenta podczas zajęć oraz wykonanie projektu. Ocena projektu: zgodność z tematem i dokumentacją, struktura pracy, poprawny język, odpowiedni i twórczy dobór literatury; część praktyczna, np. witryna internetowa zawierająca filmy dydaktyczne. Zgodność opracowanego medium edukacyjnego z przyjętymi założeniami (realizacja zakładanych celów, spełnianie zakładanych funkcji).

Zaliczenie laboratoriów: pozytywne zaliczenie wszystkich testów (zadania otwarte i zamknięte; progi punktowe; warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów) oraz pozytywna ocena projektu (zgodność opracowanego medium edukacyjnego z przyjętymi założeniami). Ocena z laboratoriów jest wypadkową ocen z testów oraz oceny projektu i jest obliczana według następującego kryterium: 20% (oceny częściowe), 80% (ocena projektu).

Ocena końcowa: jest oceną z laboratoriów.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	30 godz.	18 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	15 godz.	27 godz.
Wykonanie zadań praktycznych – projektów (samodzielna praca studenta)	45 godz.	45 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	10 godz.	10 godz.
Łącznie	100 godz.	100 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5 ECTS	1 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2,5 ECTS	3 ECTS
Łącznie	4 ECTS	4 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Baron-Polańczyk E., *Multimedialne materiały dydaktyczne. Projektowanie i wykorzystanie w edukacji techniczno-informatycznej*, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra, 2006.
2. Gagné R. M., Briggs L. J., Wager W., *Zasady projektowania dydaktycznego*, WSiP, Warszawa 1992
3. Jędrzykowski J., *Prezentacje multimedialne w pracy nauczyciela*, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2008.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Barnes K. *Wywieranie wpływu. Ćwiczenia*, GWP, Gdańsk 2005.
2. Bednarek J., *Multimedia w kształceniu*, Mikom, Warszawa, 2008.
3. Budzyński W., *Reklama. Techniki skutecznej perswazji*, Poltext, Warszawa 2005.

4. Doliński D., *Psychologia reklamy*, Wyd. A.R. „Aida” S.C., Wrocław 2001.
5. Jędryczkowski J. (2005) *Prezentacje multimedialne w procesie uczenia się studentów*. Toruń, Wyd. Adam Marszałek.
6. Laermer R., Prichinello M. *Public Relations*, GWP, Gdańsk 2004.
7. Leary M., *Wywieranie wrażenia na innych. O sztuce autoprezentacji*, GWP, Gdańsk 2005.
8. Smid W., *Język reklamy w komunikacji medialnej*, CeDeWu.pl Wydawnictwa Fachowe, Warszawa 2008.
9. Strykowski W., *Wstęp do teorii filmu dydaktycznego*, Wyd. UAM, Poznań 1977.
10. Stuart C., *Sztuka przemawiania i prezentacji*, Książka i Wiedza, Warszawa 2002.

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Jacek Jędryczkowski

TECHNOLOGIE INFORMACYJNE W NAUCZANIU NA ODLEGŁOŚĆ

	Kod przedmiotu:	11.3-WP-PEDD-TIDL
	Typ przedmiotu:	obowiązkowy
	Język nauczania:	polski
	Odpowiedzialny za przedmiot:	dr inż. Jarosław Wagner Nauczyciel akademicki
	Prowadzący:	Katedry Mediów i Technologii Informacyjnych / WPSNZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					6
Wykład	15	1	3	Egzamin	
Laboratorium	30	2		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9	1	3	Egzamin	
Laboratorium	18	2		Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z ideą kształcenia na odległość. Nabycie przez studentów umiejętności wyboru, instalacji oraz zarządzania aplikacjami wspomagającymi proces kształcenia opartego o e-learning.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawy obsługi systemu operacyjnego Windows / Linux. Umiejętność tworzenie multimedialnych materiałów edukacyjnych.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Geneza i historia nauczania na odległość. Prezentacja problematyki nauczania na odległość z historycznego punktu widzenia, komparacja ewolucji nauczania na odległość w Polsce i innych krajach.

Usytuowanie e-nauczania w teoriach pedagogicznych. Analiza wybranych koncepcji oraz teorii pedagogicznych uwzględniających problematykę nauczania na odległość.

E-learning – definicje oraz podstawowe pojęcia. Prezentacja wybranych definicji polskich oraz obcojęzycznych autorów dotyczących nauczania zdalnego, jak i niezbędnych pojęć funkcjonujących w tej tematyce.

Rozwiązania e-learningowe wybranych firm / ośrodków akademickich. Analiza polskiego rynku e-nauczania pod względem oferty edukacyjnej.

Wybór rozwiązań technologicznych w e-edukacji, budowa platform e-learningowych. Ogólna charakterystyka obecnie funkcjonujących aplikacji wspomagających nauczanie na odległość, analiza możliwości oraz ograniczeń platform e-learning, analiza kosztowa.

Dydaktyczne aspekty tworzenia kursów on-line. Standardy tworzenia i prowadzenia zajęć on-line, wymogi oraz zadania stawiane twórcom, uczestnikom oraz administratorom systemów e-learningowych.

Zapoznanie się z zasadami działania systemów CMS. Prezentacja oraz podstawowe zasady działania systemów opartych o język PHP oraz bazy danych - tzw. Content Management Systems.

Instalacja oraz obsługa wybranych darmowych platform zdalnego nauczania. Tworzenie kursu zdalnego nauczania. Przygotowanie kursu e-learningowego bazującego na platformie Moodle

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład, praca z książką, ćwiczenia laboratoryjne w pracowni komputerowej, metoda projektu.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Potrąfi zaprojektować proces nauczania-uczenia się w systemie e-learningu	K_W12, K_U09, K_U10, K_K01	Egzamin; projekt, zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Wykład; laboratorium
Student potrafi dobrać odpowiednie oprogramowanie do potrzeb jednostki edukacyjnej	K_K01, K_U10	projekt, zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Laboratorium
Instaluje i administruje systemem CMS – Moodle / Claroline / innymi	K_K01	Zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Laboratorium
Projektuje i zarządza kursami w systemie distance learning	K_K01	Projekt, zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Laboratorium
Buduje elektroniczną bazę multimedialnych materiałów edukacyjnych	K_K01	Projekt, zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Laboratorium
Moderuje przebiegiem procesu kształcenia na odległość	K_W12, K_U09, K_U10	Egzamin, zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Wykład; laboratorium
Potrąfi poprawnie przeprowadzić proces	K_W12, K_U09,	Egzamin, zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac –	Wykład;

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
ewaluacji w systemie pracy zdalnej	K_U10	progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Wiadomości z zajęć realizowanych zastosowaniem metody wykładu oraz samodzielnej pracy z książką lub kursem online będą sprawdzane z zastosowaniem testów z progami punktowymi. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów. Umiejętności praktyczne weryfikowane będą poprzez systematyczną kontrolę wykonania zadań przewidzianych programem, test końcowy (progi punktowe; warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów) oraz wykonanie projektu (zgodność z tematem, struktura pracy, poprawny język, odpowiedni i twórczy dobór literatury; część praktyczna zgodna z przyjętymi założeniami).

Zaliczenie wykładów: egzamin pisemny z progami punktowymi. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów.

Zaliczenie z laboratoriów: pozytywne zaliczenie wszystkich kolokwii oraz wszystkich innych podlegających ocenie zadań i prac. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen cząstkowych.

Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną końcowych ocen z egzaminu i laboratorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	45 godz.	27 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	20 godz.	38 godz.
Wykonanie projektu (samodzielna praca studenta)	70 godz.	70 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	12 godz.	12 godz.
Egzamin (godziny kontaktowe)	3 godz.	3 godz.
Łącznie	150 godz.	150 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2 ECTS	1,5 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	4 ECTS	4,5 ECTS
Łącznie	6 ECTS	6 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Bartkowiak J., (2005), Metodologia projektowania szkoleń e-learning, [w:] Mischke J., (red.) Akademia on-line, Łódź.
- Górniewicz J. Z., (2004), Studia na odległość w USA i w Polsce na przełomie XX i XXI wieku, Białystok.
- Juszczak S.(2002), Edukacja na odległość. Kodyfikacja pojęć, reguł i procesów, Wyd. Adam Marszałek, Toruń
- Juszczak S., (2001), Kompetencje nauczyciela w kształceniu na odległość, [w:] Migdałek J., (red.) Informatyczne kształcenie nauczycieli, Kraków.
- Kubiak M., (1997), Internet dla nauczycieli. Nauczanie na odległość, Warszawa.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Howard C., Schenk K., [2003], Distance Learning and University Effectiveness - Changing Education Paradigms for Online Learning, Londyn.
2. Duffy T. M., Kirkley J. R., [2003], Learner Centered Theory And Practice In Distance Education - Cases From Higher Learning, Londyn.
3. Moore M. G., Anderson W. G., [2003], Handbook of distance education, Londyn.
4. Juszczyk S., (2001), Diagnoza i ewaluacja dydaktyczna w procesie telekształcenia, [w:] Wenta K., (red.) Diagnoza i ewaluacja w reformie edukacyjnej, Augustów-Białystok.

UWAGI:

Kurs z materiałami dydaktycznymi, zadaniami oraz wymaganiami dla projektu jest dostępny na platformie e-learningowej KMTI.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr inż. Jarosław Wagner

TECHNIKI ANIMACJI KOMPUTEROWEJ

Kod przedmiotu:	11.3-WP-PEDD-TAK
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	mgr inż. Maciej Jackowski Nauczyciel akademicki
Prowadzący:	Katedry Mediów i Technologii Informatycznych / WPSNZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5
Laboratorium	30	2	4	Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	18	2	4	Zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

Przygotowanie do samodzielnego funkcjonowania w obszarze projektowania materiałów multimedialnych, w tym komunikatu interakcyjnego (animacji graficzno-tekstowych), a także wykształcenie praktycznych umiejętności świadomego i sprawnego posługiwania się cyfrowymi technikami przetwarzania obrazu (od obiektów statycznych do interakcyjnych i interaktywnych animacji).

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Znajomość podstawowych wiadomości i umiejętności z zakresu ICT (prezentacje multimedialne), edytorstwa i grafiki komputerowej, podstawowych zasad kompozycji obrazu, bardzo ogólna umiejętność wizualizowania komunikatów np. werbalnych, a także ogólna umiejętność rejestrowania i zapisu obrazu (realizacja i konwersja obrazu do postaci cyfrowej).

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Podstawy animacji. Terminy, pojęcia, krótka historia. Animacja realistyczna i stylizowana. Sztuka filmowa. Literatura: Manovich L., *Język nowych mediów*, Warszawa, 2006.
2. Rodzaje animacji komputerowej (poklatkowa, ramki kluczowe, skrypty i interakcja). Interpolacja, łańcuchy kinematyczne. Modele fizyczne, modelowanie obiektów. Literatura: Parent R., *Animacja komputerowa. Algorytmy i techniki*, Warszawa 2012.
3. Adobe Flash. Rysunki i tekst. Importowanie grafik (bitmapy), dźwięku i filmu. Oś czasu. Filtry i efekty. Narzędzia 3D. Animacja z użyciem kości. Ćwiczenia praktyczne. Literatura: Adobe Creative Team, *Adobe Flash cs5/cs5pl Professional. Oficjalny podręcznik*, Gliwice 2011.
4. Wprowadzenie do języka i składnia *ActionScript* 3.0. Tworzenie elementów interaktywnych. Programowanie zorientowane obiektowo. Literatura: Adobe Creative Team, *ActionScript 3.0 dla Adobe Flash cs4/cs4pl Professional. Oficjalny podręcznik*, Wyd. Helion, Gliwice 2008.
5. Publikowanie i eksportowanie animacji. Realizacja projektu animowanego – prosta gra edukacyjna. (Adobe Flash z użyciem action script). Literatura: Adobe Creative Team, *ActionScript 3.0 dla Adobe Flash*

cs4/cs4pl Professional. Adobe Creative Team, *ActionScript 3.0 dla Adobe Flash cs4/cs4pl Professional. Oficjalny podręcznik*, Wyd. Helion, Gliwice 2008.

6. Zaawansowane narzędzia tworzenia animacji na przykładzie *Cinema4D*. Realizacja animacji prostego obiektu (budowa szkieletu i powłoki / tekstury oraz przemieszczenie w 3D); Oświetlenie obiektów. Literatura: *Quickstart Manual. Cinema 4D. Release 12*, Maxon, 2010

METODY KSZTAŁCENIA:

Pokaz, demonstracja, wykład konwersatoryjny, praca z książką (samodzielne korzystanie z multimedialnych kursów online), metoda zajęć praktycznych, metoda laboratoryjna.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad, technik i narzędzi projektowania i realizowania animowanego komunikatu wizualnego (z zastosowaniem ICT), ich prawidłowości i zakłóceń.	K_W05	Testy z progami punktowymi; zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; projekt; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania)	Laboratorium
potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności projektowej przy konstruowaniu komunikatu wizualnego (animacja komputerowa – dokument elektroniczny animowany). potrafi wykorzystywać specjalistyczną wiedzę do organizowania działań związanych z wybraną specjalnością (wykorzystuje dedykowane oprogramowanie) przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje powierzone działania graficzne (animacje) z zastosowaniem ICT.	K_U10	Zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; projekt; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania)	Laboratorium
ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia. odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje powierzone działania graficzne (rysunkowe i fotograficzne) z zastosowaniem ICT.	K_K01	Zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; projekt; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania)	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Wiadomości z zajęć realizowanych zastosowaniem metody wykładu oraz samodzielnej pracy z książką lub kursem online będą sprawdzane z zastosowaniem testów z progami punktowymi (warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów).

Umiejętności praktyczne, np. korzystanie z programów grafiki wektorowej i bitowej. Oceniane są na podstawie wykonanych prac, oceny ich jakości – projekt z progami punktowymi (warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów).

Weryfikacja kompetencji społecznych odbywa się na podstawie analizy realizowanych samodzielnie projektów z zastosowaniem progów punktowych (warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów).

Zaliczenie laboratoriów: zaliczenie wszystkich podlegających ocenie zadań i prac. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen cząstkowych.

Ocena końcowa jest oceną z laboratorium (średnia arytmetyczna wszystkich ocen).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	30 godz.	18 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	30 godz.	42 godz.
Wykonanie zadań praktycznych – projektów (samodzielna praca studenta)	50 godz.	50 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	15 godz.	15 godz.
Łącznie	125 godz.	125 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5 ECTS	1 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3,5 ECTS	4 ECTS
Łącznie	5 ECTS	5 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Adobe Creative Team, *ActionScript 3.0 dla Adobe Flash cs4/cs4pl Professional. Oficjalny podręcznik*, Wyd. Helion, Gliwice 2009
2. Adobe Creative Team, *Adobe Flash cs5/cs5pl Professional. Oficjalny podręcznik*, Wyd. Helion, Gliwice 2011
3. Parent R., *Animacja komputerowa. Algorytmy i techniki*, Wyd. PWN, Warszawa 2012
4. *Quickstart Manual. Cinema 4D. Release 12*, Maxon, 2010
5. Żebruń A., Żebruń K., *Adobe Flash cs4 w praktyce*, Axel Springer Polska, Warszawa 2010

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Gage J., *Kolor i kultura. Teoria i znaczenie koloru od antyku do abstrakcji*, TAIPWN Universitas, Kraków, 2008
2. Manovich L., *Język nowych mediów*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa, 2006
3. Młodkowski J., *Aktywność wizualna człowieka*, Wyd. PWN, Warszawa-Łódź, 1998
4. Newark Q., *Design i grafika dzisiaj*, ABE Dom Wydawniczy, Warszawa, 2006
5. Perkins T., *Adobe Flash CS5/CS5 PL Professional. Biblia*, Wyd. Helion, Gliwice 2011

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁ:

mgr inż. Maciej Jackowski

BEZPIECZEŃSTWO SYSTEMÓW I DANYCH

Kod przedmiotu:	11.3-WP-PEDD-BSD
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Jacek Jędryczkowski Nauczyciel akademicki
Prowadzący:	Katedry Mediów i Technologii Informatycznych / WPSNZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Laboratorium	15	1	4	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	9	1	4	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Wykazanie iż ochrona danych i praw autorskich jest obowiązkiem każdego obywatela i wynika z obowiązującego w Polsce prawa. Uświadomienie studentom, iż bez specjalnych zabezpieczeń komputery, systemy operacyjne oraz dane są łatwo dostępne dla osób do tego niepowołanych. Wyposażenie studentów w kompetencje umożliwiające ochronę komputera i danych, a także do odzyskiwania danych utraconych w wyniku zaniedbania lub awarii. Wyposażenie w kompetencje umożliwiające diagnozowanie systemu operacyjnego pod kontem poziomu jego zabezpieczeń.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowa wiedza z zakresu przedmiotu obowiązkowego - technologie informacyjne.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

- Ochrona danych i systemów komputerowych. Konstytucja jako akt nadrzędny do całości porządku prawnego. Ochrona danych osobowych – ustawa i komentarze.
- Prawa autorskie i prawa pokrewne.
  - pojęcie utworu.
  - prawo do korzystania z utworu.
  - dozwolony użytek osobisty utworu.
  - umowa o przeniesienie autorskich praw majątkowych.
  - utwór audiowizualny.
  - nadawanie wykonań artystycznych przez organizacje radiowe i telewizyjne.
- Licencje: Open Source i GNU. Wolne oprogramowanie – wady i zalety z punktu widzenia bezpieczeństwa i ochrony danych.
- System Windows – sposoby na obejście zabezpieczeń i możliwości przeciwdziałania utracie danych. Niebezpieczeństwa związane z szyfrowaniem NTFS oraz eksport i import kopii zapasowej certyfikatu i klucza szyfrowania plików.

5. Mechanizmy szyfrujące w pakietach biurowych. Przykład zabezpieczeń w arkuszu kalkulacyjnym. Archiwa chronionych hasłem. Aplikacje szyfrujące i niszczące pliki. Szyfrowanie partycji oraz ukrywanie partycji. Aplikacje do odzyskiwania danych z różnych nośników.
6. Praca w chmurze jako alternatywny sposób ochrony danych – wady i zalety; Gromadzenie danych w chmurze: Dokumenty Google, Microsoft SkyDrive, DropBox oraz rozwiązania komercyjne.
7. Systemy bootujące (CD i USB) jako narzędzia do odzyskiwania oraz kradzieży danych. Sposoby zabezpieczenia komputera przed systemami bootującymi. Mechaniczne - sprzętowe zabezpieczenia przed utratą danych - kieszenie i dyski przenośne.
8. Punkt przywracania systemu. Podział dysku na partycje. Tworzenie obrazu partycji systemowej na partycji z danymi – aplikacje. Odzyskiwanie systemu z obrazu dysku.
9. Anonimowość w sieci – aplikacje. Sieć Wi-Fi – niebezpieczeństwa i zabezpieczenia.

METODY KSZTAŁCENIA:

Pokaz, demonstracja, korzystanie z multimedialnych kursów online: blended learning oraz e-learning, metoda zajęć praktycznych, metoda laboratoryjna.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
<ul style="list-style-type: none"> - Student określa zalety i wady wolnego oprogramowania. - Wskazuje sposoby obchodzenia zabezpieczeń systemowych oraz ich blokowania. - Określa wady i zalety szyfrowania NTFS. - Wskazuje alternatywne sposoby szyfrowania danych. - Określa sposoby odzyskiwania danych oraz trwałego ich niszczenia. - Określa możliwości i ograniczenia systemów bootujących (CD, USB). - Omawia możliwości archiwizowania danych w chmurze. - Wymienia aplikacje i sposoby tworzenia obrazu partycji systemowej oraz jej odzyskiwania. - Wymienia zasady bezpiecznego korzystania z sieci Wi-Fi. 	K_W05	Test z programami punktowymi (zadania otwarte i zamknięte);	Laboratorium
Prezentuje wiadomości na temat podstawowych aspektów prawnych: ochrony danych osobowych, prawa autorskiego i praw pokrewnych, korzystania z aplikacji na licencjach Open Source i GNU.	K_W16	Test z programami punktowymi (zadania otwarte i zamknięte);	Laboratorium
<ul style="list-style-type: none"> - Student stosuje wolne oprogramowanie, np. system Linux współpracujące z nim narzędzia. - Przeciwdziała próbom łamania zabezpieczeń systemowych. - Uzyskuje dostęp do danych (szyfrowanie NTFS) w przypadku awarii systemu Windows. - Szyfruje dane. - Odzyskuje dane z różnych nośników oraz dokonuje trwałego ich niszczenia. - Uzyskuje (oraz blokuje) dostęp do komputera i danych z zastosowaniem systemów bootujących (CD, USB). - Archiwizuje zaszyfrowane dane w chmurze. - Tworzy obraz partycji systemowej oraz w przypadku awarii systemu wykonuje jego odzyskiwanie. - Zabezpiecza sieć Wi-Fi oraz unika sytuacji, w których korzystanie z otwartych sieci jest ryzykowne. 	K_U10	Zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Laboratorium
<ul style="list-style-type: none"> - Rozumie potrzebę poszanowania cudzej własności intelektualnej, prawa autorskiego i praw pokrewnych. - Rozumie potrzebę dbałości o ochronę danych osobowych współpracowników i uczniów. 	K_K05	Zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Wiadomości z zajęć realizowanych zastosowaniem metody samodzielnej pracy z książką lub kursem online będą sprawdzane z zastosowaniem testów z progami punktowymi. Umiejętności praktyczne oraz kompetencje społeczne są oceniane na podstawie oceny prac wykonywanych na zajęciach – progi punktowe.

Zaliczenie laboratoriów: zaliczenie wszystkich kolokwii (progi punktowe; warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów) oraz wszystkich innych podlegających ocenie zadań i prac. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen cząstkowych.

Ocena końcowa jest oceną z laboratorium (średnia arytmetyczna wszystkich ocen).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	15 godz.	9 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	16 godz.	22 godz.
Wykonanie zadań praktycznych (samodzielna praca studenta)	15 godz.	15 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	4 godz.	4 godz.
Łącznie	50 godz.	50 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1 ECTS	0,5 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1 ECTS	1,5 ECTS
Łącznie	2 ECTS	2 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Jędrzyckowski J., *Bezpieczeństwo systemu operacyjnego i ochrona danych osobowych* W: Furmanek M. (red.), *Technologie informacyjne w warsztacie pracy nauczyciela*, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra, 2008.
- Flisak D., *Utwór multimedialny w prawie autorskim*, Wyd. Wolters Kluwer Polska sp. z o.o., Warszawa 2008.
- Hetman J., *Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych z przepisami wykonawczymi*, Wyd. Biblioteka Analiz, 2007.
- Mozgawa M., Poźniak-Niedzielska M., Szczotka J., *Prawo autorskie i prawa pokrewne*, Wyd. Branta, Bydgoszcz 2006.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- Jędrzyckowski J., <http://www.uz.zgora.pl/~jjedrycz/elearning/html/00bezp.htm>.
- Karpowicz A., *Podręcznik prawa autorskiego dla studentów uczelni artystycznych*, Wyd. RTW, Warszawa 2001.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, <http://www.sejm.gov.pl/prawo/konst/polski/kon1.htm>.
- Prawo autorskie i prasowe z wprowadzeniem*, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2007.
- Szaradowski R., *Ochrona danych osobowych. Komentarz do ustawy z dnia 29.08.1997*. Wyd. Zachodnie Centrum Organizacji, Zielona Góra 2000.

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Jacek Jędryczkowski

PROJEKT INFORMATYCZNY

Kod przedmiotu:	11.3-WP-PEDD-PI
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr inż. Jarosław Wagner dr Jacek Jędryczkowski Nauczyciel akademicki
Prowadzący:	Katedry Mediów i Technologii Informacyjnych / WPSNZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5
Laboratorium	30	2	4	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	18	2	4	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Wyposażenie studenta w umiejętności i kompetencje z zakresu: projektowania (oraz realizacji) mediów: gier edukacyjnych oraz interaktywnych symulacji procesów i zjawisk. Do wyboru programowanie w: ActionScript (Selteco Alligator Flash Designer), Logo (Logomocja), Scratch, Silverlight.

Wyposażenie w kompetencje umożliwiające wizualizację i upogłdowanie treści przekazu edukacyjnego. Projektowanie i realizacja gier edukacyjnych i interaktywnych wizualizacji o ściśle określonej tematyce i zawartości: elektroniczne formy diagnozy – możliwości i preferencje poznawcze, zakres opanowania wiadomości i umiejętności wstępnych (wiedza uprzednia); indywidualizacja procesu nauczania uczenia się (parametry przekazu, forma przekazu, zawartość merytoryczna, stopień trudności, stymulacja procesów uwagi w obrębie preferowanych form przekazu; ewaluacja

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowe informacje z zakresu przedmiotów: technologie informacyjne, multimedialne technologie informacyjne lub multimedialny warsztat pedagoga oraz projekt medialny i języki programowania.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Metoda projektów. Zasady projektowania gier edukacyjnych i interaktywnych wizualizacji procesów i zjawisk.
2. Projektowanie procesu edukacyjnego. Proces i przedmiot projektowania.
3. Formułowanie problemów i celów. Hipotetyczny opis jednostki dydaktycznej oraz stosowanej w jej ramach gry edukacyjnej lub wizualizacji.
4. Analiza zadania. Gromadzenie danych. Określenie funkcji projektowanego medium. Założenia konstrukcyjne, a możliwości realizacyjne (dostępne środki).
5. Planowanie – konspekt jednostki dydaktycznej. Dokumentacja gry edukacyjnej lub wizualizacji: instrukcja metodyczna, scenariusze i scenopisy.
6. Opracowanie (i zatwierdzenie) dokumentacji oraz zawartości merytorycznej projektowanego, medium.

7. Przygotowanie praktycznej realizacji projektu. Przygotowanie zaplecza, zgromadzenie i przetestowanie niezbędnych aplikacji.
8. Opracowanie koncepcji / struktury hipertekstowej medium – zgodnie z założeniami jednostki dydaktycznej oraz przyjętym scenariuszem.
9. Realizacja multimedialnych komponentów gry edukacyjnej lub wizualizacji (tekst, grafika, animacja, filmy, interakcje, hipertekst).
10. Ocena projektów. Pokaz i prezentacja dokumentacji oraz mediów.

METODY KSZTAŁCENIA:

Pokaz, demonstracja, praca z książką (samodzielne korzystanie z multimedialnych kursów online: blended learning oraz e-learning), metoda zajęć praktycznych, metoda laboratoryjna, metoda projektów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
<ul style="list-style-type: none"> - Student w określonej sytuacji dydaktycznej wskazuje sytuację problemową wymagającą upogłdowienia. - Formułuje problemy i cele oraz tworzy hipotetyczny opis jednostki dydaktycznej oraz gry edukacyjnej lub wizualizacji ułatwiającej realizację zakładanych celów jednostki dydaktycznej. - Określa funkcje hipotetycznego gry lub wizualizacji oraz jej założenia konstrukcyjne. - Planuje jednostkę dydaktyczną oraz tworzy dokumentację gry edukacyjnej lub wizualizacji (konspekty, instrukcja metodyczna, scenariusze, scenopisy itp.). - Samodzielnie tworzy komponenty multimedialne. - Konstruuje (zgodnie z przyjętymi uprzednio w projekcie założeniami) odpowiednie multimedia. Stosuje w tym celu samodzielnie opracowane komponenty. - Konstruując grę edukacyjną lub wizualizację respektuje założenia prawa autorskiego. Stosuje odpowiednie przypisy i odsyłacze bibliograficzne. 	K_W05	Odpowiedź ustna; test z progami punktowymi (zadania otwarte i zamknięte).	Wykład
<ul style="list-style-type: none"> - Projektuje proces dydaktyczny z uwzględnieniem wykorzystania samodzielnie realizowanych gier edukacyjnych i interaktywnych wizualizacji. - Dostosowuje do napotkanej sytuacji dydaktycznej odpowiednią formę oddziaływania multimedialnego. - Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne (projektowanie dydaktyczne procesu edukacyjnego, projektowanie mediów edukacyjnych na potrzeby ściśle określonych sytuacji dydaktycznych, realizacja mediów edukacyjnych). 	K_W16	Odpowiedź ustna; test z progami punktowymi (zadania otwarte i zamknięte).	Laboratorium
<ul style="list-style-type: none"> - Student w określonej sytuacji dydaktycznej wskazuje sytuację problemową wymagającą upogłdowienia. - Formułuje problemy i cele oraz tworzy hipotetyczny opis jednostki dydaktycznej oraz gry edukacyjnej lub wizualizacji ułatwiającej realizację zakładanych celów jednostki dydaktycznej. - Określa funkcje hipotetycznego gry lub wizualizacji oraz jej założenia konstrukcyjne. - Planuje jednostkę dydaktyczną oraz tworzy dokumentację gry edukacyjnej lub wizualizacji (konspekty, instrukcja metodyczna, scenariusze, scenopisy itp.). - Samodzielnie tworzy komponenty multimedialne. - Konstruuje (zgodnie z przyjętymi uprzednio w projekcie założeniami) odpowiednie multimedia. Stosuje w tym celu samodzielnie opracowane komponenty. - Konstruując grę edukacyjną lub wizualizację respektuje założenia prawa autorskiego. Stosuje odpowiednie przypisy i odsyłacze bibliograficzne. 	K_U10	Test z progami punktowymi (zadania otwarte i zamknięte); projekt, zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Laboratorium
<ul style="list-style-type: none"> - Projektuje proces dydaktyczny z uwzględnieniem wykorzystania samodzielnie realizowanych gier edukacyjnych i interaktywnych wizualizacji. - Dostosowuje do napotkanej sytuacji dydaktycznej odpowiednią formę oddziaływania multimedialnego. 	K_K05	Projekt, zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z	Laboratorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
- Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne (projektowanie dydaktyczne procesu edukacyjnego, projektowanie mediów edukacyjnych na potrzeby ściśle określonych sytuacji dydaktycznych, realizacja mediów edukacyjnych).		instrukcją).	

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Wiedza teoretyczna zdobywana podczas zajęć oraz samodzielnej pracy z książką oraz kursem online jest sprawdzana z zastosowaniem testów z progami punktowymi (zadania otwarte i zamknięte), Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów. Umiejętności praktyczne oraz kompetencje społeczne są weryfikowane na podstawie oceny projektów – progi punktowe. Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest aktywna praca studenta podczas zajęć oraz wykonanie projektu. Ocena projektu: zgodność z tematem i dokumentacją, struktura pracy, poprawny język, odpowiedni i twórczy dobór literatury; część praktyczna, np. programy komputerowe. Zgodność opracowanego medium z przyjętymi założeniami (realizacja zakładanych celów, spełnianie zakładanych funkcji).

Zaliczenie laboratoriów: pozytywne zaliczenie wszystkich testów (zadania otwarte i zamknięte; progi punktowe; warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów) oraz pozytywna ocena projektu (zgodność opracowanego medium edukacyjnego z przyjętymi założeniami). Ocena z laboratoriów jest wypadkową ocen z testów oraz oceny projektu i jest obliczana według następującego kryterium: 20% (oceny częściowe), 80% (ocena projektu).

Ocena końcowa: jest oceną z laboratoriów.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Ociążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	30 godz.	18 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	20 godz.	32 godz.
Wykonanie zadań praktycznych – projektów (samodzielna praca studenta)	68 godz.	68 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	10 godz.	10 godz.
Łącznie	128 godz.	128 godz.
Punkty ECTS	9. Studia stacjonarne	10. Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5 ECTS	1 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3,5 ECTS	4 ECTS
Łącznie	5 ECTS	5 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Baron-Polańczyk E., *Multimedialne materiały dydaktyczne. Projektowanie i wykorzystanie w edukacji techniczno-informatycznej*, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra, 2006.

2. Gagné R. M., Briggs L. J., Wager W., *Zasady projektowania dydaktycznego*, WSiP, Warszawa 1992
3. Jędrzyckowski J., *Prezentacje multimedialne w pracy nauczyciela*, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2008.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Arends R.I. (2000) *Uczymy się nauczać*. Warszawa, WSiP.
2. Bednarek J., *Multimedia w kształceniu*, Mikom, Warszawa, 2008.
3. Doliński D., *Psychologia reklamy*, Wyd. A.R. „Aida” S.C., Wrocław 2001.
4. Feibel T., *Zabójca w dzieciennym pokoju, Przemoc i gry komputerowe*, Instytut Wydawniczy Pax, Warszawa 2006.
5. Filiciak M., *Wirtualny plac zabaw, Gry sieciowe i przemiany kultury współczesnej*. Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2006.
6. Jędrzyckowski J. (2005) *Prezentacje multimedialne w procesie uczenia się studentów*. Toruń, Wyd. Adam Marszałek.
7. Król R., *Efektywność gier dydaktycznych w procesie kształcenia*, Impuls, Kraków 2007.
8. Niemierko B., *Ocenianie szkolne bez tajemnic*, WSiP Warszawa 2002.
9. Skrzypczak J., *Edukacyjne funkcje mediów w perspektywie metodologicznej*, eMPi2, Poznań 1997.
10. Szeja J. Z., *Gry fabularne. Nowe zjawisko kultury współczesnej*, Rabid, Kraków 2004.

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

dr Jacek Jędrzyckowski

BLOK FAKULTATYWNY A**JĘZYKI PROGRAMOWANIA**

Kod przedmiotu:	11.3-WP-PEDD-JPRG
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr inż. Michał Grobelny Nauczyciel akademicki
Prowadzący:	Katedry Mediów i Technologii Informacyjnych / WPSNZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Laboratorium	30	2	1	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	18	2	1	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z nowoczesnym językiem programowania. Nabycie przez studentów umiejętności programowania w języku C#. Zachęcenie do korzystania z tego języków podczas zajęć w szkole.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Sprawność w korzystaniu ze standardowego oprogramowania środowiska Windows i zasobów komputera. Podstawy algorytmiki.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wprowadzenie do programowania w języku C#: stałe, zmienne, typy danych, komentarze.

Zintegrowane środowisko programistyczne Microsoft Visual Studio: kompilacja, debugowanie, uruchamianie programów. podstawowa analiza błędów.

Instrukcje sterujące przebiegiem programu: instrukcja if, instrukcja case, instrukcje iteracyjne for i while do.

Podprogramy: dekompozycja zadań programistycznych na mniejsze fragmenty, które mogą być realizowane samodzielnie - procedury, funkcje.

Realizacja wybranych algorytmów w języku Visual C#.

Miejsce języków programowania w nauczaniu TI.

METODY KSZTAŁCENIA:

Ćwiczenia laboratoryjne w pracowni komputerowej, metoda projektu.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zapisuje typowe algorytmy w języku C#. Buduje własne procedury w języku C# wykorzystując zmienne, konstrukcje iteracyjne i warunkowe. Potrafi zastosować standardowe polecenia języka C# do rozwiązania prostych, szkolnych zadań.	K_W05 K_U05	Sprawdziany z progami punktowymi (wejściówki); zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena zadań – progi punktowe.	Laboratorium
Student projektuje i pisze program o charakterze edukacyjnym w języku C#.	K_W05 K_U05 K_K01	Sprawdziany z progami punktowymi (wejściówki); zadania praktyczne – metoda laboratoryjna / projekt ocena zadań – progi punktowe.	Laboratorium
Student pracuje w zespole przygotowując propozycje zadań i projektów dla uczniów.	K_U12	Zadania praktyczne – metoda laboratoryjna / projekt; ocena zadań – progi punktowe.	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Efekty kształcenia będą weryfikowane trzema sposobami: poprzez systematyczną kontrolę wykonania zadań przewidzianych programem, okresowe sprawdziany (wejściówki) oraz wykonanie projektu. 25% oceny końcowej stanowi ocena z projektu.

Zaliczenie laboratoriów: zaliczenie wszystkich kolokwii i sprawdzianów (progi punktowe; warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów) oraz wszystkich innych podlegających ocenie zadań i prac. Składnikami oceny końcowej są: 75% (oceny cząstkowe), 25% (ocena projektu).

Ocena końcowa jest oceną z laboratorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	30 godz.	18 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	15 godz.	27 godz.
Wykonanie zadań praktycznych (samodzielna praca studenta)	20 godz.	20 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	10 godz.	10 godz.
Łącznie	75 godz.	75 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5 ECTS	1 ECTS

Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5 ECTS	2 ECTS
Łącznie	3 ECTS	3 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Włodarczyk M.: ITA 104 Wprowadzenie do programowania, Materiały elektroniczne IT Academy Lokalna
2. Liberty J.: C#. Programowanie, Helion, 2005
3. Pelland P.: Microsoft Visual C# 2005 Express Edition: Projektuj sam!, Promise, 2008
4. Celeda D.: Kurs C#, cz. I, http://www.centrumxp.pl/dotNet/20,1,kategoria,Kurs_C_cz_I.aspx

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Lis M.: C#. Praktyczny kurs, Helion, 2007
- D. Harel, Rzecz i istocie informatyki. Algorytmika, WNT, 2000

UWAGI:

Kurs z materiałami dydaktycznymi, listami zadań oraz wymaganiami dla projektu jest dostępny na platformie e-learningowej KMTI.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr inż. Michał Grobelny

NOWE NARZĘDZIA ICT

Kod przedmiotu:	11.3-WP-PEDD-NNI
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr inż. Michał Grobelny Nauczyciel akademicki
Prowadzący:	Katedry Mediów i Technologii Informacyjnych / WPSNZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Laboratorium	15	2	1	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	9	2	1	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Przygotowanie do wykorzystywania nowoczesnych narzędzi ICT do usprawniania pracy pedagoga, wykorzystanie nowych technologii do planowania i realizacji określonych zadań edukacyjnych, wykształcenie umiejętności posługiwania się nowoczesnymi technologiami w życiu codziennym

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Znajomość obsługi komputera PC oraz podstawowych pakietów narzędziowych. Umiejętności i wiedza z zakresu architektury komputera oraz systemów operacyjnych. Wiedza na temat funkcjonowania podstawowych narzędzi internetowych.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Model przetwarzania informacji oparty na zewnętrznych dostawcach. Serwisy i aplikacje do synchronizacji, udostępniania i zabezpieczania danych online. Praktyczne wykorzystanie systemów Dropbox, Windows Live SkyDrive i Ubuntu One.
2. Oprogramowanie narzędziowe on-line Google Docs, Microsoft Office Live Workspace. Udostępnianie i współpraca w czasie rzeczywistym. Zabezpieczenie i kontrola dostępu. Wykorzystanie środowiska Microsoft Expression Studio do tworzenia materiałów internetowych.
3. Wirtualizacja. Podstawowe pojęcia, zasady działania i cele stosowania. Praktyczne wykorzystanie oprogramowania VirtualBox. Zasady konfiguracji, dostosowywania, instalacji i administrowania wirtualnymi środowiskami. Przydzielanie zasobów.
4. Modelowanie graficzne z wykorzystaniem narzędzia Microsoft Visio. Tworzenie map myśli, schematów organizacyjnych, planów i szkiców. Wprowadzenie do języka UML.

5. Praca grupowa i planowanie projektów. Wspomaganie zarządzania projektami edukacyjnymi z wykorzystaniem Microsoft Project. Planowanie przedsięwzięć edukacyjnych z wykorzystaniem narzędzi planowania projektów open-source.

METODY KSZTAŁCENIA:

Ćwiczenia laboratoryjne w pracowni komputerowej, metoda projektu.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student korzysta z typowych funkcji nowych narzędzi ICT w pracy pedagoga. Potrafi w podstawowym zakresie dobrać odpowiednie narzędzia ICT i wykorzystać ich możliwości. Potrafi skorzystać z metod zabezpieczania, udostępniania i współdzielenia materiałów.	K_W05 K_U05	Sprawdziany z progami punktowymi (wejściówki); zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; projekt; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Laboratorium
Student przygotowuje i realizuje zadania o charakterze edukacyjnym z wykorzystaniem narzędzi ICT.	K_W05 K_U05 K_K01	Sprawdziany z progami punktowymi (wejściówki); zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; projekt; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Laboratorium
Student pracuje w zespole przygotowując propozycje zadań i projektów dla uczniów.	K_U12	Zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; projekt; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Efekty kształcenia będą weryfikowane trzema sposobami: poprzez systematyczną kontrolę wykonania zadań przewidzianych programem, okresowe sprawdziany (wejściówki) oraz wykonanie projektu. 20% oceny końcowej stanowi ocena z projektu (zgodność z tematem, struktura pracy, poprawny język, odpowiedni i twórczy dobór literatury; część praktyczna zgodna z przyjętymi założeniami).

Zaliczenie laboratoriów: zaliczenie wszystkich kolokwii (progi punktowe; warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów) oraz wszystkich innych podlegających ocenie zadań i prac. Składnikami oceny końcowej są: 80% (oceny cząstkowe), 20% (ocena projektu).

Ocena końcowa jest oceną z laboratorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	15 godz.	9 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	16 godz.	22 godz.
Wykonanie zadań praktycznych – projekt (samodzielna praca studenta)	15 godz.	15 godz.

Konsultacje (godziny kontaktowe)	4 godz.	4 godz.
Łącznie	50 godz.	50 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1 ECTS	0,5 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1 ECTS	1,5 ECTS
Łącznie	2 ECTS	2 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Sebastian Wilczewski, *MS Project 2010 i MS Project Server 2010. Efektywne zarządzanie projektem i portfelem projektów*, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2011.
2. Marek Serafin, *Wirtualizacja w praktyce*, Wydawnictwo Helion, 2011.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Gottfried Vossen, Stephan Hagemann, *Serwis Web 2.0. Od pomysłu do realizacji*, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2010.
2. Gail Rahn Frederick, Rajesh Lal, *Projektowanie witryn internetowych dla urządzeń mobilnych*, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2010.
3. Sokół M., Sokół R., *Blog, więcej niż internetowy pamiętnik*, Helion, 2008.

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

dr inż. Michał Grobelny

METODY I NARZĘDZIA ALFABETYZACJI MEDIALNEJ

Kod przedmiotu:	11.3-WP-PEDD-MNAM
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Ewa Nowicka Nauczyciel akademicki
Prowadzący:	Katedry Mediów i Technologii Informacyjnych / WPSNZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Laboratorium	15	1	1	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	9	1	1	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Umiejętność wykorzystania i zastosowania poznanych wcześniej narzędzi medialnych i multimedialnych niezbędnych w przygotowaniu projektu multimedialnego. Umiejętność planowania i organizacji pracy w grupie. Przygotowanie do samodzielnego projektowania i opracowania zawartości projektu, prezentacji i omówienia przygotowanego projektu. Umiejętność wyjaśnienia sposobu zastosowania i wykorzystania opracowanego projektu.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Biegła znajomość obsługi komputera, sieci Internet, pakietu MS Office, wiedza o mediach masowych; dobre przygotowanie w zakresie technologii informacyjnych.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Laboratoria

1. Wykorzystanie metod i narzędzi medialnych i multimedialnych w opracowaniu projektu edukacyjnego.
2. Wstęp do projektowania i przygotowania materiałów wchodzących w skład projektu: omówienie elementów składowych projektu, obszarów tematycznych i wiekowych. Zebranie proponowanych tematów przez studentów.
3. Projekt i wykonanie projektów: wyznaczenie terminów, w których ma nastąpić fragmentaryczne prezentowanie i omówienie poszczególnych części projektu.
4. Prezentacja i omówienie opracowanych projektów: przedstawienie zakończonych projektów, omówienie ich zawartość, sposobów wykorzystania na zajęciach, omówienie głównych celów jakie mają spełniać prezentowane projekty. Prezentacja przykładowych sposobów realizacji zajęć w oparciu o przygotowane materiały medialne i multimedialne. Omówienie i ocena wykonanych projektów.

METODY KSZTAŁCENIA:

Pokaz, demonstracja, pogadanka, dyskusja, metoda zajęć praktycznych, metoda laboratoryjna.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
<ul style="list-style-type: none"> - Student zna elementarną terminologię używaną w pedagogice i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych. - ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat subdyscyplin i specjalizacji pedagogiki, obejmującą terminologię, teorię i metodykę, - ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym, - ma uporządkowaną wiedzę na temat teorii wychowania, uczenia się i nauczania oraz innych procesów edukacyjnych. 	K_W01 K_W05 K_W06 K_W12	<p>Odpowiedź ustna – progi punktowe.</p> <p>Test z progami punktowymi</p>	Laboratorium
<ul style="list-style-type: none"> - posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych rozmaitej natury, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich z punktu widzenia problemów edukacyjnych - potrafi sprawnie porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych, - potrafi pracować w zespole; umie wyznaczać oraz przyjmować wspólne cele działania; potrafi przyjąć rolę lidera w zespole. 	K_U01 K_U03 K_U12	Ocena projektów – zgodność z przyjętymi kryteriami (progi punktowe).	Laboratorium
<ul style="list-style-type: none"> - ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego, - jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki; angażuje się we współpracę, 	K_K01 K_K02	Ocena projektów – zgodność z przyjętymi kryteriami (progi punktowe).	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Podstawą zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z prezentacji poszczególnych fragmentów projektu w wyznaczonych terminach oraz całościowe przedstawienie i omówienie projektu, jego głównych założeń edukacyjnych, sposobu wykorzystania przez uczniów i nauczyciela w procesie kształcenia Ocena projektu: zgodność z tematem, struktura pracy, poprawny język, odpowiedni i twórczy dobór literatury; część praktyczna zgodna z przyjętymi założeniami. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen cząstkowych.

Zaliczenie laboratoriów: zaliczenie wszystkich kolokwii oraz wszystkich innych podlegających ocenie zadań i prac. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen cząstkowych.

Ocena końcowa jest oceną z laboratorium (średnia arytmetyczna wszystkich ocen).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	15 godz.	9 godz.

Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	12 godz.	18 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	3 godz.	3 godz.
Łącznie	30 godz.	30 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	0,5 ECTS	0,5 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	0,5 ECTS	0,5 ECTS
Łącznie	1 ECTS	1 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bednarek J., (2002), *Media w nauczaniu*, Warszawa
2. Bednarek J., (2004), *Multimedia w kształceniu*, Warszawa
3. Jędrzyckowski J., *Prezentacje multimedialne w procesie uczenia się studentów*, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2005.
4. Jędrzyckowski J., *Prezentacje multimedialne w pracy nauczyciela*, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2008.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Baron-Polańczyk E., *Multimedialne materiały dydaktyczne. Projektowanie i wykorzystanie w edukacji techniczno – informatycznej*. Zielona Góra, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego 2006.
2. Bruner J., *W poszukiwaniu teorii nauczania*, PIW, Warszawa 1974.
3. Furmanek M., (red.), *Technologie informacyjne w warsztacie pracy nauczyciela*, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2008.
4. Papert S., *Burze mózgow. Dzieci i komputery.*, PWN, Warszawa 1996.
5. Reeves B., Nass C., *Media i ludzie*, PIW, Warszawa 2000.

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁA:**

dr Ewa Nowicka

MULTIMEDIALNY WARSZTAT PEDAGOGA

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PEDD-MMWP

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: j. polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Jacek Jędrzykowski

Nauczyciel akademicki

Prowadzący: Katedry Mediów i Technologii Informacyjnych /
WPSNZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Laboratorium	30	2	2	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	18	2	2	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Przygotowanie studenta do wykorzystania w praktyce pedagogicznej kompetencji związanych z realizacją multimediów. Przygotowanie zaplecza zawodowego pedagoga.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowa wiedza z zakresu przedmiotu obowiązkowego - multimedialne technologie informacyjne.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Wizualizacja procesów technicznych; zasada działania urządzeń elektrycznych (urządzenia związane z techniką komputerową, mass mediami itp.).
2. Wizualizacja wyprowadzenia wzoru, np. matematycznego lub fizycznego lub twierdzenia. Ilustracja treści związanych z funkcjonowaniem komputerów, mass mediów, internetu itp.
3. Wykład online opracowany z zastosowaniem aplikacji iSpring lub authorPOINT Lite wzbogacone o komentarze audio i wideo. Wizualizacje procesów technicznych, zasady działania urządzeń technicznych, wyprowadzenie wzoru, udowodnienie twierdzenia.
4. Excel – interaktywne i multimedialne testy i ankiety sieciowe.
5. Apel lub słuchowisko - montaż audio na zatwierdzony uprzednio temat. Nagrywanie z różnych źródeł. Zaawansowane opcje programu Audacity. Wypalanie płyty CD audio. Pogromy do projektowania okładek.
6. Płyta DVD z filmami edukacyjnymi na określony temat. Montaż wideo. Zatwierdzenie projektu.
7. Płyta CD/DVD jako interaktywne archiwum mediów edukacyjnych. Projektowanie ikon (pliki ICO). Tworzenie interaktywnego menu płyty.

METODY KSZTAŁCENIA:

Pokaz, demonstracja, korzystanie z multimedialnych kursów online: blended learning oraz e-learning, metoda zajęć praktycznych, metoda laboratoryjna.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
<ul style="list-style-type: none"> - Wskazuje zależności pomiędzy odpowiednią konstrukcją multimedialnego przekazu edukacyjnego, a stymulacją procesów uwagi co stanowi warunek efektywnego uczenia się. - Omawia możliwości multimedii w zakresie indywidualizacji procesu nauczania-uczenia się. 	K_W05	Test z progami punktowymi (zadania otwarte i zamknięte);	Laboratorium
<ul style="list-style-type: none"> - Student przestrzega praw autorskich oraz szanuje cudzą własność intelektualną, szczególnie podczas projektowania i realizacji multimedii. - Stosuje podstawowe sposoby tworzenia przypisów i odsyłaczy bibliograficznych. - Ocenia, czy licencja danej aplikacji zezwala swobodne wykorzystanie w ramach realizowanego projektu. 	K_W16	Test z progami punktowymi (zadania otwarte i zamknięte);	Laboratorium
<ul style="list-style-type: none"> - Student samodzielnie tworzy wizualizacje procesów i zjawisk. - Tworzy multimedia ilustrujące dowody wzorów i twierdzeń związanych ze współczesnymi technologiami informacyjnymi. - Konwertuje posiadane wizualizacje do postaci wykładów online wzbogaconych o komentarz audio i wideo. - Tworzy interaktywne, multimedialne testy i ankiety umożliwiające ocenianie w szkolnej pracowni z wykorzystaniem sieci komputerowej. - Przygotowuje słuchowisko, pogadankę lub apel na płycie audio CD. - Przygotowuje płytę DVD wideo zawierającą filmy dydaktyczne na ściśle określony temat (ICT, podstawy informatyki, zagrożenia medialne itp.). - Przygotowuje płytę DVD z danymi (multimedialne materiały do zajęć) zaopatrzoną w interaktywne menu. - Projektuje okładki oraz ikony. 	K_U10	Zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Laboratorium
<ul style="list-style-type: none"> - Tworzy media edukacyjne poprawnie używając przypisów i odsyłaczy bibliograficznych. - dostosowuje do napotkanej sytuacji dydaktycznej odpowiednią formę i treść komunikatu multimedialnego. 	K_K05	Zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Wiedza teoretyczna zdobywana podczas zajęć oraz samodzielnej pracy z książką oraz kursem online jest sprawdzana z zastosowaniem testów z progami punktowymi (zadania otwarte i zamknięte), Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów. Umiejętności praktyczne oraz kompetencje społeczne są weryfikowane na podstawie oceny projektów – progi punktowe. Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest aktywna praca studenta podczas zajęć oraz wykonanie projektów. Ocena projektu: zgodność z tematem i dokumentacją, zgodność opracowanego medium edukacyjnego z przyjętymi założeniami.

Zaliczenie laboratoriów: pozytywne zaliczenie wszystkich testów (zadania otwarte i zamknięte; progi punktowe; warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów) oraz pozytywna ocena projektów. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen cząstkowych.

Ocena końcowa jest oceną z laboratoriów (średnia arytmetyczna wszystkich ocen).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)

Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	30 godz.	18 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	15 godz.	27 godz.
Wykonanie zadań praktycznych – projektów (samodzielna praca studenta)	45 godz.	45 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	10 godz.	10 godz.
Łącznie	100 godz.	100 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5 ECTS	1 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2,5 ECTS	3 ECTS
Łącznie	4 ECTS	4 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bednarek J., *Multimedia w kształceniu*, Mikom, Warszawa 2008.
2. Jędryczkowski J., *Prezentacje multimedialne w procesie uczenia się studentów*, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2005.
3. Jędryczkowski J., *Prezentacje multimedialne w pracy nauczyciela*, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2008.
4. Jędryczkowski J., <http://www.uz.zgora.pl/~jjedrycz/mti.htm>.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Doliński D., *Psychologia reklamy*, Wyd. A.R. „Aida” S.C. Wrocław, 2001.
2. Furmanek M., (red.) *Technologie informacyjne w warsztacie pracy nauczyciela*, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra, 2008.
3. Reeves B., Nass C., *Media i ludzie*, PIW, Warszawa, 2000.
4. Strykowski W. *Wstęp do teorii filmu dydaktycznego*, Wyd. UAM, Poznań, 1977.
5. Wawrzak-Chodaczek M., *Kształcenie kultury audiowizualnej młodzieży* Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2000.

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

dr Jacek Jędryczkowski

SIECIOWE APLIKACJE EDUKACYJNE

Kod przedmiotu:	11.3-WP-PEDD-SAE
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr inż. Jarosław Wagner Nauczyciel akademicki
Prowadzący:	Katedry Mediów i Technologii Informacyjnych / WPSNZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Laboratorium	15	1	1	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	9	1	1	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z zasadami zarządzania dynamicznymi stronami WWW. Nabycie przez studentów umiejętności instalacji i konfiguracji systemów CMS.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowe umiejętności obsługi komputera i systemu operacyjnego MS Windows / Linux oraz sieci Internet. Znajomość języka HTML.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wprowadzenie do systemów Content Management System. Wybór planów hostingowych. Zasada działania, wymagania systemowe systemów CMS. Kryteria wyboru systemów, bezpieczeństwo, eksport danych.

Instalacja i konfiguracja systemów CMS - portali WWW, for dyskusyjnych, blogów, galerii zdjęć, grup dyskusyjnych, systemów Wiki, systemów ankietowych.

Wykorzystanie systemów CMS w edukacji.

METODY KSZTAŁCENIA:

Ćwiczenia laboratoryjne w pracowni komputerowej.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi wybrać odpowiedni plan hostingowy do potrzeb strony WWW	K_K01	Zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Laboratorium
Student umie zainstalować system CMS	K_W05 K_U10 K_K01	Kolokwium z progami punktowymi; zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Laboratorium
Zna zasady administracji wybranego systemu CMS	K_K01	Kolokwium z progami punktowymi; zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Laboratorium
Potrafi dokonywać modyfikacji w strukturze systemu CMS	K_W05 K_U10 K_K01	Zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Efekty kształcenia będą weryfikowane dwoma sposobami: poprzez systematyczną kontrolę wykonania zadań przewidzianych programem oraz końcowego kolokwium praktycznego z zakresu obsługi wybranego systemu CMS.

Zaliczenie laboratoriów: zaliczenie kolokwium (progi punktowe; warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów) oraz wszystkich innych podlegających ocenie zadań i prac.

Ocena końcowa jest oceną z laboratorium (średnia arytmetyczna wszystkich ocen).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	15 godz.	9 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	30 godz.	36 godz.
Wykonanie zadań praktycznych (samodzielna praca studenta)	10 godz.	10 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	5 godz.	5 godz.
Łącznie	60 godz.	60 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne

Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	0,5 ECTS	0,5 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5 ECTS	1,5 ECTS
Łącznie	2 ECTS	2 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Lis M., Joomla! 1.5. Prosty przepis na własną stronę WWW, Helion, Gliwice, 2009.
2. Frankowski P., CMS. Jak szybko i łatwo stworzyć stronę WWW i zarządzać nią, Helion, Gliwice 2007.
3. Suma Ł., Mambo. Ćwiczenia, Helion, Gliwice, 2007.
4. Shreves R., Mambo. Tworzenie, edycja i zarządzanie stroną, Helion, Gliwice, 2007.
5. Limesurvey, <http://docs.limesurvey.org/>
6. WordPress, <http://www.wordpress.org/>
7. PhpBB, <http://www.phpbb.com>

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:**UWAGI:**

Kurs z materiałami dydaktycznymi, zadaniami oraz wymaganiami jest dostępny na platformie e-learningowej KMTI.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr inż. Jarosław Wagner

BLOK FAKULTATYWNY B**STRUKTURY DANYCH I ELEMENTY PROGRAMOWANIA**

Kod przedmiotu:	11.3-WP-PEDD-SDEP
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr inż. Michał Grobelny Nauczyciel akademicki
Prowadzący:	Katedry Mediów i Technologii Informatycznych / WPSNZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Laboratorium	30	2	1	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	18	2	1	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z algorytmami i strukturami danych i nowoczesnym językiem programowania. Nabycie przez studentów umiejętności formalnego i nieformalnego zapisywania algorytmów przy wykorzystaniu odpowiednich struktur danych. Nabycie przez studentów umiejętności programowania w języku C#. Zachęcenie do korzystania z tego języków podczas zajęć w szkole.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Sprawność w korzystaniu ze standardowego oprogramowania środowiska Windows i zasobów komputera.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wprowadzenie do algorytmiki: historia algorytmiki, dane a informacja, sposoby reprezentacji danych, algorytm, cechy algorytmu, zadanie algorytmiczne, zasoby niezbędne do wykonania algorytmu.

Formalny i nieformalny sposób zapisu algorytmów: opis słowny algorytmu, lista kroków, schemat blokowy algorytmu, pseudokod, języki programowania, zmienna, przypisanie, wyrażenie.

Wprowadzenie do programowania w języku C#: stałe, zmienne, typy danych, komentarze.

Zintegrowane środowisko programistyczne Microsoft Visual Studio: kompilacja, debuggowanie, uruchamianie programów. podstawowa analiza błędów.

Struktury sterujące algorytmów: struktura „bezpośrednie następstwo”, struktura „wybór”, iteracje ograniczone i warunkowe, warunek logiczny, podstawowe operatory logiczne.

Instrukcje sterujące przebiegiem programu: instrukcja if, instrukcja case, instrukcje iteracyjne for i while do.

Podprogramy: dekompozycja zadań programistycznych na mniejsze fragmenty, które mogą być realizowane samodzielnie - procedury, funkcje.

Realizacja wybranych algorytmów w języku Visual C#.

Miejsce języków programowania w nauczaniu TI.

METODY KSZTAŁCENIA:

Ćwiczenia laboratoryjne w pracowni komputerowej, metoda projektu.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zapisuje typowe algorytmy w formalny i nieformalny sposób oraz w języku C#. Buduje algorytmy wykorzystując konstrukcje iteracyjne i warunkowe w języku C#. Potrafi zastosować standardowe polecenia języka C# do rozwiązania prostych, szkolnych zadań.	K_W05 K_U05	Sprawdziany z programami punktowymi (wejściówki); zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena zadań – progi punktowe.	Laboratorium
Student projektuje i pisze program o charakterze edukacyjnym w języku C#.	K_W05 K_U05 K_K01	Sprawdziany z programami punktowymi (wejściówki); zadania praktyczne – metoda laboratoryjna / projekt ocena zadań – progi punktowe.	Laboratorium
Student pracuje w zespole przygotowując propozycje zadań i projektów dla uczniów.	K_U12	Zadania praktyczne – metoda laboratoryjna / projekt; ocena zadań – progi punktowe.	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Efekty kształcenia będą weryfikowane trzema sposobami: poprzez systematyczną kontrolę wykonania zadań przewidzianych programem, okresowe sprawdziany (wejściówki) oraz wykonanie projektu. 25% oceny końcowej stanowi ocena z projektu.

Zaliczenie laboratoriów: zaliczenie wszystkich kolokwii i sprawdzianów (progi punktowe; warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów) oraz wszystkich innych podlegających ocenie zadań i prac. Składnikami oceny końcowej są: 75% (oceny cząstkowe), 25% (ocena projektu).

Ocena końcowa jest oceną z laboratorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	30 godz.	18 godz.

Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	15 godz.	27 godz.
Wykonanie zadań praktycznych (samodzielna praca studenta)	20 godz.	20 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	10 godz.	10 godz.
Łącznie	75 godz.	75 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5 ECTS	1 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5 ECTS	2 ECTS
Łącznie	3 ECTS	3 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Sysło M.: Algorytmy, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa, 2002
2. Harel, Rzecz i istocie informatyki. Algorytmika, WNT, 2000
3. Wirth N.: Algorytmy+struktury danych=programy, WNT, Warszawa, 2004
4. Włodarczyk M.: ITA 104 Wprowadzenie do programowania, Materiały elektroniczne IT Academy Lokalna
5. Liberty J.: C#. Programowanie, Helion, 2005

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Wróblewski P.: Algorytmy, struktury danych i techniki programowania, HELION, Gliwice, 2003
2. Lis M.: C#. Praktyczny kurs, Helion, 2007
3. Pelland P.: Microsoft Visual C# 2005 Express Edition: Projektuj sam!, Promise, 2008
4. Celeda D.: Kurs C#, cz. I, http://www.centrumxp.pl/dotNet/20,1,kategoria,Kurs_C_cz_I.aspx

UWAGI:

Kurs z materiałami dydaktycznymi, listami zadań oraz wymaganiami dla projektu jest dostępny na platformie e-learningowej KMTI.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr inż. Michał Grobelny

ARCHITEKTURA I OPERACYJNE SYSTEMY KOMPUTEROWE

Kod przedmiotu:	11.3-WP-PEDD-AOSK
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr inż. Michał Grobelny Nauczyciel akademicki
Prowadzący:	Katedry Mediów i Technologii Informacyjnych / WPSNZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Laboratorium	15	2	1	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	9	2	1	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie z budową i funkcjonowaniem komputera, przygotowanie do samodzielnego montażu, diagnozowania i naprawy zestawu komputerowego. Zapoznanie z zasadami funkcjonowania oraz konstrukcją nowoczesnych systemów operacyjnych, zasadami ich użytkowania i administrowania.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Student zna najnowsze rozwiązania w dziedzinie komputerów osobistych klasy PC i komputerów przenośnych. Potrafi obsługiwać najnowsze systemy operacyjne.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Podstawowe pojęcia z zakresu architektury komputerów. Jednostka centralna, urządzenia peryferyjne, płyta główna, pamięć, procesor, częstotliwość taktowania, pamięć operacyjna, magistrala, chipset. Identyfikacja podstawowych elementów komputera osobistego i odczytywanie ich parametrów.

Konfiguracja zestawu komputerowego do potrzeb określonego użytkownika wraz z doбором odpowiednich jego elementów.

Rozpoznawanie podstawowych usterek. Zasady postępowania przy usuwaniu awarii.

Podstawowe pojęcia z zakresu systemów operacyjnych. Budowa systemu operacyjnego i zasady jego funkcjonowania. Licencje.

Dobór odpowiedniego systemu operacyjnego i jego instalacja. Sprawdzanie zgodności sprzętowej oraz dostępności niezbędnych sterowników.

Partycjonowanie i formatowanie dysku twardego. Podstawy administrowania systemami operacyjnymi Windows i Linux.

Prawa dostępu, zarządzanie użytkownikami i zasady bezpieczeństwa.

METODY KSZTAŁCENIA:

Ćwiczenia laboratoryjne w pracowni komputerowej.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student korzysta z typowych funkcji nowych narzędzi ICT w pracy pedagoga. Potrafi w podstawowym zakresie zdiagnozować i opisać usterkę zestawu komputerowego lub jego oprogramowania. Potrafi w podstawowym zakresie konfigurować system operacyjny i dostosowywać do potrzeb przyszłego użytkownika.	K_W05 K_U05	Sprawdziany z progami punktowymi (wejściówki); zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena zadań – progi punktowe (zgodność z instrukcją).	Laboratorium
Student projektuje i konfiguruje zestawy komputerowe oraz konfiguruje systemu operacyjne do zastosowań edukacyjnych np. w pracowniach komputerowych.	K_W05 K_U05 K_K01	Sprawdziany z progami punktowymi (wejściówki); zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena zadań – progi punktowe (zgodność z instrukcją).	Laboratorium
Student pracuje w zespole przygotowując propozycje zadań dla uczniów.	K_U12	Zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena zadań – progi punktowe (zgodność z instrukcją).	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Efekty kształcenia będą weryfikowane dwoma sposobami: poprzez systematyczną kontrolę wykonania zadań przewidzianych programem oraz okresowo sprawdziany i wejściówki.

Zaliczenie laboratoriów: zaliczenie wszystkich sprawdzianów i wejściówek (progi punktowe; warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów) oraz wszystkich innych podlegających ocenie zadań i prac. Ocena końcowa z laboratoriów jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen cząstkowych.

Ocena końcowa jest oceną z laboratoriów (średnia arytmetyczna wszystkich ocen).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
	(w godz.)	(w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	15 godz.	9 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	30 godz.	36 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	5 godz.	5 godz.
Łącznie	50 godz.	50 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1 ECTS	0,5 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1 ECTS	1,5 ECTS

Łącznie	2 ECTS	2 ECTS
---------	--------	--------

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Piotr Metzger, Anatomia PC. Wydanie XI, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2007
2. Paul McFedries, Windows 7 PL. Księga eksperta, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2009

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Scott Mueller, Rozbudowa i naprawa komputerów PC, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2005
2. Bartosz Danowski, Adam Chabiński, Montaż komputera PC. Ilustrowany przewodnik. Wydanie II, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2010
3. Benjamin Mako Hill, Matthew Helmke, Corey Burger, Ubuntu. Oficjalny podręcznik. Wydanie V, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2011
4. Łukasz Sosna, Linux. Komendy i polecenia. Wydanie III, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2010

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

dr inż. Michał Grobelny

PODSTAWY EDUKACJI MEDIALNEJ

Kod przedmiotu:	5.9-WP-PEDD-PEM
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Ewa Nowicka Nauczyciel akademicki
Prowadzący:	Katedry Mediów i Technologii Informacyjnych / WPSNZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Laboratorium	15	1	1	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	9	1	1	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Poznanie roli, znaczenia, istoty, głównych założeń edukacji medialnej, programów nauczania w zakresie edukacji medialnej na poziomie szkoły podstawowej, gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej, umiejętność krytycznego analizowania i odbierania treści przekazywanych za pośrednictwem mediów, poznanie pozytywnych i negatywnych aspektów oddziaływania mediów na człowieka.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowe informacje z zakresu informatyki, technologii informacyjnych; podstawowa wiedza o mediach i multimediach; podstawowe przygotowanie w zakresie wykorzystania mediów w edukacji.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Pedagogika medialna a edukacja medialna. Rozwój pedagogiki medialnej. Funkcje pedagogiki medialnej. Orientacje badawcze dotyczące zastosowania mediów w pedagogice.

Edukacja medialna – zakres, cele i zadania edukacji medialnej. Sposoby realizacji edukacji medialnej w szkole.

Program edukacji medialnej w szkole. Cele edukacyjne oraz osiągnięcia uczniów w zakresie edukacji medialnej na poszczególnych etapach kształcenia: szkoła podstawowa, gimnazjum oraz szkoła ponadgimnazjalna.

Telewizja jako czynnik wspomagający proces edukacji i wychowania. Znaczenie telewizji w edukacji. Pedagogiczne zasady funkcjonowania telewizji. Pozytywne skutki oddziaływania telewizji na odbiorcę.

Telewizja jako czynnik wspomagający proces wychowania. Funkcje wychowawcze telewizji.

Przejawy ujemnego oddziaływania mediów. Dezintegracja rodziny przez technologie informacyjne. Zagrożenia wynikające z nieracjonalnego korzystania z mediów i multimediów. Media wyręczające rodziców w procesie wychowania.

METODY KSZTAŁCENIA:

Dyskusja, pogadanka, pokaz, demonstracja, praca z książką (samodzielne korzystanie z multimedialnych kursów online: e-learning), metoda zajęć praktycznych, metoda laboratoryjna.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
<ul style="list-style-type: none"> - Student zna elementarną terminologię używaną w pedagogice i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych, - ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat subdyscyplin i specjalizacji pedagogiki, obejmującą terminologię, teorię i metodykę, - ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym, - ma uporządkowaną wiedzę na temat teorii wychowania, uczenia się i nauczania oraz innych procesów edukacyjnych. 	K_W01 K_W05 K_W06 K_W12	Kolokwium z progami punktowymi; zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Laboratorium
<ul style="list-style-type: none"> - posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych rozmaitej natury, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich z punktu widzenia problemów edukacyjnych, - potrafi sprawnie porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych, - potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych. 	K_U01 K_U03 K_U08	Zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Laboratorium
<ul style="list-style-type: none"> - ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego, - odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modeluje to podejście wśród innych. 	K_K01 K_K06	Zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Warunkiem zaliczenia jest aktywność na zajęciach, uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium obejmującego zagadnienia wcześniej analizowane podczas zajęć (progi punktowe; warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów).

Zaliczenie laboratoriów: zaliczenie wszystkich kolokwium oraz wszystkich innych podlegających ocenie zadań i prac.

Ocena końcowa jest oceną z laboratorium (średnia arytmetyczna wszystkich ocen).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	15 godz.	9 godz.

Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	12 godz.	18 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	3 godz.	3 godz.
Łącznie	30 godz.	30 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	0,5 ECTS	0,5 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	0,5 ECTS	0,5 ECTS
Łącznie	1 ECTS	1 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Filipiak M., (2004), Homo Communicans wprowadzenie do teorii masowego komunikowania, UMCS, Lublin
2. Gajda J., Juszczyk S., Siemieniecki B., Wenta K., (2002), *Edukacja medialna*, Toruń
3. Izdebska J., (2000), Dziecko w rodzinie u progu XXI wieku. Niepokoje i nadzieje, Trans Humana, Białystok
4. Izdebska J., (2000), Dziecko w rodzinie u progu XXI wieku. Niepokoje i nadzieje, Trans Humana, Białystok
5. Lemish D., (2008), Dzieci i telewizja. Perspektywa globalna, Kraków
6. Siemieniecki B., (red.), (2007), *Pedagogika medialna*. Podręcznik akademicki 1i2, PWN, Warszawa
7. Śliwerski B., (red.), (2006), *Pedagogika subdyscypliny wiedzy pedagogicznej*. Tom 3, GWP, Gdańsk

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Bednarek J., (2002), *Media w nauczaniu*, Warszawa
2. Izdebska J., (2000), Dominacja mediów w środowisku wychowawczym dziecka, „Edukacja”, nr 4
3. Lewowicki T., Siemieniecki B., (2004), (red.), Współczesna technologia informacyjna i edukacja medialna, Toruń

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁA:**

dr Ewa Nowicka

MULTIMEDIALNE TECHNOLOGIE INFORMACYJNE

Kod przedmiotu:	11.3-WP-PEDD-MTI
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Jacek Jędryczkowski Nauczyciel akademicki
Prowadzący:	Katedry Mediów i Technologii Informacyjnych / WPSNZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Laboratorium	30	2	2	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	18	2	2	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Przygotowanie studenta do praktycznego stosowania wiadomości z zakresu psychologicznych i pedagogicznych uwarunkowań procesu nauczania-uczenia się podczas realizacji multimediów wykorzystywanych offline i online.

Nabycie umiejętności związanych z realizacją komponentów oraz gotowych prezentacji multimedialnych i filmów wideo oraz witryn internetowych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowa wiedza z zakresu przedmiotu obowiązkowego - technologie informacyjne.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Aplikacje do tworzenia multimediów; Stymulacja procesów uwagi poprzez multimedia w praktyce.
 Grafika rastrowa - obróbka plików graficznych.
 Animowane pliki GIF – edycja oraz tworzenie własnych animacji.
 Grafika i animacja w Microsoft PowerPoint. Podstawy tworzenia grafiki wektorowej.
 Fotografia cyfrowa oraz morfing. Realizacja filmu (morfingu) w formacie AVI i WMV.
 Różne formaty plików dźwiękowych. Nagrywanie i montaż dźwięku. Import dźwięku z plików filmowych.
 Efekty dźwiękowe oraz miksowanie. Generatory ludzkiego głosu.
 Dźwięk w prezentacji multimedialnej. Aplikacje do komponowania muzyki (legalny podkład dźwiękowy).
 Filmowanie kamerą internetową oraz cyfrową; konwersja; udźwiękawianie oraz podstawowy montaż.
 Urządzenia do nagrywania cyfrowego sygnału wideo w wysokiej rozdzielczości – możliwości i ograniczenia oraz ochrona praw autorskich.
 Filmy DVD realizacja i kopiowanie; elementy prawa autorskiego.

Filmy ekranowe (Cam studio; BB FlashBack - różne formaty wideo oraz efekty specjalne).

Aplikacje do tworzenia pokazów slajdów - udźwiękowione filmy tworzone z fotografii.

Interaktywna prezentacja zawierająca wszystkie komponenty multimedialne.

METODY KSZTAŁCENIA:

Pokaz, demonstracja, korzystanie z multimedialnych kursów online: blended learning oraz e-learning, metoda zajęć praktycznych, metoda laboratoryjna.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
<ul style="list-style-type: none"> - Definiuje zależność pomiędzy odpowiednią konstrukcją multimedialnego przekazu edukacyjnego, a stymulacją procesów uwagi co stanowi warunek efektywnego zapamiętywania. - Wskazuje możliwości multimediiów w zakresie indywidualizacji procesu nauczania-uczenia się. 	K_W05	Test z progami punktowymi; zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Laboratorium
<ul style="list-style-type: none"> - Student identyfikuje zagrożenia związane ze swobodnym i nieograniczonym dostępem do treści multimedialnych w Internecie. - Omawia możliwości nielegalnego i nieetycznego wykorzystywania Internetu, wskazuje takie działania, jednak osobiście ich nie stosuje. - Konstruując własne witryny internetowe respektuje założenia prawa autorskiego. - Samodzielnie przygotowuje komponenty witryn internetowych lub stosuje odpowiednie przypisy i odsyłacze bibliograficzne. 	K_W16	Test z progami punktowymi; zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Laboratorium
<ul style="list-style-type: none"> - Student samodzielnie tworzy grafiki (fotografie, schematy, rzuty ekranowe), animacje nagrania audio i wideo oraz hipertekst i proste interakcje. - Realizuje proste - interaktywne symulacje procesów i zjawisk oraz interaktywne gry i zabawy w formacie Flash. - Korzysta z zasobów Internetu w celu pozyskiwania odpowiednich materiałów oraz archiwizowania własnych prac (np. w chmurze). - Konstruuje prezentacje multimedialne i witryny internetowe z wykorzystaniem samodzielnie przygotowanych komponentów. - Projektuje prezentację multimedialną lub witrynę internetową oraz jej komponenty zgodnie z określonymi wymogami lub na potrzeby zdefiniowanej sytuacji dydaktycznej. - Konstruując przekazy multimedialne postępuje zgodnie z zasadami projektowania dydaktycznego. - Dostosowuje do napotkanej sytuacji dydaktycznej odpowiednią formę oddziaływania multimedialnego. 	K_U10	Zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Laboratorium
<ul style="list-style-type: none"> - Rozumie potrzebę poszanowania cudzej własności intelektualnej. - Konstruując przekazy multimedialne unika treści mogących narazić czyjeś dobre imię. - Dbą o ochronę danych osobowych uczniów; zabezpiecza dane przechowywane na serwerze (hasła dostępu, szyfrowanie plików). 	K_K05	Projekt zaliczeniowy, zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Wiadomości z zajęć są sprawdzane z zastosowaniem testów z progami punktowymi; warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów. Umiejętności praktyczne oraz kompetencje społeczne są oceniane na podstawie oceny prac – zadań wykonywanych według instrukcji (<http://www.uz.zgora.pl/~jjedrycz/mtiinstrukcje.html>) na każdych zajęciach – progi punktowe.

Zaliczenie z laboratorium: średnia arytmetyczna ocen ze wszystkich zadań o charakterze praktycznym (na każdym ćwiczeniu student wykonuje jedno zadanie zgodnie z dostępną w internecie instrukcją oraz wskazówkami z wykładu). Każde zadanie musi być zaliczone.

Ocena końcowa jest oceną z laboratorium (średnia arytmetyczna wszystkich ocen).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	45 godz.	27 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	30 godz.	48 godz.
Wykonanie zadań praktycznych (samodzielna praca studenta)	30 godz.	30 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	15 godz.	15 godz.
Łącznie	120 godz.	120 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2 ECTS	1,5 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2 ECTS	2,5 ECTS
Łącznie	4 ECTS	4 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. De Kerckhove D., *Inteligencja otwarta*, Mikom, Warszawa 2001.
2. Jędrzyckowski J., *Prezentacje multimedialne w procesie uczenia się studentów*, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2005.
3. Jędrzyckowski J., *Prezentacje multimedialne w pracy nauczyciela*, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2008.
4. Jędrzyckowski J., <http://www.uz.zgora.pl/~jzedrycz/mti.htm>
5. Zimbardo P. G., Gerrig R.J., *Psychologia i życie*. Warszawa, PWN 2012.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Bednarek J., *Multimedia w kształceniu*, Mikom, Warszawa 2008.
2. Doliński D., *Psychologia reklamy*, Wyd. A.R. „Aida” S.C. Wrocław, 2001.
3. Furmanek M., (red.) *Technologie informacyjne w warsztacie pracy nauczyciela*, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra, 2008.
4. Papert S., *Burze mózgow. Dzieci i komputery*. Warszawa, PWN, 1996.
5. Reeves B., Nass C., *Media i ludzie*, PIW, Warszawa, 2000.
6. Strykowski W. *Wstęp do teorii filmu dydaktycznego*, Wyd. UAM, Poznań, 1977.
7. Wawrzak-Chodaczek M., *Kształcenie kultury audiowizualnej młodzieży* Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2000.

UWAGI:

Kurs z materiałami dydaktycznymi, listami zadań i tematów oraz wymaganiami są dostępne na platformie e-learningowej Katedry lub na stronie wykładowcy:
www.uz.zgora.pl/~jjedrycz/mtiinstrukcje.html.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Jacek Jędryczkowski

SIECI KOMPUTEROWE

Kod przedmiotu:	11.3-WP-PEDD-SK
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr inż. Jarosław Wagner Nauczyciel akademicki
Prowadzący:	Katedry Mediów i Technologii Informacyjnych / WPSNZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Laboratorium	15	1	2	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	9	1	2	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z ideą funkcjonowania sieci komputerowych. Nabycie przez studentów umiejętności tworzenia i zarządzania sieciami lokalnymi i firmowymi.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowe umiejętności obsługi komputera i systemu operacyjnego MS Windows / Linux

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wprowadzenie do sieci komputerowych. Historia sieci komputerowych i Internetu. Podstawy działania sieci komputerowych. Media transmisyjne używane w sieciach. Okablowanie strukturalne. Topologie sieci komputerowych (przewodowych i bezprzewodowych). Adresowanie IP. Usługi sieciowe i wykorzystywane protokoły. Model ISO/OSI. Aktywne i pasywne urządzenia sieciowe. Konfiguracja sieciowa systemu operacyjnego oraz urządzeń sieciowych. Projektowanie sieci oraz praktyczna implementacja.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład, praca z książką, ćwiczenia laboratoryjne w pracowni komputerowej, metoda projektu.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zna teoretyczne podstawy działania lokalnych i globalnych sieci komputerowych	K_K01 K_W05	Test z progami punktowymi (zadania otwarte i zamknięte); projekt, zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość	Laboratorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
		wykonania, zgodność z instrukcją).	
Student posiada umiejętności projektowania oraz tworzenia sieci komputerowych oraz wykorzystania ich możliwości w edukacji	K_K01 K_U10 K_W05	Test z progami punktowymi (zadania otwarte i zamknięte); projekt, zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Wiadomości z zajęć realizowanych zastosowaniem metody wykładu oraz samodzielnej pracy z książką lub kursem online będą sprawdzane z zastosowaniem testów z progami punktowymi (zadania otwarte i zamknięte; warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów). Umiejętności praktyczne weryfikowane będą poprzez systematyczną kontrolę wykonania zadań przewidzianych programem, test końcowy oraz wykonanie projektu.

Zaliczenie laboratoriów: zaliczenie testu (progi punktowe; warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów) oraz wszystkich innych podlegających ocenie zadań i prac.

Ocena końcowa jest oceną z laboratorium (średnia arytmetyczna wszystkich ocen).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	15 godz.	9 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	16 godz.	22 godz.
Przygotowanie projektu (samodzielna praca studenta)	15 godz.	15 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	4 godz.	4 godz.
Łącznie	50 godz.	50 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1 ECTS	0,5 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1 ECTS	1,5 ECTS
Łącznie	2 ECTS	2 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Kurose J.F., Ross K.W., *Sieci komputerowe. Ujęcie całościowe*, wyd. V, Helion, Gliwice, 2010.
2. Tanenbaum A.S., *Sieci komputerowe*, Helion, Gliwice, 2004.

3. Sportack M., *Sieci komputerowe. Księga eksperta*, wyd. II, Helion, Gliwice, 2004.
4. Józefiak A., *Domowe sieci komputerowe. Gotowe rozwiązania*, Helion, Gliwice, 2008.
5. Mueller S., *Rozbudowa i naprawa sieci*, wyd. II, Helion, Gliwice 2004.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

UWAGI:

Kurs z materiałami dydaktycznymi, zadaniami oraz wymaganiami dla projektu jest dostępny na platformie e-learningowej KMTI.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr inż. Jarosław Wagner

BLOK FAKULTATYWNY C **(KWALIFILACJE NAUCZYCIELSKIE)**

PEDAGOGIKA SZKOLNA NA III I IV POZIOMIE KSZTAŁCENIA

Kod przedmiotu:	05.0-WP-PEDD-PS
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Klaudia Błaszczyk
Prowadzący:	dr Klaudia Błaszczyk, dr Ewa Pasterniak-Kobyłecka, Mgr Mariusz Pacholak

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	30	2	1	Zaliczenie z oceną	4	
Laboratorium	30	2		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	18	2	1	Zaliczenie z oceną		
Laboratorium	18	2		Zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z wiedzą dotyczącą pracy szkoły i nauczyciela na trzecim i czwartym etapie edukacyjnym (gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalne).

Doskonalenie umiejętności analizy podstawowych środowisk wychowawczych oraz projektowanie sytuacji wychowawczych z uwzględnieniem roli nauczyciela.

Wzbudzenie refleksji nad współczesnymi problemami pedagogicznymi.

Uświadamianie potrzeby ciągłego rozwoju zawodowego i osobistego.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Zaliczenie przedmiotu Pedagogik szkolna na drugim etapie edukacyjnym.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Kontakty społeczne ucznia.
  - Grupa rówieśnicza. Pozycja społeczna ucznia w grupie rówieśniczej. Znaczenie grupy rówieśniczej. Koleżeństwo, przyjaźń, związek partnerski, miłość.
2. Progi edukacyjne.
  - Zmiana szkoły, adaptacja w nowej rzeczywistości szkolnej.
3. Praca dydaktyczna nauczyciela na III i IV etapie edukacyjnym.
  - Lekcja, jej struktura, typy i modele, planowanie, formułowanie celów i dobór treści nauczania.
  - Metody, zasady i formy nauczania.

- Projektowanie środowiska materialnego procesu kształcenia.
  - Kontrola i ocena efektów pracy uczniów.
  - Praca z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
  - Efektywność nauczania.
4. Praca opiekuńczo-wychowawcza nauczyciela na III i IV etapie edukacyjnym.
    - Program wychowawczy. Edukacja zdrowotna, programy profilaktyczne.
    - Animowanie życia społeczno-kulturalnego, wspieranie samorządności i autonomii uczniów w szkole.
    - Dynamika grupy uczniowskiej. Współpraca i współdziałanie uczniów. Rozwiązywanie konfliktów, mediacje.
  5. Bezpieczeństwo uczniów w szkole i poza jej terenem.
    - Ochrona zdrowia ucznia. Edukacja dla bezpieczeństwa – dbałość o bezpieczeństwo własne oraz innych.
  6. Poradnictwo edukacyjno-zawodowe.
    - Nauczyciel jako doradca. Przygotowanie młodzieży do samokształcenia, pracy nad własnym rozwojem, wyborów edukacyjnych i zawodowych oraz do aktywnego uczestnictwa w rynku pracy.
    - Rynek edukacyjny i rynek pracy. Droga rozwoju zawodowego. Uczenie się przez całe życie.
  7. Współpraca szkoły ze środowiskiem i nauczyciela z rodzicami uczniów.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład, pogadanka, dyskusja, metoda problemowa, metody waloryzacyjne.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Ma wiedzę na temat procesu kształcenia.	K_W03	Kolokwium pisemne z progami punktowymi.	Wykład
Student posiada wiedzę na temat głównych środowisk wychowawczych, ich specyfiki i procesów w nich zachodzących.	K_W10	Kolokwium pisemne z progami punktowymi.	Wykład
Ma wiedzę na temat podmiotów działalności pedagogicznej: uczniów, rodziców i nauczycieli.	K_W15	Kolokwium pisemne z progami punktowymi.	Wykład
Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności związane z działalnością pedagogiczną.	K_U04	Ustne kolokwium z progami punktowymi; aktywność, prezentacja – progi punktowe.	Laboratorium
Potrafi pracować w zespole, pełniąc różne role.	K_U13	Ustne kolokwium z progami punktowymi; aktywność, prezentacja – progi punktowe.	Laboratorium
Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności.	K_K01	Ustne kolokwium z progami punktowymi; aktywność, prezentacja – progi punktowe.	Laboratorium
Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy.	K_K08	Ustne kolokwium z progami punktowymi; aktywność, prezentacja – progi punktowe.	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Warunkiem zaliczenia jest pisemne sprawdzenie wiadomości (progi punktowe; warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów), aktywny udział studenta w dyskusjach na zajęciach, prezentacja wybranego zagadnienia pedagogicznego uwzględniającego związek teorii z praktyką edukacyjną - indywidualnie lub w grupie (prezentacja PowerPoint/poster/plakat).

Podstawą zaliczenia wykładu jest pozytywna ocena z pisemnego kolokwium (progi punktowe; warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów). Podstawą zaliczenia laboratoriów jest pozytywne zaliczenie ustnego kolokwium (progi punktowe; warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów), przedstawienie prezentacji z wybranego zagadnienia pedagogicznego oraz aktywny udział w ćwiczeniach.

Zaliczenie wykładów: egzamin pisemny z progami punktowymi. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów.

Zaliczenie z laboratoriów: pozytywne zaliczenie wszystkich kolokwii oraz wszystkich innych podlegających ocenie zadań i prac. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen cząstkowych.

Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną końcowych ocen z egzaminu i laboratorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	60 godz.	36 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	30 godz.	49 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	10 godz.	15 godz.
Łącznie	100 godz.	100 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2 ECTS	2 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2 ECTS	2 ECTS
Łącznie	4 ECTS	4 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bereźnicki F., Podstawy dydaktyki, „Impuls”, Kraków 2007.
2. Bogaj A., Kwiatkowski S.M., Szkoła a rynek pracy, PWN, Warszawa 2006.
3. Borzucka-Sitkiewicz K., Syrek E., Edukacja zdrowotna, Wydawnictwo WAIp, Warszawa 2009.
4. Dąbrowski Z., Pedagogika opiekuńcza w zarysie, t.1, 2, Wyd. uniwersytet Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2006.
5. Dudzikowa M., Czerepaniak-Walczak M., Wychowanie. Pojęcia—procesy – konteksty, tom 1-5, GWP, Gdańsk 2007, 2008, 2010.
6. Kargulowa A., O teorii i praktyce poradnictwa. Odmiany poradoznawczego dyskursu, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006.
7. Karski J., Praktyka i teoria promocji zdrowia, Wyd. CeDeWu, Warszawa 2007.
8. Konarzewski K. (red.), Sztuka nauczania. Podręcznik dla studentów kierunków nauczycielskich. Szkoła, tom 2, PWN, Warszawa 2002.
9. Kruszewski K. (red.), Sztuka nauczania. Podręcznik dla studentów kierunków nauczycielskich. Czynności nauczyciela, tom 1, PWN, Warszawa 2002.
10. Kwiatkowski S.M., Kształcenie zawodowe - wyzwania, priorytety, standardy, Instytut Badań Edukacyjnych, Warszawa 2008.
11. Kwiatkowski S., Bogaj A., Baraniak B., Pedagogika pracy, WAIp, Warszawa 2007.
12. Kwieciński Z., Śliwerski B. (red.), Pedagogika. Podręcznik akademicki, tom 1-2, PWN, Warszawa 2008.
13. Nowosad I., Szymański M. J. (red.), Nauczyciele i rodzice. W poszukiwaniu nowych znaczeń i interpretacji współpracy, Oficyna Wyd. UZ, Akademia Pedagogiczna, Zielona Góra – Kraków 2004.
14. Pisula D., ABC doradcy zawodowego. Rozmowa doradcza, Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej, Warszawa 2010.
15. Pisula D., Poradnictwo kariery przez całe życie, KOWEZiU, Warszawa 2009.
16. Rylke H., Klimowicz , Szkoła dla ucznia - jak uczyć życia z ludźmi, WSiP, Warszawa 1992. Sołtyśńska G., Woroniecka J., Przygotowanie uczniów gimnazjum do wyboru zawodu, KOWEZiU, Warszawa 2003.

18. Śliwerski, B. Program wychowawczy szkoły. WSIP, Warszawa 2001.
19. Woynarowska B., Edukacja zdrowotna: podręcznik akademicki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Barić L., Osińska H., Oświata zdrowotna i promocja zdrowia podręcznik dla studentów i praktyków, Polskie Towarzystwo Oświaty Zdrowotnej, Warszawa 2006.
2. Koszewska, K, Tołwińska-Królikowska, E., Szkolny program wychowawczy – materiały dla rad pedagogicznych. Wyd. CODN, Warszawa 2001.
3. Kwiatkowski S.M. (red.), Kwalifikacje zawodowe na współczesnym rynku pracy, Instytut Badań Edukacyjnych, Warszawa 2004.
4. Lewicki C., Edukacja Zdrowotna – systemowa analiza zagadnień Wyd. Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2006.
5. Paszkowska–Rogacz A. (red.), Materiały metodyczno–dydaktyczne do planowania kariery zawodowej uczniów, Cześć 1 – Podstawy rozwoju zawodowego młodzieży, KOWEŻiU, Warszawa 2006.
6. Pilch T., Lepalczyk I. (red.) Pedagogika społeczna, Wyd. „Żak”, Warszawa 2005.
7. Śliwerski B. (red.), Pedagogika, tom 1-4, GWP, Gdańsk 2006, 2010.
8. Wojtasik B., Refleksyjne konstruowanie kariery życiowej w ponowoczesnej codzienności, Teraźniejszość – Człowiek – Edukacja, 2003. Numer specjalny.
9. Wojtasik B., Kargulowa A., Doradca – profesja, pasja, powołanie?, Materiały ze Światowego Kongresu Poradnictwa Zawodowego, Warszawa 2003.
10. Zimińska U., Edukacja dla bezpieczeństwa w gimnazjum – założenia reformy oświaty a rzeczywistość szkolna, w: Edukacja dla bezpieczeństwa, Czasopismo dla dyrektorów i nauczycieli, Dom Wydawniczy Elipsa, Nr 3, Maj – Czerwiec 2002.

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁA:**

dr Klaudia Błaszczuk

METODYKA NAUCZANIA JĘZYKÓW PROGRAMOWANIA

Kod przedmiotu:	05.1-WP-PEDD-MNJP
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr inż. Michał Grobelny
Prowadzący:	Nauczyciel akademicki Katedry Mediów i Technologii Informacyjnych / WPSNZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Laboratorium	30	2	1	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	18	2	1	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z językiem programowania Pascal oraz metodyką jego nauczania. Nabycie przez studentów umiejętności programowania w języku Pascal.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Sprawność w korzystaniu ze standardowego oprogramowania środowiska Windows i zasobów komputera. Podstawy algorytmiki.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Wprowadzenie do języków programowania oraz metodyki ich nauczania). Pojęcia związane z programowaniem (kod źródłowy, parser, kompilator, kod wykonywalny, program, procedura, funkcja itp.). Niezbędne oprogramowanie do tworzenia programów w języku Pascal.
2. Podstawowe typy zmiennych. Struktura programu. Składnia języka Pascal. Zasady tworzenia programów w języku Pascal. Graficzne uporządkowanie programu. Wcięcia. Sposób deklaracji stałych, zmiennych, załączanie bibliotek. Pierwszy program typu „Witaj świecie!”.
3. Przypisywanie wartości. Szczegółowe omówienie najważniejszych procedur i sposobu ich wykorzystywania. Procedury do wyświetlania (*Write*, *WriteLn*) i wczytywania komunikatów (*Read*, *ReadLn*).
4. Instrukcje warunkowe *If...Then...Else*, instrukcja wyboru *Case*. Wykorzystanie instrukcji warunkowych w przykładowych programach.
5. Pętle, sposób ich konstruowania i wykorzystania. Programy wykorzystujące pętle *for...to...do*, *repeat...until*, *while...do*.
6. Pojęcie tablicy w języku Pascal, sposób deklaracji i wykorzystania tablic. Programy z wykorzystaniem tablic. Złożone typy danych.
7. Procedur i ich wykorzystanie w programach. Deklaracja procedur. Procedury z parametrami. Zasady tworzenia programów z użyciem procedur.

8. Funkcje i ich wykorzystanie w programach. Różnice pomiędzy funkcjami a procedurami. Składnia funkcji. Tworzenie własnych funkcji i wykorzystanie ich w programach.
9. Rekurencja. Cel i zasady wykorzystania. Budowa programu z wykorzystaniem właściwości rekurencji.
10. Biblioteki i ich możliwości. Wykorzystanie bibliotek. Tworzenie własnych bibliotek.
11. Pełna obsługa klawiatury i myszy w programach.
12. Komunikacja z systemem operacyjnym. Zapisywanie i odczytywanie plików. Operacje na plikach i katalogach. Funkcje systemowe.
13. Zaawansowane wykorzystanie języka Pascal. Wskaźniki. Dynamiczne struktury danych. Możliwość współpracy programów.
14. Zasady tworzenia interfejsu użytkownika. Tworzenie podstawowych tekstowych interfejsów użytkownika.
15. Sposób wykorzystania grafiki w języku Pascal. Tworzenie prostych programów z efektami graficznymi. Grafika 2D i 3D. Graficzny interfejs użytkownika. Zasady tworzenia graficznych interfejsów w języku Pascal. Tworzenie gier 2D i 3D.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład, ćwiczenia laboratoryjne w pracowni komputerowej, metoda projektu.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
<p>Student zapisuje typowe algorytmy w języku Pascal.</p> <p>Buduje własne procedury w języku Pascal wykorzystując zmienne, konstrukcje iteracyjne i warunkowe.</p> <p>Potrafi w procesie nauczania zastosować standardowe polecenia języka Pascal do rozwiązania prostych, szkolnych zadań.</p> <p>Buduje własne programy w języku Pascal, wykorzystując gotowe bloki poleceń.</p>	K_W20 K_U04	Kolokwium zaliczeniowe i sprawdziany z progami punktowymi (wejściówki); zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena zadań – progi punktowe.	Laboratorium
Student projektuje i pisze program o charakterze edukacyjnym w języku Pascal.	K_W20 K_U04 K_K01	Sprawdziany z progami punktowymi (wejściówki); zadania praktyczne – metoda laboratoryjna / projekt ocena zadań – progi punktowe.	Laboratorium
Student pracuje w zespole przygotowując propozycje zadań i projektów dla uczniów.	K_K07	Zadania praktyczne – metoda laboratoryjna / projekt; ocena zadań – progi punktowe.	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Efekty kształcenia będą weryfikowane poprzez kolokwium zaliczeniowe (progi punktowe; warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów), systematyczną kontrolę wykonania zadań przewidzianych programem, okresowo sprawdziany (wejściówki - progi punktowe; warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów) oraz wykonanie projektu (zgodność z przyjętymi założeniami).

Zaliczenie laboratoriów: zaliczenie wszystkich sprawdzianów oraz kolokwium (progi punktowe; warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów) oraz wszystkich innych podlegających ocenie zadań i prac. Ocena końcowa z laboratoriów jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen cząstkowych.

Ocena końcowa jest oceną z laboratoriów (średnia arytmetyczna wszystkich ocen).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	30 godz.	18 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	14 godz.	26 godz.
Wykonanie zadań praktycznych – projektu (samodzielna praca studenta)	12 godz.	12 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	4 godz.	4 godz.
Łącznie	godz.	godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1 ECTS	1 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1 ECTS	1 ECTS
Łącznie	2 ECTS	2 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Mirosław J. Kubiak, Turbo Pascal. Zadania z programowania z przykładowymi rozwiązaniami, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2011
2. Andrzej Zahorski, Turbo Pascal. Leksykon kieszonkowy, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2005
3. Kierzkowski Andrzej, Sadowski Tomasz, Turbo Pascal. Poradnik dla nauczyciela, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2004
4. Tomasz M. Sadowski, Praktyczny kurs Turbo Pascala. Wydanie IV, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2003
5. Piotr Besta, Tworzenie gier 2D i 3D w języku Turbo Pascal, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2002

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. S. Papert, Burze mózgów. Dzieci i komputery, PWN, 1996
2. Elementy informatyki. Podręcznik, pod red. M. M. Sysły, PWN, 1997

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

dr inż. Michał Grobelny

METODYKA NAUCZANIA INFORMATYKI I TECHNOLOGII INFORMACYJNEJ NA III I IV ETAPIE EDUKACJI

Kod przedmiotu:	05.1-WP-PEDD-ISM
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Prof. UZ, dr hab. Eunika Baron-Polańczyk
Prowadzący:	mgr Krzysztof Stanikowski

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	30	2	2	Egzamin	6	
Laboratorium	30	2		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	18	1	2	Egzamin		
Laboratorium	18	1		Zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest przygotowanie studenta do prowadzenia zajęć w zakresie technologii informacyjnej w gimnazjum i szkołach ponadgimnazjalnych. Wyposażenie studenta w wiedzę i umiejętności konieczne do organizowania warsztatu pracy nauczyciela, przygotowania i poprowadzenia zajęć w klasie, korzystania z otwartych zasobów internetowych w edukacji. Pokazanie ścieżki rozwoju w przyszłej pracy zawodowej.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Wiadomości z zakresu dydaktyki ogólnej, dydaktyki informatyki. Wiedza i umiejętności w zakresie TI.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wykład:

Cele kształcenia i treści nauczania na III i IV etapie edukacyjnym.

Podmiotowość ucznia: style poznawcze i strategie uczenia się a style nauczania; nakład pracy i uzdolnienia w uczeniu się informatyki; kompetencje kluczowe ucznia gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej w zakresie informatyki i technologii informacyjnych.

Warsztat pracy nauczyciela informatyki. Dokumentacja pracy: podstawa programowa, program nauczania, plan wynikowy. Podręczniki szkolne i ich obudowa: dobór podręczników dla uczniów i nauczycieli, wsparcie on-line, poradniki metodyczne. Ewaluacja i ocena

Metodyka informatyki: nauczanie teoretycznych pojęć informatycznych(projekt „Informatyka bez prądu”), nauczanie aplikacji użytkowych, nauczanie algorytmiki i podstaw programowania. Metodyka wykorzystania zasobów sieciowych w szkole.

Rola nauczyciela na III i IV etapie edukacyjnym: autorytet, Interakcja ucznia i nauczyciela w toku lekcji, kierowanie pracą uczniów; kształtowanie postaw etycznych; ochrona własności intelektualnej.

Odkrywanie i rozwijanie predyspozycji i uzdolnień uczniów: wspomaganie rozwoju poznawczego, kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów i wykorzystanie wiedzy; pomoc uczniom ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; kształtowanie umiejętności współpracy; praca z uczniem zdolnym.

Nauczyciel, opiekun pracowni komputerowej w szkole: regulamin pracowni, zasady ergonomii, etyka i prawo autorskie, ochrona zasobów komputerowych w pracowni.

Planowanie rozwoju zawodowego. Standardy przygotowania nauczyciela TI. Rozwój i awans zawodowy. Samokształcenie. Analiza i ocena własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Laboratoria:

Projektowanie działań edukacyjnych w kontekście nauczania Informatyki i Technologii Informacyjnych.

Przygotowanie do aktywnej pracy z mediami. Analiza organizacyjna (analiza zasobów, wytycznych, programów), analiza środowiska życiowego (kompetencje medialne, rzeczowe, społeczne, osobiste), planowanie projektu informatycznego z wykorzystaniem narzędzi komunikacyjnych (uczenie się w działaniu, transformacja wiedzy, umiejętności samodzielnego uczenia się), ewaluacja (wzory informatyczno-dydaktyczne, projekt i próba nowych metod przekazywania wiedzy).

Model planowania pracy z mediami. Nowe media w programach nauczania Informatyki i Technologii Informacyjnych. Koncepcja adaptacyjna, asymilacyjna, integracji nowych mediów z procesami nauczania i uczenia się. Przygotowanie pomieszczeń pod kątem wykorzystania mediów.

Planowanie jednostki tematycznej. Konspekt i plan lekcji, dobór celów lekcji oraz ich operacjonalizacja, dobór form i metod prowadzenia zajęć, ewaluacja wiedzy i umiejętności uczniów, ewaluacja pracy nauczyciela.

Nauczanie i uczenie się z użyciem komputera i Internetu. Wyzwania dotyczące uczenia się z uczniem komputera: realność, rzeczywistość i wirtualność. Koncepcje metodyki informatyki. Prowadzenie lekcji przez studentów z podsumowaniem i omówieniem sytuacji problemowych.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwencjonalny i problemowy. Ćwiczenia praktyczne, praca indywidualna i praca z partnerem.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma elementarną, uporządkowaną wiedzę na temat różnych koncepcji metodyki informatyki. Ma wiedzę o celach kształcenia dla przedmiotu informatyka i technologie informacyjne. Zna typy i funkcje oprogramowania wspomagającego proces kształcenia. Student dokonuje oceny i dobiera podręczniki i oprogramowanie do szkolnej pracowni komputerowej,	K_W13 K_W17	Egzamin – studium przypadku.	Wykład
Student potrafi: zorganizować warsztat pracy nauczyciela TI, zastosować narzędzia sieciowe w swoim warsztacie pracy, zaproponować sposób współpracy z uczniem zdolnym. Student umie projektować działania edukacyjne w kontekście nauczania Informatyki i Technologii Informacyjnych.	K_U14 K_U03 K_U04	Aktywność na zajęciach, prezentacje – progi punktowe.	Laboratorium
Student potrafi zaplanować i zrealizować jednostkę tematyczną w zakresie informatyki i technologii informacyjnych na III i IV etapie edukacyjnym, w poszczególnych typach szkół; przygotować ewaluację zajęć. Student ma wiedzę o metodyce wykonywania typowych zadań, koncepcjach pracy opartych	K_W13 K_W16 K_U03 K_U14	Egzamin – studium przypadku; aktywność na zajęciach, prezentacje – progi punktowe.	Wykład, laboratorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
na mediach, formach organizacji pracy z mediami, procedurach stosowanych w różnych obszarach działalności pedagogicznej.			
Student krytycznie ocenia zasoby internetowe i ich przydatność w warsztacie pracy nauczyciela. Umie przygotować pomieszczenia szkolne pod kątem wykorzystania mediów w nauczaniu informatyki i technologii informacyjnych.	K_U04	Egzamin – studium przypadku.	Wykład, laboratorium
Student jest w stanie przygotować plan rozwoju zawodowego nauczyciela.	K_K01	Aktywność na zajęciach, prezentacje – progi punktowe.	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład – warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z pracy pisemnej (progi punktowe; warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów). Egzamin ma formę studium przypadku. Student musi odnieść się do losowo wybranej sytuacji szkolnej i zaproponować rozwiązanie.

Laboratoria – podstawą zaliczenia jest aktywność na zajęciach oraz przygotowanie i prezentacja wybranej koncepcji metodyki informatyki.

Zaliczenie wykładów: egzamin pisemny z progami punktowymi. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów.

Zaliczenie z laboratoriów: pozytywne zaliczenie wszystkich kolokwiów oraz wszystkich innych podlegających ocenie zadań i prac. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen cząstkowych.

Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną końcowych ocen z egzaminu i laboratorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	60 godz.	36 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	50 godz.	60 godz.
Wykonanie zadań praktycznych (samodzielna praca studenta)	22 godz.	36 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	15 godz.	15 godz.
Egzamin (godziny kontaktowe)	3 godz.	3 godz.
Łącznie	150 godz.	150 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	3 ECTS	2 ECTS

Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3 ECTS	4 ECTS
Łącznie	6 ECTS	6 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Metodyka nauczania Informatyki w szkole, red. Juszczyk S., Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń, 2001
2. Janczyk J., Morańska D., Musioł M., Dydaktyka informatyki i technologii informacyjnej. Toruń, 2004 Wyd. Adam Marszałek
3. Kron F. Sofos A., Dydaktyka mediów, GWP, Gdańsk 2009
4. Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela. t.1 i 2., red. Kruszewski K., Warszawa, PWN 2002
5. Acman J., Ryll R., Awans zawodowy nauczyciela. Praktyczny poradnik., Warszawa, PWN 2005
6. Koba G., Poradnik metodyczny. Informatyka dla liceum ogólnokształcącego, Migra, Wrocław 2003

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Arends R.I., Uczy się nauczać. tł. K. Kruszewski, Warszawa, WSiP, 2002
2. Gurbiel E., Hardt-Olejniczak G., Kołczyk E., Krupicka H., Łukojć K., Płoski Z., Sysło M. M., Witkowski J., Zuber R., Elementy Informatyki. Poradnik metodyczny dla nauczyciela, PWN, Warszawa 1997
3. Goźlińska E., Nie lekcje, lecz zajęcia edukacyjne, WSiP 2005
4. Koletyńska K., Sitko K, Nauczyciel na starcie, WSiP 2005
5. Informatyka 2000, Poradnik metodyczny dla nauczycieli szkoły podstawowej kl. IV-VI, M. Mordka i inni., wyd. Czarny Kruk, Bydgoszcz 2000

UWAGI:

Kurs z materiałami dydaktycznymi jest dostępny na platformie e-learningowej Katedry Mediów i Technologii Informacyjnych (<http://ekmti.kmti.uz.zgora.pl>).

PROGRAM OPRACOWAŁ:

Prof. UZ, dr hab. Eunika Baron-Polańczyk

PRAKTYKA PEDAGOGICZNA I

Kod przedmiotu:	05.0-WP-PEDD-PP1u
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Ewa Nowicka
Prowadzący:	dr Ewa Nowicka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Praktyka	30		2	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Praktyka	30		2	zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Student planuje i projektuje oferty edukacyjne na zajęcia w szkole gimnazjum lub szkole średniej w ramach przedmiotów m.in. takich jak: informatyka, technologie informacyjne, media w edukacji. Student samodzielnie przygotowuje konspekty prowadzonych zajęć, poznaje obowiązki oraz podejmowane czynności nauczyciela w szkole, prowadzi samodzielnie zajęcia z uczniami, poznaje organizację pracy szkoły obejmującą m.in. zadania realizowane przez placówkę, oraz prowadzoną przez szkołę dokumentację.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Wiedza z zakresu informatyki i technologii informacyjnych na poziomie bardzo dobrym, wiedza o mediach i multimediach, przygotowanie na poziomie dobrym w zakresie wykorzystania mediów w edukacji. Biegła umiejętność korzystania z komputera, sieci Internet, standardowego pakietu MS Office.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Praktyka pedagogiczna w szkole ma umożliwić studentom gromadzenie praktycznych czynności w zakresie:

- możliwość uczestniczenia w działaniach zorganizowanych przez doświadczonego nauczyciela (zebrania, wycieczki, koła zainteresowań itp.),
- możliwość prowadzenia dokładnej hospitacji realizowanych zajęć przez nauczyciela opiekuna praktyki lub na zajęciach innych nauczycieli, którzy wyrażą zgodę na prowadzenie hospitacji przez studenta,
- możliwość prowadzenia zajęć z uczniami na podstawie przygotowanych i opracowanych przy konsultacji z nauczycielem konspektów zajęć,
- możliwość zastosowania przemyślanych zestawów ofert edukacyjnych przedyskutowany z nauczycielem – opiekunem.

METODY KSZTAŁCENIA:

Dyskusja, pogadanka, pokaz, demonstracja, praca z książką, metoda zajęć praktycznych, metoda laboratoryjna.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
<p>ma podstawową wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji; podstawowym funkcjonowaniu szkoły na poziomie gimnazjum lub szkoły średniej, głównych założeniach i celach pracy zawodowej nauczyciela,</p> <p>ma elementarną wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy w szkole,</p> <p>ma elementarną wiedzę na temat projektowania ścieżki własnego rozwoju,</p> <p>ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych,</p> <p>ma specjalistyczną wiedzę w zakresie studiowanej specjalności edukacja medialna i informatyczna.</p>	<p>K_W14</p> <p>K_W17</p> <p>K_W18</p> <p>K_W19</p> <p>K_W20</p>	<p>Analiza opinii wystawionych przez nauczyciela – opiekuna praktyki w szkole</p>	<p>Praktyka</p>
<p>potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjno-wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych, a także motywów i wzorów ludzkich zachowań,</p> <p>potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł oraz nowoczesnych technologii (ICT)</p> <p>ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych</p> <p>posiada umiejętność prezentowania własnych projektów i koncepcji, wątpliwości i sugestii, popierając je argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów</p> <p>potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności pedagogicznej</p>	<p>K_U02</p> <p>K_U04</p> <p>K_U07</p> <p>K_U08</p> <p>K_U09</p>	<p>Analiza zawartości dziennika praktyk oraz konspektów na podstawie, których zostały przeprowadzone godziny lekcyjne</p>	<p>Praktyka</p>
<p>ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w tym umiejętności w zakresie swobodnego korzystania z technologii informacyjnych, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia</p> <p>ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej</p> <p>jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne i zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie</p> <p>odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne, przygotowuje konspekty zajęć w szkole, na podstawie których prowadzi zajęcia z uczniami</p>	<p>K_K01</p> <p>K_K04</p> <p>K_K07</p> <p>K_K08</p>	<p>Analiza zawartości dziennika praktyk oraz konspektów na podstawie, których zostały przeprowadzone godziny lekcyjne</p>	<p>Praktyka</p>

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej opinii wystawionej przez nauczyciela-opiekuna praktyki, złożenie wymaganych dokumentów (opinia, rachunek, zaopiniowane i ocenione konspekty, na podstawie których prowadzone były zajęcia oraz notatki z prowadzonych w szkole hospitacji) w wyznaczanym terminie przez Organizatora praktyki z ramienia UZ.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach praktycznych:	30 godz.	30 godz.
Przygotowanie i rozliczenie dokumentów: (w tym spotkania z organizatorem praktyki)	20 godz.	20 godz.
Łącznie	50 godz.	50 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	0 ECTS	0 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2 ECTS	2 ECTS
Łącznie	2 ECTS	2 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bednarek J., (2002), *Media w nauczaniu*, Warszawa
2. Gajda J., Juszczyk S., Siemieniecki B., Wenta K., (2002), *Edukacja medialna*, Toruń
3. Osmańska-Furmanek W., Furmanek M., (2006), *Pedagogika mediów*, [w:] Śliwerski B., (red.) *Pedagogika. Subdyscypliny wiedzy pedagogicznej*, t. 3, Gdańsk

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Gajda J., (2002), *Media w edukacji*, Kraków

UWAGI:

Lista organizatorów praktyk na poszczególnych specjalnościach, dokumenty oraz harmonogram praktyk, podawane są na stronie internetowej wydziału. Szczegółowe instrukcje praktyk są dostępne u organizatorów praktyk. Zasady zaliczania praktyki bez obowiązku jej odbywania reguluje Regulamin studiów UZ.

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr Ewa Nowicka

PRAKTYKA PEDAGOGICZNA II

Kod przedmiotu:	05.0-WP-PEDD-PP2
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Ewa Nowicka
Prowadzący:	dr Ewa Nowicka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Praktyka	60		3	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Praktyka	60		3	zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Student planuje i projektuje oferty edukacyjne na zajęcia w szkole gimnazjum w ramach przedmiotów m.in. takich jak: informatyka, technologie informacyjne, media w edukacji. Student samodzielnie przygotowuje konspekty prowadzonych zajęć, poznaje obowiązki oraz podejmowane czynności nauczyciela w szkole, prowadzi samodzielnie zajęcia z uczniami, poznaje organizację pracy szkoły obejmującą m.in. zadania realizowane przez placówkę, oraz prowadzoną przez szkołę dokumentację.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Wiedza z zakresu informatyki i technologii informacyjnych na poziomie bardzo dobrym, wiedza o mediach i multimediach, przygotowanie na poziomie dobrym w zakresie wykorzystania mediów w edukacji. Biegła umiejętność korzystania z komputera, sieci Internet, standardowego pakietu MS Office.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Praktyka pedagogiczna w szkole ma umożliwić studentom gromadzenie praktycznych czynności w zakresie:

- możliwość uczestniczenia w działaniach zorganizowanych przez doświadczonego nauczyciela (zebrania, wycieczki, koła zainteresowań itp.),
- możliwość prowadzenia dokładnej hospitacji realizowanych zajęć przez nauczyciela opiekuna praktyki lub na zajęciach innych nauczycieli, którzy wyrażą zgodę na prowadzenie hospitacji przez studenta,
- możliwość prowadzenia zajęć z uczniami na podstawie przygotowanych i opracowanych przy konsultacji z nauczycielem konspektów zajęć,
- możliwość zastosowania przemyślanych zestawów ofert edukacyjnych przedyskutowany z nauczycielem – opiekunem.

METODY KSZTAŁCENIA:

Dyskusja, pogadanka, pokaz, demonstracja, praca z książką, metoda zajęć praktycznych, metoda laboratoryjna.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
<p>ma podstawową wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji; podstawowym funkcjonowaniu szkoły na poziomie gimnazjum, głównych założeniach i celach pracy zawodowej nauczyciela,</p> <p>ma elementarną wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy w szkole,</p> <p>ma elementarną wiedzę na temat projektowania ścieżki własnego rozwoju,</p> <p>ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych,</p> <p>ma specjalistyczną wiedzę w zakresie studiowanej specjalności edukacja medialna i informatyczna.</p>	<p>K_W14</p> <p>K_W17</p> <p>K_W18</p> <p>K_W19</p> <p>K_W20</p>	<p>Analiza opinii wystawionych przez nauczyciela – opiekuna praktyki w szkole</p>	<p>Praktyka</p>
<p>potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjno-wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych, a także motywów i wzorów ludzkich zachowań,</p> <p>potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł oraz nowoczesnych technologii (ICT)</p> <p>ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych</p> <p>posiada umiejętność prezentowania własnych projektów i koncepcji, wątpliwości i sugestii, popierając je argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów</p> <p>potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności pedagogicznej</p>	<p>K_U02</p> <p>K_U04</p> <p>K_U07</p> <p>K_U08</p> <p>K_U09</p>	<p>Analiza zawartości dziennika praktyk oraz konspektów na podstawie, których zostały przeprowadzone godziny lekcyjne</p>	<p>Praktyka</p>
<p>ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w tym umiejętności w zakresie swobodnego korzystania z technologii informacyjnych, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia</p> <p>ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej</p> <p>jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne i zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie</p> <p>odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne, przygotowuje konspekty zajęć w szkole, na podstawie których prowadzi zajęcia z uczniami</p>	<p>K_K01</p> <p>K_K04</p> <p>K_K07</p> <p>K_K08</p>	<p>Analiza zawartości dziennika praktyk oraz konspektów na podstawie, których zostały przeprowadzone godziny lekcyjne</p>	<p>Praktyka</p>

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej opinii wystawionej przez nauczyciela-opiekuna praktyki, złożenie wymaganych dokumentów (opinia, rachunek, zaopiniowane i ocenione konspekty, na podstawie których prowadzone były zajęcia oraz notatki z prowadzonych w szkole hospitacji) w wyznaczanym terminie przez Organizatora praktyki z ramienia UZ.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach praktycznych:	60 godz.	60 godz.
Przygotowanie i rozliczenie dokumentów: (w tym spotkania z organizatorem praktyki)	10 godz.	10 godz.
Łącznie	70 godz.	70 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	0 ECTS	0 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2 ECTS	2 ECTS
Łącznie	2 ECTS	2 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bednarek J., (2002), *Media w nauczaniu*, Warszawa
2. Gajda J., Juszczyk S., Siemieniecki B., Wenta K., (2002), *Edukacja medialna*, Toruń
3. Osmańska-Furmanek W., Furmanek M., (2006), *Pedagogika mediów*, [w:] Śliwerski B., (red.) *Pedagogika. Subdyscypliny wiedzy pedagogicznej*, t. 3, Gdańsk

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Gajda J., (2002), *Media w edukacji*, Kraków

UWAGI:

Lista organizatorów praktyk na poszczególnych specjalnościach, dokumenty oraz harmonogram praktyk, podawane są na stronie internetowej wydziału. Szczegółowe instrukcje praktyk są dostępne u organizatorów praktyk. Zasady zaliczania praktyki bez obowiązku jej odbywania reguluje Regulamin studiów UZ.

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr Ewa Nowicka

PRAKTYKA PEDAGOGICZNA III

Kod przedmiotu: 05.0-WP-PEDD-PP3

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: j. polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Ewa Nowicka

Prowadzący: dr Ewa Nowicka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Praktyka	60		4	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Praktyka	60		4	zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Student planuje i projektuje oferty edukacyjne na zajęcia w szkole średniej w ramach przedmiotów m.in. takich jak: informatyka, technologie informacyjne, media w edukacji. Student samodzielnie przygotowuje konspekty prowadzonych zajęć, poznaje obowiązki oraz podejmowane czynności nauczyciela w szkole, prowadzi samodzielnie zajęcia z uczniami, poznaje organizację pracy szkoły obejmującą m.in. zadania realizowane przez placówkę, oraz prowadzoną przez szkołę dokumentację.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Wiedza z zakresu informatyki i technologii informacyjnych na poziomie bardzo dobrym, wiedza o mediach i multimediach, przygotowanie na poziomie dobrym w zakresie wykorzystania mediów w edukacji. Biegła umiejętność korzystania z komputera, sieci Internet, standardowego pakietu MS Office.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Praktyka pedagogiczna w szkole ma umożliwić studentom gromadzenie praktycznych czynności w zakresie:

- możliwość uczestniczenia w działaniach zorganizowanych przez doświadczonego nauczyciela (zebrania, wycieczki, koła zainteresowań itp.),
- możliwość prowadzenia dokładnej hospitacji realizowanych zajęć przez nauczyciela opiekuna praktyki lub na zajęciach innych nauczycieli, którzy wyrażą zgodę na prowadzenie hospitacji przez studenta,
- możliwość prowadzenia zajęć z uczniami na podstawie przygotowanych i opracowanych przy konsultacji z nauczycielem konspektów zajęć,
- możliwość zastosowania przemyślanych zestawów ofert edukacyjnych przedyskutowany z nauczycielem – opiekunem.

METODY KSZTAŁCENIA:

Dyskusja, pogadanka, pokaz, demonstracja, praca z książką, metoda zajęć praktycznych, metoda laboratoryjna.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
<p>ma podstawową wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji; podstawowym funkcjonowaniu szkoły średniej, głównych założeniach i celach pracy zawodowej nauczyciela,</p> <p>ma elementarną wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy w szkole,</p> <p>ma elementarną wiedzę na temat projektowania ścieżki własnego rozwoju,</p> <p>ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych,</p> <p>ma specjalistyczną wiedzę w zakresie studiowanej specjalności edukacja medialna i informatyczna.</p>	<p>K_W14</p> <p>K_W17</p> <p>K_W18</p> <p>K_W19</p> <p>K_W20</p>	<p>Analiza opinii wystawionych przez nauczyciela – opiekuna praktyki w szkole</p>	<p>Praktyka</p>
<p>potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjno-wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych, a także motywów i wzorów ludzkich zachowań,</p> <p>potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł oraz nowoczesnych technologii (ICT)</p> <p>ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych</p> <p>posiada umiejętność prezentowania własnych projektów i koncepcji, wątpliwości i sugestii, popierając je argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów</p> <p>potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności pedagogicznej</p>	<p>K_U02</p> <p>K_U04</p> <p>K_U07</p> <p>K_U08</p> <p>K_U09</p>	<p>Analiza zawartości dziennika praktyk oraz konspektów na podstawie, których zostały przeprowadzone godziny lekcyjne</p>	<p>Praktyka</p>
<p>ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w tym umiejętności w zakresie swobodnego korzystania z technologii informacyjnych, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia</p> <p>ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej</p> <p>jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne i zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie</p> <p>odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne, przygotowuje konspekty zajęć w szkole, na podstawie których prowadzi zajęcia z uczniami</p>	<p>K_K01</p> <p>K_K04</p> <p>K_K07</p> <p>K_K08</p>	<p>Analiza zawartości dziennika praktyk oraz konspektów na podstawie, których zostały przeprowadzone godziny lekcyjne</p>	<p>Praktyka</p>

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej opinii wystawionej przez nauczyciela-opiekuna praktyki, złożenie wymaganych dokumentów (opinia, rachunek, zaopiniowane i ocenione konspekty, na podstawie których prowadzone były zajęcia oraz notatki z prowadzonych w szkole hospicacji) w wyznaczonym terminie przez Organizatora praktyki z ramienia UZ.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)

Udział w zajęciach praktycznych:	60 godz.	60 godz.
Przygotowanie i rozliczenie dokumentów: (w tym spotkania z organizatorem praktyki)	10 godz.	10 godz.
Łącznie	70 godz.	70 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	0 ECTS	0 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2 ECTS	2 ECTS
Łącznie	2 ECTS	2 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bednarek J., (2002), *Media w nauczaniu*, Warszawa
2. Gajda J., Juszczyk S., Siemieniecki B., Wenta K., (2002), *Edukacja medialna*, Toruń
3. Osmańska-Furmanek W., Furmanek M., (2006), *Pedagogika mediów*, [w:] Śliwerski B., (red.) *Pedagogika. Subdyscypliny wiedzy pedagogicznej*, t. 3, Gdańsk

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Gajda J., (2002), *Media w edukacji*, Kraków

UWAGI:

Lista organizatorów praktyk na poszczególnych specjalnościach, dokumenty oraz harmonogram praktyk, podawane są na stronie internetowej wydziału. Szczegółowe instrukcje praktyk są dostępne u organizatorów praktyk. Zasady zaliczania praktyki bez obowiązku jej odbywania reguluje Regulamin studiów UZ.

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr Ewa Nowicka

MODUŁ 3

EDUKACJA WCZESNOSZKOLNA I PRZEDSZKOLNA

TEORETYCZNE PODSTAWY PEDAGOGIKI PRZEDSZKOLNEJ

Kod przedmiotu:	05.5-WP-PEDD-TPEP
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Nauczyciel akademicki prowadzący wykłady Pracownicy Katedry Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej
Prowadzący:	

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	15	1	1	Egzamin	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		1	Egzamin	
Ćwiczenia	18			Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z wybranymi teoriami człowieka jako podstawą pedagogiki i edukacji w dzieciństwie. Poszerzenie wiedzy studentów w zakresie wybranych zagadnień dotyczących edukacji przedszkolnej.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowa wiedza w zakresie pedagogiki przedszkolnej i metodyki pracy w przedszkolu.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wybrane teorie człowieka jako podstawa pedagogiki i edukacji w dzieciństwie
 Konstruktoryzm, etnocentryzm, emancypacja, fenomenologiczna perspektywa pedagogiki.
 Od perenializmu do pądocentryzmu. Teorie dziecka i dzieciństwa
 Podmiotowość w edukacji przedszkolnej
 Wychowanie moralne, przez pracę i do czasu wolnego dziecka przedszkolnego
 Optymalny model w wychowaniu małego dziecka. Wychowanie liberalne, autorytarne, demokratyczne
 Paradygmaty edukacji – adaptacyjny, krytyczno-twórczy. Argumenty za i przeciw.
 Programy w edukacji dzieci.
 Pojęcie programu. Cechy programu (jasność, jawność, odpowiedzialność nauczyciela). Istota programowania edukacyjnego. Kryteria poprawności programu.
 Rodzaje programów edukacyjnych.
 Dokumenty regulujące edukację przedszkolną dzieci.
 Omówienie aktualnych dokumentów, raportów, ustaw regulujących pracę przedszkola.
 Kadra pedagogiczna przedszkoli i form przedszkolnych. Style pracy nauczyciela przedszkola
 Tendencje w podejściu do wychowawców dzieci w wieku przedszkolnym: rodzice – wychowawcami i nauczycielami własnych dzieci, zorganizowane formy opieki, zakłady kształcenia nauczycielek, wzrost poziomu wykształcenia nauczycieli przedszkola.
 Przedszkole miejscem przemocy symbolicznej. Teoria przemocy symbolicznej P. Bourdieau. Pojęcie przemocy symbolicznej. Przejawy przemocy symbolicznej w przedszkolu. Kategorie przemocy.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład – konwencjonalny, problemowy i konwersatoryjny,

Ćwiczenia - praca w grupach, klasyczna metoda problemowa, burza mózgów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat subdyscyplin i specjalizacji pedagogiki, obejmującą terminologię, teorię i metodykę	K_W05	Dyskusja, egzamin pisemny	Wykład, ćwiczenia
potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych – szczególnie tych dotyczących edukacji przedszkolnej, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych	K_U02	Oceny z projektów sytuacji edukacyjnych	ćwiczenia
potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych	K_U08	Ocena z egzaminu Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	wykłady ćwiczenia
jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki; angażuje się we współpracę; umie wyznaczać oraz przyjmować wspólne cele działania; potrafi przyjąć rolę lidera w zespole	K_K02	Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych studenta	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład zaliczenie na podstawie aktywnej obecności (25% składowej zaliczenia) i dyskusji studentów (25% składowej zaliczenia), sprawdzianu pisemnego (25% składowej zaliczenia) i pracy pisemnej (25% składowej zaliczenia).

Ćwiczenia zaliczenie z oceną na podstawie: kolokwium pisemnego (25% składowa zaliczenia), aktywnej obecności i dyskusji studentów (25% składowa zaliczenia), dwóch projektów sytuacji edukacyjnych (po 25% składowa zaliczenia).

Ocena końcowa: to ocena pozytywna z egzaminu pisemnego, który obejmuje treści z ćwiczeń (50% pytań składowych) i wykładów (50% pytań składowych).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	40
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	55	65
Łącznie	105	105
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	2,5
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bourdieu P., Zaproszenie do socjologii refleksyjnej, Oficyna Naukowa, Warszawa, 2001.
2. Falkiewicz–Szult M., Przemoc symboliczna w przedszkolu, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków, 2006.
3. Waloszek D., Program w edukacji dzieci. Geneza, istota, kryteria, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa, 2005.
4. Waloszek D., Pedagogika przedszkolna. Metamorfoza statusu i przedmiotu badań, Wyd. Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków, 2006.
5. Bruner J., Poza dostarczone informacje. Studia z psychologii poznania, Wyd. PWN, Warszawa 1978.
6. Lewowicki T., W stronę paradygmatu edukacji podmiotowej. Edukacja 1991 nr 1.
7. Orłowska B.A., Olczak A., Program i podręcznik we wczesnej edukacji dzieci – wybrane zagadnienia, Wyd. PWSZ, Gorzów 2011.

Pozycje każdorazowo ustalone i podawane przez prowadzącego wykłady i ćwiczenia.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Olczak A., Między wolnością a powinnością w wychowaniu. „Wychowanie na Co Dzień” 2004 nr 9.
2. Siarkiewicz E., Ostatni bastion, czyli jawne i ukryte wymiary pracy przedszkola, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków, 2000.
3. Śliwerski B., Współczesne teorie i nurty wychowania, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków, 2001.
4. Waloszek D., Nauczyciel i dziecko. Organizacja warunków edukacji przedszkolnej, Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, Zielona Góra, 1998.

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁA:**

dr Agnieszka Olczak

PEDAGOGIKA SPECJALNA

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PEDD-PSE
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 nauczyciel akademicki z Katedry Opieki Terapii i
 Odpowiedzialny za przedmiot: Profilaktyki
 Społecznej prowadzący wykłady
 Prowadzący: dr M. Czerwińska, dr Ewa Janion,
 dr J. Lipińska-Lokś, dr A. Nowicka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	I	Zaliczenie z oceną	2	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		I	Zaliczenie z oceną		
Ćwiczenia	9			Zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

Poznanie przez studentów wieloaspektowej problematyki niepełnosprawności: ujęcie pedagogiczno-psychologiczno-socjologiczne. Poznanie wspólnych i swoistych cech poszczególnych rodzajów niepełnosprawności oraz wspólnych i swoistych zasad edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością. Poznanie uwarunkowań i form integracji społecznej i edukacyjnej osób z niepełnosprawnością.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Od studenta oczekuje się podstawowej wiedzy pedagogicznej, psychologicznej i socjologicznej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:**WYKŁADY:**

Pedagogika specjalna jako nauka - podstawy metodologiczne: miejsce pedagogiki specjalnej w systemie nauk, historia dyscypliny, przedmiot, cel i zadania, systematyka /subdyscypliny/.

Paradygmaty współczesnej pedagogiki specjalnej.

Podstawowa terminologia pedagogiki specjalnej.

Znaczenie i zakres pojęcia *dziecko z niepełnosprawnością*.

Psychospołeczna sytuacja dzieci z niepełnosprawnością - stadium procesu adaptacji dziecka do niepełnosprawności.

Problemy rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym – fazy procesu przystosowania rodziców do niepełnosprawności dziecka.

Zasady i kierunki pomocy pedagogiczno-terapeutycznej dla dzieci z niepełnosprawnością oraz ich rodzin.

ĆWICZENIA:

Specyfika rozwoju, proces rehabilitacji i edukacji dzieci z niepełnosprawnością intelektualną.

Dzieci z wadą wzroku - specyfika procesów orientacyjno-poznawczych, emocjonalno-motywacyjnych, funkcjonowania społecznego; zasady rehabilitacji, formy edukacji.

Dzieci z wadą słuchu – charakterystyka rozwoju, procesu rehabilitacji oraz form edukacji.

Dzieci przewlekle chore w środowisku rodzinnym, edukacyjnym oraz w placówce leczniczej (w szpitalu, sanatorium): charakterystyka wybranych chorób przewlekłych i ich konsekwencji dla psychospołecznego funkcjonowania dziecka, zasady oddziaływań opiekuńczo-wychowawczych.

Dzieci z niepełnosprawnością ruchową: charakterystyka wybranych dysfunkcji narządu ruchu oraz ich wpływu na rozwój i proces edukacji dziecka, możliwości i zasady rehabilitacji.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład: wykład konwencjonalny, wykład problemowy, pokaz.

Ćwiczenia: dyskusja, praca z tekstem źródłowym, klasyczna metoda problemowa, metody aktywne

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis Efektu	Symbole efektów	Metody Weryfikacji	Forma zajęć
Student definiuje terminologię stosowaną na gruncie pedagogiki specjalnej. Zna teorię i metodykę poszczególnych subdyscyplin pedagogiki specjalnej. Charakteryzuje poszczególne rodzaje niepełnosprawności.	K-WO5	Kolokwium.	Wykład
Student charakteryzuje system wsparcia społecznego osób z niepełnosprawnością i ich rodzin. Zna cele, organizację i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, pomocowych i terapeutycznych dla osób z niepełnosprawnością.	K_W10	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego, Kolokwium.	Wykład, ćwiczenia
Student wykorzystuje i integruje wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki specjalnej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych dotyczących osób z niepełnosprawnością. Potrafi zinterpretować i ocenić sytuację psychospołeczną osoby z niepełnosprawnością oraz jej rodziny, a także zaprojektować działania wspierające.	K_U02	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego, kolokwium.	Wykład, ćwiczenia
Student dokonuje wyboru i stosuje właściwe działania wspierające proces edukacji i rehabilitacji osób z różnego rodzaju niepełnosprawnością. Dobiera optymalne środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań zawodowych, związanych z pełnieniem funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec osób z niepełnosprawnością.	K_U10	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego, kolokwium.	Ćwiczenia
Student jest chętny do podnoszenia poziomu swojej wiedzy z zakresu pedagogiki specjalnej, otwarty na możliwości kontaktu z osobami niepełnosprawnymi.	K_K01	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego, praca zaliczeniowa.	Ćwiczenia
Student docenia znaczenie wiedzy i umiejętności z zakresu pedagogiki specjalnej w procesie społecznej integracji i normalizacji warunków życia osób z niepełnosprawnością. Jest zorientowany na kształtowanie pozytywnych relacji społecznych między osobami pełno- i niepełnosprawnymi. Jest zdeterminowany do nabywania wiedzy z zakresu pedagogiki specjalnej i budowania warsztatu pracy pedagogicznej z osobami niepełnosprawnymi.	K_K03	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego, kolokwium.	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów: kolokwium pisemne z problematyki wykładów i ćwiczeń (90% poprawnych odpowiedzi – ocena bdb, 75% - db, 60% - dst).

Zaliczenie z ćwiczeń: średnia arytmetyczna oceny przygotowania, aktywnego udziału w zajęciach, pracy zaliczeniowej oraz oceny z kolokwium (90% poprawnych odpowiedzi – ocena bdb, 75% - db, 60% - dst).

Ocena ostateczna: średnia arytmetyczna oceny z wykładu i z ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	35	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	25	35
Łącznie	60	60
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Dykcik W. [red.], Pedagogika specjalna, UAM, Poznań, 2007
2. Dykcik W., Tendencje rozwoju pedagogiki specjalnej. Osiągnięcia naukowe i praktyka (z perspektywy 50-lecia pracy pedagogicznej z osobami z niepełnosprawnością, Poznańskie Towarzystwo Pedagogiczne, Poznań, 2010
3. Obuchowska I. [red.], Dziecko niepełnosprawne w rodzinie, WSiP, Warszawa, 1990
4. Kirenko J., Oblicza niepełnosprawności, UMCS, Lublin, 2006
5. Maciarz A., Uczniowie niepełnosprawni w szkole powszechnej, WSiP, Warszawa 1992
6. Wyczesany J., Pedagogika upośledzonych umysłowo - wybrane zagadnienia. Oficyna wydawnicza Impuls, Kraków, 2009

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Borkowska M., Derulska I., Eysymont-Barańska H. [red.], Dziecko z niepełnosprawnością ruchową. Jak wspomagać rozwój psychoruchowy, PZWL, Warszawa, 2012
2. Dykcik W., Pedagogika specjalna wobec aktualnych sytuacji i problemów osób niepełnosprawnych, UAM, Poznań, 2005
3. Gorajewska D. [red.], Rodzina - normalność w niepełnosprawności, Wydawnictwo: Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji, Warszawa, 2007
4. Korzon A., Kształcenie zintegrowane uczniów niesłyszących w teorii i praktyce edukacyjnej, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków, 2010
5. Kowalik S., Psychologia rehabilitacji, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2007
6. Kuczyńska-Kwapisz J., Kwapisz J., Rehabilitacja osób niewidomych i słabo widzących, WSiP, Warszawa, 1996
7. Lipińska-Lokś J., Zmiany stosunków między dziećmi pełnosprawnymi i dziećmi z niepełnosprawnością w klasach integracyjnych, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu zielonogórskiego, Zielona Góra, 2011
8. Maciarz A., Pedagogika lecznicza i jej przemiany. Wybrane problemy, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa, 2001
9. Maciarz A., Janiszewska-Nieścioruk Z., Współczesne problemy pedagogiki osób z niepełnosprawnością intelektualną, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków, 2006
10. Majewski T., Tyflopsychologia rozwojowa, Wydawnictwo PZN, Warszawa, 2002
11. Nowicka A., Psychospołeczna integracja dzieci przewlekle chorych w szkole podstawowej, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków, 2001

12. Ochonczenko H., Czerwińska M., Garbat M., Osoby z niepełnosprawnością w szkole wyższej. Wybrane zagadnienia, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra, 2011
13. Pedagogika specjalna. Różne poszukiwania – wspólna misja. Pamięci Profesora Jana Pańczyka [praca zbiorowa], APS im. M. Grzegorzewskiej, Warszawa, 2009
14. Piekut-Brodzka D.M., Kuczyńska-Kwapisz J. [red.], Pedagogika specjalna dla pracowników specjalnych, APS im. M. Grzegorzewskiej, Warszawa, 2009
15. Pilecka W. [red.], Psychologia zdrowia dzieci i młodzieży : perspektywa kliniczna, UJ, Kraków, 2011
16. Sękowska Z., Wprowadzenie do pedagogiki specjalnej, APS im. M. Grzegorzewskiej, Warszawa, 2001
17. Sowa J., Pedagogika specjalna w zarysie, Fosze, Rzeszów, 1997
18. Szczepankowski B., Nieślyszący, głusi, głuchoniemi. Wyrównywanie szans, WSiP Warszawa, 1999
19. Woynarowska A., Niepełnosprawność intelektualna w publicznym i prywatnym dyskursie, UJ – GWP, Kraków - Gdańsk, 2010
20. Zamkowska A., Wsparcie edukacyjne uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim w różnych formach kształcenia na I etapie edukacji, Politechnika Radomska, Radom, 2009

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

dr Agnieszka Nowicka

OŚWIATA I POLITYKA EDUKACYJNA

Kod przedmiotu:	05.5-WP-PEDD-OPE
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Nauczyciel akademicki prowadzący wykłady
Prowadzący:	Nauczyciel Zakładu Historii Wychowania i Nauk Pomocniczych Pedagogiki

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Wykład	30	2	II	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	18		II	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

- ukazanie, wyjaśnienie i ocena problemów oświaty i polityki edukacyjnej w okresie ograniczonej suwerenności Polski;
- zapoznanie z tendencjami przemian zachodzących w ideach oraz modelu kształcenia i wychowania pod wpływem transformacji ustrojowej;
- ukazanie oraz scharakteryzowanie zmian w szkolnictwie w wyniku reformy szkolnej 1999 roku, ze szczególnym uwzględnieniem celów i założeń edukacji poszczególnych szczebli szkolnictwa, dylematów związanych z ich realizacją oraz koncepcji modernizacyjnych projektu reformy;
- przedstawienie polityki edukacyjnej w Polsce w świetle unijnych uwarunkowań;
- rozpoznanie, nakreślenie i ocena głównych tendencji w przyjmowanych aktualnie rozwiązaniach edukacyjnych oraz ukazanie ich społecznych konsekwencji.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Znajomość podstawowych zagadnień z historii wychowania, pedagogiki, współczesnych tendencji w organizacji i kierowaniu placówkami edukacyjnymi.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Polityka oświatowa – istota, cele, obszary zainteresowań.

Typy polityki oświatowej.

Oświata i polityka edukacyjna w ładzie monocentrycznym.

Przemiany w oświacie i polityce edukacyjnej w czasach transformacji ustrojowej – obszary patologii i kryzysu, postulaty i koncepcje zmian.

Reforma oświatowa z 1999 roku - zmiany w założeniach, podstawach formalno - prawnych, organizacyjnych i merytorycznych edukacji przedszkolnej, szkole podstawowej i gimnazjum.

Struktura i zasady funkcjonowania systemu oświatowego w wybranych krajach UE.

Polityka kadrowa - status, prawa i obowiązki nauczyciela, wymagania kwalifikacyjne.

Polityka oświatowa Unii Europejskiej.

Związkowa organizacja nauczycielska – historia, podstawy formalno - prawne działalności, cele i zadania, obszary działalności.

Aktualne problemy oświaty i polityki edukacyjnej. Wybór problematyki przez studentów.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład: wykład konwencjonalny, problemowy i konwersatoryjny, samodzielne korzystanie z multimedialnych kursów online: e-learning.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje i opisuje poszczególne typy polityki oświatowej; - wskazuje na różnice w polityce edukacyjnej przed i po transformacji ustrojowej z 1989 roku; - opisuje i wyjaśnia historyczne i kulturowe uwarunkowania obecnego kształtu systemu oświatowego w Polsce; - wskazuje i określa aktualne problemy polityki edukacyjnej w Polsce; - orientuje się w głównych założeniach polityki kadrowej; - zna prawa i obowiązki nauczyciela oraz wymagane kwalifikacje zawodowe; - zna główne założenia polityki oświatowej UE. 	K_W03:	prezentacja; kolokwium	wykład; praca na platformie e-learning
<ul style="list-style-type: none"> - zna główne założenia, cele i kierunki rozwoju oświaty w Polsce oraz organizacji instytucji edukacyjnych w Polsce oraz związkowej organizacji nauczycielskiej; 	KW_10:	prezentacja; kolokwium	wykład; praca na platformie e-learning
<ul style="list-style-type: none"> - zna strukturę i zasady funkcjonowania systemu oświatowego w Polsce oraz wybranych krajach UE; 	KW_14:	kolokwium	wykład; praca na platformie e-learning
<ul style="list-style-type: none"> - ma pogłębioną wiedzę na temat prawno - organizacyjnych założeń funkcjonowania instytucji edukacyjnych w Polsce oraz związkowej organizacji nauczycielskiej. - potrafi zebrać i przetworzyć informacje na temat wybranego zagadnienia z zakresu polityki edukacyjnej i kadrowej w Polsce oraz polityki oświatowej UE; 	KW_16:	prezentacja; kolokwium	wykład; praca na platformie e-learning
<ul style="list-style-type: none"> - potrafi dokonać historycznego rysu polityki oświatowej w Polsce przed i reformie z 1999 roku; - potrafi wyjaśnić i zinterpretować aktualne założenia polityki edukacyjnej i kadrowej; - potrafi zdiagnozować i racjonalnie ocenić stan poszczególnych ogniw systemu szkolnictwa w Polsce pod względem organizacyjno - prawnym oraz strukturalno - funkcjonalnym, a także ocenić perspektywiczne plany jego rozwoju; - potrafi określić rolę i znaczenie nauczycielskiej organizacji związkowej; 	KU_07:	prezentacja; kolokwium	wykład; praca na platformie e-learning
<ul style="list-style-type: none"> - jest świadom poziomu swojej wiedzy z zakresu polityki oświatowej i edukacyjnej w Polsce i polityki UE; - jest chętny do ustawicznej aktualizacji wiedzy na temat bieżącej polityki oświatowej. praw i 	KK_02:	aktywizacja na wykładach; prezentacja; kolokwium	wykład; praca na platformie e-learning

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
obowiązków nauczyciela oraz śledzenia zmian w formalno - prawnych i organizacyjnych w systemie oświatowym.			

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z oceną na podstawie systematycznego uczestnictwa w wykładach, aktywności na platformie e-learning, przeprowadzenia wykładu w formie prezentacji, kolokwium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	35	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	15	25
Łącznie	50	50
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. T. Hejnicka–Bezwińska, O zmianach w edukacji. Konteksty, zagrożenia i możliwości. Bydgoszcz 2000.
2. J. Hellwig, Historia wychowania. Poznań 1994.
3. Jak organizować edukację w szkole podstawowej? MEN, Warszawa 2008.
4. D. Klus-Stańska, Sensy i bezsensy wczesnej edukacji. Olsztyn 2005.
5. M. Kwaśniewska, Z. Ratajek (red.), Edukacja elementarna w zintegrowanym systemie szkolnym. Kielce 2004.
6. Z. Kwieciński, Socjopatologia edukacji. Warszawa 1992.
7. M. Mazińska, Polityka oświatowa unii europejskiej. Warszawa 2005.
8. R. Muszkieta, Nauczyciel w reformującej się szkole. Poznań 2001
9. T. Pilch, Przemiany oświaty. Warszawa 1995. J. Radzewicz, Edukacja alternatywna. Warszawa 1992.
10. H. Skaldanowski, Awans zawodowy nauczyciela, Toruń 2000.
11. E. Szefer, Aktualne problemy edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej. Bydgoszcz 2001.
12. P. Waśko, M. Wrońska, A. Zduniak (red.), Polski system edukacji po reformie 1999 roku. Stan, perspektywy, zagrożenia. Poznań-Warszawa 2005.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Awans zawodowy nauczyciela: przepisy, procedury, przykłady, Jelenia Góra 2001.
2. T. Hejnicka –Bezwińska, Zarys historii wychowania (1944-1989). Kielce 1996.
3. E. J. Kryńska, S. W. Mauersberg, Indoktrynacja młodzieży szkolnej w Polsce w latach 1945-1956. Białystok 2003.
4. P. Semków (red.), Propaganda PRL. Gdańsk 2004.
5. R. Stankiewicz (red.), Nauczyciel-Opiekun-Wychowawca (tradycje –teraźniejszość – nowe wyzwania). Poznań – Zielona Góra 2002.
6. G.Tadeusiewicz, Edukacja w Europie, Warszawa 1997.

UWAGI:

Kurs z materiałami dydaktycznymi przygotowanymi przez prowadzącego udostępniony na indywidualnych kontach studenckich platformy e-learningowej UZ.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Edyta Kahl

TEORETYCZNE PODSTAWY PEDAGOGIKI WCZESNOSZKOLNEJ

Kod przedmiotu: 05.5-WP-PEDD-TPEW
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: Nauczyciel akademicki prowadzący wykłady
 Pracownicy Katedry Pedagogiki Przedszkolnej i
 Prowadzący: Wczesnoszkolnej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	15	1	II	Egzamin	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		II	Egzamin	
Ćwiczenia	18			Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Pogłębienie wiedzy w zakresie kluczowych zagadnień edukacji wczesnoszkolnej dotyczących teorii edukacyjnych, uczenia się, różnic indywidualnych, tworzenia wiedzy, strategii pracy nauczyciela; rozwijanie umiejętności stymulowania i wspierania aktywności uczniów z wykorzystaniem zróżnicowanych metod, form oraz środków dydaktycznych dopasowanych do możliwości, potrzeb i dziecięcych doświadczeń; krytyczne weryfikowanie metodycznych propozycji zajęć dostępnych w literaturze w świetle teorii pedagogicznych i psychologicznych; projektowanie własnych rozwiązań rozwijających procesy umysłowe dziecka wczesnoszkolnego.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Znajomość i rozumienie podstawowych pojęć pedagogiki wczesnoszkolnej, wiedza psychologiczna z zakresu rozwoju poznawczego i emocjonalnego dziecka wczesnoszkolnego oraz z zakresu teorii leżących u podstaw procesu kształcenia (behawiorystyczne, poznawcze, kulturowe), znajomość treści z zakresu pedagogiki ogólnej i dydaktyki.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Tematyka wykładów:

Zmiana współczesnych kontekstów edukacji dzieci; kulturowe, polityczne i społeczne warunki transformacji.

Wymiary aktualnych sporów o wczesną edukację: podejście redukcjonistyczne i konstruktywistyczne, funkcjonalizm i interakcjonizm symboliczny w edukacji dzieci.

Cykl rozwojowy dziecka i znaczenie interwencji zewnętrznej w procesie kształcenia.

Ideologie myślenia o edukacji i dziecku: odmiany dyskursów wczesnej edukacji, tworzenie warunków dla rozwojowej zmiany poznawczej – metodologia kształcenia.

Rodzaje wiedzy w edukacji i ich odniesienia do edukacji wczesnoszkolnej. Społeczeństwo wiedzy a podstawa programowa po reformie.

Edukacja w planie otwartym – indywidualizacja i samodzielność w procesie kształcenia dzieci.

Edukacja nauczycieli w nurcie metodycznym i teoretycznym – modele kształcenia nauczycieli sprzyjające przełamywaniu barier mentalnych.

Pozorowanie zmiany w edukacji dzieci – mapa mitów edukacyjnych i ich przejawy.

Tematyka ćwiczeń:

Wspieranie i stymulowanie rozwoju – podobieństwa i różnice w perspektywie psychologii humanistycznej i rozwiązań konstruktywistycznych.

Behawioryzm i konstruktywizm w edukacji wczesnoszkolnej – analiza i interpretacja sytuacji budowanych na obu teoriach.

Zdarzenia krytyczne w pracy z dziećmi. Kompetencje nauczyciela w konstruowaniu zdarzeń krytycznych.

Bankowa koncepcja edukacji jako narzędzie opresji. Projektowanie rozwiązań alternatywnych wywiedzionych z idei edukacji wyzwolającej.

Przestrzeń w szkole. Fizyczny, mentalny i społeczny wymiar aranżacji klasy szkolnej.

Kultura i klimat szkoły – szkoła adekwatna i nieadekwatna kulturowo (imitacja, indoktrynacja, izolacja i indolencja).

Piaget, Bernstein, Bruner – trzy teorie wartościowe dla edukacji wczesnoszkolnej. Próba uzasadnienia ich znaczenia.

Edukacja i płeć kulturowa – nauczycielskie obraz szkolnego funkcjonowania uczniów i uczennic w szkole.

Organizacja pracy dzieci: praca w grupach, parach, indywidualna i zbiorowa. Dobór zadań i projektowanie sytuacji właściwych dla danej formy organizacyjnej M. Lipmana w projektowaniu i rozwiązywaniu sytuacji problemowych.

Socjalizacja w szkole jako perspektywa identyfikacji procesów szkolnych – praktyki socjalizacyjne na lekcjach w klasach początkowych; dyrektywność/niedyrektywność nauczyciela, zachowania oporowe ucznia (zawieszenie, wycofanie, wyjście z roli, opór pragmatyczny, opór agresywny).

Mnemotechniki w edukacji wczesnoszkolnej – możliwości i ograniczenia.

Rywalizacja w klasie szkolnej

Wiedza i umiejętności społeczne młodszych uczniów jako zaniedbany obszar wczesnej edukacji. Poszukiwanie nowych perspektyw.

METODY KSZTAŁCENIA:

Metody podające: wykład; metody poszukujące: nauczanie problemowe, dyskusja, analiza przypadków; metody praktycznego działania: projektowanie zadań i ich weryfikacja w praktyce, obserwacja dzieci, konstruowanie zdarzeń krytycznych.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat pedagogiki wczesnoszkolnej w zakresie teorii edukacyjnych, uczenia się, różnic indywidualnych, strategii pracy nauczyciela, tworzenia wiedzy, sposobów motywowania uczniów do nauki, itd.	K_W05	Egzamin pisemny, ocena prac zleconych przez prowadzącego, obecność na wykładach	Wykład
Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki wczesnoszkolnej, psychologii, socjologii, dydaktyki i innych	K_U02	Ocena pracy pisemnej na wyznaczony temat, ocena projektów zadań, sytuacji i zajęć w klasach I-III, ocena swobodnej	ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
subdyscyplin w celu analizowania problemów edukacyjnych i wychowawczych na poziomie klas I-III, a także projektowania własnych rozwiązań stymulujących procesy umysłowe i rozwój społeczno-emocjonalny młodszych uczniów		wypowiedzi, ocena prezentacji, konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego, kolokwium zaliczeniowe pisemne	
Potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi teoriami psychologicznymi, ideologiami myślenia o edukacji, teoriami wiedzy, koncepcjami socjalizacji w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych w zakresie identyfikowania i modyfikowania działań praktycznych na lekcjach w klasach początkowych	K_U08	Ocena swobodnej wypowiedzi Ocena wystąpienia Ocena prezentacji	ćwiczenia
Jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; wykazuje aktywność w sferze doskonalenia swoich kompetencji merytorycznych, psychologicznych i dydaktycznych; podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki	K_K02	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego, ocena swobodnej wypowiedzi	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład - warunkiem zaliczenia są obecności na wykładach (85 % wszystkich obecności) -10% składowa zaliczenia, poprawna realizacja zadań zleconych przez prowadzącego 20% składowa zaliczenia, pozytywne zaliczenie egzaminu pisemnego (na ocenę)- 70 % składowa zaliczenia.

Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich zadań przewidzianych do realizacji w ramach programu – 30% uzyskanej oceny na zaliczenie, pozytywna ocena z wyznaczonej pracy pisemnej 20 % uzyskanej oceny na zaliczenie oraz pozytywna ocena z kolokwium zaliczeniowego- 50 % oceny uzyskanej na zaliczenie.

Ocena końcowa: to ocena pozytywna z egzaminu pisemnego, który obejmuje treści z ćwiczeń (50% pytań składowych) i wykładów (50% pytań składowych).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	60	45
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	45	60
Łącznie	105	105
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2,5	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5	2,5
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Filipiak E., Rozwijanie zdolności uczenia się. Z Wygotskim i Brunerem w tle, GWP, Sopot 2012. Narracja jako sposób rozumienia świata, red. J. Trzebiński
- Nowak-Łojewska A., Od szkolnego przekazu do konstruowania znaczeń. Wiedza społeczna młodszych uczniów z perspektywy nauczyciela, Wyd. Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2011.
- Nowicka M., Socjalizacja na lekcjach w klasach początkowych, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2010.
- Pedagogika wczesnoszkolna – dyskursy, problemy rozwiązania, red. D. Klus-Stańska, M. Szczepka-Pustkowska, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2009.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Uczenie się jako przedsięwzięcie na całe życie, red. T. Bauman, „Impuls”, Kraków 2005. Filipiak E., Z Wygotskim i Brunerem w tle. Słownik pojęć kluczowych, Wyd. UKW, Bydgoszcz 2011.
3. Klus-Stańska D., Konstruowanie wiedzy w szkole, Wyd. UWM, Olsztyn 2002.
4. Schafer H.R., Rozwój społeczny. Dzieciństwo i młodość, Wyd. UJ, Kraków 2006.
5. Tripp D., Zdarzenia krytyczne w nauczaniu. Kształtowanie profesjonalnego osądu, WSiP, Warszawa 1996.
6. Wood D., Jak dzieci uczą się i myślą, Wyd. UJ, Kraków 2006.

UWAGI:

-

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr Mirosława Nyczaj-Drag

METODYKA PRACY OPIEKUNCZO-WYCHOWAWCZEJ

Kod przedmiotu: 05.5-WP-PEDD-MPOW
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Elżbieta Turska
 Prowadzący: dr Elżbieta Turska, dr Anna Szczęsna

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	30	2	III	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18		III	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Poznanie i adekwatne, refleksyjne zastosowanie metod i form pracy opiekuńczo-wychowawczej; rozwijanie umiejętności przygotowania dokumentacji pracy opiekuńczo-wychowawczej (scenariusze zajęć);
 uświadomienie indywidualnych zasobów i ograniczeń w pracy opiekuńczo-wychowawczej;
 rozwijanie umiejętności interpersonalnych potrzebnych w pracy opiekuńczo-wychowawczej.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawy pedagogiki i psychologii ogólnej,

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wprowadzenie do pracy z grupą: ustalenie kontraktu grupowego,
 Zasady funkcjonowania grup, zasady integracji grupy, dynamika rozwoju grupy.
 Podstawowe problemy komunikacji w pracy opiekuńczo-wychowawczej. Bariery komunikacyjne i ich znaczenie w procesie wychowania. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych.
 Agresja-asertywność –uległość w pracy opiekuńczo-wychowawczej.
 Wykorzystanie zachowań asertywnych w relacjach wychowawczych.
 Budowanie obrazu własnej osoby w oparciu o relacje w grupie.
 Wzmacnianie poczucia własnej wartości
 Dokumentacja w pracy opiekuńczo-wychowawczej
 Samodzielna realizacja zajęć wychowawczych według przygotowanych scenariuszy

METODY KSZTAŁCENIA:

Praca w grupach, gry dydaktyczne, inscenizacje, gry symulacyjne, praca z książką, metody ekspresyjne, dyskusja, burza mózgów

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma elementarną wiedzę o metodycie wykonywania typowych zadań, normach, procedurach stosowanych w różnych obszarach działalności pedagogicznej	K_W16	Ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	Ćwiczenia
Student potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych i pomocowych, a także motywów i wzorów ludzkich zachowań	K_U02	Ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	Ćwiczenia
Student potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności pedagogicznej	K_U09	Ocena aktywności i przygotowania merytorycznego Ocena projektu zajęć op.-wych Ocena prowadzonych zajęć op.-wychowawczych	Ćwiczenia
Student potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania, interpretowania oraz projektowania strategii działań pedagogicznych;potrafi generować rozwiązania konkretnych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań	K_U10	Ocena aktywności i przygotowania merytorycznego Ocena prowadzonych zajęć op.-wychowawczych.	Ćwiczenia
Student wykorzystuje zdobytą wiedze do rozstrzygnięcia dylematów pojawiających się w pracy zawodowej	K_U13	Ocena aktywności i przygotowania merytorycznego Ocena prowadzonych zajęć op.-wychowawczych	Ćwiczenia
Student ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej	K_K04	Ocena swobodnej wypowiedzi	Ćwiczenia
Student odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne	K_K08	Ocena aktywności i przygotowania merytorycznego Ocena projektu zajęć op.-wych.	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z oceną

- ocena samodzielnie przygotowanych scenariuszy zajęć wychowawczych (kryteria oceny: formułowanie adekwatnych celów zajęć, dobór odpowiednich do tematu metod i form pracy, innowacyjność, twórczość) (30% oceny)

- ocena samodzielnie realizowanych zajęć wychowawczych w wyznaczonej grupie (kryteria oceny: adekwatność doboru metod i form pracy z grupą; przemienność aktywności, tempa pracy, form organizacyjnych, realizacja postawionych celów, zastosowanie założeń etycznych w pracy z grupą.) (30% oceny)
- ocena aktywnego udziału w zajęciach (40% oceny)

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	35	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	25	35
Łącznie	60	60
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Gajewska G. (2004). Pedagogika opiekuńcza i jej metodyka. Wybrane zagadnienia teorii, metodyki i praktyki opiekuńczo-wychowawczej. Zielona Góra
2. Gajewska G., Doliński A., (2007) Teoretyczno-metodyczne aspekty warsztatu pedagoga, Zielona Góra
3. Kamińska U. (2002), Metodyka pracy wychowawczo-opiekuńczej. Katowice
4. Vopel K.W. (1999) Poradnik dla prowadzących grupy. Kielce, Jedność

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Gajewska G., Doliński A., Szczęsna A., (2002-2011). Teoretyczno-metodyczne aspekty zajęć wychowawczych z dziećmi i młodzieżą T.1-12 Zielona Góra,
2. Król – Fijewska M. (2007). Stanowczo, łagodnie, bez lęku, Warszawa;
3. Nęcka E. (1998) Trening twórczości. Podręcznik dla psychologów, pedagogów, nauczycieli. Kraków;
- Schenk C. (1996). Relaksacja-sposób na stres, Warszawa.
4. Vopel K. (2003) Jak pobudzić kreatywność grupy, Kielce;
5. Oyster C.K., (2002), Grupy, Poznań;
6. Hamer H. (1994), Klucz do efektywności nauczania, Warszawa;
7. Dąbrowska-Jabłońska I. (red.) (2006) Terapia dzieci i młodzieży. Metody i techniki pomocy psychopedagogicznej, Kraków

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁA:**

dr Elżbieta Turska

DIAGNOZA PEDAGOGICZNA

Kod przedmiotu:	05.5-WP-PEDD-DP
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Nauczyciel akademicki prowadzący wykłady
Prowadzący:	Nauczyciel akademicki z Katedry Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Ćwiczenia	30	2	3	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18		3	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Nabycie wiedzy i umiejętności projektowania i poprawnego przeprowadzania badań służących diagnozie pedagogicznej.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Wiedza z zakresu pedagogiki ogólnej, teorii wychowania, pedagogiki rodziny, pedagogiki opiekuńczej, psychologii ogólnej, psychologii rozwoju, metod i technik badań pedagogicznych

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Poznawcze podstawy diagnozy. Definicje diagnozy, przedmiot diagnozy, źródła poznania diagnostycznego. Typy diagnoz, etapy diagnozy, diagnoza pełna i niepełna.

Systematyka rodzajów cech diagnozowanych przedmiotów. Znaczenie cech dla stawianych diagnoz.

Szczegółowe aspekty diagnozy pedagogicznej. Specyfika diagnozy pedagogicznej na tle innych diagnoz, etapy diagnozy pedagogicznej i funkcje.

Etyczne aspekty diagnozy pedagogicznej.

Podstawowe środowiska wychowawcze i ich charakterystyka.

Kontakt diagnostyczny. Cechy kontaktu diagnostycznego. Podstawowe wskaźniki prawidłowego i pozornego kontaktu diagnostycznego. Techniki nawiązywania i podtrzymywania kontaktu diagnostycznego. Opór w kontakcie diagnostycznym i sposoby przezwyciężania go.

Diagnoza sytuacji dziecka w rodzinie. Diagnoza sytuacji socjalno-wychowawczej dziecka w rodzinie. Diagnoza potrzeb dziecka i poziomu ich zaspokojenia w rodzinie. Diagnoza przypadków przemocy wobec dziecka w rodzinie.

Diagnoza sytuacji dziecka w szkole. Diagnoza gotowości szkolnej dziecka. Diagnoza edukacyjna. Diagnoza sytuacji społecznej w klasie szkolnej. Diagnoza zachowania się dziecka w szkole.

Wzory narzędzi diagnostycznych.

Analiza i interpretacja rysunków dzieci.

Samodzielne konstruowanie narzędzi diagnostycznych. Konstruowanie kwestionariusza ankiety i kwestionariusza wywiadu w celu zdiagnozowania wybranych obszarów rzeczywistości pedagogicznej.

METODY KSZTAŁCENIA:

dyskusja, pokaz, metoda projektu, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, inscenizacja, praca indywidualna, praca w grupach

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zna różne środowiska wychowawcze, dostrzega ich specyfikę i rozumie procesy w nich zachodzące	K_W10	Kolokwium z progami punktowymi	ćwiczenia
Posiada wiedzę na temat projektowania i prowadzenia badań pedagogicznych (diagnostycznych)	K_W12	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	ćwiczenia
Potrafi obserwować i interpretować zjawiska społeczne oraz analizować ich powiązania z różnymi obszarami działalności pedagogicznej	K_U01	Ocena pracy w grupach	ćwiczenia
Potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną, analizować i interpretować problemy pedagogiczne	K_U02	Ocena pracy w grupach	ćwiczenia
Potrafi przygotować i przeprowadzić badania diagnostyczne sytuacji rodzinnej oraz szkolnej dziecka, sformułować wnioski	K_U05	Ocena pracy w grupach	ćwiczenia
Ma świadomość istnienia etycznego wymiaru badań pedagogicznych	K_K06	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie ćwiczeń: ocena zostanie wystawiona na podstawie pracy studenta na zajęciach (aktywność) oraz kolokwium.

Ocena końcowa: jest to ocena uzyskana z ćwiczeń

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	30	18
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	45	57
Łącznie	75	75
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

Jarosz E., Wysocka E., *Diagnoza psychopedagogiczna. Podstawowe problemy i rozwiązania*, Warszawa 2008.
Jarosz E., *Wybrane obszary diagnozowania pedagogicznego*, Katowice 2004.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Badura J., Lepalczyk I., Elementy diagnostyki pedagogicznej, Warszawa 1987.
2. Konarzewski S., Jak uprawiać badania oświatowe. Metodologia praktyczna. Warszawa 2000.
3. Niemierko B., Diagnostyka edukacyjna, Gdańsk 1998.
4. Skulicz D., *Diagnozowanie pedagogiczne*, w: S. Palka (red.): *Orientacje w metodologii badań pedagogicznych*, Kraków 1998.
6. Wallon P., Cambier A., Engelhart D., Rysunek dziecka, Warszawa 1993.

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr Aneta Rudzińska - Rogoża

EDUKACJA REGIONALNA

Kod przedmiotu:	05.5-WP-PEDD-ER
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr hab. Pola Kuleczka, prof. UZ
Prowadzący:	dr hab. Pola Kuleczka, prof. UZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Wykład	15	1	III	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		III	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Umiejętność definiowania pojęć: region, regionalizm, lokalizm, „mała Ojczyzna”; Wiedza nt. historii i rozwoju regionalizmu w Europie oraz w Polsce; Ogólna wiedza nt. regionów Polski; Wiedza nt. własnego regionu; Znajomość dziedzictwa kulturowego regionu lubuskiego; Wiedza oraz umiejętności z zakresu popularyzowania edukacji regionalnej.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Ogólna wiedza o regionie, zawarta w programach szkoły podstawowej, gimnazjum i szkoły średniej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Region – regionalizm – dziedzictwo kulturowe – propozycje zdefiniowania i usystematyzowania pojęć. Dzieje regionalizmu w Europie (geneza, rozwój, charakterystyka). Regionalizm w Polsce – historia i współczesność. Regionalizm jako ruch społeczny. Dziedzictwo kulturowe a regionalizm. Z niej wyrosliśmy – „mała ojczyzna”, „ojczyzna prywatna”, „ojczyzna lokalna”. Rodzina a kultura narodowa.

Twórcy polskiego regionalizmu. Prasa regionalna. Stowarzyszenia społeczne i ich rola w popularyzowaniu walorów i dorobku „małych ojczyzn”. Edukacja regionalna. Program Regionalizmu Polskiego. Karta Regionalizmu Polskiego. Dziedzictwo kulturowe w regionie. Znaczenie i istota popularyzowania regionalizmu wśród młodego pokolenia. Pogranicze polsko-niemieckie, Środkowe Nadodrze – problemy kulturowe.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwencjonalny, pogadanka, praca z książką, metoda tekstu przewodniego, metoda projektu.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis Efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Zna dzieje regionalizmu europejskiego i w Polsce.	K_W03	Sprawdzian z wiadomości	wykład
Potrafi wskazać czołowych animatorów oraz badaczy ruchu regionalnego w Polsce oraz wymienić ich zasługi dla rozwoju regionalizmu i krajoznawstwa	K_W04	sprawdzian z wiadomości	wykład

Opis Efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Rozumie potrzebę popularyzowania wiedzy o regionie wśród najmłodszego pokolenia Polaków.	K_W05	sprawdzian z wiadomości	wykład
Potrafi rozpoznać i nazwać specyficzne cechy kultury tak własnego regionu, jak i pozostałych regionów Polski.	K_U03	sprawdzian z wiadomości	wykład
Potrafi przygotować projekt dotyczący własnego regionu	K_K05	projekt	wykład

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie – Efekty kształcenia weryfikowane będą dwoma sposobami: wykonanie projektu (indywidualnie) - 50% oceny końcowej i 50% sprawdzian z wiadomości.

Projekt zajęć: Zgodność z tematem, struktura pracy, poprawny język, odpowiedni dobór literatury, twórczy sposób wykorzystania literatury dla dzieci i przedmiotowej.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	15	9
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	15	21
Łącznie	30	30
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	0,5	0,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	0,5	0,5
Łącznie	1	1

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Brencz Andrzej, *Oswajanie niemieckiego dziedzictwa kulturowego. Z badań etnologicznych na Środkowym Nadodrzu*, [w:] *Wokół niemieckiego dziedzictwa kulturowego na Ziemiach Zachodnich i Północnych*. Praca zbiorowa pod red. Zbigniewa Mazura, Poznań 1997, Instytut Zachodni, s. 191-216.
- Damrosz Jerzy, *Obszary etnokulturowe a granice państw i regionów*, [w:] *Czym jest regionalizm? VI Kongres Regionalnych Towarzystw Kultury. Radom, 23-26 września 1998*. Pod red. Stefana Bednarka, Aleksandra Kociszewskiego, Anatola Jana Omelaniuka, Krzysztofa Orzechowskiego, Stanisława Słowika, Jana Wojtasia, Andrzeja Zielińskiego, Wrocław-Ciechanów 1998, Rada Krajowa Regionalnych Towarzystw Kultury, s. 16-30.
- Damrosz Jerzy, *Region i regionalizm. Studium interdyscyplinarne*, Warszawa 1987, Instytut Kultury.
- Jastrzębski Jerzy, *Kultura i regionalizm*, [w:] *Folklorystyczne i antropologiczne opisanie świata*. Pod red. Teresy Smolińskiej, Opole 1999, Uniwersytet Opolski, s. 351-359.
- Kaczmarek Urszula, *Młódzież – regionalizm – kultura*, [w:] *Tożsamość narodowa a ruch regionalny w Polsce*. Pod red. Aleksandra Kociszewskiego, Anatola Jana Omelaniuka, Krzysztofa Orzechowskiego, Krajowy Ośrodek Dokumentacji Regionalnych Towarzystw Kultury, s. 146-153.
- Kostarczyk Artur, *Dziedzictwo kulturowe regionów Polski*, [w:] *Polskie regiony. Podstawy kulturowe regionalizacji Polski*. Praca zbiorowa pod red. Elżbiety Wysockiej i Marka Konopki, Ciechanów 1977, Rada Krajowa Regionalnych Towarzystw Kultury, s. 21-25.

7. Kwaśniewski Krzysztof, *Elementy teorii regionalizmu*, [w:] *Region, regionalizm – pojęcia i rzeczywistość. Zbiór studiów*. Pod red. Kwiryny Handke, Warszawa 1993, Sławistyczny Ośrodek Wydawniczy, s. 75-85.
8. Omelaniuk Anatol Jan, *Z regionalizmem w XXI wiek. Referat programowy na VI Kongres Regionalnych Towarzystw Kultury*. Wrocław-Ciechanów 1998, Wydawnictwo i Drukarnia DTSK „Silesia”.
9. Patkowski Aleksander, *W hołdzie ziemi rodzinnej*. Wstępami poprzedzili: Stanisław Arnold i Piotr Banaczkowski, Warszawa 1958, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza.
10. Petrykowski Piotr, *Edukacja regionalna. Problemy podstawowe i otwarte*, Toruń 2003, Uniwersytet Mikołaja Kopernika.
11. Turowski Jan, *Regiony – regionalizm – lokalizm*, [w:] *Czym jest regionalizm? VI Kongres Regionalnych Towarzystw Kultury. Radom, 23-26 września 1998*. Pod red. Stefana Bednarka, Aleksandra Kociszewskiego, Anatola Jana Omelaniuka, Krzysztofa Orzechowskiego, Stanisława Słowika, Jana Wojtasia, Andrzeja Zielińskiego, Wrocław-Ciechanów 1998, Rada Krajowa Regionalnych Towarzystw Kultury, s. 100-106.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Dyczewski Leon, Rola rodziny w tworzeniu, przekazie i zakorzenieniu w kulturze narodowej, [w:] 1. Rodzina – młodzież – regionalizm. Prace Krajowego Ośrodka Dokumentacji Regionalnych Towarzystw Kultury. Pod. red. Aleksandra Kociszewskiego, Anatola Jana Omelaniuka, Władysława Pilarczyka, Ciechanów 2000, Krajowy Ośrodek Dokumentacji Regionalnych Towarzystw Kultury, s. 19-35.
2. Godula Róża, Węclawowicz Tomasz, *Aspekty tożsamości kulturowej*, [w:] *Polskie regiony. Podstawy kulturowe regionalizacji Polski*. Praca zbiorowa pod red. Elżbiety Wysockiej i Marka Konopki, Ciechanów 1977, Rada Krajowa Regionalnych Towarzystw Kultury, s. 27-32.
3. Kaczmarek Urszula, Zderzenie i mieszanie się społeczności i kultur na pograniczu polsko-niemieckim – casus Szczecińskiego, [w:] *Kultury regionalne i pogranicza kulturowe a świadomość etniczna*. Pod. red. Ireny Bukowskiej-Floreńskiej, Katowice 1991, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, t. II, s. 93-101.
4. Samsonowicz Henryk, *O większej i małej Ojczyźnie*, [w:] *Tożsamość narodowa a ruch regionalny w Polsce*. Pod red. Aleksandra Kociszewskiego, Anatola Jana Omelaniuka, Krzysztofa Orzechowskiego, Krajowy Ośrodek Dokumentacji Regionalnych Towarzystw Kultury, s. 57-61.
5. Simonides Dorota, *Więź regionalna a „mała ojczyzna”*, [w:] *Kultury regionalne i pogranicza kulturowe a świadomość etniczna*. Pod. red. Ireny Bukowskiej-Floreńskiej, Katowice 1991, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, t. II, s. 65-75.
6. Szacki Jerzy, *Tożsamość narodowa w obliczu otwartej przestrzeni europejskiej*, [w:] *Tożsamość narodowa a ruch regionalny w Polsce*. Pod red. Aleksandra Kociszewskiego, Anatola Jana Omelaniuka, Krzysztofa Orzechowskiego, Krajowy Ośrodek Dokumentacji Regionalnych Towarzystw Kultury, s. 62-68.

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr hab. Pola Kuleczka, prof. UZ

PEDAGOGIKA ZDOLNOŚCI I TWÓRCZOŚCI

Kod przedmiotu:	05.5-WP-PEDD-PZT
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Nauczyciel akademicki prowadzący wykłady
Prowadzący:	Pracownicy Katedry Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					6
Wykład	30	2	III	Egzamin	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	15		III	Egzamin	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z podstawowymi wiadomościami z zakresu pedagogiki zdolności i twórczości (istota, rodzaje zdolności i twórczości oraz metody diagnozowania dzieci zdolnych, uzdolnionych i twórczych). Kształcenie umiejętności wdrażania wiedzy do praktyki edukacyjnej; zapoznanie z możliwościami pracy nauczyciela z dziećmi zdolnymi, uzdolnionymi i twórczymi.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawy pedagogiki ogólnej i dydaktyki oraz psychologii ogólnej i psychologii rozwojowej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Pojęcie zdolności i ich typologia.
 Dziecko zdolne w świetle ustaw oświatowych
 Koncepcje zdolności
 Charakterystyka osób zdolnych
 Identyfikacja uczniów zdolnych. Psychologiczne, strategiczne i nominacyjne metody identyfikacji
 Strategie kształcenia uczniów zdolnych
 Modele kształcenia uczniów zdolnych w historii i współcześnie
 Specyfika programów szkolnych i pozaszkolnych ukierunkowanych na uczniów zdolnych. Metody i narzędzia ewaluacji pracy nauczyciel z dzieckiem zdolnym.
 Ewolucja pojęcia twórczość oraz terminy bliskoznaczne.
 Wymiary twórczości. Podmiotowość i przedmiotowość twórczości.
 Aspekty istotne dla twórczości obiektywnej i subiektywnej
 Rozwój twórczości i jej kryzysy u człowieka
 Systemowe koncepcje twórczości Interakcyjne teorie twórczości
 Model twórczej osobowości dziecka i znaczenie środowiska rodzinnego
 Uwarunkowanie endogenne twórczości
 Rodzaje aktywności twórczej dziecka i młodzieży
 Czynniki zewnętrzne twórczości – rodzina, przedszkole, szkoła, grupa rówieśnicza, miejsce pracy.
 Stymulatory i inhibitory twórczości.
 Koncepcja twórczości pedagogicznej nauczyciela
 Diagnozowanie dzieci twórczych
 Metody i techniki rozwijania twórczości dzieci. Treningi i lekcje twórczości
 Nauczyciel ucznia zdolnego i twórczego

Uczniowie zdolni i twórczy z problemami w uczeniu się i w zachowaniu. Syndrom nieadekwatnych osiągnięć dzieci zdolnych i twórczych

Opieka psychologiczna i pedagogiczna nad osobami zdolnymi i twórczymi.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład: konwencjonalny, problemowy, konwersatoryjny i prezentacje multimedialne.

Ćwiczenia: a) podające -praca z tekstem, praca z dokumentem źródłowym; b) problemowe- dyskusja, meta plan, drzewo decyzyjne, c) praktycznego działania - projektowanie zadań, metoda przypadków, praca w grupach, burza mózgów i prezentacje multimedialne

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zinterpretuje podstawowe koncepcje pedagogiki zdolności i twórczości (standardowe, systemowe, rozwojowe, realistyczne i elitarne) oraz jej pojęcia (np. zdolności, uzdolnienia, twórczość), scharakteryzuje dziecko zdolne, uzdolnione, twórcze oraz formy ich aktywności,	K_W05	Dyskusja	Wykład
Student potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z pedagogiki zdolności i twórczości w celu diagnozowania, analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych w pracy z dziećmi zdolnymi, uzdolnionymi i twórczymi.	K_U02	Praca pisemna	wykład
Potrafi ocenić i dobrać przydatne metody, formy, zasady i środki do pracy z dzieckiem zdolnym i twórczym	K_U09	prezentacja multimedialna,	Ćwiczenia
Student potrafi inspirować dzieci zdolnych i twórczych do działania oraz animować ich pracę nad swoim rozwojem oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy.	K_U11	projektowanie sytuacji edukacyjnych,	Ćwiczenia
Student zaprojektuje zajęcia z dziećmi zdolnymi i twórczymi; podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań na rzecz dzieci zdolnych i twórczych.	K_K03	projektowanie zadań edukacyjnych,	ćwiczenia
Jest on przygotowany do aktywnego uczestnictwa oraz do projektowania zajęć i ćwiczeń na rzecz dzieci zdolnych i twórczych oraz do porozumiewania się z osobami będącymi i nie będącymi specjalistami w danej dziedzinie a pracującymi z dziećmi zdolnymi i twórczymi.	K_K07	dyskusja	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład zaliczenie na podstawie aktywnej obecności (25% składowej zaliczenia) i dyskusji studentów (25% składowej zaliczenia), skonstruowanego projektu (25% składowej zaliczenia), pracy pisemnej (25% składowej zaliczenia).

Ćwiczenia: zaliczenie z ocena na podstawie kolokwium pisemnego (25% składowa zaliczenia), projektowania zadań i sytuacji edukacyjnych (25% składowa zaliczenia), prezentacji multimedialnej do wybranego zagadnienia (25% składowa zaliczenia) aktywnej obecności i dyskusji studentów (25% składowa zaliczenia).

Ocena końcowa: to ocena pozytywna z egzaminu pisemnego, który obejmuje treści z ćwiczeń (50% pytań składowych) i wykładów (50% pytań składowych).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Ociążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (aktywny udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, dyskusja, itp.)	85	65

Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; egzaminu itp.)	75	95
Łącznie	160	160
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	3	2,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3	3,5
Łącznie	6	6

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Limont W., Uczeń zdolny. Jak go rozpoznawać i jak z nim pracować, Sopot, 2010.
2. Nęcka E., Psychologia twórczości, Gdańsk, 2001.
3. Popek S., Człowiek jako jednostka twórcza, Lublin 2003.
4. Szmidt K.J., Pedagogika twórczości, Gdańsk 2007.
5. Magda-Adamowicz M., Uwarunkowania efektywności kształcenia nauczycieli klas I-III w zakresie twórczości pedagogicznej, Zielona Góra 2009.

Pozycje każdorazowo ustalane i podawane przez prowadzącego wykłady i ćwiczenia.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Kubicka D., Twórcze działanie dziecka w sytuacjach zabawowo-zadaniowych, Kraków 2003.
2. Magda-Adamowicz M., Paszenda I., Treningi twórczości a umiejętności zawodowe, Toruń 2011.
3. Popek S., Psychologia twórczości plastycznej, Kraków 2010
4. Uszyńska-Jarmoc J., Twórcza aktywność dziecka. Teoria – rzeczywistość -perspektywy rozwoju. Białystok 2003.
5. Żuk T., Uzdolnienia twórcze a osobowości, Poznań 1986.

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁA:**

prof. UZ dr hab. Marzenna Magda-Adamowicz

TEORETYCZNE PODSTAWY INTEGRACJI W KSZTAŁCENIU

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PEDD-TPiK
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: Nauczyciel akademicki prowadzący wykłady
 Pracownicy Katedry Pedagogiki Przedszkolnej i
 Prowadzący: Wczesnoszkolnej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	15	1	III	Egzamin	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		III	Egzamin	
Ćwiczenia	9			Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie z problematyką integracji w kształceniu, z jej istotą, poziomami i warunkami;
 Zapoznanie z różnymi koncepcjami integracji kształcenia realizowanymi na podłożu różnych teorii psychologiczno-pedagogicznych,
 Rozwijanie umiejętności dokonywania wyboru i oceny przydatności i wartości określonej koncepcji integracji,
 Rozwijanie umiejętności projektowania działań zgodnie z warunkami integrowania wiedzy ucznia,
 Kształtowanie potrzeby pogłębiania wiedzy o możliwościach realizacji kształcenia zintegrowanego oraz o możliwościach integrowania wiedzy ucznia z wykorzystaniem rozmaitych strategii aktywizowania uczniów.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Psychologiczna wiedza o dziecku w wieku wczesnoszkolnym oraz o procesach uczenia się. Wiedza o metodach nauczania oraz formach organizacyjnych w procesie kształcenia, znaczeniu środków dydaktycznych. Zaliczony kurs metodyki edukacji polonistycznej w klasach I-III, metodyki edukacji matematycznej w klasach I-III, metodyki edukacji przyrodniczo-społecznej w klasach I-III. Umiejętność czytania ze zrozumieniem. Umiejętność poprawnego posługiwania się językiem mówionym i pisany.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Tematyka wykładów:

1. Pojęcie i geneza integracji w edukacji – przegląd teorii
2. Integracja wiedzy jako nowa płaszczyzna projektowania zajęć w klasach I-III.
3. Psychologiczne i socjopedagogiczne przesłanki integracji w edukacji dzieci w świetle teorii J. Piageta, J. Brunera i B. Bernsteina.
4. Nauczyciel jako strateg w edukacji zintegrowanej – kompetencje i przygotowanie do zajęć.

5. Strategie integracji w edukacji dzieci.
6. Zastosowanie metody projektów w projektowaniu zajęć zintegrowanych.
7. Aktywność badawcza ucznia jako oś zajęć zintegrowanych.
8. Zaniedbane obszary edukacji zintegrowanej w klasach I-III.

Tematyka ćwiczeń:

1. Idea integracji w scenariuszach zajęć zintegrowanych – analiza rozwiązań metodycznych.
2. Alternatywne rozwiązania w edukacji zintegrowanej – projekty zajęć inspirowane progresywizmem i konstruktywizmem.
3. Kształcenie językowe jako płaszczyzna integracji – projektowanie zajęć zintegrowanych inspirowanych treściami polonistycznymi.
4. Rozwijanie umiejętności matematycznych w nauczaniu zintegrowanym.
5. Edukacja środowiskowa w ujęciu zintegrowanym: treści przyrodnicze, społeczne, historyczne, geograficzne, ekologiczne .
6. Projektowanie zajęć zintegrowanych opartych na metodzie projektów.
7. Integracja wiedzy przez zadania badawcze i eksperymentowanie.
8. Przygotowanie propozycji autorskich zajęć zintegrowanych w klasach I-III.

METODY KSZTAŁCENIA:

Podające –praca z tekstem, wykład, problemowe- dyskusja, meta plan, drzewo decyzyjne, praktycznego działania- projektowanie sytuacji i zajęć zintegrowanych.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
<p>ma uporządkowaną wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej, pomocowej i terapeutycznej, pogłębiającą w wybranych zakresach</p> <p>wyjaśnia istotę pojęcia integracji w ujęciu pedagogicznym, wskazuje źródła kształcenia zintegrowanego, potrafi omówić (wymienić i scharakteryzować) pod kątem ciągłości i zmiany realizację idei integracji kształcenia w Polsce, wyjaśnia istotę integracji kształcenia w świetle teorii humanistycznej, behawioralnej, konstruktywistycznej oraz dokonuje krytycznej oceny, porównuje i wyjaśnia różnicę między integracją zewnętrzną i wewnętrzną, potrafi omówić warunki integrowania wiedzy ucznia i uzasadnić ich wartość, charakteryzuje różne koncepcje integracji w kształceniu (zgodnie z zakresem tematycznym) wskazując scalane elementy</p>	K_W15	<p>Egzamin pisemny</p> <p>Diskusja, sprawdzian pisemny z progami punktowymi</p>	<p>Wykład</p> <p>ćwiczenia</p>
<p>potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych</p> <p>potrafi korzystać z wiedzy teoretycznej- psychologicznej, socjologicznej, pedagogicznej w projektowaniu sytuacji edukacyjnych służących integrowaniu wiedzy ucznia; potrafi</p>	K_U02	<p>Projekt zajęć zintegrowanych, opracowanie zadań i sytuacji edukacyjnych</p>	<p>ćwiczenia</p>

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
krytycznie analizować, oceniać i modyfikować różne propozycje działań zintegrowanych, korzystając z wiedzy psychologicznej, pedagogicznej, socjologicznej,			
ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia ma świadomość potrzeby ciągłego dokształcania się w zakresie nowych sposobów myślenia o integracji w kształceniu oraz nowych sposobów działania prowadzącego do integracji wiedzy ucznia; potrafi krytycznie spoglądać na własne sposoby działania w celu doskonalenia własnych umiejętności pedagogicznych	K_K01	Aktywny udział w dyskusjach	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Ćwiczenia: Pisemny sprawdzian teoretyczny z progami punktowymi 40 % oceny, projekty zajęć zintegrowanych i sytuacji 50% oceny, aktywny udział w dyskusjach na zajęciach 10% oceny.

Wykład: egzamin w formie pisemnej.

Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń oraz z wykładu.

Ocena końcowa 50 % oceny ćwiczeń i 50 % oceny z wykładu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	45	30
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	45	60
Łącznie	90	90
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	2
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	2
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. W. Okoń, Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej, Żak, Warszawa 1998
2. A. Nowak-Łojewska, Zintegrowane zadania w edukacji wczesnoszkolnej, Impuls, Kraków 2004
3. C. Hannaford, Zmysłne ruchy, które doskonalą umysł. Podstawy kinezylogii edukacyjnej, Medyk, Warszawa 1998
4. D. Klus-Stańska, Sensy i bezsensy edukacji wczesnoszkolnej, WSiP, Warszawa 2005

5. Renesans (?) nauczania całościowego, (red.) D.Klus-Stańska, M.S.Szymański, M.J.Szymański, Żak, Warszawa 2003.
6. Edukacja zintegrowana w reformowanej szkole, (red.) H.Moroz, Impuls, Kraków 2001
7. W.Andrukowicz, Teoria kształcenia integralnego, WOM, Gorzów Wlkp
8. H.Semenowicz, Nowoczesna Szkoła Francuska technik C.Freineta, Warszawa 1966
9. B.Bernstein, Odtwarzanie kultury, PIW, Warszawa 1990
10. Teoretyczne i praktyczne aspekty kształcenia zintegrowanego, (red.) H.Kosetka, J.Kuźma, Kraków 2000
11. R.Łukaszewicz, Edukacja z wyobraźnią czyli jak podróżować bez map, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 1994
12. J.Walczyna, Integracja nauczania początkowego, PAN, Wrocław-Warszawa-Kraków 1968

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Kształcenie zintegrowane. Problemy teorii i praktyki, red. M. Żytko, „Żak”, Warszawa 2002.
2. Wczesna edukacja. Między schematem a poszukiwaniem nowych ujęć teoretyczno-badawczych, red. D. Klus-Stańska, E. Szatan, D. Bronk, Wyd. UG, Gdańsk 2007.
3. Światy dziecięcych znaczeń, red. D. Klus-Stańska, „Żak”, Warszawa 2004.
4. Pedagogika wczesnoszkolna – dyskursy, problemy, rozwiązania, red. D. Klus-Stańska, M. Szczepka-Pustkowska, Wyd. Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2009.
5. Renesans nauczania całościowego, red. D. Klus-Stańska, M.J. Szymański, M.S. Szymański, „Żak”, Warszawa 2003.

UWAGI:

-

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr Iwona Kopaczyńska

PROFILAKTYKA SPOŁECZNA

Kod przedmiotu: 14.0-WP-PEDD-PROS
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr hab. Grażyna Miłkowska, prof. UZ
 Prowadzący: Pracownicy Katedry Opieki, Terapii
 i Profilaktyki Społecznej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	IV	Zaliczenie z oceną	4	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		IV	Zaliczenie z oceną		
Ćwiczenia	18			Zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

Student zdobędzie wiedzę na temat profilaktyki społecznej w Polsce i za granicą. Pozna cele, zadania, poziomy profilaktyki, strategie profilaktyczne, obszary skutecznej profilaktyki w szkole i środowisku lokalnym, pozna standaryzowane programy profilaktyczne oraz zdobędzie wiedzę dotyczącą tworzenia programów profilaktycznych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowe informacje na temat patologii społecznych oraz niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży oraz jego przyczyn.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Profilaktyka społeczna – kontrowersje terminologiczne, wyjaśnienie pojęć. Czynniki zagrażające i chroniące. Cele profilaktyki, jej poziomy, rodzaje. Modele profilaktyki.

Podstawowe zasady, formy i podstawy prawne tworzenia programów profilaktyki

Programy i działania profilaktyczne. Programy wczesnej interwencji. Podstawowe składniki programów profilaktyki i wczesnej interwencji.

Strategie działań profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży.

Profilaktyka w działalności szkoły. Szkolne i środowiskowe programy profilaktyczne. Podstawy prawne działalności profilaktycznej placówek opiekuńczo-wychowawczych. Zasady konstruowania programów profilaktycznych. Standardy programów profilaktycznych.

Przegląd wybranych profesjonalnych programów profilaktycznych,

Profilaktyka w środowisku otwartym w Polsce i za granicą.

Wykorzystanie diagnozy do projektowania programów i realizacji działań profilaktycznych.

Rola profilaktyki w neutralizowaniu zachowań aspołecznych.

Poznanie działań profilaktycznych w zakresie trzech poziomów profilaktyki w wybranych formach niedostosowania społecznego: uzależnienia od alkoholu oraz współuzależnienia; uzależnienia od narkotyków; profilaktyki agresji i przemocy domowej, profilaktyki sekt i destrukcyjnych subkultur, profilaktyki samobójstw.

Procedury postępowania w sytuacji zagrożenia przestępczością i demoralizacją.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład: wykład problemowy, wykład dyskusyjny.

Ćwiczenia: dyskusja, pokaz, metody problemowe, gry dydaktyczne.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student posiada wiedzę z zakresu profilaktyki społecznej. Zna przyczyny i przejawy niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży, sposoby funkcjonowania osób niedostosowanych i zagrożonych niedostosowaniem. Potrafi je omówić popierając przykładami.	K_W10	Test zaliczeniowy z progami punktowymi; Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. Ocena prezentacji	Wykład Ćwiczenia
Student potrafi wyjaśnić pojęcie profilaktyki społecznej i szkolnej, zna poziomy i strategie profilaktyczne.	K_W16	Test zaliczeniowy z progami punktowymi; Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. Ocena prezentacji	Wykład Ćwiczenia
Student potrafi uzasadnić ideę i zasady wprowadzenia programów profilaktycznych do placówek oświatowych, opiekuńczo-wychowawczych i pomocy społecznej.	K_U02	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. Ocena prezentacji Test zaliczeniowy z progami punktowymi;	Ćwiczenia
Student potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych w odniesieniu do różnych kontekstów działalności pedagogicznej	K-U03	Test zaliczeniowy z progami punktowymi; Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. Ocena prezentacji	Wykład Ćwiczenia
Student zna strategie budowania programów profilaktycznych w szkole i środowisku lokalnym i potrafi je wykorzystać w projektowaniu własnych działań.	K_U10	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. Ocena prezentacji Test zaliczeniowy z progami punktowymi;	Ćwiczenia
Student jest chętny do pogłębiania zasobów własnej wiedzy na temat profilaktyki społecznej oraz doskonalenia warsztatu pracy profilaktycznej z osobami niedostosowanymi społecznie.	K_K01	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. Ocena prezentacji Test zaliczeniowy z progami punktowymi;	Ćwiczenia
Student jest świadomy swojej wiedzy i umiejętności w zakresie planowania oraz realizowania działań profilaktycznych	K_K07	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. Ocena prezentacji Test zaliczeniowy z progami punktowymi;	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z wykładów: zaliczenie z oceną – test rozszerzony z wiedzy; Kryteria oceny obejmowały będą: znajomość treści przedmiotu, jego rozumienie i wyjaśnianie, samodzielność studenta w ocenie zjawisk (czynników ryzyka) zachodzących w szkole i środowisku lokalnym, wyjaśnianiu i interpretacji programów profilaktycznych, docieklivość, otwartość, poziom zaangażowania w rozwiązywaniu problemów, twórcza postawa wobec potrzeby działań profilaktycznych, jako odpowiedzi na współczesne zagrożenia dzieci i młodzieży.

Zaliczenie z ćwiczeń: zaliczenie z oceną – test rozszerzony z wiedzy; opracowanie problemowe zagadnień oraz ocena zaangażowania studenta w trakcie projektowania działań profilaktycznych na zajęciach.

Ocenę końcową stanowi średnia pozytywnych ocen z ćwiczeń i wykładu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	75	50
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	40	65
Łącznie	115	115
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2,5	2
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5	2
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Gaś Z. Profilaktyka w szkole. Warszawa 2006, WSiP
2. Szymańska J. Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki. Warszawa 2002, CMPP-P
3. Zajączkowski K. Profilaktyka zachowań dewiacyjnych dzieci i młodzieży. Toruń 1998, Wyd. Adam Marszałek
4. Balcerek-Kałek B. Budowanie szkolnych programów profilaktyki. Warszawa 2003, PWN

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Vogler R.E., Bartz W.R. Nastolatki i alkohol. Kiedy nie wystarczy powiedzieć nie?. Warszawa 2002, PARPA
2. Wojcieszek K. Wygrać życie. Szkolny program profilaktyki. Kraków 2002, Rubikon
3. Kosińska E., Zachyra B. Profilaktyka pierwszorzędowa w szkole: scenariusze zajęć z uczniami. Kraków 2003, Rubikon
4. Pasek M. Narkotyki przy tablicy. Warszawa 2000, Fundacja ETOH
5. Dimoff T., Carter S. Jak rozpoznać, że dziecko sięga po narkotyki ? Warszawa 1994, Wyd. Elma Books
6. Knez R., Słonina W. Saper- jak rozminować agresję? Warszawa 2000, Rubikon
7. Jędrzejewski M. Młodzież a subkultury. Warszawa 1988, Wyd. Żak
8. Prejs B. Subkultury młodzieżowe. Katowice 2005, Wyd. Kos
9. Prokop J. Uwaga rodzice! Sekty. Warszawa 1994
10. Nowakowski P.T. Sekty. Co każdy wiedzieć powinien. Tychy 1999, Maternus Media

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr Lidia Wawryk

PODSTAWY PRAWNE I ORGANIZACYJNE OŚWIATY

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PEDD-PPOO
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia
 Prowadzący: Pracownicy Katedry Opieki Terapii i Profilaktyki Społecznej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Ćwiczenia	30	2	IV	Zaliczenie z oceną	2	
Studia niestacjonarne						
Ćwiczenia	18		IV	Zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

- Uzmysłowanie studentom, czym jest istota prawa,
- zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi organizacji oświaty w Polsce i prawnego funkcjonowania instytucji oświatowych
- poznanie przepisów prawa oświatowego i uzmysłowienie, jakie miejsce w hierarchii zajmują źródła prawa oświatowego
- kształtowanie umiejętności korzystania z przepisów prawa,
- zapoznanie z procedurami postępowania związanymi z opieką i wychowaniem zgodnymi z obowiązującymi normami prawnymi

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Ogólna znajomość Konstytucji RP

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

- **Wstępne wiadomości o prawie** (pojęcie prawa, źródła prawa i ich rodzaje, obowiązywanie aktów prawotwórczych, norma prawna i jej budowa, przepis prawny, wybrane kategorie prawa cywilnego: zdolność prawna, zdolność do czynności prawnych, ubezwłasnowolnienie).
- **Istota prawa oświatowego i jego miejsce wśród innych gałęzi prawa w RP** (system prawa w RP, podstawowe gałęzie i ich charakterystyka ogólna, prawo oświatowe jako gałąź prawa administracyjnego, podmioty prawa oświatowego, stosunki administracyjno-prawne w prawie oświatowym).
- **Podstawowe wolności i prawa w dziedzinie oświaty** (wolności i prawa w dziedzinie oświaty na tle innych wolności i praw człowieka, prawo do nauki i obowiązek szkolny, prawo do opieki przedszkolnej, prawne gwarancje prawa do nauki dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, prawo do nauki mniejszości narodowych/etnicznych).

- **Organizacja systemu oświaty w Polsce** (obowiązki państwa w dziedzinie oświaty, struktura polskiego systemu oświaty, system szkół w polskim systemie oświaty, gmina, powiat, województwo jako organy założycielskie i prowadzące szkoły i placówki oświatowe).
- **Zakres podmiotowy i treści ustawy O systemie oświaty i ustawy Karta Nauczyciela** (prawa i obowiązki nauczycieli w świetle ww. ustaw, kwalifikacje w zawodzie nauczycielskim, awans zawodowy nauczycieli.
Rada Pedagogiczna jako organ kolegialny szkoły lub placówki – jej kompetencje (stanowiące, opiniujące). społeczne organy w systemie oświaty).
- **Opieka i wychowanie na gruncie prawa oświatowego** (bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w szkole/placówce) i poza nią – zadania nauczyciela (wychowawcy) w tym zakresie, procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i demoralizacją – wybrane aspekty prawne).
- Odpowiedzialność prawna wychowawców i nauczycieli – zasady generalne, kategorie.

METODY KSZTAŁCENIA:

- Wykład konwencjonalny z elementami dyskusji z prezentacją slajdów i prezentacją multimedialną
- praca z dokumentem źródłowym, praca w grupach,
- metoda problemowa (rozwiązywanie przypadków),
- dyskusja

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zna systematykę i źródła prawa powszechnie obowiązującego w RP, zna podstawowe dokumenty prawne z zakresu prawa oświatowego, potrafi definiować i rozróżnić podmioty prawa, w tym podmioty prawa oświatowego, zna terminologię używaną w przepisach prawnych dotyczących oświaty i rozumie jej źródła.	K_W01	dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach, kolokwium	ćwiczenia
Ma uporządkowaną wiedzę o podstawowych wolnościach i prawach w dziedzinie oświaty pogłębianą w wybranych zakresach, obowiązków państwa w dziedzinie oświaty i strukturze polskiego systemu oświaty.	K_W15	dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach, kolokwium	ćwiczenia
Ma uporządkowaną wiedzę na temat procedur postępowania związanych z awansem zawodowym nauczyciela.	K_W16	dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach, kolokwium	ćwiczenia
Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu prawa oświatowego oraz powiązanych z nim dyscyplin (np. pedagogiki, socjologii) w celu analizy procesu dydaktyczno-opiekuńczo-wychowawczego, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych w zakresie procedur postępowania (rodziców, wychowawców, nauczycieli) w różnych sytuacjach dydaktyczno-opiekuńczo-wychowawczych.	K_U02	poprawne rozwiązanie przypadków i zinterpretowanie określonych przypadków	ćwiczenia
Potrafi posługiwać się zasadami i normami prawa oświatowego w podejmowanej działalności w zakresie kompetencji podstawowych organów kolegialnych szkoły i placówki oraz kompetencji nauczycieli w procesie kształcenia, opieki i wychowania, także odpowiedzialności prawnej w tym zakresie.	K_U12	poprawne rozwiązanie przypadków i zinterpretowanie określonych przypadków	ćwiczenia
Jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i	K_K05	dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
przestrzegania norm prawa oświatowego i zasad etyki zawodowej; procedur prawnych dot. kształcenia, opieki i wychowania oraz jest świadomy odpowiedzialności prawnej nauczycieli/wychowawców w tym zakresie.			

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z ćwiczeń:

- Ocena aktywnego udziału w zajęciach ćwiczeniowych;
- Poprawne rozwiązanie przypadków i zinterpretowanie określonych przypadków w oparciu o zdobytą wiedzę z powołaniem się na konkretne normy prawne (praca z dokumentem prawnym);
- Kolokwium pisemne z całości materiału – test z progami punktowymi – 60% maksymalnej liczby punktów – ocena: dst., 70% - dst+; 80% - db; 90% - db+; 100% - bdb.

Ocena końcowa: średnia arytmetyczna ocen cząstkowych

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	35	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	25	35
Łącznie	60	60
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Ustawa o systemie oświaty
2. Ustawa Karta Nauczyciela
3. Konwencja o Prawach Dziecka
4. Balicki A., Pyter M., Prawo oświatowe, wyd. C.H. Beck, Warszawa 2011.
5. Pilich M, Ustawa o systemie oświaty. Komentarz, Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2013.
6. Stawecki T., Winczorek P.: Wstęp do prawoznawstwa, wyd. C.H. Beck, Warszawa 1995.
7. Kurzyńska-Chmiel Danuta, Podstawy prawne i organizacyjne oświaty, Warszawa 2006.
8. Walkiewicz E., Elementy prawa dla nauczycieli, Warszawa 2007.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Bojarski Ł., Płatek M.: Z prawem na ty, wyd. Kantor Wydawniczy, Zakamycze 1999.
2. Homplewicz J., Zagadnienia prawne działalności opiekuńczo-wychowawczej, Rzeszów 1992.
3. Dokumenty prawne (nie wymienione wyżej) dotyczące prawa oświatowego – aktualny wykaz otrzymuje student na pierwszych zajęciach

UWAGI:

Ograniczona liczba godzin przeznaczonych na realizację przedmiotu zmusza do wybiórczego ich potraktowania

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr Helena Ochonczenko

INNOWACJE W PEDAGOGICE ELEMENTARNEJ

Kod przedmiotu:	05.5-WP-PEDD-IPE
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Nauczyciel akademicki prowadzący wykłady
Prowadzący:	Pracownicy Katedry Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	30	2	IV	Zaliczenie z oceną	6	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	15		IV	Zaliczenie z oceną		
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z podstawowymi wiadomościami z zakresu innowacji pedagogicznych. Kształcenie umiejętności wdrażania wiedzy do praktyki edukacyjnej. Zapoznanie z możliwościami innowacyjnej pracy nauczyciela z dziećmi. Kształcenie umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy do projektowania własnego programu opartego na autorskiej koncepcji pracy z małym dzieckiem.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawy pedagogiki ogólnej i dydaktyki oraz pedagogiki zdolności i twórczości.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Nurt progresywizmu i nowego wychowania oraz ich znaczenie dla współczesnej edukacji.
2. Źródła, mechanizmy i cele innowacji. Proces zmian społecznych determinujący modernizowanie edukacji.
3. Kierunki przemian w oświacie światowej. Przemiany oświatowe w Polsce. Edukacja alternatywna w Polsce. Ruch innowacyjny w Polsce (od okresu międzywojennego do dziś)
4. Instytucjonalne uwarunkowania innowacji. Szkoła organizacją innowacyjną. Funkcje rozwojowe systemu oświatowego
5. Piśmiennictwo pedagogiczne czynnikiem inspirującym innowacje
6. Rola nauk pedagogicznych w procesie innowacyjnym.
7. Kompetencje twórcze nauczyciela. Praca pedagogiczna jako twórczość nauczyciela. Działalność innowacyjna procesem badawczym. Rola nauczyciela w procesie innowacyjnym. Nauczyciel innowatorem.
8. Nauczanie przez eksperymentowanie
9. Pedagogika zabawy
10. Sens pedagogiki Marii Montessorii

11. Pedagogika C. Freineta
12. Kinezylogia Edukacyjna Paula E. Dennisona
13. Szkoły twórczości
14. Tworzenie programów autorskich.
15. Idea pluralizmu programowego i jej skutki dla edukacji małego dziecka: klasyczne, romantyczne i ponowoczesne podejście do programu.
16. Programy własne w świetle ustaw oświatowych.
17. Podstawy filozoficzne, psychologiczne, socjologiczne konstruowania programów.
18. Planowanie programu: jego struktura, etapy i fazy pracy.
19. Zasady pracy nad programem autorskim.
20. Cele programu kształcenia – ich definiowanie, sposoby formułowania, operacjonalizacja i osiągnięcie.
21. Materiał nauczania: selekcja i gradacja treści kształcenia; wiedza szkolna i pozaszkolna.
22. Procedura oceniania uczniów: strategie oceniania, ujęcie metodyczne i ideologiczne, ocena opisowa i bieżąca.
23. Projektowanie rozwiązań praktycznych i ewaluacja programu.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwencjonalny, problemowy, prezentacje multimedialne.

Ćwiczenia: a) podające -praca z tekstem, praca z dokumentem źródłowym; b) problemowe- dyskusja, meta plan, drzewo decyzyjne, c) praktycznego działania - projektowanie zadań, metoda przypadków, praca w grupach, burza mózgów, projekty i prezentacje multimedialne.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Zna, wymieni i scharakteryzuje poszczególne rodzaje innowacji pedagogicznych (naśladowcze, produkcyjne, rzeczowe, inwencyjne) Rozumie historyczne, społeczne i polityczne źródła innowacji pedagogicznych. Zna cele, zadania i funkcje innowacji pedagogicznych oraz potrzebę i możliwości ich zastosowania we współczesnych warunkach w pracy z dzieckiem.	K_W01	Praca pisemna Dyskusja sprawdzian	Wykład
Student potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu innowacji pedagogicznych oraz powiązać ją z innymi dyscyplinami pedagogicznymi (historia i teorią wychowania, dydaktyką itp.) w celu analizowania i interpretowania złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych a także diagnozowania i projektowania działań pedagogicznych w pracy z dzieckiem.	K_U02	Kolokwium, Projektowanie zadań i sytuacji edukacyjnych, Projekt innowacji	Ćwiczenia wykład
Student skonstruuje program własny do pracy z dziećmi, docenia znaczenie innowacji pedagogicznych dla rozwoju dziecka i oświaty, buduje swój warsztat pracy pedagogicznej.	K_K03	projektowania zadań i sytuacji edukacyjnych, multimedialna, prezentacja Projekt innowacji	Ćwiczenia Wykład

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład: zaliczenie z oceną na podstawie aktywnej obecności i dyskusji studentów (25%składowej zaliczenia), skonstruowanego projektu innowacji (25% składowej zaliczenia), pracy pisemnej (25% składowej zaliczenia) i sprawdzianu (25% składowej zaliczenia).

Ćwiczenia: zaliczenie z ocena na podstawie kolokwium pisemnego (25% składowa zaliczenia), projektowania zadań i sytuacji edukacyjnych (25% składowa zaliczenia), prezentacji multimedialnej do wybranego zagadnienia (25% składowa zaliczenia) aktywnej obecności studentów (25% składowa zaliczenia).

Ocena końcowa: to średnia arytmetyczna ocen z wykładów i ćwiczeń, która obejmuje: 50% oceny uzyskanej z wykładu oraz 50% oceny uzyskanej z ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (aktywny udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, dyskusja, projektowanie zadań i sytuacji edukacyjnych itp.)	85	80
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	90	95
Łącznie	175	175
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	3	2,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3	3,5
Łącznie	6	6

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Barański Cz., Uwarunkowania działalności innowacyjnej nauczycieli, Warszawa 1986.
2. Figiel M., Szkoły autorskie w Polsce, Kraków 2001.
3. Komorowska H., O programach prawie wszystko, Warszawa 1999.
4. Lesiak-Laska, Uwarunkowania i efekty innowacji pedagogicznych nauczycieli klas początkowych, Rzeszów 1998.
5. Magda-Adamowicz M., Uwarunkowania efektywności kształcenia nauczycieli klas I-III w zakresie twórczości pedagogicznej, Zielona Góra 2009.
6. Nęcka E., Psychologia twórczości, Gdańsk, 2001.
7. Szmidt K.J., Pedagogika twórczości, Gdańsk 2007.

Pozycje każdorazowo ustalane i podawane przez prowadzącego wykłady i ćwiczenia.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Magda-Adamowicz M., Paszenda I., Treningi twórczości a umiejętności zawodowe, Toruń 2011.
2. Popek S., Psychologia twórczości plastycznej, Kraków 2010
3. Uszyńska-Jarmoc J., Twórcza aktywność dziecka. Teoria – rzeczywistość -perspektywy rozwoju. Białystok 2003.

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁA:**

prof. UZ dr hab. Marzenna Magda-Adamowicz

MODUŁ 4

PEDAGOGIKA OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZA I PROFILAKTYKA

PEDAGOGIKA SPECJALNA

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PEDD-PS

Typ przedmiotu: Obowiązkowy

Język nauczania: Polski

nauczyciel akademicki z Katedry Opieki Terapii i

Odpowiedzialny za przedmiot: Profilaktyki

Społecznej prowadzący zajęcia

Prowadzący: dr M. Czerwińska, dr Ewa Janion,
dr J. Lipińska-Lokś, dr A. Nowicka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	I	Egzamin	6	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie na ocenę		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		I	Egzamin		
Ćwiczenia	18			Zaliczenie na ocenę		

CEL PRZEDMIOTU:

Poznanie przez studentów wieloaspektowej problematyki niepełnosprawności: ujęcie pedagogiczno-psychologiczno-socjologiczne. Poznanie wspólnych i swoistych cech poszczególnych rodzajów niepełnosprawności oraz wspólnych i swoistych zasad edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością. Poznanie uwarunkowań i form integracji społecznej i edukacyjnej osób z niepełnosprawnością.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Od studenta oczekuje się podstawowej wiedzy pedagogicznej, psychologicznej i socjologicznej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:**WYKŁADY:**

Pedagogika specjalna jako nauka - podstawy metodologiczne: miejsce pedagogiki specjalnej w systemie nauk, historia dyscypliny, przedmiot, cel i zadania, systematyka /subdyscypliny/.

Paradygmaty współczesnej pedagogiki specjalnej.

Podstawowa terminologia pedagogiki specjalnej.

Znaczenie i zakres pojęcia *dziecko z niepełnosprawnością*.

Psychospołeczna sytuacja dzieci z niepełnosprawnością - stadialność procesu adaptacji dziecka do niepełnosprawności.

Problemy rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym – fazy procesu przystosowania rodziców do niepełnosprawności dziecka.

Zasady i kierunki pomocy pedagogiczno-terapeutycznej dla dzieci z niepełnosprawnością oraz ich rodzin.

ĆWICZENIA:

Specyfika rozwoju, proces rehabilitacji i edukacji dzieci z niepełnosprawnością intelektualną.

Dzieci z wadą wzroku - specyfika procesów orientacyjno-poznawczych, emocjonalno-motywacyjnych, funkcjonowania społecznego; zasady rehabilitacji, formy edukacji.

Dzieci z wadą słuchu – charakterystyka rozwoju, procesu rehabilitacji oraz form edukacji.

Dzieci przewlekle chore w środowisku rodzinnym, edukacyjnym oraz w placówce leczniczej (w szpitalu, sanatorium): charakterystyka wybranych chorób przewlekłych i ich konsekwencji dla psychospołecznego funkcjonowania dziecka, zasady oddziaływań opiekuńczo-wychowawczych.

Dzieci z niepełnosprawnością ruchową: charakterystyka wybranych dysfunkcji narządu ruchu oraz ich wpływu na rozwój i proces edukacji dziecka, możliwości i zasady rehabilitacji.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład: wykład konwencjonalny, wykład problemowy, pokaz.

Ćwiczenia: dyskusja, praca z tekstem źródłowym, klasyczna metoda problemowa, metody aktywne.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody Weryfikacji	Forma zajęć
Student definiuje terminologię stosowaną na gruncie pedagogiki specjalnej. Zna teorię i metodykę poszczególnych subdyscyplin pedagogiki specjalnej. Charakteryzuje poszczególne rodzaje niepełnosprawności.	K-WO5	Egzamin pisemny z progami punktowymi.	Wykład
Student charakteryzuje system wsparcia społecznego osób z niepełnosprawnością i ich rodzin. Zna cele, organizację i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, pomocowych i terapeutycznych dla osób z niepełnosprawnością.	K_W10	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego, egzamin pisemny z progami punktowymi.	Wykład, ćwiczenia
Student wykorzystuje i integruje wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki specjalnej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych dotyczących osób z niepełnosprawnością. Potrafi zinterpretować i ocenić sytuację psychospołeczną osoby z niepełnosprawnością oraz jej rodziny, a także zaprojektować działania wspierające.	K_U02	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego, kolokwium, egzamin pisemny z progami punktowymi.	Wykład, ćwiczenia
Student dokonuje wyboru i stosuje właściwe działania wspierające proces edukacji i rehabilitacji osób z różnego rodzaju niepełnosprawnością. Dobiera optymalne środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań zawodowych, związanych z pełnieniem funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec osób z niepełnosprawnością.	K_U10	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego, kolokwium.	Ćwiczenia
Student jest chętny do podnoszenia poziomu	K_K01	Konwersacja – ocena aktywności	Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody Weryfikacji	Forma zajęć
swojej wiedzy z zakresu pedagogiki specjalnej, otwarty na możliwości kontaktu z osobami niepełnosprawnymi.		i przygotowania merytorycznego, praca zaliczeniowa.	
Student docenia znaczenie wiedzy i umiejętności z zakresu pedagogiki specjalnej w procesie społecznej integracji i normalizacji warunków życia osób z niepełnosprawnością. Jest zorientowany na kształtowanie pozytywnych relacji społecznych między osobami pełno- i niepełnosprawnymi. Jest zdeterminowany do nabywania wiedzy z zakresu pedagogiki specjalnej i budowania warsztatu pracy pedagogicznej z osobami niepełnosprawnymi.	K_K03	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego, kolokwium.	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów: egzamin pisemny z problematyki wykładów i ćwiczeń (90% poprawnych odpowiedzi – ocena bdb, 75% - db, 60% - dst).

Zaliczenie z ćwiczeń: średnia arytmetyczna oceny przygotowania, aktywnego udziału w zajęciach, pracy zaliczeniowej oraz oceny z kolokwium (90% poprawnych odpowiedzi – ocena bdb, 75% - db, 60% - dst).

Ocena ostateczna: średnia arytmetyczna oceny z egzaminu i z ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	100	125
Łącznie	150	150
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	4	5
Łącznie	6	6

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Dykcik W. [red.], Pedagogika specjalna, UAM, Poznań, 2007
2. Dykcik W., Tendencje rozwoju pedagogiki specjalnej. Osiągnięcia naukowe i praktyka (z perspektywy 50-lecia pracy pedagogicznej z osobami z niepełnosprawnością, Poznańskie Towarzystwo Pedagogiczne, Poznań, 2010
3. Obuchowska I. [red.], Dziecko niepełnosprawne w rodzinie, WSiP, Warszawa, 1990
4. Kirenko J., Oblicza niepełnosprawności, UMCS, Lublin, 2006
5. Maciarz A., Uczniowie niepełnosprawni w szkole powszechnej, WSiP, Warszawa 1992
6. Wyczesany J., Pedagogika upośledzonych umysłowo - wybrane zagadnienia. Oficyna wydawnicza Impuls, Kraków, 2009

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Borkowska M., Derulska I., Eysymont-Barańska H. [red.], Dziecko z niepełnosprawnością ruchową. Jak wspomagać rozwój psychoruchowy, PZWL, Warszawa, 2012
2. Dykcik W., Pedagogika specjalna wobec aktualnych sytuacji i problemów osób niepełnosprawnych, UAM, Poznań, 2005
3. Gorajewska D. [red.], Rodzina - normalność w niepełnosprawności, Wydawnictwo: Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji, Warszawa, 2007
4. Korzon A., Kształcenie zintegrowane uczniów niesłyszących w teorii i praktyce edukacyjnej, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków, 2010
5. Kowalik S., Psychologia rehabilitacji, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2007
6. Kuczyńska-Kwapisz J., Kwapisz J., Rehabilitacja osób niewidomych i słabo widzących, WSiP, Warszawa, 1996
7. Lipińska-Lokś J., Zmiany stosunków między dziećmi pełnosprawnymi i dziećmi z niepełnosprawnością w klasach integracyjnych, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu zielonogórskiego, Zielona Góra, 2011
8. Maciarz A., Pedagogika lecznicza i jej przemiany. Wybrane problemy, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa, 2001
9. Maciarz A., Janiszewska-Nieścioruk Z., Współczesne problemy pedagogiki osób z niepełnosprawnością intelektualną, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków, 2006
10. Majewski T., Tyflopsychologia rozwojowa, Wydawnictwo PZN, Warszawa, 2002
11. Nowicka A., Psychospołeczna integracja dzieci przewlekle chorych w szkole podstawowej, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków, 2001
12. Ochonczenko H., Czerwińska M., Garbat M., Osoby z niepełnosprawnością w szkole wyższej. Wybrane zagadnienia, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra, 2011
13. Pedagogika specjalna. Różne poszukiwania – wspólna misja. Pamięci Profesora Jana Pańczyka [praca zbiorowa], APS im. M. Grzegorzewskiej, Warszawa, 2009
14. Piekut-Brodzka D.M., Kuczyńska-Kwapisz J. [red.], Pedagogika specjalna dla pracowników specjalnych, APS im. M. Grzegorzewskiej, Warszawa, 2009
15. Pilecka W. [red.], Psychologia zdrowia dzieci i młodzieży : perspektywa kliniczna, UJ, Kraków, 2011
16. Sękowska Z., Wprowadzenie do pedagogiki specjalnej, APS im. M. Grzegorzewskiej, Warszawa, 2001
17. Sowa J., Pedagogika specjalna w zarysie, Fosze, Rzeszów, 1997
18. Szczepankowski B., Niesłyszący, głusi, głuchoniemi. Wyrównywanie szans, WSiP Warszawa, 1999
19. Woynarowska A., Niepełnosprawność intelektualna w publicznym i prywatnym dyskursie, UJ – GWP, Kraków - Gdańsk, 2010
20. Zamkowska A., Wsparcie edukacyjne uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim w różnych formach kształcenia na I etapie edukacji, Politechnika Radomska, Radom, 2009

UWAGI:

Brak

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Agnieszka Nowicka

PEDAGOGIKA RESOCJALIZACYJNA

Kod przedmiotu:	05.9-WP-PEDD-PedR
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Nauczyciel akademicki z KOTiPS prowadzący zajęcia
Prowadzący:	Nauczyciel akademicki z KOTiPS

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	15	1	II	Egzamin	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		II	Egzamin	
Ćwiczenia	9			Zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

Poznanie przez studentów problematyki pedagogiki resocjalizacyjnej, jej istoty, zasad, metod, twórców oraz placówek realizujących cele resocjalizacji. Nabycie przez studentów umiejętności rozpoznania problemów wymagających oddziaływań resocjalizacyjnych, projektowania i realizowania oddziaływań w pracy resocjalizacyjnej z dziećmi i młodzieżą oraz dorosłymi przejawiającymi różne rodzaje i stopnie niedostosowania społecznego.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Student powinien posiadać wiedzę, umiejętności i kompetencje nabyte w ramach realizacji kursów z: pedagogiki, psychologii, socjologii, niedostosowania społecznego, diagnozy pedagogicznej, profilaktyki społecznej, metodyki opiekuńczo – wychowawczej i metodyki pracy z dziećmi niedostosowanymi społecznie.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wykłady:

- Pedagogika resocjalizacyjna jako nauka: pojęcie, przedmiot zainteresowań, działy, cele, zadania, miejsce w systemie nauk;
- Norma i patologia w zachowaniu człowieka; Zjawiska patologii społecznej; Modele osobowości a przystosowanie i nieprzystosowanie społeczne; „Klient” w resocjalizacji;
- Koncepcje i modele resocjalizacji;
- Diagnoza w resocjalizacji;
- Strategie, zasady i fazy procesu resocjalizacji;
- Systemy resocjalizacji (penitencjarne) w Polsce i na Świecie;

Ćwiczenia:

- Podstawowe pojęcia pedagogiki resocjalizacyjnej (norma, dewiacja, patologia, niedostosowanie (nieprzystosowanie) społeczne, zagrożenie niedostosowaniem, zaburzenia w zachowaniu, zachowania ryzykowne, wykołajenie, przestępczość, wychowanie, wychowanie resocjalizujące, socjalizacja, aspołeczność, destrukcja, demoralizacja, profilaktyka, resocjalizacja;
- Przedstawiciele polskiej pedagogiki resocjalizacyjnej;
- Proces diagnostyczny w resocjalizacji – diagnoza przejawów niedostosowania społecznego, projektowanie oddziaływań;
- Metody twórczej resocjalizacji;
- Prawne podstawy resocjalizacji;
- Instytucje wychowania resocjalizacyjnego;
- Tworzenie klimatu placówki resocjalizującej;

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład: wykład konwencjonalny, wykład problemowy, pokaz;

Ćwiczenia: pogadanka, praca z książką, praca z dokumentem źródłowym, praca w grupach, klasyczna metoda problemowa, metody ekspresyjne, metoda sytuacyjna;

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student po zakończeniu kursu ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat pedagogiki resocjalizacyjnej jako subdyscypliny pedagogiki, definiuje terminy stosowane na gruncie pedagogiki resocjalizacyjnej, nazywa i opisuje teoretyczne podstawy pedagogiki resocjalizacyjnej, wskazuje i charakteryzuje założenia metodyki resocjalizacji.	K_W05	Egzamin pisemny progami punktowymi	Wykład
Posiada rozszerzoną wiedzę o strukturach osobowości człowieka, strukturach i instytucjach życia społecznego rozpatrywanych w kategoriach normy i dewiacji, patologii, objaśnia związki między homeostazą wewnętrzną, zewnętrzną a przystosowaniem społecznym jednostki, tłumaczy przesłanki do podejmowania pracy resocjalizacyjnej.	K_W08	Egzamin pisemny z progami punktowymi	wykład
Ma uporządkowaną wiedzę o uczestnikach procesu resocjalizacji, rozpoznaje przejawy niedostosowania społecznego „klienta”, proponuje i wybiera możliwe oddziaływania wobec niego, realizowane przez różne podmioty.	K_W015	Egzamin pisemny z progami punktowymi	wykład
Student potrafi wykorzystać i integrować wiedzę z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych dotyczących osób niedostosowanych społecznie.	K_U02	Kolokwium Ocena swobodnej wypowiedzi	ćwiczenia
Ocenia i interpretuje stan i sytuację społeczną osób z zaburzeniami w zachowaniu, analizuje motywy i wzory zachowania dzieci i młodzieży oraz dorosłych, projektuje proces oddziaływań resocjalizacyjnych, wdraża działania praktyczne, współpracuje z „klientem” i innymi uczestnikami procesu resocjalizacji w	K_U07	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego Ocena wykonania zadania praktycznego	ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
placówce.			
Student jest świadomy znaczenia wartości i norm w praktyce resocjalizacyjnej, etyczny w swym postępowaniu, kreatywny i rozważny w projektowaniu i realizowaniu oddziaływań o charakterze profilaktyczno – resocjalizacyjnym	K_K04	Ocena prezentacji Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie ćwiczeń: średnia arytmetyczna ocen częściowych uzyskanych w czasie semestru w poszczególnych kryteriach: aktywny udział w zajęciach, kolokwium, prezentacja metody twórczej resocjalizacji, przygotowanie i zrealizowanie zajęć o charakterze profilaktyczno - resocjalizującym w grupie wychowanków;

Zaliczenie wykładów: ocena z egzaminu w formie pisemnej pytania egzaminacyjne obejmują swoim zakresem treści realizowanego na wykładach materiału. Poprawność każdej odpowiedzi punktowana w skali od 0 do 2. Pozytywna ocena z egzaminu po uzyskaniu min. 51% punktów.

Ocena końcowa: oceną ostateczną jest średnia arytmetyczna oceny z ćwiczeń i wykładów.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	35
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	61	76
Łącznie	111	111
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	3
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Pytka L., Pedagogika resocjalizacyjna, Warszawa 2001.
2. Urban B., Stanik J., M., Resocjalizacja, Warszawa 2007.
3. Konopczyński M., Metody twórczej resocjalizacji, Warszawa 2007.
4. Wysocka E., Diagnoza w resocjalizacji, Warszawa 2008

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Pospiszyl K., Resocjalizacja. Teoretyczne podstawy oraz przykłady programów oddziaływań, Warszawa 1998.
2. Szczęsny W., Zarys resocjalizacji z elementami patologii społecznej i profilaktyki, Warszawa 2003.
3. Kalinowski M., Pełka J., Zarys resocjalizacji nieletnich, Warszawa 1996.
4. Makowski A., Niedostosowanie społeczne młodzieży i jej resocjalizacja, Warszawa 1994.
5. Akty prawne – wybrane.
6. „Opieka – Terapia – Wychowanie”.

UWAGI:

Na studiach stacjonarnych zajęcia praktyczne realizowane także w terenie

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Jolanta Lipińska – Lokś

PRAWNE PODSTAWY OPIEKI

Kod przedmiotu:	14.5-WP-PEDD-PPO
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	nauczyciel akademicki prowadzący wykład nauczyciel akademicki zatrudniony w Katedrze Opieki Terapii i Profilaktyki Społecznej
Prowadzący:	

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	30	2	II	Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18		II	Zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

- zapoznanie studentów z podstawowymi przepisami prawa dotyczącego opieki,
- uzmysłowienie bliskości prawa z procesem dydaktyczno-opiekuńczo-wychowawczym,
- kształtowanie umiejętności korzystania z przepisów prawa,
- zapoznanie z procedurami postępowania związanymi z opieką i wychowaniem zgodnymi z obowiązującymi normami prawnymi

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Ogólna znajomość Konstytucji RP

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Formy opieki prawnej i ich zróżnicowanie.

Pojęcie i ogólna charakterystyka.

Podmiotowość prawna osoby fizycznej/prawnej w prawie cywilnym i administracyjnym a problem opieki.

Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych podmiotów prawa cywilnego i administracyjnego.

Dziecko i osoba dorosła jako podmiot prawa.

Cywilno-prawne formy opieki kwalifikowanej.

Opieka wychowawcza rodziców naturalnych.

Opieka wychowawcza rodziców przysposabiających.

Opieka wychowawcza sprawowana przez opiekuna.

Kuratela.

Administracyjno-prawne formy opieki kwalifikowanej.

Opieka sprawowana przez nauczycieli/wychowawców.

Opieka sprawowana przez zakłady i placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Prawne podstawy opieki w szkole i placówce.

Opieka nad uczniami w czasie zajęć i dyżurów.

Postępowanie w sytuacjach trudnych.

Wypadki w szkole. Procedury postępowania w ww. zakresach.

Opieka nad uczniami podczas wycieczek szkolnych.

Przygotowanie i realizacja wycieczek szkolnych.

Zakres odpowiedzialności kierownika wycieczki i opiekunów.

Sposób zapewnienia opieki i bezpieczeństwa przez szkołę uczniom podczas wycieczek i imprez.

Bezpieczeństwo w szkole i placówce.

Podstawowe obowiązki prawne nauczycieli/wychowawców w zakresie bezpieczeństwa (nauczyciele prowadzący zajęcia z zakresu wychowania fizycznego i innych przedmiotów o dużych zagrożeniach wypadkowych, obowiązkowe działania nauczycieli/ wychowawców; wymogi bezpieczeństwa dot. pomieszczeń szkolnych, terenu wokół szkoły, bezpieczeństwa przeciwpożarowego i ogólnych przepisów bhp). Podstawowe obowiązki uczniów/wychowanków. Odpowiedzialność prawna wychowawców i nauczycieli (rodzaje i zasady generalne).

Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i demoralizacją.

Działania interwencyjne. Metody współpracy szkoły/nauczyciela z policją.

Zatrzymanie lub przesłuchanie nieletniego w szkole. Procedury postępowania.

Opieka nad dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

(z niepełnosprawnością, zagrożonych niedostosowaniem społecznym – procedury prawne).

Opieka nad uczniami pozostającymi w trudnej sytuacji materialnej i życiowej.

Możliwości prawne wspomagania rodziny i szkoły w tym zakresie.

Prawne podstawy opieki zastępczej.

Rodziny zastępcze.

Placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Zasiłki i ich funkcja.

Rodziny, wychowawczy, opiekuńczy, pogrzebowy, macierzyński – praca własna studenta.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwersatoryjny, praca z dokumentem źródłowym, praca w grupach, metoda problemowa (rozwiązywanie przypadków), dyskusja

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zna systematykę i źródła prawa powszechnie obowiązującego w RP, zna podstawowe dokumenty prawne z zakresu prawa opiekuńczego i prawa dotyczącego opieki, potrafi definiować i rozróżnić podmioty prawa, zna terminologię używaną w przepisach prawnych dotyczących opieki i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych	K_W01	Kolokwium z progami punktowymi Ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	Ćwiczenia
Ma uporządkowaną wiedzę o cywilno-prawnych i administracyjno-prawnych formach opieki, pogłębioną w wybranych zakresach	K_W15	Kolokwium z progami punktowymi	Ćwiczenia
Ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm prawnych rządzących opieką	K_W16	Kolokwium z progami punktowymi	Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu prawa opiekuńczego i prawa dot. opieki oraz powiązanych z nimi dyscyplin (np. pedagogiki, socjologii) w celu analizy procesu dydaktyczno-opiekuńczo-wychowawczego, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych w zakresie procedur postępowania (rodziców, wychowawców, nauczycieli) w różnych sytuacjach opiekuńczo-wychowawczych.	K_U02	Ocena aktywności i przygotowania merytorycznego Ocena pracy z dokumentem prawnym	Ćwiczenia
Potrafi posługiwać się zasadami i normami prawnymi w podejmowanej działalności dot. sposobów zapewnienia opieki i zakresu odpowiedzialności prawnej, przewiduje skutki konkretnych czynności prawnych.	K_U12	Ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	Ćwiczenia
Docenia znaczenie nauk z zakresu prawa dla rozwoju jednostki i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ma pozytywne nastawienie do nabywania wiedzy z zakresu studiowanej dyscypliny naukowej i budowania warsztatu pracy pedagoga.	K_K03	Ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	Ćwiczenia
Jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej; procedur prawnych dot. opieki, bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w szkole i placówce oraz jest świadomy odpowiedzialności prawnej osób uprawnionych do nadzoru.	K_K05	Ocena aktywności i przygotowania merytorycznego Ocena swobodnej wypowiedzi	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z ćwiczeń: Ocena aktywnego udziału w zajęciach ćwiczeniowych, poprawne rozwiązanie przypadków i zinterpretowanie określonych przypadków w oparciu o zdobytą wiedzę z powołaniem się na konkretne normy prawne (praca z dokumentem prawnym).

Kolokwium pisemne – test z progami punktowymi – 60% maksymalnej liczby punktów – ocena dost., 70% - dst+; 80% - db; 90% - db+; 100% - bdb. Ocena łączna z przedmiotu będzie wystawiona na podstawie średniej arytmetycznej ocen cząstkowych.

Ocena końcowa stanowi ocenę z ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	35	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	25	35
Łącznie	60	
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

Ustawy i rozporządzenia dot. prawa oświatowego, administracyjnego i rodzinnego, w szczególności:

- Ustawa o systemie oświaty
- Ustawa o pomocy społecznej
- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- Kodeks rodzinny i opiekuńczy
- Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich
- Prawo międzynarodowe ratyfikowane w Polsce:
  - Powszechna Deklaracja Praw Człowieka i Obywatela
  - Konwencja o Prawach dziecka
  - Europejska Karta Społeczna

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Andrzejewski M., Prawna ochrona rodziny, Warszawa 1999r,
2. Bojarski Ł., Płatek M., Z prawem na ty, Zakamycze 1999.
3. Borowski R, Wysocki D, Placówki Opiekuńczo – Wychowawcze. Novum, Płock 2001.
4. Głowacka B., Pilch T., (red.), Dzieci gorszych szans, Warszawa 2001.
5. Heine M., Pedagogiczne następstwa ograniczenia władzy rodzicielskiej
6. Homplewicz J., Zagadnienia prawne działalności opiekuńczo-wychowawczej, Rzeszów 1992.
7. Zieliński A., Prawo rodzinne i opiekuńcze w zarysie, Warszawa 2000.
8. Zmarzlik J., Piwnik E., Dziecko pod parasolem prawa. Poradnik dla osób pomagających dzieciom, Warszawa 1999.

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Helena Ochonczenko

WSPÓŁCZESNE PROBLEMY OPIEKI I WYCHOWANIA

Kod przedmiotu: 05.0-WP-PEDD-WPO
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: prof. UZ dr hab. Grażyna Gajewska
 prof. UZ dr hab. Grażyna Gajewska, Nauczyciel
 Prowadzący: akademicki Katedry Opieki, Terapii i Profilaktyki
 Społecznej WPSNZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	30	2	3	Egzamin	8	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie na ocenę		
Studia niestacjonarne						
Wykład	18		3	Egzamin		
Ćwiczenia	18			Zaliczenie na ocenę		

CEL PRZEDMIOTU:

Poznanie i przeanalizowanie współczesnych teoretycznych, metodycznych i praktycznych problemów opieki i wychowania w Polsce i na Świecie.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Ogólna wiedza z zakresu opieki i wychowania, metodycznych uwarunkowań organizacji i funkcjonowania form (instytucji) opieki i wychowania, ich systemowego integrowania oraz realnej rzeczywistości opiekuńczo-wychowawczej w Polsce.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:**Wykłady:**

1. Współczesne problemy opieki i wychowania. Wprowadzenie do problematyki z perspektywy polskiej i światowej.
2. Problemy z systemem opieki i wychowania w Polsce. Problemy opieki i wychowania w tworzących się systemach lokalnych a model placówki opiekuńczo-wychowawczej.
3. Współczesne polskie problemy z realizacją kierunków przemian w opiece i wychowaniu ustalonych w Unii Europejskiej. Współczesne światowe problemy opieki i wychowania na przykładzie raportów UNICEF 2005-2013. 4.1. Standardy opiekuńcze w państwach Unii Europejskiej propozycja 2001r. Alternatywy opieki instytucjonalne 1999r.
4. Teoria opieki i wychowania. Związki, zależności, współczesne problemy.
5. Środowisko życia dzieci i ich rodzin - jego modernizacja opiekuńczo-wychowawcza (nadawanie wartości edukacyjnych Ciągłość i zmiana w procesie opieki i wychowania dziecka koniecznością i warunkiem prawidłowego rozwoju).

6. Innowacje w opiece i wychowaniu. (Wybrane przykłady, współczesne problemy i tendencje).
7. Problemy z pedagogicznym wspomaganem rodziny i stanem kultury pedagogicznej społeczeństwa Rolą Państwa i organizacji pozarządowych w opiece i wychowaniu.
8. Współczesne problemy z profesjonalizacją warsztatu wychowawcy – opiekuna i wypaleniem zawodowym.
9. Współczesne problemy z samodzielnością w procesie opieki i wychowania.
10. Współczesne problemy z adopcją, jako rodzinną opieką zastępczą.
11. Współczesne problemy rodzinnej pieczy zastępczej.
12. Współczesne problemy instytucjonalnej pieczy zastępczej.
13. Współczesne problemy diagnozy w opiece i wychowaniu.
14. Współczesne problemy metodyk pracy opiekuńczo-wychowawczej.
15. Współczesne problemy z efektywnością opieki i wychowania.

Ćwiczenia

Pojęcie oraz cele opieki i wychowania. Przypomnienie istoty oraz celów opieki i wychowania. Swoistości i zależności tych procesów. Podmiotowość w opiece i wychowaniu.

Współczesne tendencje zmian w opiece nad dzieckiem i rodziną w Polsce i Europie. Zasady pomocy, najważniejsze problemy: wspieranie rodziny zagrożonej dysfunkcją, rozwój form opieki dziennej w środowisku, promocja rodzinnych form opieki, zmniejszanie się liczby instytucji zastępujących rodzinę, modyfikacje w instytucjach, krótki pobyt poza rodziną, proces reintegracji, indywidualizacja wszelkich przedsięwzięć, profesjonalizacja w opiece i wychowaniu, planowanie stałości opieki, ewaluacja. Trudności związane z wdrażaniem reformy systemu opieki w Polsce.

Pomoc dziecku i rodzinie w środowisku lokalnym. Wsparcie rodziny w zreformowanym systemie opieki, koordynacja działań podmiotów udzielających wsparcia, programy wspierania rodziny w Polsce i w Europie, przykłady dobrej praktyki na świecie: Ośrodki Rodziny, Konferencje Grupy Rodzinnej.

Specyficzne problemy organizacji procesu opieki i wychowania w placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Trudności i bariery w działalności placówek socjalizacyjnych, interwencyjnych. Rola i pozycja wychowawcy. Modyfikacje i innowacje w opiece instytucjonalnej w Polsce i na świecie

Wspieranie samodzielności życiowej w opiece i wychowaniu. Proces dochodzenia do samodzielności życiowej wychowanków placówek opieki zastępczej. Dynamika rozwoju samodzielności dziecka. Rozwijanie samodzielności dziecka w rodzinie w różnych okresach rozwojowych. Problemy rozwoju samodzielności w opiece zastępczej. Trudności w usamodzielnianiu wychowanków i ich ograniczanie (formy i metody pracy w procesie usamodzielniania, indywidualny program usamodzielniania, grupy usamodzielnień, mieszkania chronione). Opieka następcza – wsparcie po uzyskaniu pełnoletności i opuszczeniu placówki

Problemy rodzicielstwa adopcyjnego i zastępczego w Polsce i na świecie. Kwalifikowanie i przygotowanie kandydatów do rodzicielstwa adopcyjnego i zastępczego, swoiste trudności w funkcjonowaniu rodzin, adopcje dzieci starszych i ze specjalnymi potrzebami, wsparcie udzielane rodzinom, zapobieganie niepowodzeniom adopcyjnym.

Spółeczność lokalna. Elementy konstytuujące społeczność lokalną, rola więzi społecznej (w tym więzi sąsiedzkiej), sposoby i skutki aktywizacji społeczności lokalnej na rzecz efektywności opiekuńczo – wychowawczej. Działalność organizacji pozarządowych, jako przejaw aktywności społeczności lokalnej.

Budowanie lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną – stan aktualny i nowe perspektywy.

Sieci wsparcia społecznego. Pojęcia: wsparcie i oparcie w środowisku, typy i cele wsparcia, podmioty oparcia dla dzieci i dorosłych, „spirala życzliwości” S. Kawuli, znaczenie pierwotnej sieci wsparcia, umiejętności i techniki przydatne w pracy osoby udzielającej wsparcia, grupy wsparcia, jako typowa grupa samopomocowa

Wsparcie rówieśnicze, jako forma samopomocy młodzieży. Istota i rodzaje wsparcia rówieśniczego, ograniczenia i bariery wsparcia rówieśniczego, idea programu „Starszy Brat, Starsza Siostra”

Instytucje publiczne koordynujące opiekę i wychowanie dziecka. Rola Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Ośrodka Adopcyjnego.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwersatoryjny połączony z prezentacją multimedialną.

Praca w grupach, możliwa realizacja projektu opisowo - modyfikującego rzeczywistość opiekuńczo-wychowawczą z zastosowaniem wiedzy ogólnej z zakresu współczesnych problemów opieki i wychowania w Polsce wynikających z porównań z innymi, wybranymi krajami na świecie (forma do wyboru z uwzględnieniem potrzeb studenta: pisemna lub/i z prezentacją medialną i dyskusją przed grupą. Dyskusja, burza mózgów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
zna terminologię używaną w pedagogice i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych	K_W1	Bieżące wypowiedzi na zajęciach Odpowiedzi na kolokwium: półrocznym i końcowym z ćwiczeń. Odpowiedzi w teście egzaminacyjnym na adekwatne pytania.	Ćwiczenia Ćwiczenia wykład
ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę z pedagogiki opiekuńczej oraz pedagogiki ogólnej, obejmującą terminologię, teorię i metodykę	K_W5	Bieżące wypowiedzi na zajęciach. Odpowiedzi na kolokwium: półrocznym i końcowym z ćwiczeń. Odpowiedzi w teście egzaminacyjnym na adekwatne pytania.	Ćwiczenia wykład
ma pogłębioną wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowościach istotnych z punktu widzenia procesów opiekuńczo-wychowawczych	K_W7	Bieżące wypowiedzi na zajęciach. Odpowiedzi na kolokwium: półrocznym i końcowym z ćwiczeń. Odpowiedzi w teście egzaminacyjnym na adekwatne pytania.	Ćwiczenia wykład
ma uporządkowaną wiedzę o celach, organizacji i funkcjonowaniu wybranych instytucji opiekuńczo-wychowawczych i pomocowych w Polsce oraz w wybranych innych krajach, która będzie odnoszona do refleksji zintegrowanej wobec systemowych rozwiązań	K_W10	Bieżące wypowiedzi na zajęciach. Odpowiedzi na kolokwium: półrocznym i końcowym z ćwiczeń. Odpowiedzi w teście egzaminacyjnym na adekwatne pytania	Ćwiczenia Ćwiczenia wykład
ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach opiekuńczo-wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących	K_W13	Bieżące wypowiedzi na zajęciach. Odpowiedzi na kolokwium: półrocznym i końcowym z ćwiczeń. Odpowiedzi w teście egzaminacyjnym na adekwatne pytania	Ćwiczenia wykład
ma uporządkowaną wiedzę o strukturze i funkcjach systemu oświatowo-wychowawczego oraz pomocy społecznej w zakresie placówek opiekuńczo-wychowawczych, zna wybrane adekwatne do polskich systemy innych krajów	K_W14	Bieżące wypowiedzi na zajęciach. Odpowiedzi na kolokwium: półrocznym i końcowym z ćwiczeń. Odpowiedzi w teście egzaminacyjnym na adekwatne pytania.	Ćwiczenia wykład
ma uporządkowaną wiedzę o uczestnikach działalności wychowawczej i opiekuńczej, pogłębioną w wybranych zakresach	K_W15	Bieżące wypowiedzi na zajęciach. Odpowiedzi na kolokwium: półrocznym i końcowym z ćwiczeń. Odpowiedzi w teście egzaminacyjnym na adekwatne pytania.	Ćwiczenia wykład
posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych natury opiekuńczo-wychowawczej, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich z punktu widzenia problemów opiekuńczo-wychowawczych	K_U01	Wypowiedzi ustne i pisemne udzielane na ćwiczeniach. Odpowiedzi w teście egzaminacyjnym na adekwatne pytania.	Ćwiczenia wykład
potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów wychowawczych i opiekuńczych i pomocowych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych	K_U02	Wypowiedzi ustne i pisemne udzielane na ćwiczeniach. Odpowiedzi w teście egzaminacyjnym na adekwatne pytania.	Ćwiczenia wykład
posiada pogłębione umiejętności prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, popierania ich rozbudowaną argumentacją w	K_U05	Wypowiedzi ustne i pisemne udzielane na ćwiczeniach. Odpowiedzi w teście egzaminacyjnym na	Ćwiczenia wykład

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
kontekście wybranych perspektyw teoretycznych z zakresu pracy opiekuńczo-wychowawczej, poglądów różnych autorów, kierując się przy tym zasadami etycznymi		adekwatne pytania.	
ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji opiekuńczo-wychowawczych oraz analizowania ich źródeł, stanów i skutków	K_U07	Wypowiedzi ustne i pisemne udzielane na ćwiczeniach. Odpowiedzi w teście egzaminacyjnym na adekwatne pytania.	Ćwiczenia wykład
potrafi zaproponować oryginalne rozwiązania złożonych problemów opiekuńczo-wychowawczych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych	K_U09	Wypowiedzi ustne i pisemne udzielane na ćwiczeniach. Odpowiedzi w teście egzaminacyjnym na adekwatne pytania.	Ćwiczenia wykład
ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności z obszaru opiekuńczo-wychowawczego oraz rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	K_K01	Wypowiedzi ustne i pisemne udzielane na ćwiczeniach. Odpowiedzi w teście egzaminacyjnym na adekwatne pytania.	Ćwiczenia wykład
utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce opiekuńczo-wychowawczej, odznacza się rozwagą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych	K_K04	Wypowiedzi ustne i pisemne udzielane na ćwiczeniach.	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie ćwiczeń odbywa się na podstawie oceny poziomu aktywnego i merytorycznego uczestnictwa w zajęciach (20% oceny), oceny z kolokwium połówkowego i końcowego (80%). Kolokwia są pracami pisemnymi. Ocenę pozytywną z kolokwium, z progami punktowymi, stanowi 60% pozytywnych odpowiedzi.

Zaliczeniem wykładu jest aktywne uczestnictwo w zajęciach oraz egzamin pisemny z treści ćwiczeń i wykładów. Egzamin jest pracą pisemną, z progami punktowymi. Warunkiem oceny pozytywnej jest uzyskanie 60% pozytywnych odpowiedzi.

Ocena ostateczna jest oceną z egzaminu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	125	75
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	75	125
Łącznie	200	200
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	5	3
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3	5
Łącznie	8	8

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Dąbrowski Z. (2006). Pedagogika opiekuńcza w zarysie. Część pierwsza i druga. Olsztyn;
2. Gajewska G. (2009). Pedagogika opiekuńcza. Elementy metodyki. Zielona Góra;

3. Gajewska G. (2009). Wsparcie dziecka w rozwoju. Konteksty opieki i edukacji. Zielona Góra;
4. Kelm A. (2000). Węzłowe problemy pedagogiki opiekuńczej. Warszawa;
5. Gajewska G. (2002). Edukacja środowiskowa w przestrzeni życiowej dzieci i młodzieży. Toruń;
6. Jastrzębska L. (2013). Co nowego w roku szkolnym 2013/2014. „Problemy Opiekuńczo – Wychowawcze”, nr 7.
7. Kozdrowicz E. (2013) (red.). Adopcyjne rodzicielstwo. Dylematy, nadzieje, wyzwania. Warszawa;
8. Łobocki M. (2004). Teoria wychowania w zarysie. Kraków;
9. Napiórkowska K. (2013). Realizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w świetle danych statystycznych. „Problemy Opiekuńczo – Wychowawcze”, nr 8;
10. Stelmaszuk Z.W. (1999) (red.). Współczesne kierunki w opiece nad dzieckiem. Warszawa;
11. Stelmaszuk Z.W. (2001) (red.). Zmiany w systemie opieki nad dziećmi i młodzieżą. Perspektywa europejska. Biblioteka Pracownika Socjalnego, Katowice;
12. Brągiel J., Badora S. (2005) (red.). Formy opieki, wychowania i wsparcia w zreformowanym systemie pomocy społecznej. Opole
13. Analiza stron internetowych, np.: www.unicef.pl (raporty o opiece na świecie), strony ukazujące innowacje w opiece i wychowaniu na świecie i w środowiskach lokalnych, ekspertyzy Rady Europy dotyczące spraw opieki i wychowania dzieci.
14. Aktualne przepisy prawa regulujące funkcjonowanie systemu opieki i wychowania w Polsce i wybrane w Europie: ustawy, rozporządzenia;
Każdorazowo uaktualniana, ustalana i przekazywana przez prowadzącego.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Czasopismo: „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” – numery z lat 1998-2014
  2. Badora S. (2014). Dlaczego warto oddać głos przeciw pojęciu sieroctwo. „Problemy Opiekuńczo – Wychowawcze”, nr 2.
  3. Fengler J. (2001). Pomaganie męczy. Wypalenie w pracy zawodowej. Gdańsk, GWP;
  4. Gajewska G. (2009). Rodzinna opieka zastępcza. Z perspektywy województwa lubuskiego. Zielona Góra.
  5. Gajewska G. (2012). Wybrane elementy ogólnej metodyki współpracy wychowawców, pedagogów, opiekunów z rodziną. W: Gajewska G., Gajewska J., Współpraca z rodzicami. Wskazówki, programy, scenariusze spotkań. Tom 1, Zielona Góra.
  6. Gajewska G. (2008). Mity na temat rodzin zastępczych. „Problemy Opiekuńczo – Wychowawcze”, nr 8.
  7. Gajewska G., Doliński A. (2007). Teoretyczno-metodyczne aspekty warsztatu pracy pedagoga. Scenariusze zajęć wychowawczych. T.1 oraz kolejne tomy serii z A. Szczęsną, E. Turską (Rewińską), K. Bazydło-Stodolną t.2-12;
  8. Gnitecki J. (2007). Wprowadzenie do pedagogiki ogólnej. Poznań;
  9. Goleman D. (2007). Inteligencja społeczna. Poznań, Wyd. „Rebis”;
  10. Gorczońska J. (2013). Współpraca wielodyscyplinarna jako kluczowy element w pracy z dzieckiem i rodziną – model brytyjski. „Problemy Opiekuńczo – Wychowawcze”, nr 6.
  11. Kwak A. (2006) (red.). Z opieki zastępczej w dorosłe życie. Założenia a rzeczywistość. Warszawa, Instytut Spraw Publicznych;
  12. Maciarz A. (2004). Macierzyństwo w kontekście zmian społecznych. Warszawa, Wyd. Akad. „Żak”;
  13. Raclaw – Markowska M. (2005) (red.). Pomoc dzieciom i rodzinie w środowisku lokalnym. Debata o nowym systemie. Warszawa, Instytut Spraw Publicznych;
  14. Rurka A. (2009). Rola stowarzyszeń i organizacji pozarządowych w realizacji polityki społecznej we Francji. „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze”, nr 10;
  15. Śliwerski B. (2006). Pedagogika. T.1-3, Gdańsk, GWP;
- Inne: podane stosownie do ćwiczeń.
Każdorazowo ustalana przez prowadzącego.

UWAGI: -

PROGRAM OPRACOWAŁ:

prof. ndzw. dr hab. Grażyna Gajewska; dr Marzena Sendyk.

PORADNICTWO PEDAGOGICZNE

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PEDD-PorP
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: Nauczyciel akademicki z KOTiPS prowadzący przedmiot
 Prowadzący: Nauczyciel akademicki z KTOiPS

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	III	Egzamin	7	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie na ocenę		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		III	Egzamin		
Ćwiczenia	18			Zaliczenie na ocenę		

CEL PRZEDMIOTU:

- przygotowanie przyszłych pedagogów zajmujących się pracą opiekuńczo-wychowawczą w szkołach lub innych placówkach (opieki całkowitej, częściowej, poradniach psychologiczno-pedagogicznych itd.) do prowadzenia na terenie tych placówek i w środowisku lokalnym prawidłowo rozumianej i właściwie organizowanej pracy w zakresie poradnictwa wychowawczego, społeczno-opiekuńczego oraz w zakresie przygotowania dzieci i młodzieży do świadomego i racjonalnego, odpowiadającego zainteresowaniom, uzdolnieniom i możliwościom psychofizycznym – wyboru zawodu i szkoły do niego prowadzącej,
- wyposażenie studentów w możliwie duży zasób wiadomości i umiejętności z wymienionych wyżej zakresów i przygotowanie ich do wykorzystania nabytych wiadomości i umiejętności w praktyce zawodowej.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Znajomość podstaw psychologii rozwoju człowieka, procesów wychowania, socjalizacji, uwarunkowań związanych z rozwojem bio-psycho-fizycznym człowieka (dziecka)

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

- Rys historyczny, przedmiot, cele i zadania poradnictwa pedagogicznego
- Poradnictwo jako działanie niezinstytucjonalizowane i instytucjonalizowane
- Proces postępowania poradniczego, doradca jako podmiot działania, porada, jej struktura, treść i charakter, niektóre zasady działania poradniczego, metody pracy w poradnictwie
- Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w przedszkolu, szkole i innych placówkach
- Kierunki działalności poradni psychologiczno-pedagogicznej
- Poradnictwo dydaktyczno-opiekuńczo-wychowawcze
- Kompetencje poradnicze nauczyciela – wychowawcy

- Poradnictwo i doradztwo w toku rehabilitacji osób niepełnosprawnych, chorych, innych odstających od normy
- Wybór zawodu (i szkoły do niego prowadzącej) w świetle teorii rozwoju zawodowego i psychologicznej teorii decyzji
- Wybrane aspekty poradnictwa specjalistycznego

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład z prezentacją slajdów i prezentacją multimedialną; praca w grupach, burza mózgów, prelekcja praca z dokumentem źródłowym, pokaz narzędzi, jakimi posługują się doradcy (pedagog, psycholog, doradca zawodowy – wizyta w poradni psychologiczno-pedagogicznej)

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma podstawową i uporządkowaną wiedzę o wspomaganiu poradniczym uczestników działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej, pomocowej i terapeutycznej, pogłębioną w wybranych zakresach (poradnictwo dydaktyczne, opiekuńcze, wychowawcze). Zna etapy postępowania poradniczego i potrafi zastosować podstawowe formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej, jakie można prowadzić w szkole/placówce, oraz zasady ich udzielania. Umie opisać i wskazać podstawowe zadania poradni psychologiczno-pedagogicznej w zakresie udzielania pomocy uczniom, rodzicom, nauczycielom. Zna i umie zinterpretować podstawowe przepisy prawa dotyczące poradnictwa pedagogicznego.	K_W15	Test zaliczeniowy z progami punktowymi; Egzamin pisemny lub ustny z progami punktowymi (wybór studenta)	wykład
Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu poradnictwa oraz powiązanych z nim dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych z zakresu udzielania porad	K_U02	Ocena prezentacji Kolokwium Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	ćwiczenia
Potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności poradniczej sposób postępowania, potrafi dobrać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań zawodowych, w szczególności: określić czynności poradnicze nauczyciela w relacji pomocowej oraz procedury postępowania związane z nimi, także procedury związane z wydaniem opinii i orzeczeń.	K_U10	Ocena prezentacji Kolokwium Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	ćwiczenia
Docenia znaczenie poradnictwa w procesie wspomagania rozwoju jednostki i prawidłowego jej funkcjonowania w środowisku społecznym. Student ma pozytywne nastawienie do nabywania wiedzy z zakresu poradnictwa pedagogicznego i budowania warsztatu pracy pedagoga/doradcy	K_K03	Ocena swobodnej wypowiedzi; Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	ćwiczenia
Utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce	K_K04	Ocena wystąpienia Ocena prezentacji	ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
poradniczej, odznacza się rozważą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań poradniczych. Student potrafi: zinterpretować aktualną praktykę poradnictwa profesjonalnego i nieprofesjonalnego; ocenić i wyjaśnić popularność poradnictwa we współczesnym społeczeństwie		Kolokwium Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	

WARUNKI ZALICZENIA:

zaliczenie z wykładu: egzamin z całości materiału w formie testu składającego się z pytań zamkniętych i otwartych z progami punktowymi (60% maksymalnej liczby punktów - ocena dost., 70% - dst+; 80% - db; 90% - db+; 100% - bdb) bądź w formie ustnej - wybór studenta.

Zaliczenie z ćwiczeń: ćwiczenia z przedmiotu kończą się zaliczeniem z oceną. Metodami weryfikacji efektów kształcenia są: ocena indywidualnej aktywności w toku zajęć (na każdym ćwiczeniu), ocena prezentacji określonego zagadnienia programowego – praca grupowa, kolokwium z treści zrealizowanych na ćwiczeniach (progi punktowe jw.). Podstawą zaliczenia ćwiczeń będzie średnia arytmetyczna wszystkich ocen.

- Ocena końcowa: średnia arytmetyczna ocen częściowych - ćwiczeń i wykładów

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	75	50
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	100	125
Łącznie	175	175
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	3	2
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	4	5
Łącznie	7	7

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Kargulowa A., O teorii i praktyce poradnictwa, Warszawa 2004.
2. Kargulowa A., Jędrzejczak M.(red.), Społeczne i jednostkowe znaczenie poradnictwa, Wrocław 1982.
3. Kargulowa A. (red.), Poradnictwo w okresie transformacji kulturowej, Wrocław 1995.
4. Kukła D (red.), Wielowymiarowość poradnictwa w życiu człowieka. Wybrane obszary, Warszawa 2009
5. Krawczyk L., Kulpa A., Maicka M., Orientacja zawodowa, Warszawa-Łódź 1999.
6. Pawłowska R., Poradnictwo pedagogiczne, Warszawa 1986.
7. Siarkiewicz E., Przesłonięte obszary poradnictwa. Realia- iluzje- ambiwalencje, Zielona Góra 2010
8. Skałbiana B., Poradnictwo pedagogiczne. Przegląd wybranych zagadnień, Kraków 2009.
9. Wybrane akty prawne

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Brejnak W. (red.), Poradnictwo wychowawczo-zawodowe, Warszawa 1980.

2. Czerniawska O., Poradnictwo jako wzmacnianie środowiska wychowawczego, Warszawa 1977.
3. Guichard J., Huteau M., Psychologia orientacji i poradnictwa zawodowego, Kraków 2005.
4. Hajduk B., Hajduk E., O pomocy skutecznej i nieskutecznej, Zielona Góra 2008
5. Paszkowska-Rogacz A., Psychologiczne podstawy wyboru zawodu. Przegląd koncepcji teoretycznych. Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Ustawicznej, Warszawa 2003:
6. Wołk Z., Poradnictwo zawodowe w edukacji młodzieży.: Uniwersytet Zielonogórski: Zielona Góra 2006
7. Herr E. L., Cramer S. H. Planowanie kariery zawodowej. Centrum Metodyczne Informacji i Poradnictwa Zawodowego, Krajowy Urząd Pracy Andragogów, cz. 3, pod red. J. Kargula, Zielona góra 2002

UWAGI:

Wybrane zajęcia ćwiczeniowe organizowane są poza uczelnią w placówkach zajmujących się poradnictwem, w szczególności w poradni psychologiczno-pedagogicznej.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Helena Ochonczenko

WSPÓŁCZESNE PROBLEMY DZIECI I MŁODZIEŻY

	Kod przedmiotu: 05.0-WP-PEDD-WPD
	Typ przedmiotu: obowiązkowy
	Język nauczania: polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Nauczyciel akademicki z Katedry Opieki, Terapii i profilaktyki Społecznej
Prowadzący:	Nauczyciel akademicki z Katedry Opieki, Terapii i profilaktyki Społecznej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	30	2	III	Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Wykład	18		III	Zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

- zapoznanie studentów z możliwie szerokim spektrum współczesnych problemów dzieci i młodzieży,
- przyczyn ich występowania,
- strategii rozwiązywania

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Brak wymagań

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

- Dzieciństwo i młodość jako fazy w cyklu życia człowieka.
- Specyfika i uwarunkowania współczesnych zagrożeń dzieci i młodzieży.
- Sens życia a depresje i samobójstwa wśród dzieci i młodzieży.
- Dziecko w sieci - zagrożenia
- Agresja i przemoc - wśród dzieci, młodzieży, w rodzinie.
- Portale społecznościowe (Facebook) a komunikacja interpersonalna w stosunkach między dziećmi i młodzieżą.
- Wczesna inicjacja seksualna w życiu dzieci i młodzieży.
- Zaburzenia odżywiania - anoreksja, bulimia, kompulsywne objadanie się.
- Subkultury w życiu młodzieży
- Zjawisko rywalizacji dzieci i młodzieży w środowisku szkolnym („wyścig szczurów”).
- Hazard w życiu dzieci i młodzieży
- Nikotynizm, alkoholizm i narkomania wśród dzieci i młodzieży
- Mobbing i bullying w szkole.

Zjawisko sponsoringu.

Konflikt pokoleń – czy można go uniknąć?

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwencjonalny z prezentacją slajdów, wykład z prezentacją multimedialną (power-point) połączony z elementami dyskusji

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o współczesnych problemach dzieci i młodzieży, rozumie ich przyczyny i uwarunkowania.	K_W03	Kolokwium zaliczeniowe pisemne/ustne z progami punktowymi W(wybór studenta)	wykład
Student potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną i empiryczną z zakresu różnych problemów dzieci i młodzieży w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań naprawczych	K_U02	Kolokwium zaliczeniowe pisemne/ustne z progami punktowymi (wybór studenta)	wykład
Student ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz samodoskonalenia się w kierunku poszukiwana jak najlepszych i jak najskuteczniejszych strategii rozwiązywania problemów nurtujących współczesną młodzież i dzieci.	K_K01	Kolokwium zaliczeniowe pisemne/ustne z progami punktowymi (wybór studenta)	wykład
Student odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki na rzecz dzieci, młodzieży, także ich środowisk bytowania Czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modeluje to podejście wśród dzieci, młodzieży i ich rodzin.	K_K06	Kolokwium zaliczeniowe pisemne/ustne z progami punktowymi (wybór studenta)	wykład

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczeniem wykładu jest aktywne uczestnictwo w zajęciach oraz kolokwium zaliczeniowe pisemne/ustne (wybór studenta) z progami punktowymi (wybór studenta). Warunkiem oceny pozytywnej jest uzyskanie 60% pozytywnych odpowiedzi.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	30
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	30	50
Łącznie	80	80
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne

Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Anthony T. M., Dlaczego? Czyli samobójstwo i inne zagadnienia wieku dorastania. Warszawa 1994.
2. Carr A., Depresje i próby samobójcze wśród młodzieży. Gdańsk 2004.
3. Gardian R., Zjawisko sponsoringu jako forma prostytucji kobiecej. Kraków 2010.
4. Harwas-Napierała B., Trempała J. (red.), Psychologia rozwojowa człowieka, t. 3. Warszawa 2002.
5. Jablow M., Na bakier z jedzeniem. Anoreksja, bulimia, otyłość. Gdańsk 2000.
6. Kolbowska A., Dopalacze. „Narkomania” 2009, nr 1.
7. Moszczyńska U., Pałycka M., Raduj J., Mobbing jako czynnik potęgujący przemoc w szkole. „Problemy Poradnictwa Psychologiczno-Pedagogicznego” 2002, nr 1-2.
8. Niewiadomska I., Brzezińska M., Lelonek B., Hazard. Lublin 2005.
9. Nowak A., Wysocka E., Problemy i zagrożenia społeczne we współczesnym świecie. Elementy patologii społecznych i kryminologii. Katowice 2001.
10. Prejs B., Subkultury młodzieżowe, bunt nie przemija, Katowice 2005.
11. Rola J., Depresja u dzieci. Kraków 2001.
12. Wysocka E., Doświadczanie życia w młodości – problemy, kryzysy i strategie ich rozwiązywania, Katowice 2009.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Badora S., Mudrecka I. (red.), Strategie rozwiązywania problemów uzależnień. Opole 2006.
2. Birch A., Malim T. (red.), Psychologia rozwojowa w zarysie. Warszawa 1998.
3. Cierpiałowska L. (red.), Oblicza współczesnych uzależnień. Poznań 2006.
4. Dambach E. K., Mobbing w szkole. Jak zapobiegać przemocy grupowej. Gdańsk 2003.
5. Ginowicz H., Hazardzista u psychoterapeuty – problem czy wyzwanie? „Świat Problemów” 2004, nr 3.
6. Gleń M., Studentka szuka sponsora... „Eurostudent” 2004, nr 96.
7. Hołyst B., Wiktymologia. Warszawa 1997.
8. Janukowicz M., Stankowski A. (red.), Przegrane życie nastolatka. Częstochowa 2001.
9. Jarosz M. Samobójstwa. Ucieczka przegranych. Warszawa 2004.
10. Kawula S., Machel H., Podkultury młodzieżowe w środowisku szkolnym i pozaszkolnym, Toruń 2000.
11. Kijaczko S. (red.), Samobójstwo. Specyfika problemu, horyzonty badawcze. Opole 2003.
12. Kitlińska E., Erotyczny sponsoring. „Gazeta Studencka” 2005, nr 9.
13. Kurzępa J., Młodzież pogranicza – „Świnki”, czyli o prostytucji nieletnich. Kraków 2001.
14. Lelonek B., Ofiary jednoręki bandyty. „Charaktery” 2009, nr 12.
15. Malczewski A., Stuzik M., Młodzież a substancje psychoaktywne, cz. 1. „Remedium” 2009, nr 7/8
16. Młodożeniec A., Janiak J., Uwarunkowania zachowań samobójczych dzieci i młodzieży.
17. „Remedium” 2009, nr 7-8.
18. Olweus D., Mobbing fala przemocy w szkole. Jak ją powstrzymać? Warszawa 1989.
19. Orłowski S., Szkoła wobec agresji i przemocy. {w:] B. Kamińska-Buśko, J. Szymańska (red.), Profilaktyka w szkole. Poradnik dla nauczycieli. Warszawa 2005.

UWAGI:

Brak

OSOBA PRZYGOTOWUJĄCA KATALOG:

Dr Helena Ochonczenko
Dr Maria Fudali

PROCEDURY POZYSKIWANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH W EDUKACJI

Kod przedmiotu: 14.9-WP-PEDD-PPŚF
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Agata Ast
 Prowadzący: mgr Agata Ast

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	15	1	III	Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	9		III	Zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z możliwościami współfinansowania przedsięwzięć edukacyjnych z funduszy unijnych. Podczas przygotowywania projektów, studenci zapoznają się w praktyce z zasadami i procedurami aplikowania o środki unijne, a także zasadami realizacji projektów współfinansowanych z funduszy europejskich.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowe umiejętności obsługi komputera, edytora tekstu, pozyskiwanie i selekcja informacji w sieci internet.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Słowniczek pojęć.
2. Mapa instrumentów finansowych w obszarze edukacji – przegląd i charakterystyka:
  - a) fundusze unijne twarde EFRR;
  - b) fundusze unijne miękkie EFS, ze szczególnym uwzględnieniem środków na edukację
  - c) fundusze prywatne (sponsorzy prywatni: biznes i organizacje pozarządowe)
  - d) fundusze administracji centralnej
  - e) fundusze administracji regionalnej (środki samorządowe wojewódzkie, powiatowe, gminne)
3. Procedury pozyskiwania środków i realizacji projektów:
  - a) procedura aplikacyjna (ocena formalna i merytoryczna)
  - b) procedura partnerska (list intencyjny, umowa partnerska)
  - c) procedura negocjacyjna (negocjacje założeń projektowych)
  - d) procedura odwoławcza
4. Praca z GWA i formularzami aplikacyjnym: praca w grupach w sali komputerowej
5. Generowanie pomysłów na projekty: praca warsztatowa (grupy 2-3 osobowe)

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład, metoda projektowa

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Ma uporządkowaną wiedzę o źródłach finansowania instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych i możliwościach pozyskiwania dodatkowych środków. Potrafi posługiwać się, ze zrozumieniem, słownikiem pojęć nomenklatury unijnej.	K_W10	Test z progami punktowymi	Konwersatorium
Ma uporządkowaną wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, i środkach finansowych przeznaczanych na ich realizację.	K_W15	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. Test z progami punktowymi.	Konwersatorium
Potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, potrafi właściwie zdiagnozować źródło finansowania przedsięwzięcia w obszarze edukacji.	K_U10	Projekt zaliczeniowy.	Konwersatorium
Potrafi samodzielnie posługiwać się aplikacją służącą przygotowaniu projektu finansowanego w ramach EFS (generator wniosków).	K_U12	Projekt zaliczeniowy.	Konwersatorium
Jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; wykazuje aktywność w opracowywaniu projektów pozyskiwania środków na działalność edukacyjną, angażuje się we współpracę; umie wyznaczać oraz przyjmować wspólne cele działania; potrafi przyjąć rolę lidera w zespole.	K_K02	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. Ocena swobodnej wypowiedzi.	Konwersatorium
Jest wrażliwy na problemy edukacyjne, gotowy do komunikowania się i współpracy w grupie i z otoczeniem, w tym z osobami niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania pedagogiczne.	K_K07	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. Ocena swobodnej wypowiedzi.	Konwersatorium

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z konserwatorium – efekty kształcenia będą weryfikowane dwoma sposobami: uzyskanie pozytywnej oceny za przygotowanie projektu/wniosku o dofinansowanie ze środków unijnych oraz sprawdzian wiedzy. Podstawą zaliczenia konserwatorium będzie średnia ważona: 80% stanowi ocena z projektu, a 20% ocena z sprawdzian w formie testu.

Ocena końcowa – ocena końcowa jest oceną z konwersatorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	25	14
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	25	36

	Łącznie	50	50
Punkty ECTS		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego		1	0,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego		1	1,5
	Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. *ABC zarządzania projektami miękkimi – poradnik*, Praca pod. red. B. Grucza, Wyd. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2012.
(http://www.efs.gov.pl/dzialaniapromocyjne/Documents/ABC_Zarzadzania_Projektami_Miekkimi_06022013.pdf)
2. B. Grucza, M. Bonikowska, M. Majewski, M. Małek, *Podręcznik zarządzania projektami europejskimi miękkimi*, Wyd. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2006.
(https://www.efs.gov.pl/dzialaniapromocyjne/Documents/podrecznikzarzadzaniaprojektamimiekkimi_EFS.pdf)
3. Instrukcja do wniosku o dofinansowanie w ramach PO KL
(http://www.efs.gov.pl/generatory_wnioskow/documents/instrukcja_wypelniania_wniosku_010409.pdf)
4. Pilch, *Poradnik beneficjenta "Fundusze unijne dla oświaty – kształcenie i doskonalenie nauczycieli"*, Wyd. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2009.
(http://www.funduszeuropejskie.gov.pl/konfszkol/documents/fundusze_unijne_dla_oswiaty_-_ksztalcenie_i_doskonalenie_naczycieli.pdf)

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Wytyczne w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki
2. „Zasada równości szans kobiet i mężczyzn w projektach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki”, M. Branka, M. Rawłuszko, A. Siekiera, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2009

UWAGI:

Literatura będzie na bieżąco uaktualniana w związku z rozpoczęciem nowego okresu programowania 2014-2020

PROGRAM OPRACOWAŁ:

mgr Agata Ast

WSPÓŁCZESNE TENDENCJE W PROFILAKTYCE I RESOCJALIZACJI

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PEDD-WTPR
 Typ przedmiotu: Obowiązkowy
 Język nauczania: Polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr hab. Grażyna Miłkowska, prof. UZ
 Prowadzący: dr hab. Grażyna Miłkowska, prof. UZ
 dr Lidia Wawrk

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	VI	Egzamin	6	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie na ocenę		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		VI	Egzamin		
Ćwiczenia	18			Zaliczenie na ocenę		

CEL PRZEDMIOTU:

W efekcie realizacji przedmiotu student posiędzie wiedzę na temat przemian zachodzących we współczesnej resocjalizacji i profilaktyce; będzie potrafił krytycznie odnieść się do rozwiązań resocjalizacyjnych realizowanych w przeszłości oraz obecnie, w wybranych krajach oraz w Polsce; będzie znał założenia i cele współczesnej resocjalizacji i profilaktyki, głównie w odniesieniu do dzieci i młodzieży. Będzie umiał dostrzegać działania profilaktyczne realizowane w środowisku oraz możliwość własnej aktywności w ich realizacji.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Wiedza z zakresu niedostosowania społecznego, profilaktyki i resocjalizacji

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wykład:

Charakterystyka współczesnych systemów resocjalizacyjnych w krajach Unii Europejskiej i w Polsce. Kierunki rozwoju (i zmian) systemów resocjalizacyjnych. Krytyczna analiza polskiego systemu resocjalizacji instytucjonalnej. Resocjalizacja w środowisku otwartym. Współczesne środki i środki resocjalizacyjne w Polsce i wybranych krajach Unii Europejskiej a także Stanów Zjednoczonych i Kanady. Tendencje zmian w resocjalizacji nieletnich w Polsce w Europie oraz ich uwarunkowania. Charakterystyka wybranych instytucji penitencjarnych oraz działalności postpenitencjarnej.

Przemiany w profilaktyce. Wyzwania współczesności w zakresie profilaktyki. Rola kuratora dla nieletnich w profilaktyce zaburzeń w zachowaniu i resocjalizacji.

Rola profilaktyki w neutralizowaniu zachowań społecznych.

Ćwiczenia:

Profilaktyka w środowisku lokalnym: świetlice socjoterapeutyczne, środowiskowe programy pedagogiczne – przemiany w planowaniu pracy profilaktycznej

Wczesna profilaktyka krzywdzenia dzieci: formy przemocy wobec dziecka; syndrom dziecka potrząsanego i jego zapobieganie (metoda 5S), syndrom FAS;

Teoretyczne podstawy profilaktyki i działania profilaktyczne w środowisku lokalnym /analiza programów/:

- Wczesna profilaktyka krzywdzenia dzieci

2. Zmiany prawne w słuchaniu nieletnich świadków

3. Zachowania agresywne .

Prezentacje wybranych stowarzyszeń i fundacji działających na rzecz zapobiegania przestępczości (Patronat, Karan, Parpa, Monar, Fundacja Dzieci Niczyje, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Komitet Ochrony Praw Dziecka, Komisje do spraw rozwiązywania problemów alkoholowych.

ART przykładem pracy profilaktycznej i resocjalizacyjnej: główne założenia; wywiad z trenerem ART-u, ćwiczenie wybranych elementów treningu.

Kierunki, przebieg i sens reformy resocjalizacji nieletnich

Oddziaływanie resocjalizacyjne w warunkach probacji: pojęcie probacji, praca kuratora rodzinnego jako przykład pracy z przypadkiem; mediacje- skuteczna metoda pojednawcza.

METODY KSZTAŁCENIA:

WYKŁAD: TRADYCYJNY TRADYCYJNY, WYKŁAD PROBLEMOWY, WYKŁAD DYSKUSYJNY

Ćwiczenia: dyskusja, praca w małych grupach, prezentacje, film.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o współczesnych tendencjach w profilaktyce i resocjalizacji, rozumie istotę ich przemian w Polsce i na świecie, rozumie ich historyczne i społeczno-kulturowe uwarunkowania	K_W03	Egzamin pisemny z progami punktowymi lub Egzamin ustny z progami punktowymi; Projekt zaliczeniowy. Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	Wykład Ćwiczenia
ma uporządkowaną wiedzę o formach i metodach działań profilaktycznych w szkole i środowisku lokalnym oraz o metodach i środkach resocjalizacji w środowisku otwartym i zamkniętym. Potrafi wskazać na akty prawne stanowiące źródło zmian w działalności profilaktycznej oraz wynikające z nich zadania edukacyjne, wychowawcze, opiekuńcze, pomocowe i terapeutyczne instytucji i osób..	K_W15	Projekt zaliczeniowy. Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	Ćwiczenia
posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych stanowiących zagrożenie dla rozwoju dzieci i młodzieży oraz potrafi zaproponować działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie ich negatywnym skutkom.	K_U01	Projekt zaliczeniowy. Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	Ćwiczenia
potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu profilaktyki i resocjalizacji oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, pomocowych i terapeutycznych, a także opracowania i realizacji działań w środowisku szkolnym i lokalnym.	K_U02	Egzamin pisemny z progami punktowymi lub Egzamin ustny z progami punktowymi; Projekt zaliczeniowy. Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	Wykład Ćwiczenia
ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego pogłębiania własnej wiedzy i kompetencji wychowawczych, rozwoju osobistego i zawodowego,	K_K01	Egzamin pisemny z progami punktowymi lub Egzamin ustny z progami punktowymi; Projekt zaliczeniowy. Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	Wykład Ćwiczenia
jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki	K_K05	Projekt zaliczeniowy. Konwersacja – ocena aktywności i	Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
zawodowej; dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą; poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań pedagogicznych		przygotowania merytorycznego.	

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykłady – egzamin pisemny bądź ustny (do wyboru przez studenta). Kryteria oceny obejmowały będą: znajomość treści przedmiotu, jego rozumienie i wyjaśnianie, samodzielność studenta w ocenie zjawisk zachodzących we współczesnej profilaktyce i resocjalizacji w kraju i na świecie, wyjaśnianiu i interpretacji programów i projektów, dociekliwość, otwartość, poziom zaangażowania w rozwiązywaniu problemów, twórcza postawa wobec potrzeby działań profilaktycznych, jako odpowiedzi na współczesne zagrożenia dzieci i młodzieży.

Zaliczenie ćwiczeń: aktywny udział w rozwiązywaniu podjętych problemów, samodzielność w ocenie zjawisk i procesów, współpraca z zespołem nad realizacją projektu

Ocenę końcową stanowiła będzie średnia ocen z ćwiczeń i wykładu

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	75	50
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	75	100
Łącznie	150	150
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	3	2
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3	4
Łącznie	6	6

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Bałandynowicz A., Propozycja nowego systemu profilaktyki przestępczości w Polsce. „Opieka-Wychowanie-Terapia” 2001/2
- Borowski R., Wysoki D., Instytucje wychowania resocjalizującego. Płock, 2001M. Kalinowski, M. Pełka, Zarys dziejów resocjalizacji nieletnich. APS, Warszawa 2003;
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. Nr 32, poz.228)
- Kalinowski M., Europejskie systemy resocjalizacji nieletnich. PWN, Warszawa 1991
- Klecka M., Fascynujące dzieci. Wyd. św. Stanisława BM, Kraków 2007
- Konopczyński M., Metody twórczej resocjalizacji: teoria i praktyka. WN, PWN, Warszawa 2006
- Miłkowska G., O potrzebie profesjonalnej profilaktyki w szkole. „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” 2006/2
- Pospiszyl K., Resocjalizacja. Teoretyczne podstawy oraz przykłady programów oddziaływań, Warszawa 1998
- Urban B, Stanik J.M., Pedagogika resocjalizacyjna. T. 1 i 2 PWN, Warszawa 2007
- Pytka L., Pedagogika resocjalizacyjna. APS, Warszawa 2003
M. Kalinowski, Europejskie systemy resocjalizacji nieletnich. PWN, Warszawa 1991
- Urban B., Zachowania dewiacyjne młodzieży. Wyd. UJ, Kraków 2000
- Węgliński A., Resocjalizacja nieletnich w warunkach wolności dozorowanej oraz izolacji zakładowej, Wyd. UMCS. Lublin1993

13. Węgliński A., Zahamowanie modernizacji służb kuratorskich w Polsce. „Opieka, Wychowanie, Terapia” 2002/3
14. www. Fundacja Dzieci Niczyje,
15. www. Ośrodek Rozwoju Edukacji

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Albański L. (red.), Profilaktyka niedostosowania społecznego – teoria i praktyka, Jelenia Góra 2006
2. Bałandynowicz A., Probacja. System sprawiedliwego karania. Kodeks, Warszawa 2002,
3. Gaś Z.B., Profilaktyka w szkole. WSiP, Warszawa 200
4. Pytka L., Poprawczak – ostatni bastion „utopijnego re-socjalizmu”. „Opieka, Wychowanie, Terapia” 2006/1
5. Szecówka A., Między swobodą, a rygoryzmem w resocjalizacji nieletnich. „Nasza Szkoła” 1996/10
6. Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz. U. z dnia 12 września 2001)
7. Węgliński A., Zahamowanie modernizacji służb kuratorskich w Polsce. „Opieka, Wychowanie, Terapia” 2002/3

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr hab. Grażyna Miłkowska, prof. UZ
dr Lidia Wawryk

METODY PRACY PROFILAKTYCZNEJ W ŚRODOWISKU LOKALNYM

Kod przedmiotu: 05.9-WO-PEDD-PPŚL

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: polski

nauczyciel akademicki z Katedry Opieki Terapii i

Odpowiedzialny za przedmiot: Profilaktyki

Społecznej prowadzący zajęcia

Prowadzący: dr Agnieszka Nowicka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	IV	Zaliczenie na ocenę	6	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie na ocenę		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		IV	Zaliczenie na ocenę		
Ćwiczenia	9			Zaliczenie na ocenę		

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z mechanizmami funkcjonowania środowiska lokalnego oraz realizatorami strategii profilaktycznej w środowisku. Przygotowanie studentów do planowania i realizacji programów i zajęć profilaktycznych w środowisku lokalnym.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowe wiadomości z zakresu patologii i profilaktyki społecznej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:**WYKŁADY**

Pojęcie, właściwości i funkcje środowiska lokalnego.

Współczesny kontekst zagrożeń i jego rozpoznawanie na poziomie lokalnym.

Ramy prawne i organizacyjne lokalnej strategii profilaktycznej.

Tworzenie lokalnej strategii profilaktycznej oraz w jej ramach konstruowanie lokalnych projektów.

Planowanie budżetu.

Szukanie sojuszników działań i współpraca z władzami lokalnymi.

Zasady finansowania programów profilaktycznych i pozyskiwanie sponsorów.

Promocja lokalnej strategii profilaktycznej oraz współpraca z lokalnymi mediami.

Realizacja i monitoring lokalnej strategii profilaktycznej.

ĆWICZENIA

Istota i poziomy profilaktyki społecznej.

Model budowy programów profilaktycznych.

Metody pracy profilaktycznej w środowisku lokalnym.

Analiza wybranych programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych:

- dla dzieci w wieku przedszkolnym: np. „Super wiewiórka”, „Mali bezpieczni”;
- dla dzieci w młodszym wieku szkolnym: np. „Nie pal przy mnie proszę”, „Czyste powietrze wokół nas”;
- dla dzieci z klas IV-VI: np. „Agresja – jest na nią sposób”; „Nie daj się grypie”;
- dla uczniów z gimnazjum: np. „Trzymaj formę”; „Stop nowym narkotykom”;
- dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych: np. „Program profilaktyki HIV/AIDS”, „Kleszcz mały czy duży nic dobrego nie wróży”;
- dla dorosłych: np.: program profilaktyczny adresowany do rodziców małych dzieci pt. „Dziecko w sieci” Fundacji „Dzieci niczyje”; „Badam się – więc mam pewność” – profilaktyka raka piersi.

Prowadzenie przez studentów samodzielnie przygotowanych zajęć profilaktycznych.

Standardy jakości programów profilaktycznych i sposoby ich ewaluacji.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład, metoda programowana z wykorzystaniem komputera, dyskusja, metody aktywne.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody Weryfikacji	Forma zajęć
Student definiuje pojęcia z zakresu profilaktyki społecznej. Zna i charakteryzuje poszczególne etapy tworzenia lokalnej strategii profilaktycznej oraz konstruowania programów profilaktycznych.	K_W05	Test pisemny z progami punktowymi.	Wykład, ćwiczenia
Student opisuje właściwości i funkcje środowiska lokalnego. Rozróżnia i charakteryzuje instytucje, organizacje społeczne i osoby fizyczne podejmujące działania profilaktyczne w środowisku lokalnym.	K_W08	Test pisemny z progami punktowymi, ocena swobodnej wypowiedzi.	Wykład, ćwiczenia
Student generuje oryginalne rozwiązania służące profilaktyce, prognozuje ich przebieg oraz przewiduje ich konsekwencje.	K_U09	Ocena scenariusza zajęć profilaktycznych, ocena przeprowadzonych zajęć profilaktycznych.	Ćwiczenia
Student analizuje i ocenia przydatność istniejących strategii, programów i procedur profilaktycznych. Dokonuje wyboru najbardziej optymalnych z punktu widzenia ich efektywności. Potrafi je dostosować do potrzeb ich odbiorców (dobrać odpowiednie metody i środki pracy) oraz posłużyć się nimi.	K_U10	Ocena prezentacji wybranego programu profilaktycznego, ocena scenariusza zajęć profilaktycznych, ocena przeprowadzonych zajęć profilaktycznych.	Ćwiczenia
Student jest otwarty i przygotowany do podejmowania działań profilaktycznych w środowisku lokalnym. Potrafi efektywnie je realizować. Przy realizacji zadań związanych z pracą nauczyciela – profilaktyka odznacza się kreatywnością, zaangażowaniem i wytrwałością.	K_K02	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego, ocena przeprowadzonych zajęć profilaktycznych.	Ćwiczenia
Student utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej z zakresu profilaktyki	K_K04	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego, ocena przeprowadzonych zajęć	Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody Weryfikacji	Forma zajęć
społecznej, odznacza się rozwagą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań profilaktycznych.		profilaktycznych.	

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów: test pisemny z problematyki wykładów (90% poprawnych odpowiedzi – ocena bdb, 75% - db, 60% - dst).

Zaliczenie z ćwiczeń: średnia arytmetyczna oceny przygotowania i aktywnego udziału w zajęciach, oceny przygotowanej w zespole prezentacji multimedialnej programu profilaktycznego, oceny przygotowanego scenariusza zajęć profilaktycznych oraz oceny realizacji zajęć profilaktycznych.

Ocena ostateczna: średnia arytmetyczna oceny z egzaminu i z ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	100	125
Łącznie	150	150
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	4	5
Łącznie	6	6

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bałandynowicz A., Profilaktyka i środki probacyjne, [w:] B. Urban, J. Stanik [red.], Resocjalizacja, t. 2, PWN, Warszawa 2008
2. Bielecki E., Z problematyki resocjalizacji, Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa, Bydgoszcz 2005
3. Gaś Z. B., Profilaktyka w szkole, WSiP, Warszawa 2006
4. Świątkiewicz G. [red.], Profilaktyka w środowisku lokalnym, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Warszawa 2002

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Albański L. [red.], Profilaktyka niedostosowania społecznego – teoria i praktyka, Wydawnictwo Kolegium Karkonoskiego, Jelenia Góra 2006
2. Arendarska A., Wojcieszek K., Przygotowanie do profilaktyki domowej, PARPA, Warszawa 1996
3. Gaś Z.B., Działania wychowawcze w gimnazjum, Fundacja „Masz Szansę”, Lublin 2001
4. Gaś Z.B., Psychoprofilaktyka, Wydawnictwo UMCS, Lublin 1998
5. Ilnicka R.M., Cichla J., Wybrane aspekty przemocy. Diagnoza i profilaktyka, Toruń 2009
6. Karasowska A., Profilaktyka na co dzień : jak wychowywać i uczyć dzieci z zaburzeniami zachowania, Wydawnictwo Edukacyjne PARPA, Warszawa 2006
7. Kołodziejczyk J., Agresja i przemoc w szkole : konstruowanie programu przeciwdziałania agresji i przemocy w szkole, Wydawnictwo Sophia, Kraków 2004
8. Kozak S., Patologie wśród dzieci i młodzieży. Leczenie i profilaktyka, Warszawa 2007
9. Macander D., Profilaktyka uzależnień w szkole, „Narkomania” 2007, nr 1
10. Ostaszewski K., Skuteczność profilaktyki używania substancji psychoaktywnych, Wydawnictwo Naukowe „Scholar”. Warszawa 2003
11. Pilch T., Lepalczyk I. [red.], Pedagogika społeczna, Wydawnictwo Żak, Warszawa 1995

12. Sztuka M., Izdebski Z., Specjalistyczne programy korekcyjno- resocjalizacyjne, [w:] B. Urban, M. Stanik [red.], Resocjalizacja, t. 2, PWN, Warszawa 2008
13. Szymańska J., Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki, CMPP-P MEN, Warszawa 2000
14. Urban B., Dewiacje wśród młodzieży. Uwarunkowania i profilaktyka, Kraków 2001
15. Wojcieszek A.K., Na początku była rozpacz. Antropologiczne podstawy profilaktyki, Wydawnictwo Rubikon, Kraków 2005
16. Wronkowska S., Zmierczak M. [red.], Kompendium wiedzy o społeczeństwie, państwie i prawie, PWN, Warszawa-Poznań 2007
17. Zajączkowski K., Profilaktyka zachowań dewiacyjnych dzieci i młodzieży, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2003

UWAGI:

Brak

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Agnieszka Nowicka

MODUŁ 5

POMOC SPOŁECZNA I SOCJOTERAPIA

PSYCHOPEDAGOGIKA - FAKULTET

Kod przedmiotu:	05.7-WP-PEDD-P
Typ przedmiotu:	Wybierany
Język nauczania:	język polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Daria Zielińska – Pękał
Prowadzący:	Daria Zielińska – Pękał

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	30	2	I	Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18	-	I	Zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

1. utrwalenie terminologii pedagogicznej
2. uporządkowanie i pogłębienie wiedzy na temat subdyscyplin i specjalizacji pedagogiki,
3. ćwiczenie umiejętności prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii; popierania ich rozbudowaną argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych,
4. ćwiczenie umiejętności optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań pedagogicznych

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Brak wymagań

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1) Sposoby definiowania pomocy, pomagania; strategie pomagania. 2) Teoretyczne nurty pomagania. 3) Koncepcja behawioralna (karanie, nagradzanie); poznawcza (terapia poznawcza Becka i racjonalno-emocyjna Ellisa); psychodynamiczna (mechanizmy obronne, analityczna teoria Junga, indywidualna psychologia Adlera); humanistyczna (pomaganie nastawione na klienta wg Rogersa); egzystencjalna (logo terapia Frankla, psychoterapia wg May'a); inne podejścia (strategiczna terapia M.Ericksona).

METODY KSZTAŁCENIA:

praca z dokumentem źródłowym, symulacja, metoda przypadków, gry dydaktyczne, praca w grupach, klasyczna metoda problemowa, dyskusja, prezentacje.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student używana terminologii pedagogicznej i rozumie jej źródła oraz zastosowania w	K_W01	dyskusja	ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych			
potrafi dokonać charakterystyki i opisu subdyscyplin i specjalizacji pedagogiki (w tym terminologię, teorię i metodykę)	K_W05	test	ćwiczenia
potrafi dokonać analizy więzi społecznych, jak również rządzących nimi prawidłowościach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych	K_W07	projekt	ćwiczenia
ma uporządkowaną wiedzę o celach, organizacji i funkcjonowaniu instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, pogłębioną w wybranych zakresach	K_W10	test	ćwiczenia
obserwuje, wyszukuje i przetwarza informacje na temat zjawisk społecznych rozmaitej natury, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich z punktu widzenia problemów edukacyjnych	K_U01	projekt	ćwiczenia
potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin; analizuje i interpretuje problemy edukacyjne, wychowawcze, opiekuńcze, kulturalne i pomocowe, a także motywów i wzorów ludzkich zachowań	K_U02	test	ćwiczenia
prezentuje własne pomysły, wątpliwości i sugestie, popiera je rozbudowaną argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów, kierując się przy tym zasadami etycznymi	K_U05	dyskusja	ćwiczenia
przestrzega zasad etyki zawodowej; dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą; poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań pedagogicznych	K_K05	dyskusja	ćwiczenia

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

1. projekt (ocena dostateczna – odtwórcza prezentacja treści, ocena dobra – prezentacja treści wraz z zaangażowaniem grupy do pracy; ocena bardzo dobra – prezentacja treści na odpowiednim przykładzie i zaangażowaniem grupy do pracy)
2. test (ocena dostateczna – 50-60 % prawidłowych odpowiedzi; ocena dobra – 70-80%; ocena bardzo dobra 90-100%)

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	38	26

Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	30	42
Łącznie	68	68
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1 ECTS	1 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1 ECTS	1 ECTS
Łącznie	2 ECTS	2 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Kozielski, „Koncepcje psychologiczne człowieka”, Warszawa 1998
2. red. L.Grzesiuk, „Psychoterapia”, Warszawa 1998
3. Corey, Teoria i praktyka poradnictwa i psychoterapii.
4. C.G.Jung, „Archetypy i symbole. Pisma wybrane”, Warszawa 1981
5. V.E.Frankl, „Homo patiens”, Warszawa 1984
6. A.Adler, „Sens życia”, Warszawa 1986
7. C.R.Rogers, „Terapia nastawiona na klienta”, Wrocław 1991
8. J.Haley, „Niezwykła terapia. Techniki terapeutyczne Milтона Ericksona”, Gdańsk 1995
9. R.May, „O istocie człowieka. Szkice z psychoterapii egzystencjalnej”, Poznań 1995

Każdorazowo ustalana przez prowadzącego

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. red. L.Grzesiuk, „Psychoterapia”, Warszawa 1998
2. M.Kościelniak, „Rozumieć Rogersa”, Impuls 2004,
3. red. J.Strelau, „Psychologia”, Gdańsk 2000

Każdorazowo ustalana przez prowadzącego

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁ**

dr Daria Zielińska - Pękał

PORADNICTWO I POMOC – FAKULTET

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PEDD-PiP
 Typ przedmiotu: wybieralny
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Marcin Szumigraj
 Prowadzący: dr Marcin Szumigraj, dr Daria Zielińska-Pękał

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Ćwiczenia	30	2	1	Zaliczenie z oceną	2	
Studia niestacjonarne						
Ćwiczenia	18		1	Zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

Student potrafi: zinterpretować aktualną praktykę poradnictwa profesjonalnego i nieprofesjonalnego; ocenić i wyjaśnić popularność poradnictwa we współczesnym społeczeństwie, prowadzić podstawowe badania paradoznawcze

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Znajomość podstaw teorii poradnictwa oraz metod pracy doradcy

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Rola i miejsce poradnictwa w życiu jednostki, codzienne formy poradnictwa, poradnictwo internetowe, poradnictwo w instytucjach tradycyjnych i niekonwencjonalnych środowiskach, skuteczność działań poradniczych, potencjał rozwojowy i ograniczenia poradnictwa, doświadczenia doradców, rozwój zawodowy i superwizja pracy doradcy

METODY KSZTAŁCENIA:

wykład, prezentacja, dyskusja grupowa, projekt badawczy, film

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat paradoznawstwa, obejmującą terminologię, teorię i metodykę	K_W05	Dyskusja,	Ćwiczenia
potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie i na piśmie, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych	K_U04	Projekt badawczy	Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin naukowych			
ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji edukacyjnych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań	K_U07	Analiza prezentowanych w filmie sytuacji, dyskusja	Ćwiczenia
ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	K_K01	Dyskusja	Ćwiczenia
jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki; angażuje się we współpracę; umie wyznaczać oraz przyjmować wspólne cele działania; potrafi przyjąć rolę lidera w zespole	K_K02	Dyskusja, przygotowanie i prezentacja problemu badawczego	Ćwiczenia
jest wrażliwy na problemy edukacyjne, gotowy do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami nie będącymi specjalistami w danej dziedzinie, oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania pedagogiczne	K_K07	Dyskusja, prezentacja problemu badawczego	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z ćwiczeń: ćwiczenia z przedmiotu kończą się zaliczeniem z oceną. Podstawą uzyskania oceny jest aktywne uczestnictwo w zajęciach oraz przygotowanie i przedstawienie wybranego problemu badawczego z zakresu poradnictwa realizowanego przez studenta lub grupę studentów. Ocenie podlega adekwatność wyboru metody badawczej, adekwatny i twórczy dobór literatury oraz sposób jej wykorzystania, sposób prezentacji zagadnienia, umiejętność prowadzenia dialogu ze słuchaczami.

Ocena końcowa: ocena końcowa jest oceną z ćwiczeń

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	30	18
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	25	35
Łącznie	55	53
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	0,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1,5
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Siarkiewicz E., Przesłonięte obszary poradnictwa. Realia- iluzje- ambiwalencje, Zielona Góra 2010
2. Kukła D (red.), Wielowymiarowość poradnictwa w życiu człowieka. Wybrane obszary, Warszawa 2009
3. Hajduk B., Hajduk E., O pomocy skutecznej i nieskutecznej, Zielona Góra 2008
4. Kargulowa A., (red.) Poradownawstwo – kontynuacja dyskursu, Warszawa 2009
5. Zielińska-Pękał D., Refleksje o poradnictwie debiutujących doradców, Zielona Góra 2009

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Siarkiewicz E., Wojtasik B., Być doradcą! Doświadczenia i refleksje, Wrocław 2008

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁ:

Dr Marcin Szumigraj

PODSTAWY SOCJOTERAPII

Kod przedmiotu:	05.6-WP-PED-PST
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Halina Borcz
Prowadzący:	Dr Halina Borcz

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	15	1	II/	Egzamin	
Warsztaty	15	1		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		II/1	Egzamin	
Warsztaty	9			Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Ukazanie miejsca socjoterapii w ofercie pomocy psychologicznej i pedagogicznej. Przybliżenie praktycznego zastosowania zajęć socjoterapeutycznych w korygowaniu lęku u dzieci, niepożądanych zachowań młodzieży oraz możliwości wykorzystania w kształtowaniu i nabywaniu oczekiwanych kompetencji społecznych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowa wiedza z zakresu: pedagogiki, pedagogiki społecznej, psychologii rozwoju i zadań rozwojowych, socjologii rodziny.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Socjoterapia, jako proces i metoda pracy z dziećmi i młodzieżą. Cele i zadania socjoterapii w obszarach rozwojowym, edukacyjnym i terapeutycznym. Socjoterapia, jako forma pomocy psychologiczno-pedagogicznej, psycho-korekcyjna skierowana do pracy z dziećmi i młodymi ludźmi w okresie dorastania, w celu eliminowania, zmniejszenia poziomu zaburzeń zachowania. Formy pracy z dziećmi i młodzieżą z wykorzystaniem bajki terapeutycznej w oddziaływaniu „twarzą w twarz”, Struktura i dynamika zajęć socjoterapeutycznych. Proces grupowy i techniki pracy z grupą. Kontakt terapeutyczny w socjoterapii. Wpływ ustrukturalizowanych zajęć grupowych na zmianę poprzez doświadczenia korekcyjne i oddziaływanie grupy. Socjoterapia w pracy socjalnej i pomocy społecznej, zastosowanie w pracy z jednostką i grupą.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład dialogowy, problemowy, prezentacja multimedialna, metoda sytuacyjna, współuczestnicząca.

Ćwiczenia: dyskusja, pokaz, metody problemowe, gry dydaktyczne, metody ekspresyjne, metody praktyczne inscenizacje, gry symulacyjne, metody ekspresyjne, dyskusja, burza mózgów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Interpretuje rozwój człowieka w cyklach życia, objaśnia istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, normy i patologii;	K_W04	Kolokwium treści wykładu	W
tłumaczy procesy komunikowania interpersonalnego wykorzystując komunikację werbalną i niewerbalną	K_W07	Pokaz, inscenizacje	ćw
Sprawnie porozumiewa się ze specjalistami z innych dziedzin w celu rozwiązania problemów jednostkowych i grupowych	K_U08	Dyskusja, metody problemowe	ćw
Jest otwarty na nowe techniki pracy korekcyjnej z młodzieżą;	K_K01	Gry dydaktyczne, pokaz	ćw
dostrzega konieczność nauki permanentnej i samorozwoju	K_07	dyskusja	ćw

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów: pisemne zaliczenie wykładów, kolokwium z zagadnień programowych wykładów opracowanych w formie pytań. Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie 60% poprawnych odpowiedzi.

Zaliczenie z ćwiczeń: ćwiczenia z przedmiotu kończą się zaliczeniem z oceną. Metodami weryfikacji efektów kształcenia są: ocena samodzielnie przygotowanych scenariuszy zajęć socjoterapeutycznych, dla wskazanej grupy wiekowej dzieci lub młodzieży z uwzględnieniem wiedzy o specyfice grupy

Ocena końcowa: Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z wszystkich form zajęć.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	60	50
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	50	60
Łącznie	110	110
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	2
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	2
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bernard H., MacKenzy K., (2001), Podstawy terapii grupowej, Gdańsk.
2. Jagieła J., (2007), Socjoterapia w szkole, Kraków.
3. Molicka M.: Bajkoterapia M.: Bajkoterapia: o lękach dzieci i nowej metodzie terapii. Poznań 2002.
4. Molicka M.: Biblioterapia i bajkoterapia: rola literatury w procesie zmiany rozumienia świata społecznego i siebie. Poznań 2011.
5. Sawicka J., (1999), (red.), Podstawy socjoterapii, Warszawa.

6. Sobolewska Z. Zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży. Zasady projektowania zajęć. OPTA, Warszawa 1993.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. De Barbaro B. (red.) (1997), Wprowadzenie do systemowego rozumienia rodziny, Kraków.
2. Kozłowska A., (2007), Zaczarowane bajki, które leczą, dla dzieci i dorosłych, Warszawa.
3. Płopa M., (2005), Psychologia rodziny, Warszawa, ss.19-112 oraz ss 241-337.
4. Szymańska J. Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki. Warszawa 2002, CMPP-P.

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Halina Borcz

TEORIA I PRAKTYKA **PORADNICTWA ZAWODOWEGO**

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PEDD-TPPZ
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Marcin Szumigraj
 Prowadzący: dr Marcin Szumigraj,

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	2	Egzamin	4	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9			Egzamin		
Ćwiczenia	9			Zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

Student potrafi: zaprezentować współczesne stanowiska teoretyczne dotyczące kariery i procesu jej wspomaganie; porównać i powiązać działania praktyczne w poradnictwie zawodowym z podstawami teoretycznymi; odnieść się krytycznie do celów i metod działania doradców zawodowych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Poradnictwo, psychologia ogólna, psychologia rozwojowa, socjologia ogólna

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Aktualne podstawy prawne poradnictwa kariery w Polsce. Koncepcja trzech etapów interwencji w doradztwie i poradnictwie zawodowym. Teorie cechy i czynnika, psychoanaliza i jej wpływ na poradnictwo kariery. Koncepcja Edwarda Bordina, wpływy psychologii rozwojowej na poradnictwo kariery - koncepcja Donalda Supera, teorie kognitywne - orientacja dynamiczna w poradnictwie kariery - podejście oparte na dylematach, wykorzystanie teorii chaosu w karierze, teoria „przypadków” Johna Krumboltza, podejście narracyjne w poradnictwie kariery. Konstruowanie kariery Jeana Guicharda, orientacja holistyczna w poradnictwie kariery. Koncepcja „*creating the work you love*” Ricka Jarow, „akcja ja” Joanny Zugmann i Wernera Lanthalera. Koncepcje socjologiczne w poradnictwie kariery. Poradnictwo grupowe: Metoda edukacyjna, kurs inspiracji. Wybrane praktyki działania doradcy zawodowego: techniki autodiagnostyczne, bilans kompetencji, indywidualny plan działania, rola informacji zawodowej.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład, prezentacja, poznanie środowiska, dyskusja grupowa

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat teorii poradnictwa zawodowego obejmującą terminologię, teorię i metodykę	K_W02	Egzamin	Wykład
ma uporządkowaną wiedzę o celach, organizacji i funkcjonowaniu instytucji poradnictwa zawodowego pogłębioną w wybranych zakresach	K_W10	Egzamin	Wykład
potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych	K_U02	Egzamin	Wykład
potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie i na piśmie, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin naukowych	K_U04	Praca kontrolna	Ćwiczenia
ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji edukacyjnych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań	K_U07	Poznanawanie środowiska, Praca kontrolna	Ćwiczenia
potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych	K_U08	Egzamin	Wykład
ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	K_K01	Dyskusja, praca kontrolna	Ćwiczenia
utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej, odznacza się rozważą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych	K_K04	Dyskusja, praca kontrolna	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z ćwiczeń: ćwiczenia z przedmiotu kończą się zaliczeniem z oceną. Podstawą uzyskania oceny jest aktywne uczestnictwo w zajęciach oraz przygotowanie pracy kontrolnej - krytycznej analizy tygodnia pracy doradcy zawodowego w wybranej instytucji poradnictwa zawodowego w formie pisemnej.

Zaliczenie wykładów: wykłady z przedmiotu kończą się egzaminem. Egzamin w formie testu z progami punktowymi składający się z pytań zamkniętych i otwartych dotyczących tematyki objętej wykładami oraz literaturą podstawową do przedmiotu. Minimum na uzyskanie zaliczenia testu to 60% poprawnych odpowiedzi.

Ocena końcowa: oceną końcową z przedmiotu będzie wypadkowa ocen z egzaminu i zaliczenia ćwiczeń

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	45	30
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	55	70

	100	100
Łącznie		
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2,0	1,0
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2,0	3,0
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bańka A., (2007), Psychologiczne doradztwo karier. Poznań: Print-B.
2. Guichard J., Huteau M., (2005), Psychologia orientacji i poradnictwa zawodowego. Oficyna Wydawnicza Impuls: Kraków.
3. Paszkowska-Rogacz A. (2003), Psychologiczne podstawy wyboru zawodu. Przegląd koncepcji teoretycznych. Warszawa: Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Ustawicznej.
4. Wołk Z., (2006)., Poradnictwo zawodowe w edukacji młodzieży. Zielona Góra: Uniwersytet Zielonogórski:
5. Herr E. L., Cramer S. H. (2001), Planowanie kariery zawodowej. Warszawa: Centrum Metodyczne Informacji i Poradnictwa Zawodowego, Krajowy Urząd Pracy

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Szumigraj M., (2011), Poradnictwo kariery. Oficyna Wydawnicza Łośgraf: Warszawa.

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

dr Marcin Szumigraj

PROFILAKTYKA SPOŁECZNA

Kod przedmiotu:	14.0-WP-PEDD-PROS
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Ewa Szumigraj
Prowadzący:	dr Ewa Szumigraj

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	15	1	2	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	6		2	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Student potrafi: posługiwać się aparatem pojęciowym z obszaru profilaktyki społecznej, dokonywać wstępnej analizy potrzeb z zakresu opieki i kompensacji społecznej, stworzyć projekt przeciwdziałania zjawiskom patologicznym i dewiacyjnym w wybranych środowiskach, planować działania zapobiegające niedostosowaniu społecznemu.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Pedagogika ogólna, psychologia ogólna, pedagogika społeczna

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Typy i rodzaje profilaktyki, zakres oddziaływań profilaktyki społecznej, instytucje zajmujące się profilaktyką społeczną; norma i patologia; czynniki ryzyka i czynniki chroniące; główne problemy p.s.: uzależnienie, przemoc, przestępczość, agresja i nietolerancja, ubóstwo, bezrobocie, bezdomność, wykluczenie społeczne; uległość, konformizm i emancypacja w życiu społecznym;

METODY KSZTAŁCENIA:

Dyskusja grupowa, analiza tekstów, analiza wybranych przypadków

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma uporządkowaną wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej, pomocowej i terapeutycznej, pogłębioną w wybranych zakresach	K_W15	kolokwium	ćwiczenia
posiada pogłębione umiejętności	K_U01	Rozwiązywanie zadań grupowych	ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych rozmaitej natury, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich z punktu widzenia problemów edukacyjnych			
potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych	K_U02	Praca semestralna	ćwiczenia
potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych	K_U08	Rozwiązywanie zadań grupowych	ćwiczenia
potrafi generować oryginalne rozwiązania złożonych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych	K_U09	Praca semestralna	ćwiczenia
utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej, odznacza się rozważą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych	K_K04	Rozmowa indywidualna z nauczycielem	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie ćwiczeń: co najmniej 90 % obecność na zajęciach, uzyskanie zaliczenia z wszystkich zadań grupowych i z kolokwium, napisanie pracy semestralna - projekt profilaktyczny

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	35	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	15	25
Łącznie	50	50
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	0,5	0,5
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Kwaśniewski Jerzy red., Profilaktyka społeczna i resocjalizacja, 2008.

2. Moczydłowska Joanna, Pelszyńska Izabela, Profilaktyka w szkole dla młodzieży niedostosowanej społecznie, 2005.
3. Urban Bronisław zachowanie dewiacyjne młodzieży w interakcjach rówieśniczych, 2005.
Każdorazowo ustalana przez prowadzącego zajęcia

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Ciągłość i zmiana w obszarze profilaktyki społecznej i resocjalizacji. red. Dorota Rybczyńska. - Kraków : Oficyna Wydaw. "Impuls", 2003
2. Clarke David : Zachowanie prospołeczne i antyspołeczne / przeł. Milena Bianga. - Gdańsk : GWP, 2005
3. Dewiacje wśród młodzieży : Uwarunkowania i profilaktyka / red. Bronisław Urban. - Kraków : WUJ, 2001
4. Zjawiskowe formy patologii społecznych oraz profilaktyka i resocjalizacja młodzieży / red. Teresa Sołtysiak, Jolanta Sudar-Malukiewicz, 2007.

Każdorazowo ustalana przez prowadzącego zajęcia

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Ewa Szumigraj

KIEROWANIE ZESPOŁAMI LUDZKIMI

Kod przedmiotu:	14.9-WP-PEDD-KZL
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	Język polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Daria Zielińska - Pękał
Prowadzący:	dr Daria Zielińska - Pękał

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	15	1	2	Zaliczenie na ocenę	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9	-	2	Zaliczenie na ocenę	
Ćwiczenia	9	-		Zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

1. Pogłębienie wiedzy o rodzajach więzi społecznych i rządzących nimi regułach (ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności kierowania zespołami);
2. Ćwiczenie umiejętności animowania pracami nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników procesów edukacyjno-wychowawczych;
3. Poznanie i utrwalenie wiadomości na temat zasad pracy grupy oraz reguł nią rządzących;
4. Ćwiczenie podstawowych umiejętności kierowania grupą (podejmowanie decyzji, motywowanie, rozwiązywanie konfliktów, ustalanie ról grupowych itd.)

WYMAGANIA WSTĘPNE:

superwizja, znajomość zasad pracy grupy, umiejętności interpersonalne

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Ćwiczenia: 1) Istota kierowania (sposoby definiowania); cechy dobrego kierownika; umiejętność podejmowania decyzji; umiejętności komunikacyjne; role grupowe; rozwiązywanie konfliktów grupowych, ćwiczenie umiejętności motywowania zespołów do pracy.

Wykłady: 1) Kierowanie i przewodzenie grupą (style kierowania); 2) Proces podejmowania decyzji (modele podejmowania decyzji, rodzaje decyzji, techniki i narzędzia podejmowania decyzji); 3) Rozwiązywanie konfliktów (istota konfliktu; kierowanie konfliktem); 4) Motywowanie ludzi do działania (modele motywacji, teorie motywacji, narzędzia motywacji); 5) Teorie kierowania (Modyfikacja zachowania Skinnera; Dyscyplina asertywna Lee Canter; Model Jonesa).

METODY KSZTAŁCENIA:

wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, metoda projektu, inscenizacja, gry

dydaktyczne (symulacyjne, decyzyjne), praca w grupach, dyskusja, burza mózgów, giełda pomysłów, metody ekspresyjne

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student rozróżnia i opisuje rodzaje więzi społecznych; potrafi zidentyfikować rządzące nimi prawidłowości istotne z punktu widzenia procesów edukacyjnych	K_W07	test	wykład
identyfikuje różne rodzaje struktur społecznych i instytucje życia społecznego oraz zachodzące między nimi relacje istotne z punktu widzenia procesów edukacyjnych	K_W08	test	wykład
Potrafi scharakteryzować działalność edukacyjną, wychowawczą, opiekuńczą, kulturalną, pomocową i terapeutyczną, pogłębioną w wybranych zakresach	K_W15	projekt	ćwiczenia
potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, potrafi dobrać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań zawodowych	K_U10	dyskusja	ćwiczenia
animuje prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników procesów edukacyjno-wychowawczych oraz wspiera ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspiruje do działań na rzecz uczenia się przez całe życie	K_U11	projekt	ćwiczenia
analizuje i interpretuje różne wytwory kultury właściwych dla studiowanej dyscypliny; stosuje oryginalne podejścia i nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym	K_U12	dyskusja	wykład
utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej, odznacza się rozważnością, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych	K_K04	bieżąca kontrola na zajęciach	ćwiczenia

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

- wykłady: test (ocena dostateczna – 50-60 % prawidłowych odpowiedzi; ocena dobra – 70-80%; ocena bardzo dobra 90-100%)
- ćwiczenia: projekt do opracowania przez studentów (ocena dostateczna – słabe powiązanie z treściami wykładowymi, częściowa orientacja w problematyce, odwórcze pomysły rozwiązania problemu; odwórcza prezentacja treści, ocena dobra – umiejętność połączenia opracowania z treściami wykładowymi, mało elementów twórczy w proponowanych propozycjach rozwiązania problemu;; ocena bardzo dobra – umiejętność płynnego łączenia prezentowanych treści z problematyka wykładów, konstruktywne i autorskie pomysły rozwiązania problemów)

Oceną końcową będzie średnia arytmetyczna obu form

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	35	27

Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	40	48
Łącznie	75	75
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1 ECTS	1 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2 ECTS	2 ECTS
Łącznie	3 ECTS	3 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. B. Wyrzykowska, K. Karbowski, *Kierowanie zasobami ludzkimi w organizacji*,
2. K. Piotrkowski, M. Świątkowski, *Kierowanie zespołami ludzi*
3. M. Fullan, *Odpowiedzialne i skuteczne kierowanie szkołą*,
4. E.Clifford, *Dyscyplina i kierowanie klasą*

Każdorazowo ustalana przez prowadzącego.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Brudnik, A.Moszyńska, B.Owczarska, *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie*

Każdorazowo ustalana przez prowadzącego.

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁ

dr Daria Zielińska - Pękał

PRAWO RODZINNE I OPIEKUŃCZE

Kod przedmiotu: 10.9-WP-PEDD-PRO
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Katarzyna Kijowska
 Prowadzący: mgr Katarzyna Kijowska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	15	1	2	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	9		2	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami prawa rodzinnego i opiekuńczego z elementami prawa cywilnego dotyczącymi rodziny

WYMAGANIA WSTĘPNE:

brak

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Źródła Prawa Rodzinnego z uwzględnieniem Prawa Międzynarodowego i Standardów Europejskich, Pojęcie Małżeństwa i Rodziny, Zawarcie Małżeństwa – Przesłanki, Przeszkody Oraz Forma Zawierania Związku, Małżeńskie Ustroje Majątkowe, Ustanie Małżeństwa – Śmierć, Rozwód, Separacja – Przesłanki, Postępowanie w Sprawach o Rozwód i Separację, Pochodzenie Dziecka – Ustalenie/Zaprzeczenie Rodzicielstwa, Uznanie Dziecka, Stosunki Między Rodzicami a Dziećmi – Władza Rodzicielska, Przystosowanie, Rodziny Zastępcze i inne instytucje opieki nad dzieckiem, Obowiązek Alimentacyjny, Opieka, Kuratela, Postępowanie w wypadku przemocy w rodzinie – Aspekty Karne, Cywilne I Pomocowe, Prawne podstawy postępowania ze zdemoralizowanym dzieckiem – Postępowanie wobec nieletnich, Przymusowe Leczenie Odwykowe.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład, pogadanka, dyskusja

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
ma uporządkowaną wiedzę o celach, organizacji i funkcjonowaniu instytucji systemu prawa pogłębioną w wybranych zakresach	K_W10	Analiza sytuacji prawnej	ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych	K_U02	Analiza sytuacji prawnej	ćwiczenia
ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	K_K01	Analiza sytuacji prawnej	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z oceną. Analiza sytuacji prawnej i potencjalnych rozwiązań niekorzystnej sytuacji rodzinnej (kazus)

Ocena końcowa stanowi cenę z ćwiczeń

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	20	15
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	35	40
Łącznie		
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	0,5	0,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5	1,5
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Andrzejewski M., Prawo rodzinne i opiekuńcze, Warszawa 2011
2. Ereciński T., (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz 2012, Warszawa 2012
3. Piasecki K., (red.), Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz. Warszawa 2012

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Tekst ujednolicony
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich. Tekst ujednolicony
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Tekst ujednolicony

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

mgr Katarzyna Kijowska

PODSTAWY PSYCHIATRII

Kod przedmiotu: 12.2 - WP-PEDD-PPS
 Typ przedmiotu: Obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: Dr n. med. Wioletta Giemza - Urbanowicz
 Prowadzący: Dr n. med. Wioletta Giemza - Urbanowicz

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5
Wykład	15	1	III	Zaliczenie z oceną	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		III	Zaliczenie z oceną	
Ćwiczenia	9			Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Uzyskanie podstawowej wiedzy na temat objawów i postępowania w podstawowych zaburzeniach psychicznych, znajomość aktów prawnych regulujących postępowanie wobec osób z zaburzeniami psychicznymi, nabycie umiejętności współpracy ze specjalistami zajmującymi się diagnostyką, leczeniem oraz profilaktyką zaburzeń psychicznych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Psychologia ogólna

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wykłady:

Podstawy psychopatologii ogólnej, omówienie poszczególnych zaburzeń psychicznych, aktów prawnych regulujących postępowanie wobec osób z zaburzeniami psychicznymi, organizacja opieki psychiatrycznej.

Ćwiczenia:

Pogłębienie wiedzy na temat wybranych zaburzeń psychicznych, dylematy związane z postępowaniem wobec osób z zaburzeniami psychicznymi, promowanie zdrowia psychicznego, nowe wyzwania psychiatrii.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwersatoryjny, praca z książką, dyskusja, praca w grupach

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę w zakresie przedmiotowego i metodologicznego powiązania pracy socjalnej i socjoterapii z dziedziną psychiatrii	K_W02	Praca pogładowa	Wykład

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
potrafi zastosować terminologię używaną w pracy socjalnej i socjoterapii w dziedzinie psychiatrii	K_W01	Praca kontrolna, prowadzenie dyskusji	Wykład, ćwiczenia
rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcyjności, normy i patologii	K_W11		
ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym i społecznym	K_W06	Prezentacja	Ćwiczenia
ma uporządkowaną wiedzę o celach, organizacji i funkcjonowaniu instytucji pomocowych i terapeutycznych	K_W10	Prezentacja, praca pogładowa	Ćwiczenia/wykład
ma pogłębione umiejętności w zakresie diagnozowania i analizowania kryzysowych sytuacji jednostkowych i grupowych, a także projektowania działań pomocowych, doboru odpowiednich metod i środków	K_U02 K_U07 K_U09 K_U10	Prezentacja, dyskusja	Ćwiczenia
jest przekonany o konieczności zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej, utożsamia się z wartościami i celami zadaniami pracy socjalnej i socjoterapii, odznacza się odpowiedzialnością za podejmowane działania i ludzi na rzecz, których podejmuje działania	K_K04 K_K05 K_K06	Dyskusja, prezentacja zagadnienia	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład – praca pogładowa dotycząca problemów współczesnej psychiatrii.

Ćwiczenia – przygotowanie prezentacji wybranego zagadnienia, poprowadzenie dyskusji.

ocena końcowa będzie średnią arytmetyczną z obu ocen (ćwiczenia + wykłady)

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	40	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	90	100
Łącznie	130	125
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1,0
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3,5	4,0
Łącznie	5	5

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bilikiewicz, S. Pużyński, J. Rybakowski, J. Wciórka (red)., *Psychiatria*, Wrocław 2002.
2. L. Grzesiuk, H. Suszek (red), *Psychoterapia*, Warszawa 2011.
3. J. Meder (red), *Rehabilitacja przewlekłe chorych psychicznie*, Kraków 2000.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. J. Rybakowski, F. Rybakowski (red), *Sedno. Psychiatria*, Wrocław 2008.

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr n. med. Wioletta Giemza-Urbanowicz

METODYKA PRACY Z GRUPA

Kod przedmiotu:	14.9-WP-PED-MPzG
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Ewa Szumigraj
Prowadzący:	dr Ewa Szumigraj

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Ćwiczenia	15	1	3	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	9		3	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Student potrafi: prowadzić zajęcia grupowe o charakterze edukacyjnym, ogólnorozwojowym, z wykorzystaniem metod aktywnych i warsztatowych; rozpoznawać i nazywać podstawowe mechanizmy rządzące dynamiką grupy, role grupowe uczestników, korzystać z wiedzy źródłowej na temat metod i technik prowadzenia grup, oraz twórczo pracować przy tworzeniu narzędzi pomocnych do prowadzenia zajęć grupowych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Pedagogika ogólna, psychologia ogólna, psychologia rozwojowa, socjologia ogólna

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Budowanie zaufania w grupie. Zawieranie kontraktu w relacji pomagania. Zadania integrujące grupy. Kontakt i komunikacja w relacji pomagania. Motywacja do pomagania. Pozycje słuchania terapeutycznego. Granice i terytorium psychologiczne. Elementy treningu asertywności. Praca nad stresem. Metody relaksacji. Specyfika pracy terapeutycznej z młodzieżą w okresie dorastania. Terapia uzależnień. Relacja i więź w procesie grupy. Superwizja. Zamykanie procesu grupowego.

METODY KSZTAŁCENIA:

Dyskusja grupowa, analiza tekstów, warsztat grupowy, prezentacja filmowa fragmentów sesji grupowych

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma podstawową wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowościach, mających odzwierciedlenie w procesie grupowym,	K_W05,	Rozwiązywanie zadań w grupie	ćwiczenia
Student ma uporządkowaną wiedzę o celach, organizacji i funkcjonowaniu instytucji pomocowych i	K_W10	Rozwiązywanie zadań w grupie	ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
terapeutycznych, pogłębioną w zakresach teorii i praktyki prowadzenia grup edukacyjnych i rozwojowych			
Student ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących, mających znaczenie dla uczestników grup edukacyjnych i rozwojowych, w zakresie budowania relacji z innymi ludźmi, problemów uczestników grup, itd.	K_W13	Rozwiązywanie zadań w grupie	ćwiczenia
Student ma uporządkowaną wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, pomocowej i terapeutycznej, pogłębioną w zakresach związanych z występowaniem ewentualnych trudności w relacjach interpersonalnych	K_W15	Rozwiązywanie zadań w grupie	ćwiczenia
Student posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat nawiązywania i utrzymywania relacji społecznych, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich z punktu widzenia problemów edukacyjnych, analizowanych w pracy grupowej o charakterze edukacyjnym, rozwojowym i terapeutycznym	K_U01	Rozwiązywanie zadań w grupie	ćwiczenia
Student potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych, które mogą być realizowane w grupach celowych różnego typu	K_U02	Rozwiązywanie zadań w grupie	ćwiczenia
Student ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji społecznych w grupach edukacyjno-pomocowych, oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, które są odzwierciedlane w ramach spotkań grupowych	K_U07	Zaprojektowanie zajęć grupowych, z komentarzem	ćwiczenia
Student potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników procesów grupowych, oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie	K_U11	Zaprojektowanie zajęć grupowych, z komentarzem	ćwiczenia
Student odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać inicjując spotkania grupowe, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modeluje to podejście wśród innych.	K_K06	Rozmowa indywidualna ze studentem	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie ćwiczeń: Ćwiczenia z przedmiotu kończą się zaliczeniem z oceną. Podstawą zaliczenia ćwiczeń jest aktywne uczestnictwo w zajęciach i pozytywna ocena z przygotowania i przeprowadzenia warsztatu dotyczącego tematyki zajęć, oraz napisania konspektu tych zajęć.

Ocena końcowa: Ocena końcowa jest oceną z ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	30	20
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	70	80
łącznie	100	100
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,0	1,0
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3,0	3,0
łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bernard H. S., MacKenzie K. R. (red.) (2000), Podstawy terapii grupowej, GWP, Gdańsk.
2. Corey, G. Corey M.S. Grupy- zasady i techniki grupowej pomocy psychologicznej
3. Olster C. K. (2002), Grupy, Zysk i S-ka, Poznań.
4. Praszkie R., Różycki A. (1983), Bliskie spotkania rzecz o treningu grupowym, Nasza Księgarnia, Warszawa.

Dodatkowo literatura każdorazowo ustalana przez prowadzącego

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Tokarczuk O. red., Grupa bawi się i pracuje cz. 1 i 2.
2. Egan G.(2002), Kompetentne pomaganie. Poznań: Zysk i S-ka.

Dodatkowo literatura każdorazowo ustalana przez prowadzącego

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Ewa Szumigraj

TEORIA I PRAKTYKA PRACY SOCJALNEJ

Kod przedmiotu: 14.5 - WP-PED-TPPs

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Elżbieta Lipowicz

Prowadzący: Dr Elżbieta Lipowicz

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					6
Wykład	15		III	Egzamin	
Ćwiczenia	30			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		III	Egzamin	
Ćwiczenia	18			Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Pogłębienie wiedzy w zakresie różnorodnych koncepcji (modeli) teoretyczno-praktycznych w obszarze pracy socjalnej na rzecz wybranych grup i osób zagrożonych marginalizacją; rozwijanie umiejętności krytycznej analizy i świadomego wyboru stosowanych w działaniach socjalnych metod, technik i programów.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

pedagogika społeczna, teoretyczne podstawy pracy socjalnej, metody pracy socjalnej

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wykłady:

Współczesne wyzwania pracy socjalnej jako zawodu. Wybrane uwarunkowania pracy socjalnej. Idea *empowerment* w pracy socjalnej – możliwości i ograniczenia. Podejście skoncentrowane na rozwiązaniach – inspiracje, główne założenia, strategie postępowania.

Ćwiczenia:

Dylematy praktyki socjalnej z wybranymi grupami społecznymi – analiza wybranych przypadków i sytuacji, przykłady dobrych praktyk. Profesjonalizm w pracy socjalnej. Wypalenie zawodowe wśród pracowników socjalnych i sposoby przeciwdziałania.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład - wykład konwersatoryjny

Ćwiczenia - praca z książką, dyskusja, praca w grupach, analiza wybranych przypadków, projektowanie.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi definiować i objaśniać podstawowe pojęcia i zjawiska z obszaru pracy socjalnej, rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych	K_W01 K_W02	Test, egzamin	wykład
potrafi scharakteryzować współczesne nurty pracy socjalnej i jej kierunki rozwoju	K_W03	Test, egzamin	wykład
potrafi wskazać i objaśnić bio-psycho-społeczne uwarunkowania pracy socjalnej z różnymi osobami i grupami społecznymi; rozpoznaje i rozróżnia sytuacje funkcjonalne i dysfunkcjonalne	K_W11	Prezentacja wybranego zagadnienia; Egzamin	Ćwiczenia
potrafi wykorzystać i integrować wiedzę z zakresu pracy socjalnej w celu obserwacji i analizy złożonych sytuacji życiowych jednostek i grup społecznych	K_U02 K_U07	Projekt; bieżąca dyskusja na zajęciach	Wykład ćwiczenia
potrafi generować oryginalne rozwiązania złożonych problemów socjalno-wychowawczych, dobierać odpowiednie środki i metody	K_U09 K_U10	Projekt	Ćwiczenia
jest świadomy dylematów etycznych w obszarze pracy socjalnej, kreatywny, otwarty na nowe rozwiązania, odpowiedzialny za podejmowane decyzje	K_K04 K_K05 K_K06	Dyskusja	Wykład ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów: wykłady z przedmiotu kończą się zaliczeniem w formie pisemnej - test z pytaniami punktowymi składający się z pytań zamkniętych i otwartych dotyczących tematyki objętej wykładami oraz literaturą podstawową do przedmiotu; minimum na uzyskanie zaliczenia testu to 50% punktów.

Zaliczenie z ćwiczeń: efekty kształcenia będą weryfikowane trzema sposobami: ocena indywidualnej aktywności w toku zajęć, ocena prezentacji wybranego zagadnienia programowego w toku zajęć oraz wykonanie projektu socjalnego ukierunkowanego na wsparcie wybranej grupy klientów pomocy społecznej; 80% oceny końcowej stanowi ocena z projektu, pozostałe 20% stanowią będą inne wskazane oceny częściowe.

Ocena końcowa: Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z wszystkich form zajęć.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)

Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	90	70
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	50	70
Łącznie	140	140
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	4	3
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	3
Łącznie	6	6

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Człowiek wobec krytycznych sytuacji życiowych. Z teorii i praktyki pracy socjalnej, E. Włodarczyk, I. Cytlak, Poznań, 2011
2. Praca socjalna wobec współczesnych problemów społecznych, S. Pawlas-Czyż (red.), Toruń 2007
3. Szczepkowski J. , Praca socjalna- podejście skoncentrowane na rozwiązaniach, Toruń 2010

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Każdorazowo ustalana przez prowadzącego

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

Dr Elżbieta Lipowicz

SYSTEMY POMOCY SPOŁECZNEJ NA ŚWIECIE

Kod przedmiotu: 14.5-WP-PEDD-SYPS
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Halina Borcz
 Prowadzący: Dr Halina Borcz

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	15	1	II	Zaliczenie z oceną	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		II	Zaliczenie z oceną	
Ćwiczenia	9			Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie z mechanizmami tworzenia zabezpieczenia społecznego występującego w różnych krajach Europy, Ameryki i Azji.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowe wiadomości kształtowania polityki społecznej państwa, podstawowe rozumienie problemów społecznych.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Pomoc społeczna w ujęciu systemowym; Pomoc społeczna w wybranych krajach OECD; koordynacja zabezpieczenia społecznego w krajach członkowskich UE, konwencja 102- zasady analizy.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład prowadzony metodą podającą z elementami dyskusji z prezentacją slajdów i prezentacją multimedialną;

Zaliczenie ćwiczeń: Każdy student zobowiązany jest do wykonania i przedstawienia prezentacji multimedialnej lub referatu, po wcześniejszym skonsultowaniu i omówieniu ich z prowadzącym.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
formułuje najważniejsze problemy społeczne w kraju i na świecie będące w polu zainteresowania pomocy społecznej. Objasnia różnice w systemach	K_W14	Wykład prowadzony metodą podającą z elementami dyskusji	Wykład

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
zabezpieczenia społecznego w różnych krajach			
potrafi zaprezentować różnice w realizacji zadań z pomocy społecznej w wybranych krajach Europy, Azji i Ameryki	K_U08	Referat, prezentacja multimedialna	Ćwiczenia
jest otwarty na zmieniającą się rzeczywistość,	K_K01	dyskusja	Ćwiczenia
świadomy permanentnego dokształcania	K-K08	dyskusja	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów: pisemne zaliczenie zagadnień programowych wykładów opracowanych w formie pytań. Warunkiem jest uzyskanie 60% poprawnych odpowiedzi.

Zaliczenie ćwiczeń: referat: przedstawienie wybranego problemu badawczego realizowanego przez grupę studentów. Ocenie podlega sposób prezentacji zagadnienia, twórczy sposób wykorzystania, umiejętność prowadzenia dialogu ze słuchaczami.

Ocena końcowa: Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z wszystkich form zajęć.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	60	50
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	50	60
Łącznie	110	110
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	2
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	2
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Uściska G., Europejskie standardy zabezpieczenia społecznego a współczesne rozwiązania polskie, IPiSS, Warszawa, 2008.
2. Grewiński M, Malinowski K., Europejski fundusz socjalny i rynek pracy w Unii Europejskiej, Warszawa 1999.
3. Świątkowski M., Prawo socjalne Rady Europy, Kraków 2006
4. Mikkola M., Prawo do zabezpieczenia społecznego w Europie – prawem człowieka i prawem podstawowym (w:) Dorobek Rady Europy w zakresie kształtowania i ochrony praw społecznych, pod red. A.M. Świątkowskiego, Kraków 2005.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Świątkowski M., Karta Praw Społecznych Rady Europy, Warszawa 2006. Nazet-Allouche D., Wpływ prawa wspólnotowego na francuskie prawo socjalne (w:) Wpływ prawa wspólnotowego (Unii Europejskiej) na prawo wewnętrzne. Przykład Francji i Polski, Warszawa 2003

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

dr Halina Borc

PODSTAWY GERONTOLOGII

Kod przedmiotu:	12.9-WP-PEDD-GP
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Dorota Niewiedział
Prowadzący:	dr Dorota Niewiedział

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	IV	Egzamin	4	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		IV	Egzamin		
Ćwiczenia	9			Zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest przekazanie podstawowej wiedzy z zakresu gerontologii, kluczowych pojęć i mechanizmów prowadzących do zmian społeczno-demograficznych, starzenia się społeczeństw oraz konsekwencji indywidualnego i społecznego procesu starzenia się jednostki i społeczeństwa.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Student powinien posiadać wiedzę z zakresu psychologii ogólnej i rozwoju człowieka w cyklu życia oraz orientację teoretyczną w płaszczyźnie zjawisk społecznych zachodzących w rodzinie i społeczeństwie

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Gerontologia społeczna – charakterystyka dyscypliny, wybrane teorie. Psychologiczne starzenie się człowieka; straty w starości i *coping*, starzenie się w teoriach *ego*. Historia starości w europejskim kręgu kulturowym. Faza starości w cyklu życia człowieka. Kryzysy w fazie starości. Człowiek stary w rodzinie. Relacje międzypokoleniowe w rodzinach. Poczucie jakości życia ludzi starych. Aktywność ekonomiczna człowieka starego. Zbiorowość ludzi starych w polskim społeczeństwie. Starość i ludzie starzy w społecznej świadomości.

Demograficzne starzenie się ludności. Społeczne i ekonomiczne skutki starzenia się ludności. Sieć bezpieczeństwa socjalnego i polityki społeczna wobec ludzi starych.

METODY KSZTAŁCENIA:

Praca z książką, klasyczna metoda problemowa, dyskusja panelowa, prezentacje

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student posiada podstawową wiedzę na temat	K_W05	Test, egzamin	wykład

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
rozwoju człowieka w okresie starzenia się zarówno w aspekcie biologicznym psychologicznym jak i społecznym			
Po zakończeniu zajęć student powinien być świadomy i zdeterminowany w planowaniu działań kreujących prawidłowe wsparcie starzejącego się człowieka. W swojej pracy zawodowej powinien wykazywać wrażliwość i krytycyzm w stosunku do problemów zakłócających prawidłowe mechanizmy opieki i wsparcia starzejącej się jednostki	K_U10	Dyskusja panelowa, prezentacja	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów: Efekty kształcenia zostaną zweryfikowane poprzez sprawdzenie wiedzy w formie testu. Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z testu.

Zaliczenie ćwiczeń: Zaliczenie z ćwiczeń student uzyska w wyniku obecności na zajęciach i oceny merytorycznej aktywności na ćwiczeniach. Na ocenę merytoryczną aktywności składa się: znajomość zdanych treści merytorycznych, umiejętność analitycznego myślenia przy omawianiu materiału teoretycznego i możliwości zaplanowania działań wspierających ludzi starych.

Ocena ostateczna będzie średnią arytmetyczną oceny z ćwiczeń i egzaminu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	60	40
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	40	60
Łącznie	100	100
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2,5	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5	2,5
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Harwas-Napierała, B. i Trempała, J. (red.) (2001). Psychologia rozwoju człowieka, tom 2. Warszawa: PWN
2. Turner, S. J. i Helms, D.B. (1999). Rozwój człowieka. Warszawa: WSiP
3. B.Szatur-Jaworska, P.Błądowski, M.Dzięgielewska, Podstawy gerontologii społecznej, Warszawa 2006.
4. P.Błądowski, Lokalna polityka społeczna wobec ludzi starych, Warszawa 2002.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. B.Szatur-Jaworska, Ludzie starzy i starość w polityce społecznej, Warszawa 2000.
2. B.Synak (red.), Polska starość, Gdańsk 2002.

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

Dr Dorota Niewiedział

INSTYTUCJE POMOCY SPOŁECZNEJ

Kod przedmiotu: 14.5-WP-PEDD-IPS
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Halina Borcz
 Prowadzący: dr Halina Borcz, dr Marcin Szumigraj

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	15	1	4	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	9		4	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie z umiejscowieniem instytucji pomocy społecznej w strukturach samorządu terytorialnego. Ukazanie zróżnicowania zadań realizowanych na poszczególnych szczeblach organizacyjnych pomocy społecznej w Polsce; Ukazanie ścieżek kompetentnego kierowania sprawami klientów do właściwych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej

WYMAGANIA WSTĘPNE:

brak

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Polski system pomocy społecznej i zasady jej udzielania; instytucja pomocy społecznej i jej aksjologiczne podstawy; jednostki organizacyjne pomocy społecznej na poszczególnych szczeblach: rządowym i samorządowym oraz gminnym; Umiejscowienie pomocy społecznej w strukturach polityki społecznej państwa; wybrane modele polityki społecznej (R.Titmussa, N.Furnissa i D.Tilton, G.Esping-Andersena); istota samorządu terytorialnego; struktura administracyjna – jednostki samorządu terytorialnego; Zasada subsydiarności. Model federalny a model unitarny; wybrane aspekty funkcjonowania pomocy społecznej w krajach rozwiniętych w ujęciu porównawczym.

METODY KSZTAŁCENIA:

Praca z książką i z dokumentem źródłowym, gra symulacyjna

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis Efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
potrafi wskazać i scharakteryzować różnorodne instytucje działające w strukturach samorządu lokalnego, powołane do realizacji	K_W08 K_W10	Prezentacja	ćwiczenia

Opis Efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
zadań zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej			
potrafi sprawnie kontaktować ze sobą różnorodnych specjalistów, w celu zwiększenia skuteczności rozwiązania zdiagnozowanego problemu, korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych	K_U08	Gra symulacyjna	ćwiczenia
jest otwarty na współpracę z jednostkami i organizacjami pozarządowymi w celu rozwiązywania problemów z obszaru pomocy społecznej	K_K07	Gra symulacyjna	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z ćwiczeń: ćwiczenia z przedmiotu kończą się zaliczeniem z oceną. Podstawą uzyskania oceny jest aktywne uczestnictwo w zajęciach oraz przygotowanie i przedstawienie prezentacji wybranej instytucji pomocy społecznej obejmującej miejsce i pozycję instytucji w systemie pomocy społecznej, regionie, podstawy prawne funkcjonowania, cele i zadania, strukturę zatrudnienia i specjalizację kadry, finansowanie, kierunki działalności, współpracę z innymi podmiotami w rozwiązywaniu problemów społecznych.

Ocena końcowa: ocena końcowa jest oceną z ćwiczeń

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	20	15
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	30	35
Łącznie	50	50
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	0,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1,5
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Auleytner J., Głębińska K., Polityka społeczna pomiędzy opiekuńczością a pomocniczością, Warszawa, 2000.
2. Frąckiewicz L. (red)., Polityka społeczna. Zarys wykładu wybranych problemów, Katowice, 2000.
3. Głębińska K., Polityka społeczna w Unii Europejskiej. Aspekty aksjologiczne i empiryczne, Warszawa, 2001.
4. Golinowska S., Kopińska I., Pomoc społeczna – zmiany i warunki skutecznego działania, Warszawa, 2002.
5. Kańduła S., Samodzielność finansowa samorządu gminy po 1983 roku, Poznań, 2002.
6. Ustawa o pomocy społecznej z 12.03.2004 z póź.zm.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Marcin Szumigraj

SOCJOLOGIA SPOŁECZNOŚCI TERYTORIALNEJ

Kod przedmiotu:	14.2-WP-PEDD-SST
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Izabela Kaźmierczak – Kałużna
Prowadzący:	dr Izabela Kaźmierczak – Kałużna, dr Magdalena Pokrzyńska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	15	1	IV	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	9		IV	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest przekazanie studentom wiedzy na temat socjologicznej problematyki społeczności terytorialnych oraz wiedzy z zakresu miejsca w strukturze społecznej zbiorowości lokalnych i ich znaczenia dla życia społecznego.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Brak

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Pojęcie społeczności lokalnej i zbiorowości terytorialnej. Ład makrospołeczny a ład lokalny, wybrane zagadnienia rozwoju lokalnego. Wieś i miasto jako formy życia zbiorowego. Region, regionalizm, regionalizacja. Specyfika regionów w Polsce zachodniej. Terytorialny wymiar tożsamości społecznej. Kapitał społeczny a funkcjonowanie społeczności lokalnej

METODY KSZTAŁCENIA:

Praca z książką, praca w grupach, dyskusja.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach.	K_W08	kolokwium	Ćwiczenia
Ma pogłębioną wiedzę z zakresu socjologicznej problematyki społeczności	K_W17	Kolokwium, dyskusja	Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
terytorialnych.			
Potrafi w sposób klarowny i precyzyjny wypowiadać się (w mowie i na piśmie) na tematy dotyczące zjawisk i procesów zachodzących we współczesnych zbiorowościach lokalnych i regionalnych, na temat ich przemian oraz znaczenia dla życia społecznego.	K_U04	Dyskusja, praca w grupach	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Ćwiczenia kończą się zaliczeniem z oceną. Na końcową ocenę składa się: a) ocena pracy studenta w trakcie zajęć (wypowiedzi ustne, praca w grupach), b) ocena z pisemnego kolokwium sprawdzającego wiadomości z materiału omówionego podczas zajęć.

Ocena końcowa jest oceną z ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	20	15
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	30	35
Łącznie	50	50
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,0	0,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,0	1,5
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bartkowski J., Tradycja i polityka. Wpływ tradycji kulturowych polskich regionów na współczesne zachowania społeczne i polityczne, Warszawa 2003.
2. Gorlach K., Seręga Z., Instytucjonalizacja wsi – szansa czy zagrożenie?, W: P. Starosta (red.), Zbiorowości terytorialne i więzy krwi, Łódź 1995.
3. Sowa K. Z., Środowisko społeczne mieszkańca wielkiego miasta, W: M. Malikowski, S. Solecki (red.), Socjologia miasta. Wybór tekstów, Rzeszów 1999.
4. Starosta P., Poza metropolią. Wiejskie i małomiasteczkowe zbiorowości lokalne a wzory porządku makrospołecznego, Łódź 1995.
5. Szczepański M. S., Tożsamość regionalna – w kręgu pojęć podstawowych i metodologii badań, W: L. Gołdyka (red.), Transgraniczność w perspektywie socjologicznej. Kontynuacje, Zielona Góra 1999.
6. Turowski J., Socjologia wsi i rolnictwa, Lublin 1995.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Pokrzyńska M., Bukowińczycy w Polsce. Socjologiczne studium rozwoju wspólnoty regionalnej, Zielona Góra 2010. Putnam R., Społeczny kapitał a sukces instytucji, W: Sztompka P., Socjologia. Lektury, Kraków 2005. Szacka B., Wprowadzenie do socjologii, Warszawa 2003.

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Izabela Kaźmierczak – Kałużna

MODUŁ 6

RESOCJALIZACJA Z PORADNICTWEM SPECJALISTYCZNYM

AKSJOLOGICZNE ASPEKTY DIAGNOZY RESOCJALIZACYJNEJ

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PEDD-AADR
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia
 Prowadzący: Nauczyciel akademicki Katedry Seksuologii,
 Poradnictwa i Resocjalizacji

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					6
Wykład	15	1	I	Egzamin	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		I	Egzamin	
Ćwiczenia	18			Zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest pogłębienie wiedzy studenta na temat diagnozy resocjalizacyjnej z uwzględnieniem jej aksjologicznego wymiaru.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Brak wymagań wstępnych

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wykłady

1. Problem diagnozy resocjalizacyjnej w perspektywie metaanalitycznej
2. Stanowiska aksjologiczne; typy myślenia i postępowania resocjalizującego oraz ich przedzałożenia aksjologiczne i antropologiczne
3. Definicje diagnozy – analiza założeń teoretycznych (specyfika, funkcje, przedmiot, uwarunkowania diagnozy w resocjalizacji)
4. Metodologia procesu diagnozy w resocjalizacji
5. IPS- inwentarz osobowości w kontekście sytuacyjnym jako narzędzie diagnozowania obszarów niedostosowania (etyczny charakter badań testowych w diagnozie resocjalizacyjnej)

Ćwiczenia

1. Diagnosta – model wzorzec
2. Metaumiejetności i umiejętności specjalne w diagnozie resocjalizacyjnej resocjalizacyjnego
3. Etyczne aspekty diagnozy
4. Projekt diagnostyczny w uwarunkowaniach aksjologicznych

5. Ewaluacja efektów diagnozy

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład interakcyjny, metoda sytuacyjna, inscenizacja, gry dydaktyczne (symulacyjne, decyzyjne), praca w grupach, klasyczna metoda problemowa, dyskusja

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi dobrać terminologię używaną w diagnostyce i wytłumaczyć jej źródła oraz etyczne aspekty i możliwości zastosowania w obrębie resocjalizacji	K_W01	Test egzaminacyjny	wykład
Student potrafi opisać rodzaje więzi społecznych i o rządzące nimi prawidłowości istotne z punktu widzenia procesów diagnozy	K_W07	Test egzaminacyjny	wykład
Student potrafi zaprojektować proces diagnozy i obserwacji, potrafi zastosować kryteria racjonalnego oceniania złożonych sytuacji resocjalizacyjnych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań	K_U07	Przygotowanie diagnostycznego projektu	ćwiczenia
Student jest wrażliwy na problemy społeczne, zdolny do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania diagnostyczne i resocjalizacyjne dbając o aksjologiczne ramy tego procesu	K_K07	Przygotowanie diagnostycznego projektu	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów: Egzamin – testowa forma sprawdzenia wiedzy

Zaliczenie ćwiczeń: Zaliczenie z oceną – przygotowanie projektu diagnostycznego z uwzględnieniem aksjologicznych ram tego procesu w resocjalizacji

Ocena końcowa: średnia arytmetyczna ocen z obu form (ćwiczeń i wykładu)

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	58	50
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	92	100
Łącznie	150	150
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2,5	2
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3,5	4

Łącznie	6	6
----------------	----------	----------

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Wysocka E. (2008), Diagnostyka w resocjalizacji, Warszawa
2. Pospiszyl K. (1998), Resocjalizacja, Warszawa
3. Pytka L. (2001), Pedagogika resocjalizacyjna, Warszawa
4. Urban B., Stanik J (2008) Resocjalizacja. Teoria i praktyka T1 i T2 Kraków
5. Barczyk P, Stankowski A.(1982), Pedagogika resocjalizacyjna. Katowice
6. Górski S. (1987), Podstawy procesu resocjalizacji; Instytut Kształcenia Nauczycieli im. Władysława Spasowskiego Warszawa
7. Doliński A. (2004), Zachowania młodzieży w sytuacjach społecznych jako transmisja wzorów rodzinnych, Kraków
8. Przybyliński S. (2007) Podkultura więzienna. Wielowymiarowość rzeczywistości penitencjarnej, Kraków
9. Bałandynowicz A. (2007), Probacja. Resocjalizacja z udziałem społeczeństwa, Kraków
10. Skafiriak B. (red) (2007) Pomoc postpenitencjarna w kontekście strategii działań resocjalizacyjnych, Kraków
11. Kozak S. (2007), Patologie wśród dzieci i młodzieży. Leczenie i profilaktyka, Kraków
12. Siemaszko A. (1993), Granice tolerancji. O teoriach zachowań dewiacyjnych, Warszawa
13. Machel H., (2007), Sens i bezsens resocjalizacji penitencjarnej, Kraków
14. Urban B., Stanik J (2008) Resocjalizacja. Teoria i praktyka T1 i T2 Kraków
15. Kaczyńska W. (1992), Przedzałożeniowość myślenia i postępowania pedagogicznego, Warszawa
16. Świda-Ziemba H. (1995), Wartości egzystencjalne młodzieży lat 90, Warszawa 1995

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Osobowość nieletnich przebywających w placówkach resocjalizacyjnych / Bazyli Baran, Aleksander Bielawiec. Szczecin1994
2. Podstawy procesu resocjalizacji : pod red. Stanisława Górskiego ; Instytut Kształcenia Nauczycieli im. Władysława Spasowskiego w Warszawie. Warszawa : 1987
3. Resocjalizacja / Włodzimierz Brzeziński. Szczecin : 1995
4. Resocjalizacja nieletnich : red. nauk. Kazimierz Pospiszyl. Warszawa : 1990
5. Wybrane problemy psychokorekcji w resocjalizacji skazanych : red. Janusz Górski i Tadeusz Kolarczyk ; Centralny Zarząd Zakładów Karnych; Społeczny Komitet Przeciwalkoholowy. Warszawa : 1982

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

Dr Artur Doliński

PRAWNE PODSTAWY RESOCJALIZACJI

Kod przedmiotu:	10.0-WP-PEDD-PrPR
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Prof. UZ dr hab. Maciej Małolepszy
Prowadzący:	Prof. UZ dr hab. Maciej Małolepszy, mgr Lidia Iwanowska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	II	Egzamin	6	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		II	Egzamin		
Ćwiczenia	18			Zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest przekazanie wiedzy w zakresie wybranych przepisów konstytucyjnych i międzynarodowych istotnych z punktu widzenia resocjalizacji.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Znajomość kodeksu karnego, kodeksu karnego wykonawczego, ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Znaczenie konstytucji w procesie resocjalizacji. Prawa i wolności obywatelskie. Wykonywanie kary pozbawienia wolności w świetle konstytucji. Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego. Europejska Konwencja Praw Człowieka. Orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w zakresie wykonywania kar. Konstytucyjne aspekty tymczasowego aresztowania.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwencjonalny (wykład), Przygotowanie prezentacji multimedialnej (ćwiczenia)

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis Efektu	Symbole efektów	Metody Weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi scharakteryzować regulacje konstytucyjne i międzynarodowe istotne dla procesu wykonywania kar. Potrafi wskazać i	K_W16	Egzamin	Wykład

Opis Efektu	Symbole efektów	Metody Weryfikacji	Forma zajęć
scharakteryzować orzecznictwo Europejskiego Trybunału Prawa Człowieka w zakresie wykonywania kar.			
Student potrafi posługiwać się normami konstytucyjnymi i międzynarodowymi w trakcie wykonywania kar	K_U13	Bieżąca kontrolna na zajęciach i prezentacja multimedialna	Ćwiczenia
Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy prawnej i umiejętności w zakresie przepisów prawnych, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego.	K_K01	Bieżąca kontrola na zajęciach	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów: Wykłady z przedmiotu kończą się egzaminem. Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest egzamin pisemny składający się z trzech pytań. Za każde pytanie student może otrzymać 3 punkty. Minimalna ilość punktów konieczna do zaliczenia egzaminu wynosi 4.5. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest pozytywna ocena z ćwiczeń

Zaliczenie ćwiczeń: Ćwiczenia z przedmiotu kończą się zaliczeniem z oceną. Metodami weryfikacji efektów kształcenia jest ocena prezentacji multimedialnej przygotowanej przez studenta na temat wybranego orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka dotyczącego standardów wykonywania kar.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	57	39
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	93	111
Łącznie	150	150
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	4	4,5
Łącznie	6	6

LITERATURA PODSTAWOWA:

Każdorazowo ustalana przez prowadzącego

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Każdorazowo ustalana przez prowadzącego

UWAGI: -**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

Prof. UZ dr hab. Maciej Małolepszy

PROFILAKTYKA NIEDOSTOSOWANIA SPOŁECZNEGO

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PEDD-PNS
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia
 Prowadzący: Nauczyciel akademicki Katedry Seksuologii,
 Poradnictwa i Resocjalizacji

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Ćwiczenia	30	2	III	Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18		III	Zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

Poznanie podstawowej wiedzy z zakresy profilaktyki społecznej I,II i III rzędu w wybranych aspektach niedostosowania społecznego.

Zapoznanie studentów z wybraną wiedzą dotyczącą profilaktyki niedostosowania społecznego. Kształtowanie umiejętności diagnozowania i analizy zjawisk patologicznych oraz realizacji działań profilaktycznych - jednostkowych i grupowych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Brak wymagań wstępnych

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Tworzenie mapy diagnozy dziecka z zaburzeniami zachowania - podstawy planowania programów korekcyjnych w wybranych formach niedostosowania społecznego.

Profilaktyka narkomanii – programy oraz poznanie procedur profilaktycznych.

Analiza programów profilaktycznych przeciwko agresji.

Zjawisko cyberprzemocy – przejawy, zapobieganie, konstruowanie procedur.

Analiza programów profilaktycznych przemocy wobec dzieci.

Profilaktyka subkultur dewiacyjnych.

Zasady konstruowania programów profilaktycznych w środowisku lokalnym

METODY KSZTAŁCENIA:

Dyskusja, pokaz, metody problemowe

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi rozpoznać i nazwać przejawy niedostosowania społecznego. Potrafi określić sposoby funkcjonowania osób niedostosowanych i zagrożonych niedostosowaniem w środowisku rodzinnym, szkolnym, rówieśniczym i lokalnym.	K-W11	Test wiedzy	ćwiczenia
Student posiada wiedzę na temat profilaktyki społecznej – zna jej poziomy oraz stosowane strategie. Student zna przyczyny, przejawy, mechanizmy form niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży. Student zna strategie postępowania profilaktycznego na różnych szczeblach w środowisku lokalnym.	K_W13	Test wiedzy	ćwiczenia
Student potrafi diagnozować i planować pracę profilaktyczną wybranych form niedostosowania społecznego.	K-U01	Tworzenie projektu profilaktycznego	ćwiczenia
Student poszukuje sposobów w planowaniu strategii tworzenia programów profilaktyki niedostosowania społecznego – w zakresie grupowym i indywidualnym.	K-U09	Tworzenie projektu profilaktycznego	ćwiczenia
Student jest kreatywny w projektowaniu pracy profilaktycznej wybranych form niedostosowania społecznego w środowisku lokalnym. Jest zdolny do projektowania i wdrażania programów profilaktycznych w szkole i środowisku lokalnym.	K-K06	Tworzenie projektu profilaktycznego	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Metodami weryfikacji efektów kształcenia jest test z wiedzy/opracowanie problemowe zagadnień z przedmiotu; aktywność studentów na zajęciach - ocena zaangażowania studenta w trakcie projektowania działań profilaktycznych na zajęciach.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	40	30
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	60	70
Łącznie	100	100
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2,5	3
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Gaś Z., Profilaktyka w szkole. Warszawa 2006, WSiP.
2. Szymańska J., Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki. Warszawa 2002, CMPP-P.

3. Zajączkowski K., Profilaktyka zachowań dewiacyjnych dzieci i młodzieży. Toruń 1998, Wyd. Adam Marszałek.
4. Karasowska A., Jak wychowywać i uczyć dzieci z zaburzeniami zachowania, Warszawa, CMPPP.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Pasek M., Narkotyki przy tablicy. Warszawa 2000, Fundacja ETOH.
2. „Dziecko Krzywdzone. Teoria. Badania. Praktyka” numery z ostatnich 5 lat.
3. Jędrzejewski M., Młodzież a subkultury. Warszawa 1988, Wyd. Żak.
4. Prejs B., Subkultury młodzieżowe. Katowice 2005, Wyd. Kos.
5. McWhirter J.J. i inni., Zagrożona młodzież, Warszawa 2005, PARPA.

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWALI:

Dr Artur Doliński, Dr Lidia Wawryk

METODYKA RESOCJALIZACJI

Kod przedmiotu:	05.6-WP-PEDD-MR
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Barbara Toroń
Prowadzący:	Dr Barbara Toroń

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5
Wykład	15	1	III	Egzamin	
Konwersatorium	15	1		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		III	Egzamin	
Konwersatorium	9			Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Przekazanie studentom wiedzy na temat wykorzystywania sposobów, form, technik i środków w celu eliminowania wśród osadzonych (w jednostkach penitencjarnych) postaw społecznie nieakceptowanych. Pojęcie i zadania metodyki pracy resocjalizacyjnej. Poznanie pracy wychowawcy penitencjarnego w oparciu o określone metody penitencjarne.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki, socjologii, pedagogiki resocjalizacyjnej, psychologii, patologii, kryminologii i aksjologii.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wykład;

1. Teoria socjalizacji J. Tillmana.
2. Praca pedagoga w środowisku szkolnym.
3. Praca pedagoga w środowisku socjoterapeutycznym.
4. Praca pedagoga w jednostkach penitencjarnych.
5. Obowiązki i zadania pedagoga w środowisku: szkolny, socjoterapeutycznym oraz w jednostkach penitencjarnych.
6. Poznanie metod, technik i celów działalności streetworkingu.

Ćwiczenia:

1. Metody i techniki badawcze oraz diagnostyczne w środowisku szkolnym
2. Metody i techniki badawcze oraz diagnostyczne w środowisku socjoterapeutycznym
3. Metody i techniki badawcze oraz diagnostyczne w jednostkach penitencjarnych

METODY KSZTAŁCENIA:

WYKŁAD, WYKŁAD KONWERSATORYJNY, DYSKUSJA, METODA PROJEKTÓW

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi scharakteryzować teorie socjalizacji i potrafi wskazać jej znaczenie w procesie resocjalizacji.	K_W06	Dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	Konwersatorium
Student potrafi zaprojektować działania resocjalizacyjne z wykorzystaniem różnorodnych metod pracy.	K_U01	Dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	Konwersatorium
Student potrafi zastosować techniki badawcze oraz diagnostyczne w rozwiązywaniu problemów w środowisku zamkniętym i otwartym.	K_U09	Dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	Konwersatorium
Student jest przekonany do wykorzystania różnych metod i technik w pracy resocjalizacyjnej i socjoterapeutycznej w różnych środowiskach (rodzinne, szkolne, instytucjonalne – totalne i otwarte, praca pedagoga ulicznego).	K_K05	Dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	Konwersatorium

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów: Wykłady z przedmiotu kończą się egzaminem. Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest test z progami punktowymi. Na podstawie zdobytych wyników przez studenta wystawiona będzie ocena.

Zaliczenie ćwiczeń: Ćwiczenia kończą się zaliczeniem z oceną, składową tej oceny jest przygotowanie scenariuszy zajęć w środowisku szkolnym, socjoterapeutycznymi w jednostkach penitencjarnych.

Ocena końcowa to średnia arytmetyczna ocen z ćwiczeń i egzaminu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	73	48
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	52	77
Łącznie	125	125
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	3	2
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	3
Łącznie	5	5

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Machel H. 1994 Wprowadzenie do pedagogiki penitencjarnej. Wyd. Uniwersytetu. Gdańskiego.
- Dybalska J. (2009), Kobieta w więzieniu. Warszawa.
- Bonda K. (2009), Polskie morderczynie. Warszawa.
- Ambroziak W. (2003), Młodociani mordercy. Poznań.
- Ciosek M. (2003), Psychologia sądowa i penitencjarna. Warszawa
- Hołyst B. (2007), Socjologia kryminalistyczna. Warszawa.
- Kozaczuk F. (2008), Efektywność oddziaływań resocjalizacyjnych. Rzeszów.
- Przybyliński S. (2008), Podkultura więzienna – wielowymiarowość rzeczywistości penitencjarnej. Kraków.
- Tillman K. J. (1996), Teorie socjalizacji – społeczność, instytucja, upodmiotowienie. Warszawa.

10. Pastwa-Wojciechowska B. (2007), Kliniczne i sądowo – penitencjarne aspekty funkcjonowania człowieka. Kraków.
11. Kraków.
12. Jaworska A. (2009), Resocjalizacja. Zagadnienia prawne, społeczne i metodyczne. Kraków.
13. Miller A. (2006), Gdy runą mury milczenia. Poznań.
14. Kamiński M. (2006), Gry więzienne. Warszawa
15. Sitaczyk N. (2004), Nieletni sprawcy zabójstw. Lublin.
16. Urban B. (2004), Zachowania dewiacyjne młodzieży. Kraków.
17. Urban B., Stanik J. (2007), I, II tom Resocjalizacja. Warszawa.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Pytko L. (1995), Pedagogika resocjalizacyjna. Wybrane zagadnienia teoretyczne i metodyczne.
2. Wolska A. (1999), Wybrane warunki socjalizacji zabójców

UWAGI: -

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr Barbara Toroń

PRAWNE ASPEKTY POMOCY POSTPENITENCJARNEJ

Kod przedmiotu: 10.0-WP-PEDD-PRPP
 Typ przedmiotu: Obowiązkowy
 Język nauczania: Polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: Prof. UZ dr hab. Maciej Małolepszy
 Prowadzący: Prof. UZ dr hab. Maciej Małolepszy, mgr Lidia Iwanowska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					6
Wykład	15	1	III	Egzamin	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		III	Egzamin	
Ćwiczenia	9			Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest przekazanie wiedzy w zakresie przepisów prawnych dotyczących pomocy postpenitencjarnej oraz organizacji podmiotów pozarządowych zajmujących się świadczeniem pomocy osobom opuszczającym jednostki penitencjarne.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Znajomość przepisów dotyczących wykonywania kary pozbawienia wolności oraz aresztu tymczasowego.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wprowadzenie, podstawowe pojęcia.

Społeczeństwo obywatelskie a pomoc postpenitencjarna.

System pomocy postpenitencjarnej w Polsce (ogólna charakterystyka).

Przygotowanie skazanego do opuszczenia zakładu karnego (opracowanie programu wolnościowego w trybie art. 164 kkw., rola wychowawcy).

Rola kuratora w systemie pomocy postpenitencjarnej (przed opuszczeniem skazanego zakładu karnego i po opuszczeniu skazanego zakładu karnego, rola kuratora w ramach warunkowego przedterminowego zwolnienia, pomoc z funduszu pomocy postpenitencjarnej).

Fundusz pomocy postpenitencjarnej.

Pomoc społeczna w systemie pomocy postpenitencjarnej (świadczenia pieniężne i niepieniężne, przesłanki uzyskania pomocy).

Centrum integracji społecznej (reintegracja zawodowa i społeczna, zatrudnienie wspierane).

Organizacje pozarządowe (patronat i inne organizacje metody kształcenia).

Wykład konwencjonalny (wykład), Przygotowanie prezentacji multimedialnej (ćwiczenia)

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis Efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi scharakteryzować reguły prawne i organizacyjne dotyczące pomocy postpenitencjarnej.	K_W16	Egzamin	Wykład
Student potrafi stosować przepisy prawne dotyczące pomocy postpenitencjarnej.	K_U13	Bieżąca kontrolna na zajęciach i prezentacja multimedialna	Ćwiczenia
Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy prawnej i umiejętności w zakresie stosowania przepisów prawnych, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego	K_K01	Bieżąca kontrola na zajęciach	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów: Wykłady z przedmiotu kończą się egzaminem. Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest egzamin pisemny składający się z trzech pytań. Za każde pytanie student może otrzymać 3 punkty. Minimalna ilość punktów konieczna do zaliczenia egzaminu wynosi 4.5. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest pozytywna ocena z ćwiczeń

Zaliczenie ćwiczeń: Ćwiczenia z przedmiotu kończą się zaliczeniem z oceną. Metodami weryfikacji efektów kształcenia jest ocena przedstawionej przez studenta prezentacji multimedialnej na temat wybranej organizacji pozarządowej zajmującej się pomocą postpenitencjarną.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	42	30
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	108	120
Łącznie	150	150
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	4,5	5
Łącznie	6	6

LITERATURA PODSTAWOWA:

Każdorazowo ustalana przez prowadzącego

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Każdorazowo ustalana przez prowadzącego

UWAGI: -

PROGRAM OPRACOWAŁ:

Prof. UZ dr hab. Maciej Małolepszy

RESOCJALIZACJA I TERAPIA OSÓB UZALEŻNIONYCH

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PEDD-RiT
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Andrzej Zygałło
 Prowadzący: dr Andrzej Zygałło

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	III	egzamin	5	
Ćwiczenia	15	1		zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		III	egzamin		
Ćwiczenia	9			zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

Przekazanie studentom pogłębionej i rozszerzonej wiedzy na temat uzależnień, ich uwarunkowań, rodzajów, faz rozwoju i funkcjonowania osób uzależnionych. Wykorzystanie wiedzy na temat różnych metod terapii osób uzależnionych do stworzenia własnych prób diagnozy i propozycji działań terapeutycznych wobec osób uzależnionych. Zapoznanie studentów z metodami ewaluacji podejmowanych działań terapeutycznych i resocjalizacyjnych

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Wiedza z zakresu Metodyki terapii uzależnień

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Treści wykładów:

Legalizacja narkotyków – społeczne i kulturowe uwarunkowania uzależnień od substancji psychoaktywnych
 Zdrowie seksualne i reprodukcyjne osób uzależnionych
 Programy Redukcji Szkód. Leczenie substytucyjne – poglądy zwolenników i przeciwników
 Programy substytucyjne w jednostkach penitencjarnych
 Uzależnienia a nowoczesne technologie
 Oczekiwania pacjentów wobec programów terapeutycznych
 Nawroty w uzależnieniach – jak im przeciwdziałać
 Polityka narkotykowa w Polsce i na świecie
 Prawne uwarunkowania terapii i resocjalizacji osób uzależnionych
 Metody ewaluacji programów terapeutycznych i resocjalizacyjnych

Treści ćwiczeń:

Różne rodzaje uzależnień i możliwości terapii osób uzależnionych – omówienie na podstawie indywidualnych projektów diagnostycznych zawierających wskazania i propozycje różnorodnych oddziaływań terapeutyczno resocjalizacyjnych:

- uzależnienie od alkoholu
- uzależnienie od innych substancji odurzających
- hazard
- anoreksja/bulimia
- uzależnienie od seksu
- uzależnienie od Internetu
- uzależnienie od telewizji
- uzależnienie od portali społecznościowych
- uzależnienie od zakupów

Ewaluacja poszczególnych propozycji działań terapeutycznych

METODY KSZTAŁCENIA:

wykład, wykład konwersatoryjny, dyskusja, pogadanka heurystyczna, metoda projektów

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi scharakteryzować instytucje zajmujące się terapią i resocjalizacją osób uzależnionych – opisuje ich cele, organizację i funkcjonowanie	K_W10	Test (pytania otwarte) z progami punktowymi; ocena indywidualnej prezentacji wybranego zagadnienia programowego w toku zajęć	Wykłady Ćwiczenia
Student potrafi rozpoznać i scharakteryzować osoby uzależnione jako adresatów działalności placówek zajmujących się terapią i resocjalizacją w obszarze uzależnień	K_W15	test z progami punktowymi; ocena prezentacji wybranego zagadnienia programowego w toku zajęć	Wykłady Ćwiczenia
Student potrafi wybrać i wdrożyć właściwy (ze względu na osobę uzależnioną i rodzaj uzależnienia) sposób postępowania, potrafi dobierać środki i metody pracy resocjalizacyjnej i terapeutycznej w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań zawodowych	K_U10	ocena projektu (praca grupowa) dotyczącego diagnozy uzależnienia i propozycji metod terapii odniesieniu do indywidualnego przypadku; ocena dokonanej diagnozy i proponowanych metod terapii oraz sposobu ich prezentacji i argumentacji własnych poglądów w toku zajęć	Ćwiczenia
Student jest świadomy odpowiedzialności za własne przygotowanie do pracy terapeutycznej i resocjalizacyjnej z osobami uzależnionymi, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki. Jest świadomy własnej odpowiedzialności wobec osób uzależnionych dla których dobra stara się działać. Wyraża taką postawę w stosunku do specjalistów w obszarze uzależnień i pośrednio modeluje to podejście wśród innych osób	K_K06	ocena projektu (praca grupowa) dotyczącego diagnozy uzależnienia i propozycji metod terapii odniesieniu do indywidualnego przypadku; ocena dokonanej diagnozy i proponowanych metod terapii oraz sposobu ich prezentacji i argumentacji własnych poglądów w toku zajęć	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykłady z przedmiotu kończą się egzaminem. Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest egzamin pisemny w formie testu z określonymi progami punktowymi. Ćwiczenia z przedmiotu kończą się zaliczeniem z oceną. Metodami weryfikacji efektów kształcenia są: ocena prezentacji wybranego zagadnienia programowego w toku zajęć – praca indywidualna; ocena projektu dotyczącego diagnozy osoby uzależnionej i prezentacji proponowanych działań terapeutycznych – praca grupowa (grupy 2-3 osobowe); ocena sposobu prezentacji i argumentacji własnych poglądów w toku zajęć – ocena indywidualnej aktywności w toku zajęć. Końcowa ocena z przedmiotu to średnia arytmetyczna ocen z ćwiczeń i wykładów (egzaminu).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	35	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	90	100
Łącznie	125	125
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3,5	4
Łącznie	5	5

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Baran-Furga H., Steinbarth-Chmielewska K., *Uzależnienia. Obraz kliniczny i leczenie*, PZWL, Warszawa 1999
2. Corey M. S., Corey G., *Grupy. Metody grupowej pomocy psychologicznej*, IPZiT, Warszawa 2002
3. Czabała J. Cz., *Czynniki leczące w psychoterapii*, Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa 2002
4. Erickson C.K., *Nauka o uzależnieniach. Od neurobiologii do skutecznych metod leczenia*, Wydawnictwo UW 2010
5. De Leon G., *Spoleczność terapeutyczna. Teoria, Model, Metoda.*, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Warszawa 2003
6. Kaczmarczyk I., *Wspólnota Anonimowych Alkoholików w Polsce. Alkoholowe dno i co to znaczy trzeźwieć*, Wydawnictwo Eneteia, Warszawa 2008
7. Miller W.,R., *Wzmacnianie motywacji do zmiany w terapii nadużywania substancji*, PARPA Media 2009
8. Obłękowska - Rogala J., w: *Narkoman w rodzinie. Wskazania do terapii, rozdz. pt: Skuteczność programów terapii uzależnień*, UW ISNS, Warszawa, 2002
9. Tatarski A., *Redukcja szkód w psychoterapii. Nowe podejście w leczeniu uzależnień od narkotyków i alkoholu*, Krajowe Biuro do spraw Przeciwdziałania Narkomanii, Warszawa 2007
10. Woronowicz B. T.: *Na zdrowie. Jak poradzić sobie z uzależnieniem od alkoholu*. Media Rodzina, Poznań 2008
11. Wołydyłło Ewa: *Wyzdrowieć z uzależnienia*. IPIŃ, Warszawa 2004

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Gossop M., *Nawroty w uzależnieniach*, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Warszawa 1997
2. Hornowska E., *Temperament – czynnik ryzyka w uzależnieniach? Cz. I i II*, Remedium Nr 8, sierpień 2005 i Nr 9, wrzesień 2005
3. Izdebski Z., Zygałdo A., Capiga M., *Sexual and reproductive health of injective drug users*, Open Society Institute, Uniwersytet Zielonogórski New York, Zielona Góra 2009
4. Woititz Janet G.: *Dorośle Dzieci Alkoholików*. IPIŃ, Warszawa 1992
5. AAWS: *Dwanaście kroków i dwanaście tradycji*. Apostolicum 1996 Gaś Z., B., *Redukcja szkód a profilaktyka uzależnień*,

6. Verster A., Bunnig E., *Skuteczność leczenia substytucyjnego uzależnienia od opiatów*, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Warszawa 2004, tekst dostępny na stronie Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii www.kbpn.gov.pl w dziale Publikacje
7. Woronowicz B. T.: *Alkoholowe vademecum dla każdego*. OAT, Zakroczym 1993
8. Kwartalnik „Problemy Narkomanii”
9. Czasopismo „Remedium

UWAGI: -

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Andrzej Zygańdo

KRYMINOLOGIA Z ELEMENTAMI KRYMINALISTYKI

Kod przedmiotu: 10.4-WP-PEDD-KrKr
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: Język polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: Nauczyciel akademicki prowadzący wykład
 Prowadzący: Dr Ernest Magda

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	15	1	IV	Egzamin	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		IV	Egzamin	
Ćwiczenia	9			Zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

Przekazanie studentom wiedzy o charakterze interdyscyplinarnym z zakresu kryminologii i kryminalistyki w stopniu niezbędnym do prowadzenia działalności pedagogicznej w obszarze resocjalizacji. Wskazanie różnic dyscyplinarnych między kryminologią i kryminalistyką z uwzględnieniem podobieństw przedmiotowych (zróżnicowane formy przestępczości). Zapoznanie z różnymi przejawami przestępczości i głównymi kierunkami oraz formami jej wykrywania i zwalczania.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawy prawne resocjalizacji.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Treści wykładów:

Miejsce kryminologii i kryminalistyki w systemie nauk. Kontekst historyczny i współczesny.

Wzajemne relacje kryminalistyki i kryminologii z uwzględnieniem celu i przedmiotu badań oraz funkcji aplikacyjnych.

Charakterystyka przestępczości i przestępców używających przemocy.

Charakterystyka przestępczości pospolitej (kryminalnej) oraz sprawcy tychże czynów.

Cechy przestępczości gospodarczej, zorganizowanej i mafijnej.

Determinanty i oblicza przestępstw seksualnych.

Przestępstwa z nienawiści.

Treści ćwiczeń:

Źródła informacji o przestępstwie i przestępcach.

Znaczenie terminu modus operandi w zwalczaniu przestępstw oraz specyfika języka używanego w

kryminalistyce.

Specyfika przestępczości rozbójniczej. Relacje: sprawca – ofiara - działalność rutynowa - lokalizacja.

Tworzenie programów prewencyjnych.

Wybrane metody popełniania przestępstw kryminalnych oraz sposoby wykrywania ich sprawców.

Znaczenie śladów kryminalistycznych i możliwości ich wykorzystania w procesie wykryczym i dowodowym.

Znaczenie śledczych oględzin miejsca zdarzenia o charakterze kryminalnym.

Przestępstwa komunikacyjne i ich sprawcy.

METODY KSZTAŁCENIA:

wykład tradycyjny, pogadanka, prelekcja, praca w grupach, dyskusja

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi wskazać i opisać miejsce kryminologii i kryminalistyki w systemie nauk oraz ich przedmiotowo-metodologiczne powiązania z innymi dyscyplinami, szczególnie z pedagogiką resocjalizacyjną i penitencjarną	K_W02	egzamin	wykład
Student potrafi zinterpretować i zweryfikować informacje dotyczące różnych obszarów przestępczości. Umie wykorzystywać wiedzę na temat zjawisk o potencjale kryminogennym do celów profilaktycznych i edukacyjnych .	K_U01	dyskusja	ćwiczenia
Student potrafi wykorzystać i integrować wiedzę z zakresu kryminologii i kryminalistyki w powiązaniu z zagadnieniami edukacyjnymi, wychowawczymi, profilaktycznymi i terapeutycznymi. Potrafi również zastosować zdobytą wiedzę do projektowania działań praktycznych w obszarze przeciwdziałania przestępczości.	K_U02	Projekt, bieżąca kontrola na zajęciach	ćwiczenia
Student potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu kryminologii i przetwarzać ją w sposób aplikacyjny w działaniach praktycznych. Potrafi konstruktywnie krytykować poszczególne stanowiska teoretyczne i zaprezentować własne stanowisko.	K_U08	Dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach, sprawdzian	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Ćwiczenia – na ocenę z ćwiczeń składają się wyniki osiągnięte na kolokwium (50%) oraz aktywność na zajęciach (50%)

Wykład – egzamin pisemny. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest pozytywna ocena z ćwiczeń.

Na ocenę z przedmiotu składa się ocena z ćwiczeń (50%) i z egzaminu (50%). Warunkiem zaliczenia przedmiotu są pozytywne oceny z ćwiczeń i egzaminu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	34	23
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	66	77

	Łącznie	100	100
Punkty ECTS		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego		1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego		2,5	3
Łącznie		4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Błachut J., Gaberle A., Krajewski K., Kryminologia, InfoTrade, Gdańsk 2001
2. Hołyst B., Kryminologia, PWN, Warszawa 1999 i nowsze wydania
3. Hołyst B., Kryminalistyka, PWN, Warszawa 1996 i nowsze wydania
4. Jaworska A., (red.) Kryminologia i kara kryminalna. Wybrane zagadnienia, wyd. Impuls, Kraków 2008
5. Krajewski K., Przestępczość przeciwko mieniu w Polsce w latach 1924 – 2005 w świetle danych statystyki policyjnej, Archiwum Kryminologii, Tom XXIX-XXX, Warszawa 2009
7. Piotrowski P., Rozbój. Uwarunkowania psychospołeczne, motywacja i racjonalność sprawców, wyd. Żak, Warszawa 2011
9. Widacki J., Kryminalistyka, wyd. C.H. Beck, Warszawa 2008

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Gołębiowski J., Praca operacyjna w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej, WAIp, Warszawa 2008
2. Hanausek T., Kryminalistyka. Zarys wykładu, wyd. Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2009
3. Kossowska A., Sytuacyjne zapobieganie przestępczości, Archiwum Kryminologii, Tom XXI, Warszawa 1994
4. Kuć M., Kryminologia skrypty, wyd. C.H.Beck, Warszawa 2011
5. Lipowska-Teutsch A., Ryłko E., (red.) Przemoc motywowana uprzedzeniami. Przepęstwa z nienawiści
6. Towarzystwo Interwencji Kryzysowej, Kraków 2007
7. Mocarski W., Świerczewski J., Rozboje na drogach publicznych [w:] W. Pływaczewski, J.Świerczewski (red.)
8. Policja polska wobec przestępczości zorganizowanej, WSPol, Szczytno 1997
9. Pospiszyl K., Przepęstwa seksualne, wyd. APS PWN, Warszawa 2006
10. Wolska A., Model czynników ryzyka popełnienia przestępstwa agresywnego, Wyd. US, Szczecin 2002

UWAGI: -**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

dr Ernest Magda

PSYCHOLOGIA SĄDOWA

Kod przedmiotu:	12.2-WP-PEDD-PSS
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Iwona Grzegorzewska
Prowadzący:	Pracownicy Zakładu Psychologii

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Wykład	30	2	IV	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	18		IV	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studenta z podstawowymi zagadnieniami z zakresu psychologii sądowej i penitencjarnej. Rozwijanie wiedzy z zakresu psychologicznych aspektów pracy sędziowskiej i więziennictwa. Poznanie głównych teorii przestępczości. Umiejętność charakteryzowania antyspołecznego zaburzenia osobowości oraz określenia przyczyn i metod leczenia, a także możliwości zapobiegania przestępczości

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Kurs z psychologii ogólnej, rozwojowej i klinicznej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Przedmiot psychologii sądowej i penitencjarnej, podstawowe definicje: zachowania aspołeczne, zachowania antyspołeczne, wiktywność, wiktyimizacja, ofiara, obszary i kierunki badań i praktyki.

Agresja i przemoc w ujęciu psychologicznym. Geneza zachowań aspołecznych. Socjalizacja: sposoby rozumienia socjalizacji, podstawowe elementy socjalizacji, mechanizmy socjalizacji, zaburzenia procesu socjalizacji. Psychologiczne koncepcje przestępczości.

Psychologia zeznań świadków.

Sprawcy zabójstw: czynniki kryminogenne, uwarunkowania osobowościowe i sytuacyjne zabójstw, charakterystyka sprawców zabójstw (wyznaczniki biologiczne, funkcjonowanie poznawcze, cechy nieprawidłowej osobowości, typologia zabójców, motywacja u sprawców zabójstw)

Przestępcy seksualni: charakterystyka, typologia, mechanizmy przestępstwa, cykl dewiacyjny, czynniki recydywy, nieletni sprawcy przestępstw

Opiniowanie psychologiczno-sądowe w sprawach karnych, rodzinnych i cywilnych

Przemoc domowa: charakterystyka, uwarunkowania, mechanizmy konsekwencje

Problemy krzywdzenia dzieci- formy i skutki emocjonalnego krzywdzenia, fizyczne znęcanie się nad dziećmi, seksualne wykorzystywanie, problemy badań psychologicznych.

Psychologia przesłuchania. Specyfika zeznań dzieci. Przygotowanie dziecka do zeznań w sądzie

Kazirodztwo: charakterystyka, mechanizmy, konsekwencje

Rola psychologa w procesie karnym - opiniowanie w sprawach dorosłych sprawców przestępstw

Psychopatologia a zachowania przestępcze, epigenetyka zaburzeń, profilowanie psychologiczne sprawców zabójstw.

Zachowania przestępcze nieletnich: uwarunkowania, mechanizmy, czynniki ryzyka, zaburzenia psychiczne nieletnich, recydywa.

Psychologia penitencjarna, pomoc sprawcom i ofiarom przestępstw.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi scharakteryzować funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości (na etapie przygotowawczym, sądowym i penitencjarnym) z perspektywy psychologii sądowej	K_W10	Odpowiedź pisemna, ustna, wypowiedź	Wykład
Student potrafi wyjaśnić biologiczne, psychologiczne, społeczne, filozoficzne podstawy zachowań aspołecznych i antyspołecznych; definiuje istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, adaptacji i niedostosowania, normy i patologii; rozumie istotę więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowości istotnych z punktu widzenia psychologii sądowej	K_W11	Odpowiedź pisemna, ustna, wypowiedź	Wykład
Student definiuje istotę różnych środowiska wychowawczych, ich wpływu na zachowania agresywne i powstawanie przestępczości, ich specyfikę i procesy w nich zachodzących w odniesieniu do funkcjonowania sprawcy i ofiary	K-W13	Odpowiedź pisemna, ustna, wypowiedź	Wykład
Student potrafi wytłumaczyć zastosowanie psychologii sądowej dla potrzeb resocjalizacji	K_W17	Odpowiedź pisemna, ustna, wypowiedź	Wykład
Student obserwuje, wyszukuje i przetwarza informacji na temat zjawisk społecznych różnej natury, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretuje z punktu widzenia problemów psychologii sądowej	K_U01	Odpowiedź pisemna, ustna, wypowiedź	Wykład
Student wykorzystuje i integruje wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii sądowej w celu analizowania i interpretowania z złożonych problemów terapeutycznych, wychowawczych, opiekuńczych, resocjalizacyjnych i pomocowych, a także motywów i wzorów ludzkich zachowań	K_U02	Odpowiedź pisemna, ustna, wypowiedź	Wykład
Student potrafi posługiwać złożonymi ujęciami teoretycznymi z zakresu psychologii sądowej w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji kryminologicznych oraz analizowania strategii działań praktycznych w odniesieniu do pracy ze	K_U03	Odpowiedź pisemna, ustna, wypowiedź	wykład

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
sprawcą i ofiarą przestępstwa			
Student jest świadomy poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia	K_K01	Odpowiedź ustna, wypowiedź pisemna	wykład
Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pomocowych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki resocjalizacyjnej	K_K03	Odpowiedź ustna, wypowiedź pisemna	wykład

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Wykłady z przedmiotu kończą się zaliczeniem z oceną. Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest kolokwium zaliczeniowe

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	30	19
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	20	31
Łącznie	50	50
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Ciosek M. (2003). Psychologia sądowa i penitencjarna. Warszawa: Lexinexis.
2. Akerman M. (2005). Podstawy psychologii sądowej. Gdańsk: GWP.
3. Memon, A., Vrij, A., Bull, R. (2003). Prawo i psychologia. Gdańsk: GWP.
4. B.Krahe. (2006). Agresja. Gdańsk: GWP.
5. Beisert M.(2004) Kazirodztwo Wyd. Scholar
6. Poznaniak W.(2005) Psychologia sądowa-wybrane zagadnienia. W: H. Sęk(red)Psychologia kliniczna GWP

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Hare, R. (2007). Psychopaci są wśród nas. Kraków: Wydawnictwo Znak.
2. Buss. D. (2007). Morderca za ścianą. Gdańsk: GWP
3. Giannangelo S. (2007). Psychopatologia seryjnego morderstwa. Poznań: Wydawnictwo JPTQ.
4. Pospiszyl. K. (2000). Psychopatia. Warszawa: Wydawnictwo Żak
5. Osobowość przestępcy a proces resocjalizacji (2005). Pod red. J.Świtka, M.Kuć, I.Niewiadomska, Lublin: Wydawnictwo KUL.
6. Z. Majchrzak (2003). Nieletni, młodociani, dorośli zabójcy i mordercy.

7. J.Gierowski (2010) Psychologia w postępowaniu karnym
8. E.Gruza (2011) Psychologia sądowa dla prawników
9. MacFarlane K., Feldmeth J.R. (2002). Przesłuchanie i diagnoza małego dziecka. Fundacja Dzieci Niczyje, Warszawa

UWAGI: -

PROGRAM OPRACOWAŁA:

Dr Iwona Grzegorzewska

TRENING STYLU PRACY W RESOCJALIZACJI

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PEDD-TSP
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia
 Prowadzący: Nauczyciel akademicki Katedry Seksuologii,
 Poradnictwa i Resocjalizacji

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					22
Warsztaty	30	2	IV	Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Warsztaty	18		IV	Zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z możliwością stosowania różnych stylów pracy w zależności od specyfiki kontekstu sytuacji, w której prowadzony jest proces resocjalizacji. Celem jest również jest dokonanie autoanalizy pod kontem preferowanego stylu pracy i gotowości do jego modyfikacji

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Opanowanie modeli korygowania zachowań i radzenia sobie w trudnych sytuacjach relacyjnych prezentowanych w ramach przedmiotu Pedagogika resocjalizacyjna

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Praca z osadzonymi

- Przepisy określające wykonywanie kary pozbawienia wolności, tymczasowego aresztowania.
- Badania osobopoznawcze w oddziaływaniach penitencjarnych.
- Oddziaływania penitencjarne w systemie programowanego oddziaływania.
- Prognoza kryminologiczno-społeczna.
- Szczegółowe zasady prowadzenia organizacji pracy penitencjarnej oraz zakresów czynności funkcjonariuszy i pracowników działów penitencjarnych i terapeutycznych.
- Teoretyczne aspekty wykonywania kary pozbawienia wolności w warunkach izolacji więziennej.
- Postępowanie ze skazanym zidentyfikowanymi z nurtem drugiego życia w więzieniu.
- Zapobieganie samobójstwom w środowisku więziennym.
- Postępowanie regulaminowe i prawne wobec skazanych dokonujących samouszkodzenia.
- Postępowanie ze skazanym z zaburzeniami czynności psychicznych
- Postępowanie ze skazanym uzależnionymi od alkoholu, środków psychoaktywnych, chorymi na AIDS i HIV

Praca ze sprawcami przemocy

Typologie i klasyfikacje sprawców przemocy seksualnej oraz sposoby ich działania
 Określanie celów w pracy ze sprawcami przemocy i z rodziną
 Techniki pracy ze sprawcą przemocy – model behawioralno-poznawczy
 Komunikacja ze sprawcą przemocy – charakterystyka, techniki, standardy, pułapki
 Charakterystyka i rozpoznawanie mechanizmów przemocy seksualnej w rodzinie – interwencje
 Sytuacje trudne w kontakcie diagnostycznym ze sprawcą przemocy – techniki i strategie postępowania
 Sposoby radzenia sobie z emocjami w kontakcie ze sprawcą przemocy, ofiarą i rodziną
 Recydywa przestępców seksualnych i profilaktyka nawrotów
 Kontrola społeczna nad sprawcami przestępstw seksualnych
 Kodeks etyczny w pracy ze sprawcami przemocy

METODY KSZTAŁCENIA:

Burza mózgów, dyskusja, symulacja, metoda sytuacyjna, praca na procesie grupowym

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej, psychologii i socjologii oraz powiązać z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów przestrzeni resocjalizacyjnej	K_U02	Praca pisemna	warsztaty
Student potrafi prezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestii, poparte rozbudowaną argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów, kierując się przy tym zasadami etycznymi. Potrafi zaprezentować własny punkt widzenia na problem stylu pracy w obszarze resocjalizacji	K_U05	Przygotowanie do zajęć i aktywność podczas zajęć	warsztaty
Student jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny. Jest etyczny w swoich działaniach. Jest wrażliwy na problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą w obszarze resocjalizacji; jest kreatywny w stosowaniu optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań w obszarze resocjalizacji	K_K05	Przygotowanie do zajęć i aktywność podczas zajęć	warsztaty

WARUNKI ZALICZENIA:

na ocenę końcową złożą się dwie oceny częściowe. Pierwszą student uzyska za przygotowanie do zajęć i aktywności na zajęciach, druga uzyskana zostanie w wyniku przygotowania pracy pisemnej.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	35	23
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	15	27
Łącznie	50	50

Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	0,5	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. R. Kościelak – Funkcjonowanie psychospołeczne osób niepełnosprawnych umysłowo- WSiP Warszawa 1996
2. Słownik psychologii(J. Siuta red) Wyd. Zielona Sowa Kraków 2005
3. M.Jarosz (red) Podstawy psychiatrii PZWL 1988
4. R. Goldman S. Scott Psychiatria dzieci i młodzieży Urban & Partner .Wrocław 2003
5. K. Horney – „Nerwica a rozwój człowieka „ PIW Warszawa 1980
6. M. Jarema, T. Szafranski – Lęki i depresje w praktyce lekarza rodzinnego- Warszawa 2004
7. Wybrane zagadnienia psychospołeczne instytucji penitencjarnych. Red. H. Chmielewska, A. Grafowski, K.
8. Jędrzeja, G. Pilecki, I. Wesołowska-Krzysztofek, D. Żywicka, COSSW Kalisz 1996
9. Wprowadzenie do metodyki pracy penitencjarnej. Red. S. Bednarczyk, K. Jędrzeja, B. Nowak, P.
10. Szczepaniak, I. Urbańska, COSSW Kalisz 1994
11. Wybrane Zagadnienia penitencjarne. Skrypt dla słuchaczy szkoły podoficerskiej SW, COSSW Kalisz 2004
12. Samouszkodzenia. Red. M. Chojnicka, T. Karczewski. COSSW Kalisz 2003
13. Zachowanie człowieka w jednostkach penitencjarnych. Wybrane zagadnienia, COSSW Kalisz 2007
14. Zapobieganie samobójstwom. Poradnik dla funkcjonariuszy SW, Genewa-Warszawa 2003,
15. Machel H., Więzienie jako instytucja karna i resocjalizacyjna. Arche, Gdańsk 2003 Służba więzienna wobec problemów resocjalizacji penitencjarnej. Red. W. Ambroziak, P. Stępiak. Poznań-Warszawa –Kalisz 2004
16. Zarządzenie nr 32/08 Dyrektora generalnego Służby Więziennej z 24 grudnia 2008 roku

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:**UWAGI: -****PROGRAM OPRACOWAŁ:**

Dr Artur Doliński

PROBACJA I POMOC POSTPENITENCJARNA

Kod przedmiotu:	05.6-WP-PEDD-POMP
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	Język polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia
Prowadzący:	dr Ernest Magda, dr Barbara Toroń

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	15	2	VI	Zaliczenie na ocenę	
Ćwiczenia	15	2		Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		VI	Zaliczenie na ocenę	
Ćwiczenia	9			Zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

Przekazanie studentom wiedzy na temat probacji w systemie resocjalizacji oraz przygotowanie do świadczenia pomocy postpenitencjarnej osobom zwalnianym z zakładów karnych i ich rodzinom. Uwrażliwienie na potrzeby osób zwalnianych z instytucji penitencjarnych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

pedagogika penitencjarna, prawne podstawy resocjalizacji

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Treści wykładów:

Filozofia probacji

Działalność probacyjna czyli resocjalizacja wspierająca z udziałem społeczeństwa

Instytucjonalne i pozainstytucjonalne formy pracy probacyjnej

Strategia casework w warunkach probacji

Przygotowanie skazanego do życia na wolności

Pedagogiczne wymiar pomocy postpenitencjarnej

Idea pomocy postpenitencjarnej

Udział społeczeństwa w wykonywaniu kary pozbawienia wolności

Treść ćwiczeń:

Instytucje i podmioty opieki i wsparcia

Praca środowiskowa i opieka rezydencjalna Studia drugiego stopnia Kierunek: pedagogika

Terapia grupowa w warunkach probacji

Resocjalizacyjne podejście systemowe w warunkach probacji
 Metodyka pracy ze skazanym przygotowującym do życia na wolności
 Przygotowanie i realizacja programu wolnościowego
 Zasada kontraktu w programie wolnościowym
 Praca socjalna przy realizacji pomocy postpenitencjarnej

METODY KSZTAŁCENIA:

wykład problemowy, metoda przypadków, pogadanka

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi opisać miejsce probacji i pomocy postpenitencjarnej w systemie nauk o wychowaniu oraz o jej przedmiotowo-metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami, szczególnie z pedagogiką resocjalizacyjną i penitencjarną	K_W02	sprawdzian	wykład
Student potrafi samodzielnie zweryfikować wiedzę związaną z wybraną sferą działalności pedagogicznej jaką jest pomoc udzielana osobom zwalnianym z zakładów karnych i ich rodzinom (wyszukiwać informacje i materiały, analizować je, sprawnie posługiwać się aktami prawnymi)	K_U03	Dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	ćwiczenia
Student jest świadomy odpowiedzialności za własne przygotowanie do pracy z osobami poddawanych próbie a także z osobami wymagającymi udzielania pomocy postpenitencjarnej po zwolnieniu z zakładu karnego oraz ich rodzinom. Jest wrażliwy na problemy ludzi dla dobra których stara się działać	K_K06	Dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	ćwiczenia
Student jest wrażliwy na problemy osób zwalnianych z zakładów karnych i ich rodzin. Jest gotowy i otwarty na współpracę z osobami, instytucjami i stowarzyszeniami powołanymi do świadczenia pomocy byłym skazanym.	K_K07	Bieżąca kontrola na zajęciach	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Ćwiczenia – na ocenę z ćwiczeń składa się aktywność na zajęciach.

Wykład – wynik kolokwium pisemnego.

Na ocenę z przedmiotu składa się ocena z ćwiczeń (50%) i z kolokwium z wykładu (50%). Warunkiem przystąpienia do zaliczenia z wykładu jest pozytywne zaliczenie ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	35	23
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	65	77
Łącznie	100	100
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1

Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2,5	3
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bałandynowicz A., Resocjalizacja wspierająca z udziałem społeczeństwa, oparta na paradygmacie tożsamości osobowej, społecznej i kulturowej [w:] M. Konopczyński, B.M. Nowak (red.) Resocjalizacja ciągłość i zmiana, Warszawa 2008
2. Bałandynowicz A., Profilaktyka i środki probacyjne w praktyce resocjalizacyjnej [w:] B. Urban, J.M. Stanik (red.), Resocjalizacja tom 2, Warszawa 2007
3. Jedynak T., Stasiak K. (red.), Zarys metodyki pracy kuratora sądowego, Warszawa 2008 wyd. 1 i 4. następne
5. Skafiriak B.(red.), Pomoc postpenitencjarna w kontekście strategii działań resocjalizacyjnych, Kraków 2007

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Anossi – Sołtysiak M., Praca z indywidualnym przypadkiem jako model pracy kuratora sądowego [w:] I.
2. Pospiszyl, Konopczyński M., (red.) Resocjalizacja – w stronę środowiska otwartego, Warszawa 2007
3. Bałandynowicz A., Filozofia probacji. Podstawy aksjologiczne systemu sprawiedliwego karania [w:] T.
4. Bulenda, R. Musidłowski (red.) System penitencjarny i postpenitencjarny w Polsce, Warszawa 2003
5. Bałandynowicz A., System probacji. Kary średniej mocy i środki wolności dozorowanej jako propozycja
6. sprawiedliwego karania [w:] T. Bulenda, R. Musidłowski (red.) System penitencjarny i postpenitencjarny
7. w Polsce, Warszawa 2003
8. Hołda J., Hołda Z., Prawo karne wykonawcze, Kraków 2004
9. Kiryłuk M., Przygotowanie skazanego do życia na wolności, „Biuletyn RPO – Materiały” 2000, nr 42
10. Korecki J., Przygotowanie do wolności skazanych odbywających kary długoterminowe, „Przegląd
11. Więziennictwa Polskiego” 1999, nr 22/23
12. Kuć M., Indywidualizacja wykonywania kary pozbawienia wolności, Lublin 2007
13. Musidłowski R., Pomoc postpenitencjarna w systemie pomocy społecznej [w:] T. Bulenda, R.
14. Musidłowski (red.) System penitencjarny i postpenitencjarny w Polsce, Warszawa 2003
15. Szymanowski T., Polityka karna i penitencjarna w Polsce w okresie przemian prawa karnego,
16. Warszawa 2005

Obowiązujące akty prawne każdorazowo ustala prowadzący zajęcia

UWAGI: -**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

dr Ernest Magda